

Groninga

tijdschrift voor genealogie
naam- en wapenunde

16^e jaargang 1971

Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck

G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

P.J. RITSEMA	- Het voor- en nageslacht van Ds. Jildert v.d. Helm,	1
J.L. HAMEL	- Een fragment-genealogie Uges,	7
A.C. FOKKEMA-SICCAMA	- De Oostfrieze Siccama's,	11
Hk. TIMMER Gzn.	- Het geslacht Jager,	17
A. HOFT	- Amses, Jelmers, Eeuwes, Eltjes of De ridder en de halve leeuwen.	24

door P.J. Ritsema

Alhoewel het nergens uitdrukkelijk is vastgelegd, mag toch m.i. worden aangenomen dat het hier een oorspronkelijk Doopsgezind geslacht betreft.

De herkomst van de stamvader Jildert Pabes die in 1742 te Leeuwarden huwde met Tettje Jans, is onbekend. Zijn kinderen die ca. 1776 de naam Van der Helm aannamen, werden bij hun aan-neming tot lidmaat van de toenmalige Gereformeerde kerk te Leeuwarden gedoopt, zonder dat daarbij echter werd aangetekend dat ze van "Mennisten" afkomst waren, zoals in die tijd veelal bij late dopen werd vermeld.

Te Leeuwarden zijn meer gegevens van Van der Helm gevonden dan in dit artikel zijn opgenomen. Vermelding bleef achterwege omdat het verband niet kon worden vastgesteld. Leeuwarden heeft thans nog een Van der Helmstraat en -school.

Een hartelijk woord van dank aan Ir. R.A. Visser te Leeuwarden, die de oudste generaties voor zijn rekening nam, mag niet achterwege blijven. Het geslacht vangt dan aan met:

I. Jildert Pabes, geb. ca. 1715 ondertr. Leeuwarden 13.4.1742 Tettje Jans. Op 5.5.1742 werden zij vanuit Leeuwarden komende, te Wirdum (Fr.) ingeschreven en trouwden ald. op 6.5.1742 in de Geref. kerk. Zijn beroep is onbekend gebleven evenals zijn overlijden.

Zekere Tettje Jans, wonende op het Heerenwaltje te Leeuwarden werd ald. begraven op 27.8.1781. Of zij de vrouw van Jildert Pabes was, kan niet blijken. Kinderen uit dit huwelijk:

1. Pabe, volgt II
2. Pieter, geb. ca. 1752, aangenomen in de Geref. kerk te Leeuwarden en ald. gedoopt op 13.3.1773.
3. Rinske, geb. Leeuwarden ca. 1760, bij belijdenis in de Geref. kerk ald. ged. op 10.3.1797, tr. Leeuwarden (Westerkerk) 9.4.1786 (ondertr. 24.3.1786) Bernardus Vastenaauw, Geref. ged. Leeuwarden 28.12.1764, overl. ald. 12.2.1843, boendermaker, zn. van Hendrik Vastenaauw en Antie Johannes.
4. Grietje, gelijk met Rinske aangenomen en gedoopt, maar verder niet gevonden.

II. Pabe Jilderts van der Helm, geb. te Leeuwarden ca. 1750, overl. ald. 14.12.1836, oud 86 jaren, stadstimmerman en stadslouper (bode).

Hij werd in de Geref. kerk ald. bij belijdenis op 10.3.1775 gedoopt. tr. (1) Leeuwarden (Westerkerk) 19.5.1776 Geeltje Gerbens Bleeker. Hij werd op 6.4.1783 met attestatie afgeschreven naar Harlingen en werd met Geeltje Bleeker opnieuw te Leeuwarden ingeschreven op 9.9.1785 komende van Harlingen. In het doopboek van Harlingen zijn geen kinderen van hen gevonden. tr. (2) Leeuwarden (Westerkerk) 19.8.1798 Aaltje Jelles, geb./ged. Ureterp 31.12.1756/10.3.1757, overl. Leeuwarden 7.2.1837, dr. van Jelle Jacobs en Johantje Roelfs.

Pabe v.d. Helm, die in 1804 in het Hofstraatje te Leeuwarden woonde, had als stadslouper blijkbaar ook politiebevoegdheid. De rechterl. archieven vermelden omtrent hem:
19.10.1790. Hij doet aangifte van diefstal van roosters en lood van de rioolgoten liggende naast de Westerkerk.
31.10.1803 is hij getuige inzake diefstal van een lamp van een straatlantaarn. 23.8.1804 getuige inzake verschillende vernielingen in de stad.

Kinderen uit het 1e huwelijk:

1. Jildert, volgt III.
2. Grietje, geb. Leeuwarden 1.3.1780, ged. ald. in de Jacobinerkerk 15.3., overl. ald. 22.8.1840, tr. ald. in de Westerkerk 6.10.1805 Jelte van Temmen, geb. te Leeuwarden in 1780 (doop niet gev.) overl. ald. 21.9.1838, oud 57 jaren, kantoorbed., zn. van Johannes van Temmen en Aukje Jeltjes. Grietje kwam met att. uit Dronrijp te Leeuwarden 10.6.1803.
3. Janke, geb. Leeuwarden 18.2.1786 ged. ald. Jacobinerkerk 3.3. tot lidmaat aangenomen op 8.6.1810 door Ds Kuipers, overl. ald. 4.10.1868; tr. Leeuwarden 28.5.1811 Jacob Romein, geb./ged. Leeuwarden 14.12./26.12.1791, overl. ald. 9.4.1842, timmerman en koopman, zn. van Thomas Adrianus Romein en Neeltje Marinus. Een kind uit dit huwelijk kreeg de naam Pabe Jilderts van der Helm Romein, maar overleed reeds te Leeuwarden 2.2.1817, oud 1 jr en 2 weken.
4. Gerben, geb. Leeuwarden 26.11.1787 ged. Jacobinerkerk 12.12, jong overleden.
5. Gerben, geb. Leeuwarden 5.1.1790 ged. Westerkerk 5.2.1790, overl. te Leeuwarden niet gevonden.

III. Jildert (zich noemende Jillardus) Pabes van der Helm, geb. Leeuwarden 7.2.1778, ged. Westerkerk ald. door Ds H. Menten 20.2.1778, lidmaat ald. 6.9.1799, overl. Niekerk (Ulrum) 25.4.1857. tr. Tjamsweer 29.9.1805 Geertje Siccama, ged. Groningen 26.7.1786, overl. Niekerk 30.3.1847, dr. van Hendrik Siccama, brandmeester te Groningen en Leentje Jurriens Tickers.

Hij werd als student aan de Universiteit te Groningen ingeschreven op 15.9.1798; werd proponent in Friesland en te Oosterhaule beroepen 17.6.1804, welke standplaats hij op 1.4.1810 verwisselde met Niekerk en Vliedorp alwaar hij oud en zwak in het ambt overleed. Hij werd pas op 23.2.1800 als lidmaat vanuit Leeuwarden afgeschreven naar Groningen en zijn vrouw op 19.8.1810 vanuit Oosterhaule naar Niekerk.

Aantekeningen uit het doopboek van Niekerk c.a.
Jillardus van der Helm, nu bijkans 6 jaaren den Evangelie dienst te Oosterhaule onder de Classis van het Heerenveen in Vriesland te hebben waargenomen, heeft alhier te Niekerk op den 15 April 1810 met de woorden van Paulus in Cor. 1:23a "Wij prediken Christus den gekruisten" zijne Evangelie bediening aanvaard; waarin hij voor de middags was bevestigd door Ds Melchior Cremer predikende bij die gelegenheid over de woorden voorkomende 2 Cor. 5:20, veel geacht Evangelie-dienaar te Groningen aan wien

zulks te doen Vriendbroederlijk was afgestaan door Ds Duco Heins, pred. te Hornhuizen en Cloosterburen, terwijl de hand van broederschap in tegenwoordigheid van Ds W. Sijpkens pred. te Ulrum, als daartoe mede door de Classis van de Marne gecommiteerd, onder een treffende en op tijdsgelegenheid gepaste aanspraak, wierd toegereikt door Ds Albertus ter Huizen, pred. te Vierhuizen.

Notulenboek Kerkeraad 1854.

Den 18 Junij 1854 heeft hij gedachtenis gevierd van zijne 50-jarige Evangeliebediening en bij die gelegenheid ondermeer andere bijzondere geschenken, van de Ringbroeders ontvangen een gouden bril en een met zilver gemonteerde schildpadden doosje en van den Kerkeraad en den Schoolonderwijzer een fraaijen zilveren tabakspot.

Notulenboek Kerkeraad 1857.

1857 April 25. Heden overleed ten gevolge van langzame afneming van krachten, nadat de Ringbroeders reeds gedurende 10 weken Z.E. Predikdienst hulpvaardig hadden waargenomen in den hoogen ouderdom van 79 jaren en ruim 2 maanden, zacht en kalm, in den Heere Jez. Chr. de weleerwaarde Zeergeleerde Herder en Leeraar onzer Gemeente Jillardus van der Helm. Bijna drie en vijftig jaren lang, waren hem vergund geworden het werk der H. bediening waar te nemen; waarvan ca. 47 jaren in de gemeente Niekerk ca. en de vorige jaren te Oosterhaule, Oldenauwer en Nijega, ring de Lemmer, Classis Heerenveen in Friesland. Zijne Echtgenootte ging ZE reeds in 1847 voor en van zijne 12 kinderen gingen hem zes in de Eeuwigheid voor. Quiescat in pace.

Notulenboek Kerkeraad 1857.

Mei 3. Is het afsterven van bovengenoemde, plegtig door den Consulent met de Gemeente te Niekerk gedacht geworden, naar aanleiding der tekstwoorden in Hebr. 13:7 en na het eindigen van de Godsdienstoefening in de nu vacant zijnde Gemeente eene Kerkeraadsvergadering bepaald op den 4en Mei."

Ds van der Helm was consulent van Ulrum tijdens de moeilijkheden rondom Ds H. de Cock en stond bekend om zijn gematigd optreden. (zie over hem meerdere aantekeningen in "Spanningen en Konflikten" door J.S. van Weerden).

Kinderen uit opgemeld huwelijk:

1. Ds Henricus, geb. Oosterhaule 18.11.1806, overl. Groningen 18.12.1885, tr. ald. 29.1.1851 Andreetha Boon, geb. in Nijmegen, overl. Groningen 25.3.1887, oud 76 jaar, dr. van Antoon Boon en Bertha Susanna Baurmes. Geen kinderen.

Hij werd als student aan de Universiteit te Groningen ingeschreven op 12-8-1823, werd 4.8.1831 candidaat in Friesland en op 7.10.1849 beroepen te Jukwerd. In 1885 werd hem emeritaat verleend, waarna hij naar Groningen trok.

In de uitgave "Voorheen en Thans", oudheidkundige plaatsbeschrijving op Kerk- en schoolgebied van de dorpen in de Ring Delfzijl,

geschreven door D.H. Ferré Jacobs, redacteur van de Appingedamster Courant en organist te Jukwerd, uitgegeven in 1909, komt onder het hoofdstuk Jukwerd een en ander voor over Ds. v.d. Helm. De hr. Jacobs was jarenlang onderwijzer te Jukwerd. Hij schreef o.a. "Ds v.d. Helm had zijn eigenaardigheden en vaste begrippen. Hij was een sterke, flink gebouwde man, eenvoudig in alles, vriendelijk jegens allen. In zijn kleding was hij zeer eenvoudig en van mode wilde hij niets weten. Alles moest ruim en gemakkelijk om het lichaam zitten. Nooit ontbraken in zijn buitengewoon grote zakken een volle tabaksdoos en een gevulde sigarenkoker. Dr Okken van Solwerd en Ds Kuiper van Krewerd waren zijn huisvrienden. Het was een braaf oprecht man en als student gunstig bekend wegens zijn flink studeren." enz.

2. Gesina, geb. Oosterhaule 10.6.1808, overl. in of na 1897 te Nijmegen. Zij verliet reeds blijkbaar vroeg Niekerk gezien het feit dat zij daar niet tot lidmaat is aangenomen. Aan het einde van haar leven verkeerde zij in behoeftige omstandigheden en ontving in verband daarmee in 1896 f. 40.- uit het Weduwen en Wezenfonds van de Ned. Herv. kerk, en in 1897 nog f. 90.-.
3. Jurrien, geb. Oosterhaule 16.3.1810, ald. jong overleden.
4. Margaretha Magdalena, geb./ged. Niekerk 11.6./14.7.1811, overl. Usquert 11.12.1892, lidmaat te Niekerk 2.6.1831, tr. Usquert Usquert 13.6.1842 Anthony Francois Hulsewé, geb. Stitswerd 15.11.1797, overl. Usquert 27.6.1857, grondeigenaar ald., zn van Ds Gerardus Hulsewé, predikant te Stitswerd en Geertruida Peer. (zie voor Hulsewé Ned. Leeuw 1920 bl. 227-228.)
5. Jurjen, volgt IVa.
6. Petrus, geb./ged. Niekerk 28.8./17.9.1815, overl. niet gevonden.
7. Tettje, geb./ged. Niekerk 25.9./26.10.1817, overl. a/b van het stoomschip "De Nijverheid", kapitein E.L. Kerkstra en stuurman J. Buis, op weg van Batavia naar Amsterdam op 5° N.B. en 25° W.L. nadat ze op 19.6.1857 een doodgeboren kind ter wereld had gebracht. Zij werd lidmaat te Niekerk op 12.3.1840 en tr. Ulrum 9.5.1844 Ds Adrianus Cornelis van Maarseveen, geb. Utrecht 25.3.1817, overl. Leiden 28.12.1866, zn van Cornelis van Maarseveen, overl. voor 1844 en Gesina Catharina Herweijer, in 1844 wonende te Gouda.

Ds A.C. van Maarseveen werd als student ingeschreven aan de Un. te Utrecht op 25.12.1834 en op 5.8.1840 door het Prov. Kerkbest. van Friesland geëxamineerd en beroepbaar gesteld. Hij gaf toen als woonadres Zoutkamp op, een plaats die mogelijk ook reeds in die tijd meerdere bekendheid zal hebben gehad dan Niekerk of Houwerzijl, waar de boerderij van zijn latere zwager Johannes v.d. Helm lag.

Uit naamlijst der Hervormde predikanten 1850 bl. 216. Kandidaat in Friesland in 1840. Reizend predikant in de verspreide gemeenten Saparoea, Harekoe, Noesa, Laoet en Ceram op de Molukken. 1845 bestemd voor de dienst in de residentie Cheribon, Tegal en Pekalongan. Benoemd tot predikant in N.O. Indië 12.9.1844 en bevestigd te Den Haag 15.10.1844. Predikant te Tegal 1851, Pekalongan 1857, met verlof naar Nederland voor 2 jaren in 1857".

Zijn zwager wilde hem toen als predikant te Niekerk, maar dit gelukte niet. Hij vertrok weer naar N.O.I. en was predikant te Madioen in 1860 en in 1861 van de Evangelische gemeente te Batavia alwaar hem in 1863 emeritaat verleend werd, waarna hij naar Nederland vertrok en zich te Leiden vestigde.

8. Johannes, volgt IVb.
9. Geertruida Johanna, geb./ged. Niekerk 7.5.1822, overl. ald. 24.11.1842.
10. Helena, geb./ged. Niekerk 18.2/3.4.1825, lidmaat ald. 23.6.1848, ongehuwd ald. overl. 12.3.1851; tweeling met:
11. Henderica, overl. Niekerk 26.5.1826.
12. Herman, geb./ged. Niekerk 30.7./27.9.1829, overl. ald. 15.4.1832.

IVa. Jurjen Jilderts van der Helm, geb./ged. Niekerk 13.8./19.9.1813, overl. niet gevonden, voerman te Ulrum, tr. ald. 29.5.1834 Geertruid Geuchies Tillema, geb. Middelstum 26.12.1814, overl. Ulrum 16.8.1849, dr. van Geuchien Ennes Tillema en Geertje Jans Kamphof, eigenaren en bewoners van de boerderij bij de Til te Ulrum, 1823-1856. (zie Boerderijen in de Marne bl. 174). Kinderen uit dit huwelijk:

1. Hendrik Siccama, geb. Ulrum 18.10.1834.
2. Annechien Geuchies Tillema, geb. Ulrum 28.7.1837.
3. Gelina, geb. Ulrum 24.1.1840.
4. Jan, geb. Ulrum 18.11.1842, overl. ald. 26.9.1848.
5. Jillardus, geb. Ulrum 22.11.1847, overl. ald. 5.9.1849.

J. v.d. Helm verliet na het overlijden van zijn jongste kind met de drie oudsten Ulrum en komt dan ook niet voor in het in 1850 aangelegde Bevolkingsregister. Ofschoon ik verschillende steekproeven heb gehouden, is het mij tot op heden niet gelukt vast te stellen waarheen hij zich begeven heeft.

IVb. Johannes Jilderts van der Helm, geb./ged. Niekerk 19.12.1819/30.1.1820, overl. Zuidhorn 16.8.1898, tr. Ulrum 17.10.1855 Geertruid Willems Bosveld, geb. Vliedorp 5.5.1822, overl. Groningen 15.9.1903, begraven te Houwerzijl, dr. van Willem (Kornelis) Bosveld, landbouwer te Vliedorp en Aaltje Klasens Westershuis. Een genealogie Bosveld van de hand van mevr. Simens-Siccama, bevindt zich in het R.A. te Groningen.

Joh. v.d. Helm kwam in zijn tijd nogal onder de schijnwerpers der publiciteit. Hij kocht de collatierechten van Niekerk grotendeels op en wilde daardoor zijn zwager Van Maarseveen op de Niekerker kansel plaatsen, maar dit gelukte hem niet. Na veel geharrewar werd hij tenslotte op 23.6.1848 als lidmaat te Niekerk aangenomen. Hij kocht verschillende boerderijen in de omgeving op (Zie Boerderijen in de Marne bl. 213, 214, 216 en 225). De hr. Van Weerden schreef over hem in zijn Marnememoires 70, 71, 72 en 73, door schrijver dezes geschonken aan het R.A. te Groningen. Tenslotte werd v.d. Helm in 1888 failliet verklaard. De lijst van de schuldeisers werd d.d. 8.9.1888 door Mr S.M.S. Modderman ter Griffie te Groningen gedeponneerd. Hij zelf werd 12.5.1888

naar Zuidhorn afgeschreven.

Het lag in mijn bedoeling over hem een apart artikel te schrijven, maar aangezien de Hr. J. S. van Weerden mij mededeelde, dat hij een uitgebreid artikel over hem aan de redactie van de Groninger Volksalmanak heeft ingezonden, ben ik hierop teruggekomen en moge ik de geïnteresseerde lezer naar dit t.z.t. te verschijnen artikel verwijzen.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Jillardus, geb. te Vliedorp in 1860, overl. ald. 28.8.1864, oud bijna 4 jaren, niet gedoopt.
2. Aaltje, geb. Vliedorp 30.6.1856, in 1888 naar Zuidhorn;
3. Geertje, " " 21.12.1859, idem;
4. Willem, " " 23.7.1861, idem. Zij werden alle drie op 30.6.1867 te Niekerk gedoopt.
5. Jillardus, geb./ged. Niekerk 4.1.1866/18.7.1869, bij de Volkstelling van 1890 als V.O. afgeschreven te Ulrum.
6. Levensloos kind op 30.6.1856.

Ik heb deze kinderen op hun verdere reis door het leven niet gevolgd. Hun overlijden vóór 1892 trof ik in de Tafels van Ulrum en Zuidhorn niet aan.

ooo

Muizelaar en van Luizen

Hellum. Lijst van aangegeven lijken.

1807 gest. 11 Sept.; begraven 15 Sept. Aaltje Muselaar (Muizelaar) weduwe van Arent van Luizen oud 74 jaar en eenige maanden gewoond hebbende te Leeuwarden bij Giesbertus van Luizen, nalatende 3 kinderen en gestorven bij Hendrik Hendriks Aijses aan 't Schild op 't Heerenhuis. ('t Heerenhuis was een ijsherberg aan 't Schildmeer). 6 April 1809 gestorven en 10 April begraven een kindje van Hendrik Aijses en Gerrijtje van Luizen oud enige dagen te Hellum aan de Zuidzijde bij 't Schild.

Vraag

Rond 1735 zijn gehuwd Geert Jans en Aaltje Jacobs. Zij kregen de volgende kinderen: doodgeboren kind 1736 Hoogkerk; Jacob Geerts, ged. 3-3-1737 Hoogkerk; Geesjen Geerts, ged. 28-12-1738 te Hoogkerk; Jan Geerts, ged. 18-2-1742 te Hoogkerk; Jannes Geerts, ged. 3-5-1744 te Hoogkerk; doodgeboren kind 1746 Hoogkerk; Trientje Geerts, ged. 25-9-1746 te Hoogkerk; Hinderik Geerts, ged. 24-9-1747 te Hoogkerk; Thijs Geerts, ged. 18-1-1750 te Hoogkerk; Neeltje Geerts, ged. 27-8-1752 te Hoogkerk.

Wie kan de heer P. Sanders, Kornoeljestraat 150, den Haag, aan wat meer gegevens helpen omtrent Geert Jans en Aaltje Jacobs en hun voorgelacht?

EEN FRAGMENT-GENEALOGIE UGES

door J.L. Hamel

I. Het echtpaar Uge Loues en Geertjen Hendriks (in 1740 wonend op de "Overvoord" te Haren) laat achtereenvolgens te Haren dopen YKE UGES (10-4-1740) een tweeling ANTJE en HENDRIK UGES (5-3-1744) en LAUWE UGES (7-5-1747). Het is waarschijnlijk dezelfde YKE UGES, die op 16-5-1762 te Haren in het huwelijk treedt met Eite Thiestens (van Rottevalle, denkelijk op 30-8-1803 te Haren begraven). Het woord "waarschijnlijk" wordt gebruikt, omdat bij de overlijdensaangifte van Yke Uges weduwe van Eite Thiestens, de stief-schoonzoon van de 84-jarige vrouw opgeeft, dat haar ouders waren Uge Hendriks en Geertje Alberts, hetgeen niet klopt met de doopaantekening. Deze stief-schoonzoon zal zich misschien na zoveel jaren hebben vergist.

Over ANTJE is verder niets bekend geworden.

De LAUWE UGES, die op 30-12-1807 te Haren wordt begraven (de vrouw van een Lauwe Uges wordt op 28-10-1802 te Haren begraven) zal wel haar broer zijn. Het bewijs ontbreekt, maar de veronderstelling is niet gewaagd, dat haar broer HENDRIK UGES dezelfde is als de man Hendrik Ouges, die op 11-10-1772 als afkomstig van Haren te Feerwerd in het huwelijk treedt met Maria Clasen (Klaassen) van Feerwerd. Als deze veronderstelling juist is, hebben wij in het voorgaande te maken met de rechtstreekse voorouders van het nabeschreven geslacht Uges.

II. Van deze echtelieden Hendrik Uges x Maria Clasen (in 1812 kasteleins te Paterswolde en in 1819 landbouwers "Op de Duinen" te Eelde) worden achtereenvolgens te Tinallinge resp. Haren gedoopt: Ila Klaas (Hindirks) Uges (27-12-1772 Tinallinge; rijkelijk vroeg!), Iib Ouge (14-3-1775 Haren), Iic Roelf (12-1-1777), en de drieling Ild Loeë, Ile Geerdjen en Iif Jacobjen (Jobkien) te Haren op 23-6-1782.

De op 1-11-1812 te Paterswolde overleden JOBKIEN (Iif) was gehuwd met de bakker Derk Jans Bazuin (21-3-1814 te Haren). Van GEERDJEN (Ile) zijn geen aanvullende gegevens bekend geworden. De bakker LOEE (Ild) huwt met Anna Jans Strating(h) en krijgt tenminste drie kinderen n.l. Hendrik (geb. 1-6-1816, †21-2-1819, beide te Eelde), Annegien (geb. 2-3-1818 te Eelde) en Maria (geb. 22-12-1822 te Eelde). De koopman-winkelier-arbeider ROELF (Iic) huwt op 28-6-1819 te Eelde met Aaltien Roelfs Ebeling (dochter van de Assense timmerman Roelf Berends Ebeling en diens vrouw Grietje Geerts Lodewiek) en krijgt bij haar tenminste drie kinderen, t.w. Maria (geb. 20-1-1820 te Eelde en overleden op 14-7-1821 te Paterswolde), Hendrik (geb. 29-8-1821) en Roelf (geb. 4-2-1824 te Paterswolde en op 26-4-1856 te Leek gehuwd met Geeske Auwema). Bakker OUGE HENDRIKS UGES (Iib) huwt met Aaltien Jacobs Hartlief en krijgt bij zeker acht kinderen een talrijk nageslacht.

De nakomelingen van Ouge Hendriks Uges (Iib) en Aaltien Jacobs Hartlief.

Tot dusver is het volgende gevonden. De vader Ouge, Auge of Uge, zelf sterft op 17-7-1860 ten huize van zijn zoon Hartlief Uges te Eelde. Zijn vrouw Aaltien is in 1852 al wijlen. De gevonden acht kinderen zijn ten eerste Iib1 Maria Uges (geb. 11-4-1802 te Eelde en overleden op 29-4-1836 te Eelde), die gehuwd was met de landbouwer Roelof Steringa, bij wie zij drie kinderen heeft gehad: Kornelis, Frederika en Aaltien Steringa, ten tweede Iib2 Jacob Uges, bakker en gemeenteontvanger van Eelde (geboren 9-3-1804 en overleden op 14-4-1875 te Eelde als lid van de gemeenteraad), ten derde Iib3 Jantien Uges (geboren te Eelde 2-7-1808 en overleden aldaar 26-7-1880, vrouw van Albert Bos, bakker te Eelde), ten vierde Iib4 Jacoba Uges (geboren 23-11-1811 te Eelde), ten vijfde Iib5 Harmanna Uges (geboren 10-6-1814 te Eelde), ten zesde Iib6 Rolina Uges (geboren 23-3-1817 en overleden 12-2-1852 te Eelde, vrouw van de landbouwer Jannes Westerhof, ten zevende Iib7 Hendrik Uges (geboren 21-3-1806 te Eelde en aldaar als landbouwer overleden op 20-2-1878), die uit zijn op 26-10-1850 te Eelde voltrokken huwelijk met Stientien Meulman drie kinderen heeft gehad, n.l. Uge Uges (geboren 5-5-1851 en overleden 4-2-1872 te Eelde), Rammelt Uges en Jacob Uges (geboren 7-7-1853 en overleden 17-8-1863 beide te Eelde) en ten achste Iib8 Hartlief Uges (geboren 3-4-1820 te Eelde, molenaar aldaar, overleden aldaar 6-5-1877), die op 10-5-1851 te Eelde was gehuwd met Gepke Rutgers, bij wie hij zeker zeven kinderen heeft gekregen.

De nakomelingen van Hartlief Uges (Iib8) en Gepke Rutgers.

De bekend geworden zeven kinderen van dit echtpaar zijn Uge Uges (geboren 10-9-1851 te Eelde en overleden aldaar op 21-9-1852), Uge Uges (in 1877 een 24-jarige molenaar), Willem Uges (in 1877 een 23-jarige landbouwer), Jakob Uges (geboren 26-5-1857 te Eelde en overleden aldaar op 19-1-1858), Aaltien Uges (geboren 21-8-1861 te Eelde en overleden aldaar op 25-8-1876), Jakob Uges (geboren 8-3-1863 te Eelde en overleden aldaar op 19-9-1864) en Hartemina Uges (geboren 26-9-1866 te Eelde en overleden aldaar 3-8-1881).

Wij moeten thans terugkeren tot Ila, n.l. Klaes Hindriks Uges, het oudste kind van het echtpaar Hendrik Uges en Maria Clasen. Hij wordt op 22-12-1772 te Tinallinge (Baflo) geboren, op 27-12-1772 aldaar gedoopt, woont in 1815 nog in Haren, maar in 1817 en latere jaren in Eelde en sterft op 11-8-1852 te Paterswolde. Hij is landbouwer van beroep. Hij is gehuwd geweest met Aaltien Jans. Van deze vrouw wordt in 1841 bij het huwelijk van haar oudste kind vermeld, dat zij de familienaam Rutgers heeft aangenomen, maar in de geboorteakten van haar negen kinderen heet zij steeds of alleen maar Aaltien Jans of Aaltien Jans Bazuin. De mogelijkheid, dat Klaes Hindriks Uges twee maal gehuwd is geweest, eerst met een Aaltien Jans Bazuin en daarna met een Aaltien Jans Rutgers, mag niet geheel worden uitgesloten, maar is toch uitermate klein omdat in 1841 bij het huwelijk van het oudste kind vermeld wordt, dat de moeder de naam Rutgers heeft aangenomen. Zonder

afdoend tegenbewijs moet dus worden aangenomen dat Aaltien Jans Aaltien Jans Bazuin en Aaltien Jans Rutgers één en dezelfde vrouw zijn. Haar herkomst en overlijden zijn nog niet gevonden.

Nakomelingen van Klaes Hindriks Uges (Ila) en Aaltien Jans Bazuin Rutgers.

Uit het huwelijk worden achtereenvolgens ten doop gehouden of bij de burgerlijke stand aangegeven:

- Ila1: Hendrik Uges (geb. 5-5-1805 te Haren en overleden op 13-1-1894 te Oostmarsum), zie verderop.
- Ila2: Maria Uges (geb. 23-3-1807 te Haren).
- Ila3: Rebekka Uges, zij komt zowel voor als geboren op 2-5-1809 te Eelde als op 1-6-1809 te Haren. Zij overlijdt op 16-12-1819 te Paterswolde.
- Ila4: Jan Cornelis Uges (geb. 25-12-1811 te Haren).
- Ila5: Roelof Uges (geb. 28-3-1814 te Haren en overleden aldaar op 2-6-1814).
- Ila6: Jacoba Uges (geboren 27-3-1815 te Haren). Zij is het laatste kind dat in Haren wordt geboren.
- Ila7: Rolina Uges. Zij wordt als eerste te Eelde geboren en wel op 14-7-1817. Zij sterft aldaar op 15-5-1880 als weduwe van Theunis Kuiper.
- Ila8: Rebekka Uges (geb. 1-9-1820 te Eelde en overleden te Paterswolde op 29-9-1820).
- Ila9: Rebekka Uges (geb. 26-9-1821 te Eelde).

Alleen van de oudste zoon Hendrik Uges (Ila1) is meer bekend geworden. Hij huwt eerst met Margaretha Everdina Cruiming, een op 20-6-1816 te Leek geboren dochter van Roelof Cruiming en Cristina van Wijk. Uit dit huwelijk wordt een dochtertje Cristina Uges geboren (23-3-1839 te Emmen), dat reeds vroeg sterft (4-3-1840 te Paterswolde) Margaretha Everdina Cruiming was al eerder gestorven en wel op 20-6-1839 te Annerveenschecompanie. Als de weduwnaar Hendrik Uges op 13-8-1841 te Anloo opnieuw in het huwelijk treedt, is hij rijksambtenaar te Annerveenschecompanie. Later is hij commies en tenslotte ontvanger der rijksbelastingen. Zijn tweede vrouw heet Hendrika Magdalena la Coste. Zij is op 1-1-1813 te Anloo geboren als een van de vele (10) kinderen van de heel- en vroedmeester Johannes Bernardus la Coste en Hendrika Gezina Smeengh. Deze tweede vrouw overlijdt in de laatste standplaats van het gezin, Oostmarsum, op 22-12-1878. De achtereenvolgende standplaatsen waren Annerveenschecompanie, Hoogeveen, Smilde, Norg, Coevorden, Denekamp en Oostmarsum.

Voor zover bekend is geworden hebben H. Uges en H.M. la Coste drie kinderen gekregen wel en Aleida Hermanna Uges (geb. 13-3-1842 te Anloo en overleden op 12-2-1858 te Norg), Johannes Bernardus Uges (geb. 22-11-1844 te Hoogeveen en overleden op 27-1-1920 te Amsterdam), die op 23-7-1873 te Utrecht is gehuwd met Susanna Christina Vreeswijk (grootouders van auteur) en Hendrika Gezien Uges (geb. 20-7-1849 te Hoogeveen en

overleden op 8-6-1899 te Amsterdam), die op 17-8-1877 is gehuwd met Johannes Kornelis Oosterwijk, weduwnaar van Hermina Geertruida Alberta Stokkenseeft. Het echtpaar Uges-Vreeswijk heeft vijf dochters en één zoon gekregen, welke laatste kinderloos is overleden, zodat deze tak van het geslacht in de mannelijke linie is uitgestorven. Het zou echter, gezien de vermelde grote kindertallen, bevreemden wanneer ook de andere takken niet meer zouden bloeien. Men zal dan echter buiten de provincies Groningen, Friesland en Drenthe moeten zoeken, want van Gorcum's "Nederlands repertorium van familienamen" geeft bij de volkstelling van mei 1947 in Drenthe geen enkele Uges (alleen in Assen tweemaal Ugen), in Friesland geen enkele Uges en in Groningen (behoudens éénmaal Ugen) slechts negenmaal Uges, n.l. vijfmaal in de stad Groningen, driemaal in Veendam en éénmaal in Winschoten. Het is echter zeer aannemelijk, dat deze naamdragers van een andere familie Uges afstammen, waaromtrent de schrijver overigens graag bereid is het hem bekende mede te delen. Tot slot wil schrijver graag zijn dank betuigen jegens de ambtenaren van de Rijksarchieven te Groningen en te Assen, die steeds bereid geweest zijn het onderzoek te bevorderen en jegens de ambtenaren van de B.S. en het Bevolkingsregister van de diverse geraadpleegde gemeenten. Het zou hem bijzonder verheugen indien lezers met dezelfde liefhebberij de moeite zouden willen nemen hun ter zake doende sprokkelingen mede te delen.

o o o

Uit het lidmatenboek van Beerta

13.12.1683. Ingekomen Gerh. Meijer, Pastor en mijn meit Geesje Harmens, comende tesamen van Termunten.
1.4.1684. Proefpredicatie en godtlof voor de consistorie niet besonders gebracht.
3.12.1686. Den derden December is wederom proefpredicatie gedaan, en is oock besonder voorgekomen, zijnde het bedroefde oordeel Godts in de verschikkelijkke watervloet de gemoederen war versogt.

Kerkboek doopsgezinde gemeente Veendam

Van Dr. Ir. A.C. Zeven, Emmalaan 18a te Bennekom ontvingen wij een gestencild afschrift van "Alphabetische index op het kerkeboek 1705-1807 van de doopsgezinde gemeente te Veendam" en een hierop door hem samengesteld register. Deze index bevat genealogische gegevens van 113 personen. Het telt 25 bladzijden en bevindt zich onder nr. 609 in het Rijksarchief te Groningen. Het kerkboek zelf is destijds verloren gegaan. Belangstellenden kunnen een exemplaar verkrijgen door overmaking van f. 1.50 (kostprijs) naar het gironummer 908529 ten name van A.C. Zeven te Bennekom.

Redactie

DE OOSTFRIESE SICCAMA 'S

door A.C. Fokkema-Siccama

Bij mijn nasporingen naar dragers van de naam Siccama kwam ik in 1762 terecht in Ostfriesland. Uit een artikel van dhr. E. Kloppenburg te Soest-Westfalen las ik dat deze zich ook bezig gehouden had met dit geslacht. Op mijn verzoek om inlichtingen schreef hij mij dat hij twintig jaar geleden in het kerkboek van Bakemoor een aantekening vond van "Regierungsrat Heubült" dat de families Kloppenburg vermoedelijk met de Siccama's uit Westfriesland zijn gekomen. De heer Kloppenburg was zo vriendelijk de destijds door hem gemaakte aantekeningen aan mij te sturen. Deze aantekeningen werden nog aangevuld door briefwisseling met verschillende leden der Ostfriesische Sippenstelle.

- I. Tammo Tyabben van Wymeer (Rheiderland aan de Nederlandse grens) wordt in 1523, 1527 en 1550 genoemd te Wymemeer (Wymer) als erfgezetene gehuwd met N.N.;
zoon:
- II. Sicco Tammen wordt "to Widemeer" genoemd als erfgezetene in 1552 en 1575, vrouw onbekend; zoon:
- III. Tyabbe Sicco ook wel Tjabbo Siccen van Wymeer, overl. Wiemeer november 1638, hij wordt dan genoemd Tiabe Sickens.
In 1615 betaald hij 60 fl. belasting. Te Wymeer komt hij als erfgezetene voor in 1590, 1695, 1613 en 1633, de naam van zijn vrouw is niet bekend. Hij had twee zonen nl. Jelsche Tyabben de stamvader van het geslacht Kloppenburg en Rindels en (1)
- IV. Sicco Tyabben geb. 1600 te Wymeer, geh. . . Hewen, d.v. Houwe Tammen, Heerschop te Nettelburg (het huwelijk vindt vóór 1633 plaats want dan vestigt hij zich te Nettelburg).
In 1645 komt hij hier voor als bezitter van "½ Platz, ½ To Einsaat Roggen, ½ To Haber, 3 Pferde, 14 Kohe, Ochsen, 11 Twenter, 6 Enter."
Hij overlijdt 7.6.1660 te Nettelborg als "Herr und Wohlgeboren, Erbgesesser" te Nettelborg, Loga en Widemeer.
Zoons: Tyabbe Siccama (voert de familienaam!) V.1
Houwe Siccama V.2
- V.1. Tyabbe Siccama geb. te Nettelborg, gehuwd met N.N.;
in 1732 wordt zijn vrouw weduwe genoemd te Amdorf.
Deze Tyabbe heeft drie dochters, welke in 1726 op de inwonelijst van Amdorf voorkomen nl.
1. Meta VI.1.a.
2. Elisa VI.1.b.
3. Frauke VI.1.c.
- V.2. Höwe Tammen of Houwe, Howo Tammen. geb. 1630, overl.

Nettelborg 6.12.1698. In 1660 komen Hauwe Siccama en zijn vrouw met een dienstbode voor in het "Personalschatzungsregister". Volgens het "Schatzungsregister" van 1672 van Nettelborg betaalt hij 5 Rthl. en zijn pachter Harm Claehsen 1 Rthl. 13 Schaf, 10 wit.

Hij huwde Elise Dieken d.v. Dieko Reemts uit de familie van Ubbo Emmius en Hauke Agena.

Hauwe studeerde 1649 te Groningen phil. Hij was erfgezetene te Nettelburg, Loga, Widemeer en Uppant, gedeputeerde van het Stickhauser Ambt, "Hauptmann des Overledinger Landes" en dijkrechter. (Deutsches Geschl. Buch Bnd. 103 S401.).

Dhr. Kloppenburg vond zijn grafzerk op de "Janssen-Hof" in Nettelborg, dat schijnt het oude familiebezit der Siccama's te zijn een zgn. "alte Burgstelle".

De steen dient als vlonder over een sloot en is erg afgesleten. Bij de deeldeur lagen nog stukken van een steen van de vader van Houwe Sicco Tyabben.

Bijgaand het wapen van Houwe Siccama en zijn dochter Wendelke, die begraven ligt op het kerkhof van Loga.

Beide boerderijen van Houwe zijn in 1702 verhuurd.

Zijn dochter Wendelke volgt onder VI.2.1.

VI.1.a. Meta (d.v. Tyabbe Siccen) geb. 1687, overl. te Amdorf (na 1726), geh. 1709 met Ubbe Peters, geb. 1686, z.v. Peter Ubbens plm. 1656 geb. "Hausmann" (d.i. bezitter van een behoorlijke boerderij). Zij zijn stamouders van de familie Goudschaal. Volgens de inwonerlijst van Amdorf van 1726 is ze dan 39 jaar. Het echtpaar heeft dan 8 kinderen, nl. Tjabbe, geb. 1710; Teelke, geb. 1713; Peter, geb. 1714; Fohlke, geb. 1716; Tabbe, geb. 1718; Sicke, geb. 1719; Weye, geb. 1721; Hinrich, geb. 1723. 17 nov. 1749 is Metje Siccama eigenares van een grote halve boerderij te Wolde/Amdorf, waarbij ze ook het land van "vorigem 1/2 Heerdes" gebruikt. Vermoedelijk land van Hinrich Harms in Schmerigehörn.

VI.1.b. Elisa (d.v. Tyabbe Siccen), geb. 1691, overl. Amdorf 2 mei 1773. Geh. voor 1718 Hinrich Behrends, Hausmann te Amdorf. Kinderen: Wemke; Fohlke, geb. 1719; Fraulke, geb. 1723; Fenne, geb. 1724;

VI.1.c. Frauke, geb. 1701, overl. Amdorf 23 februari 1743. geh. 13 mei 1723 met Weye Peters (broer van Ubbe Peters?) Hausmann te Amdorf. Kinderen: Hille, geb. 1724 en Tyabbe, geb. 1726.

VI.2.1. Wendelke (d.v. Hauwe Tammen), geb. 1659 overl. Nettelborg 16 jan. 1745. Geh. met Eilardus Watzema geb. 1663, 4 maart 1707 verdronken in de Leede (graven in Loga). Wapen: ged. links a. leeuw, b. zespuntige ster. rechts a. leeuw, b. twee lelies. Wendelke was erfgezetene te Nettelborg, Loga, Wildemeer

en Uppant. Zij was eigenares van de boerderijen van haar vader; als gebruiker vinden we daarop iemand die voor de Groninger Siccama's van belang is nl. Hinrich Albers Siccama.

Nu krijgen we te doen met twee Siccama's, die gezien de namen van hun kinderen beslist tot bovengenoemde stam behoren. Tot dusver was het niet mogelijk deze in te passen. Omdeze reden werden de namen van de dochters boven vermeld; Tyabbe en Fohlke vinden we bij deze Siccama's driemaal vernoemd en ook de naam Frauke komt driemaal voor! Hieronder volgen nu de broers

Hinrich Albers Siccama en Sicco Albers Siccama.

Waarschijnlijk was Sicco Albers de oudste. Hij werd in 1695 geboren en overleed te Breinermoor, waar hij "Hausmann" was.

Te Bakemoor huwde hij 10 maart 1726 Fohle Mehren Upken, sinds 1721 wed. van Gerd. Johanses.

Te Bakemoor vinden we de doop van Frauke op 9 Dec. 1725, zij huwde 9 sept. 1747 te Wohlde (Amdorf) Hinrich Steven Eysing, Hausmann ald.

Opmerkelijk is dat bij haar doop als peet genoemd wordt o.a. Metje Siccama (Albers).

Op 21 december 1728 vinden we de doop van Ubke Siccama. Verdere gegevens van deze Siccama's zijn mij niet bekend.

I. Hinrich Albers Siccama te Loga, Eigenaar van de boerderijen van Hauwe Siccama, terwijl hij daarnaast ook nog eigenaar is van een door hem zelf gebruikte boerderij. Het jaar van zijn geboorte is onbekend, maar hij huwt Neeske Homfeld, de dochter van Class Homfeld, brouwer te Petkum en pachter te Ditzum (Groot-Warpen) die gehuwd is met Tjake Uffen.

(Class Homfeld is de zoon van Hans Homfeld de Jonge geh. met Swaantje Harmensdr. Poppen).

Zijn kinderen zijn: Tjabe (waarschijnlijk geb. 1718) Claes Homfeld, geb. 1739; Foolke, geb. 1730; Froukje, geb. 1736; Elisabeth, Metje Hinrichs, Stijntje.

In 1750 is Hinrich Albers weduwnaar, er zijn dan 4 kinderen boven 10 jaar. De grootte van de boerderij in 1750 (te Nettelburg) is: 47 Diemath dwz. 27 "Mittelland" en 20 "Moorig".

Neeske Homfeld is 15 maart 1746 te Loga overleden.

Het overlijden van Hinrich Albers is niet bekend, wel weten we dat hij in 1762 te Oudeschans woont.

II.1. Tjabe. Hoewel we niet zeker weten of hij een zoon van Hinrich Albers is, omdat de doop niet te Nettelborg werd gevonden is dit wel waarschijnlijk. Hij werd 1718 geboren en huwde 30 nov. 1762 te Bonda en 1 Dec. 1762 te Bellingwolde Geertje Jans Barclag d.v. Jan Aelders Adden Barclag van Charlottenpolder en Eeke Jans (wed. Hinrich Jans).

Geertje Jans Barclag werd 14 jan. 1736 te Bunde geboren. Het familiebezit in Oostfriesland is schijnbaar geheel verloren gegaan, want Tjabbe vestigt zich in Oost-Groningen. In Beerta worden zijn kinderen geboren, de jongste wordt geboren in Tjamsweer, waar Tjabe tolmeester is op het tolhuis aan de Oosterwijtwerdermaar, hij gebruikt dan 30 grasen land en bezit daarnaast zelf ook land. Het tolhuis en het land zijn eigendom van het gasthuis te Tjamsweer. Geertje Jans Barclag overl. 21 sept. 1807 te Tjamsweer, Tjabe is het jaar daarvoor 16 juni 1806 reeds te Tjamsweer overleden "nalatende 4 zonen". Jan, Hindrik, Claes Homfeld, Poppe Tjabe Homfeld.

II.2. Claes Homfeld. Geb. 5 aug. 1739 Loga. Geh. 1760 Hilke Ubben Goudschaal. Kinderen: Metje en Neeske, geb. 1763.

II.3. Foolke ged. Loga 20 okt. 1739.

II.4. Froukje ged. Loga 16 juni 1736, Geh. 16 okt. 1756 Jürgen Reimers uit Leer.

II.5. Elisabeth geh. Steffen Janssen Bos, Koopman te Ditzum. Het echtpaar krijgt te Ditzum 4 kinderen, terwijl vlgs. de overlijdensacte ook Hindrik te Ditzum is geboren. Margrietje Steffens kan een dochter van dit echtpaar zijn. Sommigen nemen de naam Siccama aan! Kinderen: Jan, geb. 19.1.1752; Hindrik Siccama, geb. 3.12.1750; Neeske, geb. 5.1.1754; Emo, geb. 9.2.1767 (Siccama). Hindrik Siccama, geb. 1754 komt in Ditzum niet voor (is nr. 2?); Margrietje Steffens, geb. 1764?

II.6. Metje, geb. Nettelborg. Zij huwt 8 juli 1766 Jelte Jans (Mooy) van Veendam in de Ev. Luth. Kerk te Wildervank.

II.7. Stijntje Hindriks, huwt Harm Hindriks te Ditzum. Van hun kinderen zijn er in ieder geval twee die de naam Siccama aannemen. Kinderen: Neeske; Hinderk Harms Siccama, geb. 1752; Claas Homfeld; Neeske Siccama; Metje.

III.2.1. kk. Tjabe zie 5a.

III.2.2. Nieske (d.v. Claas Homfeld, geh. met Hilke Ubben Goudschaal). Geb. 1763 te Ditzum. Geh. 3 okt. 1786 te Harkstede "Nieske Klaaszens van Ten Boer met Menne Jacobs uit 't Lageland.

III.5.2. Hindrik Alberts (z.v. Elisabeth Siccama geh. met Steffen Janssen Bos). Geb. 1750. Overl. Delfzijl 15 jan. 1809 "in de leeftijd van 55 jaar". Geh. 2 nov. 1794 te Delfzijl Willmina Janssen Geutjes van Kritsum, overl. Delfzijl 28 febr. 1809 (zij was de d.v. Jan Geutjes voor 1807 overl. die in Jemgum huwde met Tryntje Bartels overl. 17 sept. 1807). Hindrik Albers was schipper en winkelier.

Kinderen: Steffen Hindriks en Trijntje.

III.5.4. Emo (Emme) Steffens Sickema (z.v. Elisabeth H. Siccama geh. met Steffen Janssen Bos), geb. 1.2.1767 te Ditzum. overl. Groningen 16.9.1823, geh. Beerta 27.10.1799 Harmine Willems Wypkes van Wymeer (geb. 1774). Hij was smid. Kinderen: Harm Wiepkjes, Stephanus, Eliza (jong overl.), Eliza.

III.1.1. Jan (z.v. Tjabe Siccama geh. met Geertje Jans Barclag(e). Geb. 17.2.1765 te Beerta. overl. 21.5.1827 te Tjamsweer. Geh. 11.1.1789 te Tjamsweer met Jacobje Jurriens (Huisman) geb. te Godlinze, overl. te Tjamsweer 23.9.1805. Jan Siccama was landbouwer. Kinderen: Geeske en Tiabe Jans.

III.1.2. Hindrik (z.v. Tjabe Siccama geh. met Geertje Jans Barclag) Geb. 21.3.1766 Beerta. overl. 8.9.1862 te Groningen. Geh. 9.7.1786 te Tjamsweer met Leentje (Helena) Jurriens Tikker van Groningen d.v. Jurrien Tikker en Grietje Geerts. Hindrik was te Groningen directeur der brandblussing en wagenmeester. Kinderen: Geertje, Tjaabe, jong overl.; Hinderk, jong overl.; Derk, jong overl.; Jurjen.

III.1.3. Klaas Homfeld Siccama (z.v. Tjabe Siccama geh. met Geertje Jans Barclag). Geb. 4.1.1771 te Tjamsweer. Overl. 28.2.1840 te Appingedam. Geh. 6.8.1797 te Tjamsweer met Jantje Spitho(r)st, geb. 1772, overl. 22.10.1811 te Appingedam. Klaas Homfeld was koopman. Kind: Nicolaas.

III.1.4. Poppe Tjabes Homfeld Siccama (z.v. Tjabe Siccama, geh. met Geertje Jans Barclag). Geb. 1777 Tjamsweer. overl. 15.1.1855 te Siddeburen. Geh. 13.11.1796 te Appingedam met Grietje Josua Rouaan, geb. 1775 te Appingedam, overl. gem. Siddeburen 14.9.1821 (d.v. Josua Rouaan en Dietjen Aeldriks, geb. 1738, overl. 15 Lentemaand 1809 te Uithuizen, schippers). Poppe Tjabe was visser van beroep. Kind: Grietje.

III.7.2. Hindrik Harms Siccama (z.v. Hindrik Harms, geh. met Styntje Hindriks Siccama). Geb. Ditzumerwarpen 17.8.1752 Overl. Ditzumerwarpen 19.12.1818. Geh. a. 6.5.1778 te Ditzum met Jantje Cleiszen; b. 19.4.1781 te Jemgum met Antje Wilts, geb. 20.9.1752, overl. 2.11.1794 (d.v. Hindrik Wilts te Ditzum en Aaltje Peters). Kinderen: Styntje; Aaltje; Harm Hinderks; Wille.c. 4.10.1796 te Ditzum Roelfke Jacobs. Kind: Jacob. Eigenaar van Groot-Warpen te Ditzum.

III.7.4. Neeske Harms Siccama (d.v. Harm Hindriks, geh. met Styntje Hindriks Siccama). Geb. Ditzumerwarpen 29.2.1763.

Overl. Pogum 3.5.1810 aan longontsteking. Zij huwde Jan Krines, geb. 10.3.1753 te Ditzum, Hausmann (z.v. Krino, Janssen en Hilleke Jans, eveneens Hausmann). Jan Krines was kerkvoogd te Pogum en overl. door een val van de chais 11.8.1800. (vlgs. Herr D. Steen, Ditzum).

IV.5.2.1. Steffen Hindriks (z.v. Hindrik Siccama geh. met Willmina Geutjes). Geb. 27.3.1795 te Delfzijl. Overl. vóór 9.1.1862. Geh. te Delfzijl 13.2.1837 met Eilje Roelfs Hoffstede, geb. 21.2.1802 te Delfzijl. Eveneens overl. vóór 9.1.1862 (d.v. Roelof Hoffstede, kapitein, en Jantje Jac. Visscher, beiden 13.2.1837 reeds overleden). Kinderen: Wilhelmina en Roelf.

IV.5.2.2. Trijntje (d.v. Hindrik Siccama, geh. met Willmina Geutjes) geb. 1798 te Delfzijl. Overl. 1866 aldaar. Geh. 3.6.1825 met Hayo Luies Schuitema, bakker, geb. 12.10.1799 (z.v. Luie Hindrik Schuitema en Annegien Jans overl. 1800).

o o o

Foto bij: "Het Geslacht Jager"

Wubbo de Jonge (600) met zijn kinderen Eefke, Geessien, Harmke en Geert voor het huis aan de Kloosterlaan te Heiligerlee. Geessien Jager was reeds overleden.

HET GESLACHT JAGER

door Hk. Timmer Gzn.

Het vóór- en nageslacht van Geert Jager, geb. 27 augustus 1822 te Meeden, overl. te Heiligerlee, gem. Scheemda, 4 juni 1891.

Bij het samenstellen van deze familiestamboomben ik uitgegaan van Geert Jager (= 500), die de grootvader was van mijn echtgenote Albertje Jager (= 714), geb. 18 dec. 1889 te Heiligerlee, met wie ik op 30 april 1914 te Winschoten ben gehuwd.

Zoals de lezer zal merken splitst na Geert Jager de familie zich in drie takken. Deze Geert Jager had (behalve twee kinderen, die jong zijn overleden) drie kinderen, t.w.: Geessien, Haijo en Arend.

Geessien (600.) huwde met Wubbo de Jonge (1e tak)

Haijo (601) huwde met Harmke Rotgers (2e tak)

Arend (602) huwde met Okkelina Temmen (3e tak). Laatstgenoemden zijn de ouders van mijn echtgenote Albertje Jager.

100. Te Meeden leefde omstreeks 1700 een zekere Folker, die een zoon had, genaamd Egbert. Ze droegen geen familienaam, maar bedienden zich van patroniemen (afgeleid van de voornaam van de vader).

200. Egbert, die in het jaar 1777 te Meeden overleed, werd dus genoemd: Egbert Folkers.

Hij was gehuwd met Hinderkjen Derks.

Uit dat huwelijk zijn geboren vier kinderen:

1. Arend Egberts, geb. te Meeden ?	volgt 300.
2. Folgert " ged. " " 18 september 1729	
3. Derk " " " " 14 oktober 1736	
4. Stijntje " " " " 20 oktober 1748.	

300. Arend Egberts, Ned. Herv., landbouwer te Meeden, huwde aldaar op 24 aug. 1765 met Cornelske Haijes, geb. aldaar 3 sep. 1737, dochter van Haijo Geerts en Anje Harms, van wie op 10 april 1729 de huwelijksproclamaties aldaar begonnen.

Uit dat huwelijk werden geboren 5 kinderen:

1. Egbert Arends, geb. te Meeden, 1 nov. 1765.	
2. Anje " " " " 9 oct. 1767.	
3. Haije " " " " 28 apr. 1771, volgt 400.	
4. Trijntje " " " " 15 mei 1774	
5. Hindrikje " " " " 27 mei 1777.	

Laatstgenoemde huwde te Meeden op 9 februari 1799 met Geerd Coenes, zoon van Coene Geerds en Aaltje Hendriks.

400. Haije Arends, geb. te Meeden 28 april 1771, dagloner, wonende te Meeden no. 17, Ned. Herv. kreeg in 1812 de familienaam Jager erbij en overleed te Meeden 29.9.1827. Hij huwde 12 okt. 1800 te Meeden met Geessien Geerts Fennema, geboren, Meeden 28 juni 1782, gedoopt aldaar 7 juli 1782, overleden idem 3 sept. 1851, dochter van Geert Willems Fennema, bakker (overl. Meeden 26 nov. 1827) en Lutgert Harms (overl. Meeden 27 okt. 1817).

Geessien Geerts Fennema huwde voor de tweede keer te Meeden op 18 mrt. 1829 (als landgebruikerse) met Johann Heinrich Matthies Sander, geboren Ostercappeln (Osnabrugse)

31 april 1781, weduwnaar van Roelfien Reinders Kamminga, (overl. Zuidwending (Veendam)), zoon van Johann Friedrich Sander en Maria Engel Wiesehahn.

Uit voornoemd huwelijk zijn geboren twaalf kinderen:

1. Arend Haijes (Jager), geb. te Meeden 22 feb. 1801.
2. Lutgert Haijes, " " " 21 mrt. 1802.
3. Arend " " " volgt 500.
4. Corneliëtke Haijes, " " " 9 okt. 1805.
5. Martje " " " 24 mrt. 1808.

overleden aldaar 21 apr. 1808.

6. Martje Haijes geb. te Meeden 28 aug. 1809.
7. ongenaamd kind, geb. en overl. te Meeden 10 apr. 1812.
8. Anje (Haijes) Jager, geb. te Meeden 4 sep. 1813.
9. Nella (Haijes) Jager, " " " 17 dec. 1815.
10. Jantje (Haijes) Jager, " " " 14 apr. 1817.
11. Hinderktjen (Haijes) Jager, geb. te Meeden 4 nov. 1819.
12. Geert (Haijes) Jager, " " " 27 aug. 1822,

volgt 501.

500. Arend Haijes Jager, geb. 7 Dec. 1803 te Meeden. Ned. Herv., van beroep boerenknecht, wonende te Meeden, No. 17, later no. 89, huwde te Zuidbroek op 18 okt. 1827 met Aaltje Rengers Bakker, ged. 11 okt. 1801 te Veendam, dochter van Renger Kornelius Bakker en Geertje Kristiaans.

Uit dat huwelijk werden geboren drie kinderen:

1. Geessien Jager, geb. 18 feb. 1828 te Meeden.
2. Geertjen Jager, " 21 jan. 1830 " " "
3. Haijo Jager, " 26 aug. 1832 " " "

501. Geert Jager, geb. te Meeden 27 aug. 1822 van beroep landarbeider, Ned. Herv. wonende te Heiligerlee, aan de Loopbruglaan, huwde op 25 mei 1850 te Scheemda met Eefke Flink, geboren te Midwolda 5 febr. 1822, dochter van Julle Kornelius Flink, van beroep arbeider te Midwolda, die op 18 Nov. 1815 aldaar was gehuwd met Gijssel Sijfkes Metting.

Geert Jager voornoemd overleed te Heiligerlee op 4 juni 1891, waarna zijn weduwe Eefke Flink is opgenomen in het gezin van zijn zoon Arend Jager (volgt 602) en Okkelina Temmen, waarna zij te Heiligerlee overleed op 23 jan. 1902.

Uit het huwelijk van Geert Jager en Eefke Flink zijn geboren 5 kinderen:

1. Geessien Jager, volgt 600.
2. Haijo Jager, volgt 601.
3. Nijssien Jager, geb. te Scheemda, 25 jan. 1862 overleden " " 26 juli 1866.
4. Arend Jager, geb. " " 15 dec. 1863. overleden " " 31 aug. 1865.
5. Arend Jager, geb. " " 2 nov. 1866, volgt 602.

DE FAMILIE FLINK:

Julle Kornelius Flink had behalve zijn dochter Eefke nog 2 zoons:

- a. Adolf Flink, had een dochter Niessien, die gehuwd was met Klaas Schuur; hun dochter Frouwke Schuur was gehuwd met Daniel Carmio, wonende te Winschoten, Bosstraat, thans Vondellaan.
- b. Julle Flink had een dochter Geessien Flink, gehuwd met

Hindrik de Jonge, wonende te Heiligerlee aan het Kerkpad. Deze was een broeder van Wubbo de Jonge, echtgenoot van Geessien Jager (600). Zij hadden een dochter Geessien de Jonge; deze was gehuwd met Jurjen van der Laan, wonende eveneens aan het Kerkpad te Heiligerlee.

600. Geessien Jager, geboren te Scheemda 6 juni 1857 en overleden aldaar op 9 sept. 1925, N.H., huwde op 17 april 1884 te Scheemda met Wubbo de Jonge, geboren aldaar 27 jan. 1856, N.H., van beroep los arbeider, wonende te Heiligerlee, op de Kloosterlaan no. 45, zoon van Hemmo de Jonge en van Geessien Zuurman. Hij overleed te Heiligerlee op 5 jan. 1940.

Uit dat huwelijk werden geboren negen kinderen:

1. Hemmo de Jonge, volgt 700.
2. Eefke de Jonge, geboren te Scheemda, 2 maart 1885 ongehuwd, overleden te Scheemda, 26 nov. 1968.
3. Geessien de Jonge, volgt 701.
4. Geert de Jonge, volgt 702.
5. Jan Hemmo de Jonge volgt 703.
6. Harmke de Jonge, volgt 704.
7. Hindrik de Jonge, volgt 705.

8. Arend de Jonge, geboren 13 augustus 1898, te Scheemda, ongehuwd, wonende nog in het ouderlijk huis te Heiligerlee, achteraan op de Kloosterlaan no. 45.

9. Wubbo de Jonge, geboren te Heiligerlee, 20 jan. 1901, overleden aldaar 9 maart 1903.

700. Hemmo de Jonge, geb. 7 dec. 1884 te Heiligerlee (Tranendal) en overleden aldaar 9 april 1968. Ned. Herv., van beroep arbeider, huwde op 31 oct. 1914 te Nieuwe Pekela met Lubbiëna Haan, geboren 11 juni 1893 te Oude Pekela, dochter van Wubbo Haan en Willemetje Heidekamp aldaar, thans wonende te Heiligerlee, Hoetslaan 1.

Uit dit huwelijk zijn geboren drie kinderen:

1. Wubbo de Jonge volgt 800.
2. Willemetje de Jonge volgt 801.
3. Geesiena de Jonge volgt 802.

800. Wubbo de Jonge, geb. te Oude Pekela 24 febr. 1915, van beroep rozenkweker, wonende te Heiligerlee, Kloosterlaan 5, Ned. Herv., huwde op 30 aug. 1934 te Scheemda met Trijntje Koster, geboren 12 april 1918 te Heiligerlee dochter van Meindert Koster en van Martje Eggens, aldaar.

Uit dit huwelijk zijn geboren vier kinderen:

1. Lubbiëna de Jonge, volgt 900.
2. Martha Emma de Jonge, volgt 901.
3. Emma Willemetje Gezina de Jonge, volgt 902.
4. Hemmo de Jonge, geboren te Heiligerlee, 11 maart 1946.

900. Lubbiëna de Jonge, geboren te Heiligerlee 17 dec. 1934, N.H., huwde op 24 sep. 1955 te Scheemda met Hero Bakker, geb. aldaar 22 jan. 1932, N.H., van beroep chauffeur op een transportbedrijf te Heiligerlee, zoon van Aldert Bakker en van Hendrika Rademaker, wonende te Heiligerlee, Provinciale weg no. 74.

Uit dit huwelijk zijn geboren vijf kinderen:

1. Aldert Bakker, geb. te Scheemda 21 maart 1956, overleden te Groningen 26 aug. 1957.

2. Aldert Bakker, geb. te Scheemda 5 okt. 1958.
3. Wubbo Bakker, " " " 16 juni 1960.
4. Trijntje Henderika Bakker, geb. te Scheemda 28 maart 1962.
5. Henderika Trijntje Bakker, " " " 17 sept. 1967.
901. Martha Emma de Jonge, geb. te Scheemda 23 mei 1940, N.H., huwde op 10 mei 1963 te Scheemda met Egbert Koning, N.H., geboren te Beerta, 18 mei 1941, zoon van Seiko Koning en Greetje Schulte, van beroep bouwvakarbeider, wonende te Heiligerlee, Hoetslaan 3.

Uit dit huwelijk is geboren 1 kind:

- Trijntje Koning, geb. 11 juli 1966 te Scheemda.
902. Emma Willemetje Gezina de Jonge, geb. te Scheemda 17 aug. 1943, huwde te Scheemda op 6 nov. 1964 met Hendrik Oldenburger, geb. te Veendam, 22 april 1939, zoon van Rendelinus Henderikus Oldenburger, N.H., van beroep havenarbeider, wonende te Heiligerlee, Kloosterlaan 15a,

Uit dat huwelijk is geboren:

- Trijntje, 18 mei 1965 te Heiligerlee.
801. Willemetje de Jonge, geb. te Heiligerlee 14 okt. 1926, huwde op 10 april 1947 te Scheemda met Jan Heidekamp, geb. te Winschoten 24 febr. 1925, N.H., van beroep rozenkweker, zoon van Jan Albert Heidekamp en van Margaretha Klaar, wonende te Winschoten, Hofstraatlaan 1.

Uit dat huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Jan Albert Heidekamp, geb. te Winschoten 20 juli 1947.
2. Hemmo Wubbo Heidekamp, geb. " 19 febr. 1956.
802. Geesiena de Jonge, geb. 11 sept. 1929 te Heiligerlee, huwde op 31 okt. 1954 te Scheemda met Geert Stuit, geb. 31 augustus 1931 te Boertange, N.H., rozenkweker, zoon van Hemmo Stuit en Jantje Prins, wonende te Winschoten, Sint Vitsholt, 3e laan 13.

Uit dat huwelijk zijn geboren twee kinderen:

1. Hemmo Stuit, geb. te Scheemda, 3 febr. 1955.
2. Geert Jan Stuit, " " " 18 okt. 1968.
701. Geessien de Jonge, geb. 21 december 1887 te Heiligerlee, en overleden te Winschoten, 14 juni 1939, huwde op 16 april 1915 te Scheemda met Barend Kuiper, geb. 26 aug. 1884 te Termunten, van beroep landarbeider, wonende te Winschoten, Verlengde Kloosterlaan no. 19, Ned. Herv., overleden aldaar 22 sept. 1947.

Uit dat huwelijk zijn geboren elf kinderen:

1. Harm Kuiper, geb. te Winschoten, 3 mei 1916, hij huwde op 13 mei 1943 te Winschoten met Gerritina Anna Catharina Visscher, geboren aldaar 2.2.1921, wonende te Winschoten, Hoorntjesweg.
2. Wubbo Kuiper, geb. te Winschoten 10 maart 1917, huwde aldaar 4 apr. 1946 met Grietje Dreijer, geb. aldaar 25 aug. 1918, wonende te Winschoten, Kloosterlaan 66, later verhuist naar Karel Doormanlaan 129.
3. Wubbechiena Jullodina Kuiper, geboren te Winschoten 28 jan. 1919, huwde aldaar 13 okt. 1938 met Wubbo Musch, landarbeider, geb. 30 jan. 1917, wonende te Winschoten, Verl. Kloosterlaan 21, op 13 okt. 1938.
4. Gezinus Barend Kuiper, geb. te Winschoten 26 april 1921,

N.H., landarbeider, wonende te Scheemdermeer, gem. Scheemda, huwde aldaar op 21 mei 1953 met Trijntje Hartman, geb. Scheemda 23 juli 1925.

5. Jullodina Wubbechiena Kuiper, geboren te Winschoten 5 juni 1922, huwde aldaar op 5 juni 1947 met Jan Hindrik Mulder, geb. Midwolda 16 jan. 1917, wonende te Heiligerlee, Kloosterlaan 30.
6. Geessien Kuiper, geb. te Winschoten 31 aug. 1923, huwde te Winschoten op 6 sept. 1945 met Jakob Jan Dammer, geb. Midwolda 5 apr. 1923, wonende te Ekamp aan de Verbindingsweg.
7. Barend Kuiper, geb. 31 mei 1925 te Winschoten, huwde op 30 mei 1951 te Midwolda met Antje Hillinga, geb. aldaar 25 juli 1930. Hij is werkman, wonende te Heiligerlee.
8. Hemmo Kuiper, geb. te Winschoten 25 juli 1926, arbeider te Heiligerlee, huwde te Winschoten op 17 juli 1952 met Roelfiena Kuiper, geb. Oude Pekela 18 jan. 1933.
9. Jan Hendrik Kuiper, geb. te Winschoten 11 sept. 1927, overleden aldaar 5 maart 1928.
10. Jullo Kuiper, geboren te Winschoten 26 maart 1929, van beroep bouwvakarbeider, wonende te Winschoten, Verl. Kloosterlaan 19.
11. Grietje Eefke Kuiper, geboren te Winschoten 24 juni 1931, huwde op 8 nov. 1951 te Winschoten met Johannes Hendrik van Essen, geb. Maassluis 22 maart 1929, gewoonde hebbende aldaar Verl. Kloosterlaan 19, welk huwelijk nadien in 1962 is ontbonden door echtscheiding.

702. Geert de Jonge, geboren te Scheemda 3 aug. 1889, N.H., van beroep landarbeider, wonende te Heiligerlee, aan de Hoetslaan, huwde op 6 juni 1912 te Scheemda met Trijntje Mulder geboren te Midwolda 5 dec. 1893, dochter van Lodewijk Mulder en Janna de Boer aldaar.

Uit dat huwelijk zijn geboren zeven kinderen:

1. Wubbo de Jonge, geb. te Scheemda 13 aug. 1912 en overleden aldaar 8 sept. 1912.
2. Geessien de Jonge volgt 803.
3. Lodewijk de Jonge volgt 804.
4. Wubbo de Jonge volgt 805.
5. Jan Hendrik de Jonge volgt 806.
6. Trijntje de Jonge volgt 807.
7. Janna de Jonge volgt 808.
803. Geessien de Jonge, geboren 15 aug. 1913 te Scheemda, huwde op 26 mrt 1936 te Scheemda met Jan Strootman, geb. 19 maart 1911 te Noordbroek, N.H., van beroep kleermaker, wonende te Winschoten, Frederik van Eedenstraat no. 56, zoon van Jurjen Strootman en van Roelina Brust.

Uit dat huwelijk werd op 25 okt. 1936 te Sappemeer geboren een dochter, genaamd Roelina Strootman. Deze huwde op 8 okt. 1958 te Scheemda met Elzo Nieboer, geb. 16 okt. 1934 te Winschoten, zoon van Berend Nieboer en Aaltje Pijper, van beroep papiermaker, wonende te Oude Pekela, Hugo de Grootstraat 102.

Uit dat huwelijk werd geboren te Veendam op 15 juni 1966 een dochter genaamd Geessien Nieboer.

804. Lodewijk de Jonge, geboren 18 juli 1914 te Scheemda van

beroep kweker, wonende te Heiligerlee, Oudehornweg 28, N.H., huwde op 12 aug. 1939 te Sellingen, gem. Vlagtwedde, met Aaltje Lohof, geb. te Vriescheloo, gem. Bellingwolde 28 aug. 1909, dochter van Berend Lohof en Marie Katuin.

Uit dat huwelijk werden geboren twee kinderen:

1. Trijntje de Jonge volgt 903
 2. Maria de Jonge, geb. te Heiligerlee 1 okt. 1949.
903. Trijntje de Jonge, geb. te Heiligerlee, 21 mei 1940, huwde op 20 oct. 1964 te Scheemda met Nico Hazelhof, geb. te Veendam op 14 april 1940, Babtist, van beroep chemicus, wonende te Veendam, Nassaustraart 46.

Uit dat huwelijk werd te Winschoten op 23 juli 1968 geboren:

Erik Robert Nico Louis Hazelhof.

805. Wubbo de Jonge, geb. te Scheemda 21 jan. 1916 van beroep stoffeerder, N.H., wonende te Heiligerlee, hoek Prov.weg-Hoetslaan, huwde op 6 nov. 1941 te Scheemda met Tijtje Schuitema, geboren te Noordbroek, dochter van Geert Schuitema en Grietje Vos.

Uit dat huwelijk werden geboren drie kinderen:

1. Grietje de Jonge volgt 904.
 2. Geert de Jonge volgt 905.
 3. Gert de Jonge, geb. te Heiligerlee 6.1.1956.
904. Grietje de Jonge, geboren 12 jan. 1944 te Heiligerlee, huwde op 12 maart 1966 te Winschoten met Harm Jan Tholema, geboren te Bellingwolde 15 oct. 1940, N.H., zoon van Jan Tholema en Antje Swebe, van beroep landmeetkundig tekenaar, wonende te Assen.

Uit dat huwelijk is te Groningen op 9 maart 1967 geboren een dochter, genaamd Monique Tholema.

905. Geert de Jonge, geboren 8 dec. 1945 te Heiligerlee, N.H., van beroep onderwijzer, wonende te Winschoten, Stationsweg 25a, huwde op 23 mei 1969 te Winschoten met Henderika K.H. Bron, geb. te Winschoten 3 juni 1946, dochter van Lambertus Bron en Froukje Fröling, wonende op de Garst aldaar.
806. Jan Hendrik de Jonge, geb. 12 febr. 1917 te Scheemda, van beroep kabellegger P.T.T., wonende te Heiligerlee, Kloosterlaan, N.H., huwde op 15 juli 1939 te Zuidbroek met Eppie Venema, geboren te Zuidbroek 14 sept. 1920, dochter van Jan Venema en Alberdina van Dijk.

Uit dat huwelijk zijn geboren twee kinderen:

1. Geert de Jonge, volgt 906.
 2. Jan de Jonge, volgt 907.
906. Geert de Jonge, geb. te Heiligerlee 12 dec. 1939, van beroep timmerman, wonende te Scheemda, Schoolstraat 3, N.H., huwde 30 dec. 1965 aldaar met Wilhelmina Bosch, geboren aldaar 12 jan. 1940, dochter van Gerrit Bosch en Grietje Kiewiet.

Uit dat huwelijk geboren te Scheemda:

Grietje Ingrid de Jonge, 7 mei 1967.

907. Jan de Jonge, geb. te Heiligerlee 24 nov. 1943, van beroep huisschilder, wonende aldaar aan de Juliana van Stolbergstraat 5, N.H., huwde te Scheemda 31 mei 1968 met Fokkien Moed, geboren te Bellingwolde 4 nov. 1942, dochter van Roelof Moed en Jantje Holtjer.

Uit dat huwelijk geboren te Heiligerlee:

Jan Hendrik Roelof de Jonge, 14 sept. 1969.

807. Trijntje de Jonge, geb. 5 aug. 1918 te Heiligerlee, huwde op 10 juli 1943 te Scheemda met Henderikus Schenkel, geb. 27 febr. 1918 te Veendam, N.H., bouwvakker, zoon van Henderikus Schenkel en Geertruida Jantina Alida van Dam, wonende te Veendam aan de Meezenbroekstraat 32. Hij overleed aldaar uiteindelijk ten gevolge van een ongeluk in de bouwwereld op 23 dec. 1967.

Uit dat huwelijk werden geboren drie kinderen:

1. Henderikus Schenkel volgt 908.
 2. Trijntje Schenkel, geboren te Veendam 23 maart 1946.
 3. Geert Schenkel, " " " " 13 jan. 1948.
908. Henderikus Schenkel, geboren te Veendam 28 febr. 1944, N.H., huwde te Muntendam op 13 oct. 1967 met Trijntje Schuur, geb. Muntendam 20 juli 1941, dochter van Jan Schuur en Antje Abee, van beroep stucadoor, wonende te Zuidbroek aan de Sluisstraat no. 32.

Uit dit huwelijk werd geboren te Veendam op 22 juni 1969 een zoon, genaamd Henderikus Schenkel.

808. Janna de Jonge, geb. te Scheemda 10 oct. 1924, N.H., huwde te Scheemda op 28 juni 1947 met Harm Jacob Schipper, geboren 16 juli 1918 te Veendam, fabrieksarbeider bij de A.K.U. wonende te Emmen, Oldengade 17, zoon van Harm Schipper en van Antje Bleeker. Hij overleed te Emmen 9 febr. 1969.

Uit dat huwelijk werden geboren twee kinderen:

1. Trijntje Antje Schipper, geb. te Oude Pekela 10.4.1948.
 2. Harm Jacob Schipper, " " " " 2-2-1954.
703. Jan Hemmo de Jonge, geb. 23 sep. 1891 te Heiligerlee, van beroep fabrieksarbeider, wonende te Heiligerlee Prov.weg 98, N.H., huwde op 16 oct. 1913 te Scheemda met Wijske Timpener, geboren te Scheemda 3 sept. 1894, dochter van Lammert Timpener en Jantje van Achteren. Zij overleed te Heiligerlee 16 feb. 1956.
- Jan Hemmo de Jonge zelf overleed te Heiligerlee 13 aug. 1947; uit zijn huwelijk geboren kinderen:
1. Lammert de Jonge, volgt 809.
 2. Wubbo de Jonge, geb. te Scheemda 27 dec. 1914. overleden aldaar 29 dec. 1914.
 3. Jantje de Jonge, geboren te Heiligerlee 1 oct. 1922, N.H., huwde op 20 febr. 1947 te Scheemda met Eiko Leeraar, geboren te Winschoten 21 febr. 1921, zoon van Klaas Leeraar en Saakje Hut, N.H., van beroep carrosseriebouwer, wonende te Heiligerlee, Provinciale weg 98.
809. Lammert de Jonge, geb. 3 nov. 1913 te Heiligerlee, van beroep Collecteur v.d. staatsloterij, N.H., wonende te Amsterdam, Henriette Ronnerplein 14 huis, huwde 25 april 1940 te Winschoten met Martje Weering, geboren 28 jan. 1916 te Oude Pekela, dochter van Geert Weering en Jantje Lap.

Uit dat huwelijk zijn geboren drie kinderen:

1. Jantje de Jonge, geb. te Amsterdam 10 juni 1941, gehuwd met Marinus Schijbele, timmerman, wonende te Arnhem.
2. Jan Hemmo de Jonge, geb. 22 sept. 1946 te Amsterdam.
3. Wijske Marijke de Jonge, geb. aldaar 19 maart 1956.

(wordt vervolgd)

AMSES, JELMERS, EEUWES, ELTJES
of
DE RIDDER EN DE HALVE LEEUWEN

Voorlopige resultaat van onderzoek.

door A. Hoft.

Dit artikel wil en kan geen afgerond geheel zijn, enerzijds omdat de bronnen daartoe niet toereikend zijn, anderzijds, omdat er zoveel te zeggen valt over de nakomelingschap van bovengenoemde families, dat het de moeite waard zou zijn, er een afzonderlijke genealogie aan te wijden.

Moge het hier gepubliceerde aanleiding zijn voor de lezers een nadere aanvulling te verstrekken op diverse door ons aangetipte genealogische feitelijkheden en veronderstellingen.

Volgens het grafschriftenboek (grafschriften in Stad en Lande) is Anno 1635 te Zeerijp den

17 Mey, den Er: Ilo Amptzoens Loma Christelijk in den Heren gerust, verwachtende een salige operstandinge in Christo.

Wapens: rechts: gedeeld, a. man met zwaard, b. 2 tegen elkaar springende halve leeuwen op een golvende zee; links: zie aldaar. (zie II.) Het loont de moeite dit wapen te onthouden.

Het komt ook voor op het grafschrift van Amse Eewes te Doezum, anno 1628, den 13 october:

Gedeeld: a. ridder met zwaard boven zijn hoofd, b. 2 tegenover elkaar geplaatste halverwege uit het water oprijzende leeuwen, (zie II.)

Volgens Ommelander geslachten dl. I, pag. 20, vinden we op een gestoelte in de kerk van Wirdum van 1644, toebehorende aan Wiltet Louwens en Remke Jelmers, hetzelfde wapen:

Louwens: zie foto;

Jelmers: gedeeld; a. ridder van goud op een veld van zwart, b. doorsneden: 1. twee halve tegen elkaar opspringende leeuwen van zwart, op een veld van goud, 2. een veld van rood (zie I) (zie foto)

Eveneens komt dit wapen voor op een zandstenen Renaissanceschouw, uit Zwartlap, gelegen op de Palen te Westerwijtwerd, thans Groninger Museum,

Rechts: gedeeld, a. een gans met een klaverblad in de bek, op een grasgrond, b. doorsneden: 1. een Bijbel, 2. monogram T.S. (= Thomas Sicken, zie later Frouwe Amptses en Thomas Sicken onder II).

Links: gedeeld, a. een ridder, de linkerhand aan de schede, met de rechterhand een getrokken zwaard boven het hoofd zwaaiende, b. doorsneden: 1. twee halve tegen elkaar springende leeuwen, 2. effen.

Volgens afschriften van huwelijkscontracten en testamenten, benodigd voor een proces, thans berustend op het Rijks-archief te Groningen, onder nummer H.J.K. 1192, vallen de volgende fragment-genealogieën te reconstrueren. Deze gegevens werden zoveel mogelijk aangevuld met vondsten uit de archieven II. b. (thans eveneens H.J.K.)

III. b. en proclamatieboeken van de stad Groningen.

I. Jelmer Eeuwes (de schrijfwijze telkens verschillend) overleed na 1629 en huwde Grietje N.N. Zij huren land te Godlinze op 19-6-1600. Zij hebben de volgende kinderen (volgorde onbekend wegens het ontbreken der geboortedata):

a. Nencke (= Hemcke) Jelmers, die huwt met Jan Geerts.

b. Remke Jelmers, die volgens haar testament in 1667 te Appingedam woont (zie reg. Feith). Zij huwt:

1. Groningen 27-6-1613 Johan Lijppens, z.v. Lippe Sierts (ov. te Wirdum 16-6- ..) wonend op ter Borg en Geele Oemkes, die overleed te Wirdum 20-2-1607 (zie grafschriftenboek; zie voor hun nageslacht ook de genealogie Huizinga).

Procl. Gron.: 27-6-1613 Jan Lippens te Wirdum, Lippe Siertssoene met Johan Tonnis op de horne van Hardingestraat ende Remke Jelmers, Jelmer Eeuwesdr).

2. Wirdum, Wiltet Louwens, ov. aldaar 1641 (voor zijn voorgeslacht zie het artikel Steenhuizen in Gruoninga, jan. 1956)

c. Willemtien Jelmers, die huwde te Groningen 3-12-1610, luitenant Johan Tonnis, borger te Groningen.

Hij wordt genoemd in H.J.K. 848 fol. 100 verso, 4 maart 1613, Jan Tonnis wegen Anna Taekuma ende Menne Allens te Slochteren. (zie later).

d. Ewe Jelmers, huwt 11-2-1612 (huw. contr. H.J.K. 1192) Bouwe Cornelis Dorenbusch, d.v. Cornelis Dorenbusch op de Hoorn en Swane.

Dedl. aan bruidegomzijde: Johan Tonnis, Datho Ampsens en Eltke Snelles. Jelmer Ewes en Grietie als vader en moeder, dedl. aan bruidzijde: Cornellis Dorenbusch op de Hoorn en Swane, vader en moeder, verder Johan Dorenbusch, Garbrand Wyrsema, Focko Ulpherts gehuwd met Gese Jacobs en Claas Tammes).

Volgens Feith woont Cornelys Dorenbuss in 1599 op den Hoeren. Spanheim: Johan Cornelis Doorenbusch volgt zijn salige vader Cornelis Doorenbusch op den 8. sept. 1619.

In 1626 gebruikt Johan Jans Doorenbusch op den hoorn 144 gras. idem: Johan Cornelis Doorenbosch en Lisebeth (in de kantlijn

verbeterd tot Grietie) Halsema, sijne huisvr. woonachtig op den Hoorn, gebr. 144 gras.
 Johan Cornelis Dorenbosch ende Dewer Clasen sijn huisvr. hebben geen kinderen nagelaten.
 21-8-1646: Luirt wederom hertrouwt sijnde aan Bauke Rengers.

Focko Ulpherts, ov. te Warffum 25-4-1627 was een zoon van Ulphert Fockens en Dedde Edzes, landbouwer op Hoysum, gehuwd met Geessien Jacobs, ov. Warffum 4-1-1617. (zie verder Ommelander Geslachten, dl. 1, pag. 45.)

Uit a. : 1. Derk
 2. Jeltie
 3. Anna

Uit b.1: 1. Geeltjen Jansen, die overleed te Weiwerd op 13 sept. 1679 en huwde in 1641 (procl. 12-19 en 26 apr.) te Weiwerd met Wolter Entes, sinds 1-1-1668 diaken.

waaruit: 1. Jan, ged. 4-2-1643 Weiwerd
 2. Aaltje, ged. 10-3-1644 Weiwerd
 3. Jan, ged. 2-5-1647 Weiwerd
 4. Remke, ged. 3-2-1650 Weiwerd
 5. Ente, ged. 2-10-1653 Weiwerd.

2. Lippe Sierts, huwt N.N.

hieruit: 1. Jan Lippes (Helwerda), brouwer, borger te Groningen, gehuwd met Grietie Tonnis x Reneko Ripema.
 2. Machteldje Lippes, gehuwd met Hindrik Ditmars.
 3. Aaltien Lippes, gehuwd met Barteld Ditmars (Wyrsema).

Uit b.2: 1. Grietje Louwens, gehuwd Niekerk 6-5-1652 Hermannus Steenhuisen, ov. na 1659 Loppersum, landbouwer. Hij hertrouwt Wirdum 26-7-1663 Heyltien Lengerick, d.v. Eelt Jans Lengerick van Schildwolde. Hij was een zoon van Lamke Harms, die huwde met Aaltje. (Lamko Hermann, daagt volgens II.b.34 (thans H.J.K.) op 2-5-1635 Gerhard Sissingh te Wirdum) Lamko Harms was een zoon van Harm Geerts, gehuwd in 1598 met Trijntje.
 Uit het huwelijk van Grietje Louwens en Harmannus Steenhuisen werden geboren:

1. Havingh Steenhuisen, ged. Wirdum 6-3-1657, ov. 1705, gehuwd Wirdum 3-1-1686 met Catharina Veters (zij hertrouwt 24-2-1684 Harmen Knol, later Evert Sicken)
 2. Jelmer Steenhuisen, ged. Wirdum 21-8-1659, gehuwd te Wirdum 11-6-1682 met Bouke Heertjes, die op 14-12-1690 hertrouwde met Jan Mareks. *Harms*
 3. Wiltet Steenhuisen.
 4. Aeltien Steenhuisen, (zie testament Remke Jelmers 12-11-1667, coll. Keiser, (pott. II).

Uit het tweede huwelijk werden geboren:

5. Lamge Steenhuisen. gd. 19-6-1664, lidmaat

Nieuwolda 1713, gehuwd Opwierde 27-10-1709 met Hilje Olcherts, begr. Nieuwolda 10-11-1750. (Hij schijnt in 1708 te Oosterwijtwerd te wonen, waar hij sedert 8-10-1699 gehuwd was met Scheltje Reijnders, ov. Oosterwijtwerd, 17-5-1708.

6. Grietje Steenhuisen, ged. 18-7-1666.

7. Peter Steenhuisen, ged. 14-4-1667, ov. Leegkerk 29-6-1721, gehuwd Leegkerk 29-5-1707, komende van Oosterwijtwerd, met Scheltje Wypkes van Leegkerk.

8. Sicco Steenhuisen, ged. 28-1-1672.

9. Oetje Steenhuisen, ged. 3-5-1674.

Uit c.: 1. Grietje (= Bertijn) Steenberg(en), gehuwd te Groningen 26-4-1639 met Thomas Sicken (zie later), waaruit:

a. Jelmer Sickens, ov. na 1701 te Zeerijp.

b. Vrouwke Sickens.

(te Groningen wordt gedoopt 27-11-1649 Maria Steenbergen, als dochter van Jelmer Steenbergen, gehuwd met Barbertie, terwijl op 6-10-1649 te Groningen proclameren:

Doctor Anthonius Stienberg en de eer en deugtrijke Annetijen Boyens, de procl. geaccordeerd op 't verzoek van Jelmer Stienbergh als bruidegoms broeder en Nitter Pieters als voogd van de bruid) Hebben we hier 2 broers van Grietje? Kinderen dus van Willemte Jelmers?

Uit d.: 1. Jan Ewes.

2. Grietien Ewes.

3. Jelmer Ewes, gehuwd 1646 met Bouwien.

4. Cornelis Ewes, gehuwd vóór 1646 Tinallinge met Hille. Zij hertrouwt Jan Hendriks.

Uit het eerste huwelijk:

a. Gebbeke, ged. Tinallinge 9-11-1646, gehuwd met Cornelis Jansen.

b. Tette, ged. Tinallinge 12-1-1652.

c. Eeuwe Cnol, ged. Tinallinge 12-2-1653.

d. Eeuwe Cnol, ged. Tinallinge juni 1656.

5. Hoewel geen direct bewijs werd gevonden, kunnen we op grond van de namen (Swane, Gebbe, Cnol) aannemen, dat hier bij hoort (mede omdat bekend is dat er meer kinderen zijn geweest):

Swane Ewes, gehuwd vóór 1643 met Jacob Drewes. Hieruit:

a. Gebbe

b. Cornelis

c. Evert

d. Jan

e. Eeuwe Jacobs Knol (gehuwd Warffum 24-12-1682 met Grietje Derks Knol (zie verder Ommelander Geslachten pag. 316).

Ongetwijfeld behoort tot deze tak ook Bouwien Jelmers, die huwt in 1655 met Jan Cornelis Dorenbosch, landgebruiker te 't Zandt, waaruit Jelmer Ewes Dorenbosch, gehuwd in 1703 met Meiske Hommes Wigboldus te

't Zandt (zie Gruoninga 1964, pag. 37).

Zeer waarschijnlijk is deze Bouwien een dochter van bovengenoemde Jelmer Eeuwes (d.3.) en dan dus een kleindochter van Bouwe Cornelis Dorenbusch. Het is overigens merkwaardig, hoe steeds met de namen Dorenbusch en Cnol gemanipuleerd wordt.

2. 7. 1600
II. Amsso Ewens, ov. tussen 31-5-1608 en 9-9-1609, gehuwd vóór 1585 met Sybrich Loma (= Lowma), ov. te Zeerijp 7-11-1604, dochter van Ilo Loma. Zij wonen op de Eenkemaheerd te Zeerijp. Vermoedelijk is zij de zuster van Hille Lohma, gehuwd met Tupke Tuilckens, vóór 1609.

Zij hadden de volgende kinderen (volgorde onbekend):

1. Ewe Amses,
2. Ilo Amses Loma (Amses = Ampsens = Amptzen) geb. omstr. 1585, ov. te Zeerijp 17-5-1635.
3. Jantje Amses, gehuwd met a.N.N. Abbringe
b. Waldrik Aysses van ten Boer.

Uit dit laatste huwelijk:

- a. Hillebrand Waldriks
- b. Edze Waldriks
- c. Bouwe Waldriks, gehuwd met Johan Luyrts, te Holwierde
- d. Grietie Waldriks, gehuwd vóór 1662 met Raang Luitjens, te Wetsinge.
- e. Jan Waldriks Abbringh te Ten Boer,
(H.J.K. 1192 3-8-1662: Johan Waldrix Abberinge te Ten Boer, Johan Luyrts te Holwierde, gehuwd met Bouktjen Waldrix, Raang Luitjens, wonende te Wetsinge, gehuwd met Grietie Waldrix, Hilbrant Waldrix en Edze Waldrix verkopen aan haar ohem ende moeye Evert Jansen, gehuwd met Marretjen Abberinghe. Oom is gezworene Luytjen Abberinghe 7-5-1656 Jan Peters en Harmtien Abbringe te Groningen: gezworene Willem Alting gehuwd met Aaltien Levinge, Jan Sygers gehuwd met Grietien Levinge, Jan Waldricks Abbringh te ten Boer voormond over broers Hilbrand en Edze. Roeleff Jacobs sibbevoogd, Jan Luyrts en Raang Luitjens zwagers van wegen huisvr. Bouwke en Grietien Waldricks, erfgen. van Luitien Abbring tot Onnen enz.)
4. Amptse Amses, geb. omstreeks 1587, ov. te Doezum 13-10-1628.
5. Frouwe Amses, ov. tussen 1640 en 1644, gehuwd met Thomas Sicken, z.v. Thomas Sicken en Marretien Sandfoort. (zie artikel G.W. Nanninga in Gruoninga 1964 nr. 7/8 pag. 57.) Hij overleed vóór 1636 en was eerder gehuwd met Abeltien Loma (onbekend in welke familierelatie zij staat tot Sybrich Loma). Het echtpaar woont op Sybingeheim te Westerwijtwerd (zie aan van van dit artikel), dat eigendom was geweest van Writzerus Sandfort, gehuwd met Hayke Doynghe. Overigens woont 10-4-1447 volgens het huisarch. Farmsum op Sybingeheim: Ewe, gehuwd met Bywe, ongetwijfeld één der leden van het geslacht van Ewsum. (Ewe op Sybingeheim koopt land te Huusdinge, de Pulvenne genaamd. Huisarch. Farmsum 18-4-1447: Ewe op Sybingeheim en Bywe ehl. staan bij wijze van landwisseling af een hoeveelheid lands,

te Huesdingen, geheten Pijlfenne)

Uit het huwelijk van Frouwe Amses en Thomas Sicken werden de volgende kinderen geboren:

- a. Marretien Thomas, ov. vóór 1626, gehuwd met Jan Peters van Rodeschool (zie verder Ned. Leeuw 1918: genealogie Tammen)
- b. Sybrich Thomas (= Loma) te Westerwijtwerd, gehuwd 26-6-1626 Boye Aliens (zie h.c. in H.J.K. 1192), overl. vóór 1639, zoon van Alie Boeiens en Menje. Hij is een broer van Menne Boeiens.

Hieruit:

1. Anna Boyens

2. Alje Boyens, ov. tussen 1668 en 1678, gehuwd met Hillene Sijsens. Hij koopt een deel van Rottumeroog.

Uit het huwelijk van Thomas Sicken en zijn eerste vrouw Abeltje Loma:

- c. Thomas Sicken, die in 1640 te Zeerijp woont en huwt te Groningen 26-4-1639 met Grietje Steenberg(en) (zie eerder), ov. na 1684.

28-1-1630: Thomas Sicken te Losdorp en Writser Sicken te Randelweer voor hemzelven en Wolter Drewes te Stedum voor zijn huisvrouw Hijke Sicken, Jan Jansen Dorenbusch op de Zijldijk voor zijn huisvrouw Alste aan de ene zijde en de erfb. Thomas Sicken woonachtig op Sybingeheim te Westerwijtwerd voor hemzelven, Boye Alyens op Uithuizermeeden voor zijn huisvrouw Sybrich aan de andere zijde, Waldrik Aysen tot Ten Buir woonachtig voor hemzelve, Edze Rewincks ende Peter Rewincks gebroeders in de Rijp voor haar zelve, Jan Jullens op Oosternijeland wegen zijn huisvrouw Trientje, daar hij voor caveert, erfgen. van sall. overl. moeye Geele Tomas.

6. Remke Amses, ov. vóór 1644, huwt na 1610 Johan Peters, wonend bij de Heeckt, ov. vóór 26-5-1636.
7. Focko Amses, woont op de Focko Lomaheerd te Opdorp onder Doezum, ov. vóór 9-11-1619.

8. Datho Amses, woont op de Eenkemaheerd te Zeerijp.

Merkwaardig is dat bij de scheidacte van 9-1-1610 tussen bovengenoemde kinderen o.m. aan Ewe Amses ten deel is gevallen 7 gr. land te Doezum "Den Oort" genoemd (ook het geslacht van Ewsum kwam van den Oort, echter onder Middelstum).

In een scheidacte van 9-11-1619 worden genoemd:

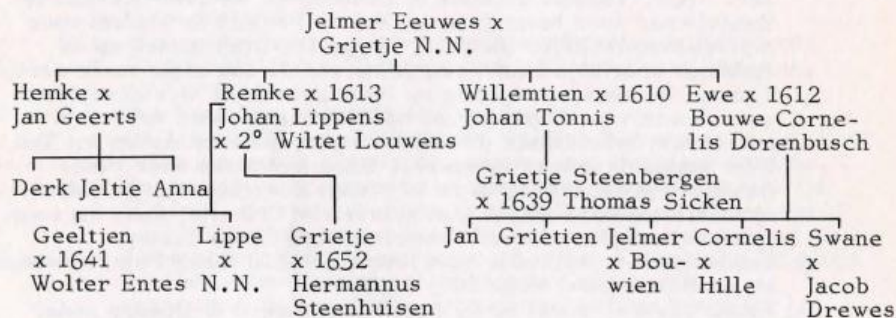
Ewe Amses, Focko Amses, Dato Amses en Thomas Sicken, als man en munder voor Frouwe Amses, Jelmer Ewens, voormond en de erenfeste Ulger Ulgers de Olde en Rewinck Bartholomeus voogden over Ilo Amses, Amsso Amses en Remke Amses. Volgens Feith 1586 nr. 47 wordt er een accoord gesloten tussen de procuratoren der huiszittend armen te Groningen Menno tho Nantzum en zijn vrouw Aleidt Benens met Margaretha en Evert Benens over de goederen van wijlen Lise Ewens, anders Ulgers (= Ulger Ulgers de Olde). Later vinden we dat een Ulger Ulgers de Olde gehuwd is met Lysbeth de Mepsche (aant. Feith aug, 1613) wed. van Roleff Sissinghe.

III. b. 4. anno 1586 den 7 juni: In der schelinge tussen de huiszittend armen binnen dezer stadt enerzijds ende den erentfesten Duyrt Ulger (in plaatse "zalige" fr. Lyse Ewens, ander Ulgers) Teetze Luythiens

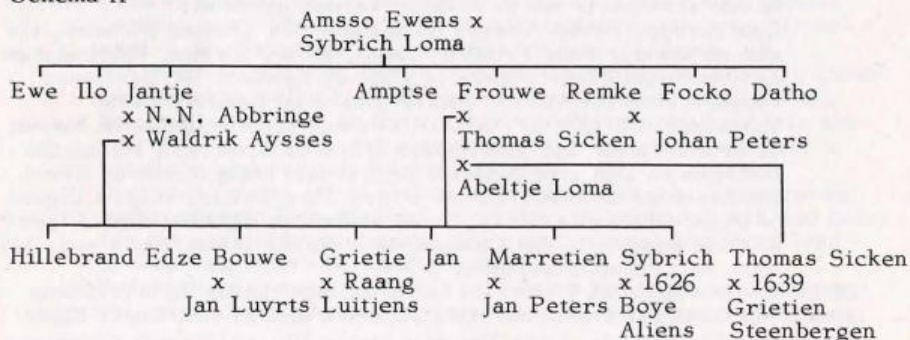
voor recht erschijnende, sampt Johannes Euwens als medeclager enz. H.J.K. 842 fol 274.verso 17-11-1612: Jelmer Eeuwes, voormond en Ulger Ulgers voogd over wijlen Amse Ewens kinderen, verklaart dat Ite en Amptse zijn omstreeks 27 en 25 jaar oud.

Bij het huwelijk van Ewe Jelmers en Bouwe Cornelis in 1612 (zie onder I) zijn getuigen: Datho Amses, Eltke Snelles, Johan Dorenbusch Garbrand Wyrsema, Focko Ulpherts en Claas Tammen. (Cleveringa: De Gemene Landswarf: pag. 137: Oemke Sekens en Snello Eltkens genoemd in 1575 !!!).

Gezien het wapen, dat gevoerd wordt in tak I als in tak II, gezien ook het feit dat Datho Amses uit tak II voorkomt als getuige in tak I, omgekeerd Jelmer Ewes uit tak I voorkomt als getuige in tak II, daarenboven de familie elkaar goed schijnt te kennen blijkens het huwelijk van Grietje Steenberg en Thomas Sicken, mag worden verwacht dat Amsso Ewens een broer is van Jelmer Ewens, hetgeen volgens H.J.K. 54.5-12-1582 bevestigd wordt, Schema I.

Schema II

Uit de namen van de kinderen zou kunnen voortvloeien, dat beider ouders zullen zijn:

Ewe, gehuwd met Remke.

Volgens de Heer A. Pathuis, heefteenhelaas verloren gegane zerk gelegen te Zeerijp, waarop voorkwam 19-5-1555 (jaartal niet zeker) overleed Aeve Amses. Het lijkt waarschijnlijk, dat Aeve hetzelfde is als Ewe; het zou dan de zerk kunnen zijn van bovenbedoelde Ewe, die huwde met Remke, temeer, daar het wapen, hoewel grotendeels onherkenbaar, het volgende oplevert:

rechts: onherkenbaar, links: alleen linksboven een halve leeuw te herkennen.

Volgens Feith 1547, nr. 35 vindt een landwisseling plaats tussen Tyaert Tyarcks en echtgenote te Middelstum en Ewe Aemses, gehuwd met Remke, wonende te Zeerijp, betreffende 20 grasen land met "dat heym ende den steen, onder Kemmenade wesende "gelegene te Enselse. Dit zijn ontwijfelbaar de Ewe en Remke bovengenoemd.

III. Volgens Ommelander Geslachten, pag. 20, bevindt zich in het archief Laman, nr. 20 een scheidacte, gedateerd 1638, betreffende de nalatenschap van Jelmer Eltjes en Tette, tussen Eltje Jelmers te Tinalinge Jacob Jelmers te Godlinze (ook Jelmers Eeuwes huurde land te Godlinze) en Ailke Jelmers getrouwd met Jan Ulpherts te 't Zandt (Is hier verwantschap met bovengenoemde Focko Ulpherts?).

Grafschrift Tinallinge:

Anno 1649, den VII junij is die Eerbare Jacop Jelmer in den Heere gerust, voorwachtende een salige opstandinge in Christo. Wapens: rechts: gedeeld, a. faas beladen met 2 kruizen, waarboven een man, houdende een zwaard boven zijn hoofd; b. faas, waarboven 3 maliën 1, 2, beneden 3 bladen(?) links; zie aldaar.

Grafschrift 't Zandt: Anno 1638, den 31 Majus Is In den Heren ontslapen Den Eerbaren Olfert Jans in der tijt Kerkfoget op 't Sandt, Wiens Siele Godt genedich sij. Wapens: rechts: faas, beladen met 3 bekers, vergezeld van 3 leliën, links: gedeeld, a. man met degen, b. faas vergezeld van 3 ruiten.

idem: Anno 16.. juny is ontslapen Jan Olferts kerkfoget op 't Sandt, Wiens Siele Godt genedich sij.

idem: de doegetsame weduwe Eilke Jelmers, gewesene de Huisvrouw van Zal. Jan Ulferts op Santster vorwarck in den Heeren gerustet, Wiens Siele Godt genadich sij. Wapens: rechts: ridder met uitgetogen zwaard, links: 2 tegen elkaar springende leeuwen.

Grafschrift Maarslacht: Anno 1620 den 16 julius is de Deughtsame Maria Wiersema de huisfrou van de E. Jacob Ennes op Rollinge geweer in den Heere gerust. Wapens: rechts: zie aldaar. Links: een man houdende een zwaard omhoog.

Ditzelfde wapen vinden we op het graf van Focktien Eltjes, de vrouw van Albert Weersema, anno 1663, 27 febr. Eveneens als voorgaande het graf van Garbrand Weersema, de zoon van Albert, gedateerd 1665, 17 sept. Hoewel de wapens niet alle identiek zijn aan die van de vorige twee takken, kunnen we toch steeds de ridderfiguur herkennen.

Jelmer Eltjes, landbouwer de Abbeweer, Tinallinge, ov. vóór 1638, gehuwd met Tette, heeft in ieder geval 3 kinderen:

1. Eltje Jelmers, landbouwer Abbeweer op Syrsema, Tinallinge, schepper gehuwd met Deetje.

Hieruit:

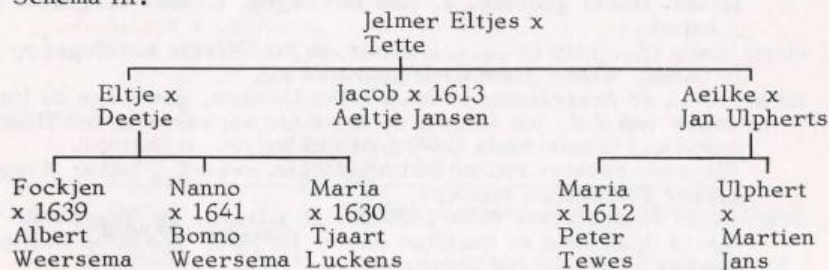
- a. Fockjen Eltjes, ov. Maarslacht 27-2-1622, huwt Tinallinge 28-7-1639 Albert Weersema, landbouwer op Rollingeweer, ov. aldaar 7-6-1663.
 - b. Nanno Eltjes, ged. Tinallinge 15-2-1622, huwt aldaar 6-6-1641 met Bonno Wyrsema (z.v. Garbrand Wiersema en Claasien Wichers) zijlrechter te Tinallinge.
 - c. Maria Eltjes, huwt Tinallinge 21-11-1630 Tjaart Luckens, gehuwd waarschijnlijk daarvoor te Tinallinge met Gerrit Jans Roda van Burum op 9-10-1625.
(Te Tinallinge wordt ook gedoopt op 9-8-1640 Jelmer, z.v. Brant (=Brunt) Eltkes.)
Op 9-5-1630 huwt aldaar Anje Eltkes met Jan Frix. Is dit mogelijk familie?
2. Jacob Jelmers, woont te Godlinze, ov. Tinallinge 7-6-1649 gehuwd aldaar 6-6-1613 Aeltje Jansen van 't Zandt.
 3. Aeilke Jelmers, huwt tussen 1594 en 1612 Jan Ulpherts, landbouwer van 't Zanster Voorwerk, ov. na 1607, kerkvoogd (z.v. Olfert Jansen van 't Zandster Voorwerk, gehuwd in 1567 met Liefke Berends, ov. 14-1-16.., d.v. Berend Jansen.)
(Hij was eerst gehuwd op 27-2-1593 met Aleid Claassen, d.v. Claas Derks en Tyake).

Hieruit:

- a. Maria Jansen, huwt 11-3-1612 met Peter Tewes, die overl. vóór 1660
- b. Ulphert Jansen, gehuwd vóór 1626 met Martien Jans (d.v. Johan Everts en Scheltje), die op 13-1-1647 hertrouwt met Jan Jacobs, kerkvoogd te 't Zandt.

Tot zover dit fragment. Veel gegevens omtrent de verdere afstamming kan men vinden in "Ommelander geslachten".

Schema III.

Volgens een acte van 1615 (Laman nr. 20) vindt er een scheiding plaats van goederen tussen de erfgenamen van Tjae Boyens: Jelmer Amsens, Jelmer Ewes, Jelmer Eltkens, Doe Takema en Jan Tiddes en Bartold Tiddes, gebroeders, onmondige zonen van Tidde Garbrans.

(wordt vervolgd)

LEESCURSUS 1971 - 1972 RIJKSARCHIEF SINT JANSSTRAAT 2 GRONINGEN

Groningen, juni 1971.

Het rijksarchief in Groningen organiseert het komende winterseizoen 1971 - 1972 twee cursussen oud-schrift, één voor beginners en één voor gevorderden.

De cursus voor gevorderden is bedoeld voor degene die de cursus voor beginners van het afgelopen jaar met goed resultaat gevolgd hebben en voor hen die reeds een zekere mate van bedrevenheid, ter beoordeling van de leider van de cursus, in het lezen van oud-schrift hebben. Het kan overigens nuttig zijn de beginnerscursus te herhalen. De leesstof verschilt van die van het vorig jaar.

Het is de bedoeling de deelnemers vertrouwd te maken met het lezen van handschriften uit de 14^e tot en met de 19^e eeuw.

De cursus is opgezet voor historisch belangstellenden en genealogen, die zo vaak hun onderzoekingen bemoeilijkt zien door het oude schrift.

Elke cursus bestaat uit 15 lessen. De lessen beginnen eind september 1971 en eindigen in april 1972. Zij worden per cursus eens in de 14 dagen gegeven op maandagavond, aanvang half acht in het rijksarchief aan de Sint Jansstraat 2 te Groningen. De duur van de lessen is tweemaal drie kwartier, onderbroken door een korte koffiepauze. Een van de lessen zal zijn gewijd aan archiefonderzoek.

De kosten van de cursus zijn f. 45,- per deelnemer. U ontvangt hiervoor o.a. een map met leermiddelen.

Nadere inlichtingen over het lesrooster, de wijze van betaling enz.: **Rijksarchief, Sint Jansstraat 2, Groningen.**

De rijksarchivaris in Groningen,

Mr. J. H. de Vey Mestdagh.

□ Men kan zich ook telefonisch met het rijksarchief in verbinding stellen. Een circulaire met opgavestroom wordt dan toegezonden. Telefoonnummer: 050 - 12 73 47.

Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck

G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

A. HOFT	- Amses, Jelmers, Eeuwes, Eltjes, of De ridder en de halve leeuwen(II),	33
P.J.C. ELEMA	- Hoexum,	40
IR. TH.P.E. DE KLERCK	- Een familie Mensinga,	47
Hk. TIMMER Gzn.	- Het geslacht Jager (II),	53
G.W. NANNINGA	- Een elf-kroegentocht in het begin der 18e eeuw.	59

AMSES, JELMERS, EEUWES, ELTJES of DE RIDDER EN DE HALVE LEEUWEN

door A. Hoft

vervolg van bl. 32 van deze jaargang.

H.J.K. 859 fol. 163 verso 19-6-1628: Peter Jacobs voor de helft erfgenaam van wijlen Tjae Boyens, contra hopman Jelmer Amptssoen, Jelmer Eeuwes, Jelmer Eltiens en Johan Coehoorn als mede erfgenaam. H.J.K. 849, fol. 185 verso 12-9-1615: Jelmer Eeuwes, Jelmer Amses contra Johan Tiddens, over deling van de erfenis van Thye Boyens. Zij bieden aan de erfenis in zeven gelijke delen te verdelen en het achtste deel tegen 6% te restitueren. Hieruit volgt nadere verwantschap.

Grafschrift Uithuizen: Anno 1608 den 3 Avgusti is in den Heren gervstet Elysabeth Takuma de dogter van Siger Takuma.

Wapens: rechts: zie aldaar, links: een man met een opgeheven zwaard.

Dezelfde wapens vinden we bij Ewe Takema, ov. 23-12-16...

Eveneens bij Sabbe Takuma, dochter van Siger Takuma, ov. 30-5-1622. Eveneens te Uithuizen: Johan Coehoorn H..... Takuma, gestorven february.

Bij het huwelijk van Thomas Sicken en Grietje Steenberg in Groningen wordt een Johan Coehoorn genoemd als getuige. (neef). Volgens de Navorser, wordt het huwelijkscontract gesloten op 20-9-1667 tussen Jacob Coehoorn, soon op Taekuma, luitenant en Louke Everts. Dedl. aan bruidsgomszijde: Johan Coehoorn als vader, Johan Coehoorn de Jonge als broer, Jan Reinders van Borck als oom, dedl. aan bruidszijde: Jacob Everts als broer, Albertus Averages als oom, monstercomm.ord. Toppinga als voormond, Derck Wiersema sibbevoogd, Harme Knol als vreemde voogd. (gegevens ontleend aan de verzameling G.G. Wolthuis). (Het geslacht Toppinga stamt af van bovengenoemde Ulphert Jansen). Volgens Reg. Feith huwt Johannes Coehoorn op 26-5-1636 met Renske Takuma (zie verder: Gruoninga nr. 7/8, pag. 49, 1966). Hoewel deze enkele gegevens weinig aanknopingspunten bieden, lijkt het duidelijk, dat we hier te doen hebben met een gemeenschappelijk lid van de stam (zowel wat betreft de naam Ewe, als het verband met leden van voorgenoemde families, als de ridderfiguur in het wapen). H.J.K. 848, fol. 100 verso 4-3-1613: tussen Jan Tonnis wegens Anna Taekema ende Menne Allens te Slochteren. De vraag rijst inmiddels, waar deze families I, II en III de ridderfiguur aan hebben ontleend. Ditzelfde kunnen we vragen omtrent het wapen met de halve leeuwen, volgens enkele notities uit het water oprijzend, hetgeen zou kunnen wijzen op waterschapsrechten. Het blijkt dat veel leden van de door ons behandelde families zijlrechter zijn geweest.

IV. In Gruoninga, jaargang 1966, nr. 7/8, verscheen van de hand van de heer O.D.J. Roemeling een artikel over het nageslacht van Focke Ewesma, hoofdeling te Woltersum in 1415, onder de titel: "De afstamming van het geslacht Ewens te Leermens." In deze familie komt voor: Wiske Ewens. Zij wordt vermeld op een grafzerk te Leermens:

Anno 1613, den 15 May is in den Heren gerust de ersame Wiske Ewens, de hvsfr. van (= Peter) Lamberts verwachtende een salige opstandinge.

Hierbinnen de wapens geplaatst in een cirkel:

rechts: doorsneden: boven: een paaslam, onder: twee tegen elkaar springende halve leeuwen. Links: doorsneden: boven een adelaar met hartschild, waarin drie klaverbladen geplaatst 2.1., beneden vier lelies, geplaatst 2.2.

Op dezelfde zerk komt voor:

Anno 1674 den 3 december is de eerbare Focke Ewens, kerckvoogt tot Leermens Christelijk in den Heeren gerust, verwachtende een salige opstandinge in Christo,

Anno 1734 den 24 April is ontslapen die Eersame Popko Eewes, op Jacobusmaheert, in der tijt Kerckvoogt en Ouderling der gemeente tot Leermens in 't 66 ste Jaar Zijns Ouderdoms, verwagtede een Zalige opstandinge alleen, door Jesum Christum.

Een andere zerk geeft: (Randschrift) 1603 den 16 marti, is Die Ernf. Focko Ewens Christlich in Den Heren Entslapen.

Hierbinnen in een cirkel twee wapens: rechts: een paaslam, links twee halve tegen elkaar springende leeuwen. Links: doorsneden: boven een adelaar met hartschild, waarin 3 klaverbladen: 2.1., onder vier lelies, 2.2. (zie foto).

In deze familie dus weer de wapenfiguur van de twee halve leeuwen. Vinden we daarenboven dat volgens reg. Feith 1552 nr. 33 Popko tho Solwert, Mr. Haro Wincken en Popko Atkins als voogden over Popko Ewens tho Leermens land overdragen te Oterdum aan Ewe Aemses, dan wordt het verband tussen de in ons artikel onder I, II en III genoemde en deze laatste familie duidelijker. De combinatie van namen komt voor, alle groepen voeren in hun wapens de halve leeuwen.

Slechts de laatste familie is niet aangetroffen met de ridderfiguur. Bovendien komt daar niet in voor de naam Jelmer. Moeten we nu deze Ewe Aemses gelijkstellen met de eerder genoemde Ewe Amses, de man van de verloren gegane zerk te Zeerijp? Waarom wordt het land overgedragen door de voogden? Is het in verband met een erfenis? Zou Popke Ewens een neef zijn van onze Ewe Amses? Dan zal óf de vader een broer zijn van Focko Ewens, de hoofdeling van Leermens, óf de moeder een zuster. Afgaande op de datering zou deze veronderstelling wonderwel kloppen.

Bovendien is het wapen, gevoerd door Ewe Amses samengesteld: rechts de ridder, links de halve leeuwen. De vader zal dan volgens onze theorie de rechterhelft hebben overgedragen, de moeder de linkerhelft. Juist de nazaten van Focko Ewens blijven hardnekkig de achternaam Ewens voeren, hetgeen in de andere families niet het geval is, een bewijs temeer, dat we te maken hebben met de afstamming in vrouwelijke linie van het Ewensgeslacht. Wij geloven dan ook, tenzij het tegendeel bewezen kan worden, dat de moeder van Ewe Amses een N.N. Ewens zal zijn, die gehuwd was met een Amse. Gezien het veelvuldig voorkomen van de naam Jelmer in zijn nageslacht, veronderstellen wij, dat wij hier te maken hebben met een Amse Jelmers, gehuwd met N.N. Ewens een zuster van Focko Ewens en kleindochter van Focke Ewens, de hoofdeling van Woltersum.

In het boek Cleveringa: De Gemene Landswarf, enz. pag. 239 komt voor: anno 1546 Eltke Aemses, gedinghet und hefft betaald umb dat he

Mette van Reens Landen, de he sachte gekofft thebben, sunder oerloeff
dess Richters wth sin eigen voernemen angetastet, sich int besiit ge-
geven und verscheenen huere darvan geboert hefft, ock evenwall de
penninghen, de up den koop betaelt solden geweest hebben, die sich
geholden en nicht in rechte handen gesteldt 35 E.gl.

Volgens de kroniek van Abel Eppens sterft te Heidelberg Eltke,
oudste zoon van Amso Eltjes te Holwierde. Eltke is doodgeslagen in
een oploop tussen burgers en studenten in September, daar hij alleen
was uitgegaan om een boek te lenen. Hij was 20 jaar (1586). Hebben
we hier te maken met een loot van de Amsesstam?

Een onverwachte vondst in het zijlvestenijboek van de Farmsumer-
zijen (thans in de Openbare Bibliotheek te Appingedam), leverde de
naam op van Eilko (Eltko) Amses, zijlrechter te Weytwerd. Hij wordt
reeds in 1542 als zodanig genoemd en overlijdt op 21-12-1561. Is dit
Eltje Amses? Eveneens komt voor in de kroniek van Abel Eppens:
"1584, Elt Amsesdochter te Weytwerd." Kan Eltje Amses de vader
zijn van Jelmer Eltjes en een broer van Ewe Amses?
Eveneens worden in het zijlvestenijboek genoemd:
Ulphert Amses, zijlvest Borgsweer 1577 en Wilrich Eltjes te Weyt-
werd, zijlrechter Farmsumerzijl op 9-4-1577.

De raadselen zijn vele, de gegevens schaars. Het zou ons hogelijk
verbazen als er geen relatie bestond tussen al de genoemde families.

Eerder noemden wij de naam hopman Jelmer Amptssoen, als erfgenaam van
van Tjae Boyens. (zie onder III).

Jelmer Amptses, hopman, huwede met N.N. Heynens. Hij wordt in ie-
der geval vermeld vanaf 1608 tot 1640.

procl. Gron. 16-2-1612, den erb. Derck Haynens, Hayne Haynensz
met zijn swager Jelmer Amszen en Hillegien Wulinga, wed. van za.
Bartoli Krull, daarvoor die E. Albert Veelkers.

III.b.1. fol 640 29-1-1566 Hayne Haynens wegens zijn huisvrouw over
de erfenis van Lambert Bebinge.

III.b.1. fol 638 29-1-1566 tussen Heyne Heynens van wege zijn huis-
vrouw aan de ene zijde en voormond en voogden over de kinderen van
sal. Johan Bebinge over erfenis van Helprich Bebinge.

III.b.2. fol 64 15-12-1569, sal Johan Bebinge, nalatende kinderen
samt de moeder Taetke, wed. van Garbrand Heynens, voormond en
voogden tho sal. Heyne Heynens nagelatene kinderen, met ook de
moeder Aleydt bij de andere zijde, over de goederen van sal. vaders
gestorvene broer.

III.b.2. fol 157 16-2-1572 Johan Egberts samt Lambert van Vullen,
Berend Popkens, Garbrand Haynens, de gesworene voogden en voor-
standeren over sal. Johan Bebinghes en Teetken nagelatene kinderen.

III.b.2. 9-3-1573 tussen Lambert van Fullen, Johan Egberts als mede-
gezw. voogden tho sal. Johan Bebinghes nagel. kinderen voor zich-
zelf enerzijds en Berend Popkens, Heyne Bebinghe en Garbrand
Heynens.

III.b.3. 10-3-1585. Gevolmachtigde van Lubbe, nagel. wed. sal. Johan
Heynens enerzijds en de erb. Garbrand Heynens met zijn adhaeren-
ten.

Feith: 1547 nr. 30. huw. contr. tussen Luwe Veelkers en Garbrand
Heynens.

Inv.II.1. Klooster Essen: 29-8-1462 Lambert Bebinghe
idem: 19-11-1483 Helprich Bebinge, Reyneke, Hinrich ende

Johan Marissen.

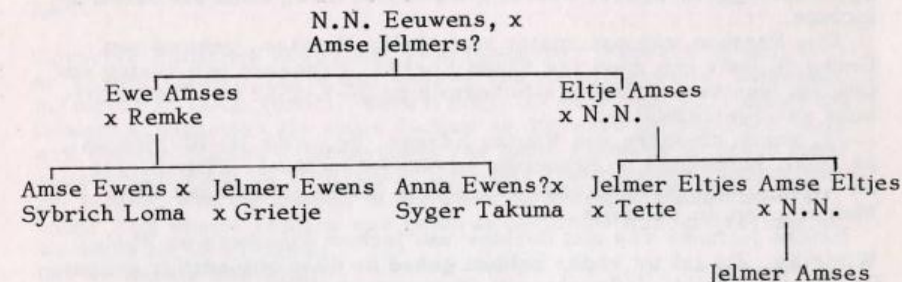
idem: 12-5-1497 Reynder, Henrich, Johan, Marijss Bebinghebroders
hun rechte moye Yeye Bebingh en haar man Johan Egberdissoen.

III.b.2. fol 325 23-2-1575: Scheidinge tussen Derck Goldtsmidt
enerzijds en Garbrand Heynens anderz. Ook hierin genoemd:
Heyne Heynens.

Jelmer Amptssoen is een zoon van Amse Eltjes.

H.J.K. 848 fol 75 31-3-1613: hierin wordt genoemd Jelmer Amptsen
wegens Ampso Eltkens, terwijl fol 71 verso dezelfde zaak betreft,
waarin Jelmer Amptses optreedt wegens zijn Lieve Vader.

Schema IV, samenvatting:

Tot dusver hebben we een groot aantal Ewesnamen met elkaar in
verband kunnen brengen.

Er is echter ook een andere familie, Van Ewsum, ook Ewesma
genoemd.

Anno 1390 (reg. Feith nr. 3): Ewom dominico Ewsma, ontvangt de
helft ener erve in Eppinghustere Hammerke.

Anno 1462 (reg. Feith nr. 19) Ewe Ewesma, hoveling te Dijkhuizen,
schenkt goederen aan de kerk van de Rijpp.

Het geslacht van Ewsum wordt gezegd te komen van Den Oort te Mid-
delstum. Is het vreemd hier te denken aan een relatie?

V.a. Ook in het Oldambt komen verschillende grafzerken voor, waarop
het wapen van de ridder en de halve leeuwen.

Een enkele lichten we eruit: Westerlee

Anno 1655 den 25 Januarius is den Heeren ontslaapen die deught-
same Hemmechien Ippens, de wedū van de E. Sal. Haeilko Mat-
thiae olt in haar 40 ste jaer verwachtede met alle Christge-
loovigen een vrolijkce opstandinge ten ewigen leeven.

Wapens: rechts: gedeeld: a. een man, houdende een zwaard bo-
ven zijn hoofd, b. twee naar elkaar gewende halve leeuwen;
links: zie aldaar.

Siddeburen: Anno 1673 Den 20 Septembris is die eer ende Deught-
same vrouw Weijs Nante de Huisvrouw van de E. Eltie Sierdts
in den Heere gesturven en ligt hier begrave vorwachtede met
alle gelovigen een frolike opstandinge in Christo.

Wapens: rechts: doorsneden, boven: twee tegen elkaar sprin-
gende halve leeuwen; links = rechts.

Schildwolde: Anno 1673 den 2 Marsij is den eerbare Tidde Sierdts

seer Christelijck in den Heeren ontslaepen sijns ouderdoms 33 jaeren en 10 weecken verwachtende met alle geloovigen een vrolijke opeerstandinge door Christum Jesum.

Wapens: rechts: twee tegen elkaar klimmende (halve) leeuwen; links: idem.

Tiddo Sierts is een broer van Eltie Sierdts, blijkend uit het huwelijkscontract Zuidbroek (V.x.11 gedateerd 15-5-1667) Tiddo Sierdts gehuwd met Eppien Tiackes. Hij is een zoon van Hille Meertens. Voor hem getuigen: Eltie Sierts en Wijcke, broer, verder Eltio Wibbes en Gebel Wibbes als neven. Voor haar treden op: Tiacke Tiddes en Elske, vader en moeder, Heeuwo Tiackes als broer, Onno Edses en Eppien neef en nicht, Hero Sijpkens gehuwd met Elske, Ebel Egges, Egbert Geerts gehuwd met Ewe, allen als neven en nichten.

Wije Nantkes was een zuster van Abelke Nantkes, gehuwd met Focke Sijbens een zoon van Siben Fockes. Eveneens een zuster van Doetien Nantkes, gehuwd te Scheemda op 24-5-1663 met Fopke Sijbens van Finsterwolde.

Zij waren kinderen van Nantko Edzens, ov. vóór 16-10-1664 en na 1660, kerkvoogd te Scheemda en Haicke Jochums. Eltie Sierts en Tiddo Sierts waren zoons van Sierts Eltjes gehuwd met Hille Meertens van de Veendijk.

Haicke Jochums was een dochter van Jochum Tonckens en Abele Wildriks. Zij zal tot vader hebben gehad de door ons eerder genoemde Wilrich Eltjes, zijlrechter te Weiwerd, in 1577.

Abele Wildriks huwt a. Jochum Tonckens, ov. voor 24-1-1616,
b. omstr. 13-9-1618 Luwert Boelens, z.v.
Boelo Boelens en Teede, die hertrouwt
met Bonno Elties, z.v. Eltio Bonnes en
Tiacko.

Uit het eerste huwelijk werden geboren:

1. Ayelcke Jochums, gehuwd 1628 Egbert Boelens (de broer van haar stiefvader)
2. Hewo Jochums
3. Haicke Jochums, gehuwd met Nantko Edzens,
4. Bontke Jochums, gehuwd Noordbroek 28-4-1639 Frerick Phebens,
5. Icke Jochums

Uit het tweede huwelijk:

6. Fosse
7. Wildrick Luwerts
8. Eelcke Luwerts, gehuwd met Eltie Wibbens.

(zie voor verdere gegevens het artikel Wibbens door de Heer O.D.J. Roemeling in Gruoninga 1965, nr. 3/4, die ons ook enkele aanvullingen verstrekke).

In bovengenoemd artikel wordt o.m. genoemd: Haycko Matthiae, als "vedder" van Frerick Phebens; dit zal ongetwijfeld dezelfde zijn als van de eerder genoemde grafzerk. Frerick Phebens is een broer van Wibo Phebens, wiens zoon Gebel Wibbens huwt met Aylcke Ipens, die eerder huwde op 26 mei 1639 te Weiwerd met Ubbo Memmens. Zij was een dochter van Ipo Wilrichs, kerkvoogd te Weiwerd, gehuwd met Enneke Bauckens, lidm. te Weiwerd 14-2-1617, die weer hertrouwde in 1631 met Ubeke Hayckens. Haar zwager is Cornelis Philips.

Archief Laman 20 b.b. : Ilberen Suilmans, wed. van Zal. Nancko Walricks en haar lieve zoon de erb. Waldrik Nantkes, zijnde geassisteerd met haar neef Waldrik Wapkes en voormond over Johannes Suilman ten eenre en de erb. Jan Amsens, geassisteerd met zijn vader de Rekenm. Cornelis Philips en moeder Ichtien Ypens ten andere zijde over de goederen van vrouw Tiaetien Nanckes bij haar lieve man Jan Amsens te Farmsum 29-6-1675.

Jannes Amssens huwt met Tiaedgen Nantkes, een zuster van Waldrik Nantkes, volgens huwelijkscontract Blijham 9-5-1667 gehuwd met Trijntje Heeres. Dedigsl. voor Waldrik zijn: Eelberen Suilmans, moeder Jannes Amssens zwager gehuwd met Tjaedgen Nantkes. Dedigsl. voor Trijntje: Henricus Walricks als oom, Hindrik Hemmes Kamminga neef, Diddo Sibolts sibbevoogd en Eggerik Sibolts als neef.

Cornelys Philippus huwde met Ykje Ipens (pr. Weiwerd 26 jan. 4 en 11 febr. 1649). Zij is dan weduwe van Amso Eeuwens, waarmee zij huwde in 1642. (procl. Weiwerd 16, 27 en 30 jan.) Zij wordt als lidmaat aangenomen als jonge dochter te Weiwerd op 5-9-1641, terwijl Frouke Fockes de dienstmeyt van Amso Eeuwens en Ickyn Ipens aangenomen werd op 29-6-1642. Cornelis Philips werd lidmaat op 10-3-1640, was kerkvoogd te Weiwerd en overleed aldaar op 4-1-1685. Zijn vrouw Ychtien was geboren op 20-1-1621 en overleed te Weiwerd op 14-11-1686.

Uit het eerste huwelijk:

1. Jan, ged. Weiwerd 15-10-1643.
2. Enneke, ged. Weiwerd 18-5-1646, gehuwd met Amse Roelofs (tegen de zin van de ouders, zoals de kerkeraadshandelingen aangeven). Zij overleed te Weiwerd op 21-6-1683.

Uit het tweede huwelijk:

3. Amso Eeuwens, ged. Weiwerd 3-11-1650 (kennelijk genoemd naar haar eerste man, die waarschijnlijk een zoon was van Ewe Amses en kleinzoon van Amse Eeuwens en Sybrich Loma).
4. Enneke, ged. Weiwerd 15-2-1654
5. Geertruid, ged. Weiwerd 8-3-1657
6. Philips, ged. aldaar 19-6-1659
7. Ipe Wildricks, ged. ald. 28-5-1665.

Anno 1675, den 23 en 25 Febr., en den 1 mart, is des avonts Lambert Hermans hoy, staende dicht aan zijn huis en des Rekenmeester Corn. Philips, stroo en hoy, staende dicht aan zijn huys en is sijn schuere uyt groote boosheyte van Yemant in de brand gestoock. Doch is door Gods voorzienigheyte, en genaede, haest, wederom geloscht, en is dieswegen van de karspellieden, hier tot Weywert eenighe Weechen langh scherpe wacht gehouden.

Den 15 mart op maandagh des middaghs om 1 uyr is door de silve Brandt stichtinghe de Renekm. C. Phil. schuere, vol hoy zijnde verbrandt.

(wordt vervolgd)

HOEXUM

door Petronella J.C. Elema

De eerste maal dat ik de naam Hoexum in de archieven vermeld heb gevonden is in 1656 en nadien heeft de familie deze niet meer losgelaten. Tot op heden leven er in de provincie Groningen en ook elders Hoexums, van wie velen nog de voornaam Eiben, Sirp, Antonius en Jacob dragen; en ook het voorvaderlijke ambacht heeft zich hardnekkig gehandhaafd. In het tweede kwart van de achttiende eeuw treedt de eerste zilversmid op en bij zijn nakomelingen vinden we dit vak, aangevuld met dat van uurwerkmaker, tot in deze eeuw terug. Zo was er de in 1873 geboren Hilbrand Pieters Hoexum, wiens klokkenwinkel in Uithuizen was gelegen naast de ook toen al bestaande bazar van Eckhardt. Deze had de eigenschap om in geklede jas en hoge hoed voor zijn eigen etalage te gaan staan; bleef er iemand bij de naburige zaak kijken dan wenkte hij en zei, alsof hij een vreemdeling was: "Deze etalage getuigt toch van veel meer smaak en deskundigheid dan die van hiernaast. Dit is een prachtige winkel, meneer!" Het hierbij gereproduceerde merk is uit één van zijn horloges afkomstig, dat nog steeds in gebruik is.

De opzet is, dat dit eerste artikel zich zal beperken tot de periode 1650- overgang naar de B.S. Voor een deel van de gegevens na circa 1800 ben ik dank verschuldigd aan mevrouw T. Hoexum-Koning uit Den Helder, die momenteel bezig is aan een overzicht van de nakomelingen in de 19e en 20e eeuw op te stellen. Het ligt in de bedoeling deze t.z.t. in een aanvullend artikel te publiceren. Hiertoe is aan degenen die het geslacht in de zesde generatie zullen voortzetten alvast een volgnummer toegekend; dit is echter nog slechts een voorlopige aanduiding en kan wijziging ondergaan.

Voor zover het de, in deze genealogie vooral in de oudste generaties tamelijk frequent voorkomende, predikantenfamilies betreft is een dankbaar gebruik gemaakt van het kaartsysteem dienaangaande op het Groninger Rijksarchief. Door het meestal ontbreken van een bronvermelding is het niet steeds gelukt deze gegevens te verifiëren.

I. Derk Hibels Hoecksum;

overl. vóór 1681. Ondertr. Groningen 29-3-1656 Elletien van 't Laer, voor wie als vader Hindrick van Laer optreedt. Het echtpaar woont "buiten A-poort".

20-12-1681 is Elletien, dan al weduwe, getuige aan bruidegomsszijde bij het huwelijkscontract tussen Johan van Wimersma en Catharina Hiddingh.

Kinderen:

1. Eyben, ged. Groningen 26-3-1658 (volgt II.1).
2. Geertruid, ged. Groningen 11-1-1663 (volgt II.2).

II.1 Eyben Hoecksum; ingeschreven aan de universiteit van Groningen op 14-1-1675. Hij is predikant te Krewerd (14-10-1683) en te Mensingeweer (17-10-1706) en overlijdt in laatstgenoemde plaats op 20-8-1727. Trouwt 1. Uithuizermeeden 1-11-1685 Beatrix Treccius, geb. Westerdijkshorn 2-1-1666, overl. Uithuizermeeden januari 1692, dochter van Ds. Jacobus Treccius en Aafjen Alberthoma.

Trouwt 2. Krewerd 8-8-1693 Anna Elema, geb. Eenrum 11-8-1667, overl. na 1736, dochter van Ds. Anthonius Elema en Elisabeth Eylkes. Na het overlijden van haar man vestigt zij zich met haar zoons in Winsum; vandaar komt ze 16-9-1736 met attestatie naar Menkeweer nadat haar beide dochters daar getrouwd zijn.

Uit het eerste huwelijk:

1. Theodorus, ged. Krewerd 27-2-1687 (volgt III.1).
2. Jacobus, geb. Krewerd 11-11 en ged. 14-11-1688.
3. Petrus, geb. Krewerd 18-12 en ged. 25-12-1690.

Uit het tweede huwelijk:

4. Anthonius, geb. Krewerd 24-8 en ged. 26-8-1694 (volgt III.2).
5. Anna Beatrix, ged. Krewerd 1-1-1697 (volgt III.3).
6. Zirp (later steeds Sirp), ged. Krewerd 11-4-1699 (volgt III.4).
7. Eiben, geb. Krewerd 15-4-1702 " 's morgens om 6 uren".
8. Eiben, geb. Krewerd 6-7, ged. 12-7, overl. 15-7-1705.
9. Eiben, geb. Mensingeweer 6-4, ged. 8-4-1708.
10. Eibenia, geb. Mensingeweer 31-12-1712, ged. 1-1-1713 (volgt III.5).

II.2. Geertruid Hoexum;

overl. volgens het grafschrift Hornhuizen 29-9-1721, oud 60 jaar. Zij ondertrouwt Groningen 13-6-1685 trouwt Hornhuizen 28-6-1685 (door Ds. Eybenius Hoexum van Krewerd) Ernst (of Ernestus) Philip Meijer, geboortig van Bentheim en overl. Hornhuizen 9-2-1715. Bij het huwelijk treedt voor haar op Vincent Pijl als zwager. Geertruid krijgt op 1-12-1720 attestatie van Groningen naar Eenrum.

Kinderen, allen geboren te Hornhuizen:

1. Elligunda, geb. 28-2-1686.
2. Berendt, geb. 29-4-1687.
3. Margaretha, geb. 24-9-1688.
4. Geertruda, geb. 19-2-1694.
5. Didericus, geb. 29-3-1701.

De gegevens over dit gezin zijn voor het merendeel ontleend aan het predikantenregister van het Rijksarchief te Groningen.

III.1. Theodorus Hoexum;

Laatste kondiging Mensingeweer 2-8-1711 met Juliana Borchers, tot Embden geboren; volgens opgave van de heer C. van Dijken van het Archiv der ev.-ref. Gemeinde Emden is zij ged. 31-1-1694 als "egte dochter" van Albert Borchers en Anna Dorothea Pears. Theodorus Hoexum, die in 1721 genoemd wordt "Luitenant" (in het garnizoen te Emden?) heeft zich ook daar gevestigd. Kinderen te Emden gedoopt (onder meer?):

1. Eibenius, ged. 20-8-1712.
2. Anna Dorothea (ook wel: Dorentia), ged. 22-2-1716. Zij trouwt (als afkomstig van Emden) Groningen 8-11-1740 Jan Rudolph Tepens van Thesinge. Hieruit: Eliza Hillegonda, ged. Groningen 25-10-1741. Jan Rudolph Tepens is ged. Thesinge 3-5-1705 als zoon van Ds. Tepo Tepens, die Groningen 23-5-1704 ondertr. met Elsen Buytenpost. Deze predikant werd begin 1726 afgezet

wegens "seer quade gedragen levensmaniere" ofwel slecht gedrag, dronkenschap en verwaarlozing van zijn ambtelijke plichten.

3. Eybenius, ged. 16-12-1721.
4. Albertus, ged. 21-3-1724.
5. Beatrix, ged. 25-1-1730.
6. Eybenius, ged. 25-1-1730.

III.2. Anthonius Hoexum;

Hij ondertrouwt Groningen 11-4-1716 Jantje Alberts van Groningen, voor wie optreedt Albert Geerts postrijder als vader. Deze kennelijke mesalliance heeft echter geen doorgang gevonden; de proclamaties werden officieel geroyeerd aangezien de bruidsgom het had laten afweten. Pas tien jaar later ondertrouwt hij opnieuw, deze maal definitief en wel in Winsum, waarheen hij evenals zijn broer Sirp vanuit Mensingeweer is vertrokken; hij trouwt Winsum 10-2-1726 Antje Warendorp van Winsum. Zij is kennelijk de 13-10-1691 in Garrelsweer als Annigjen gedoopte dochter van Gerhardus Warendorp, predikant Winsum 1694-1718, en Grietje Londenberg.

Kinderen:

1. Eyben, ged. Winsum 18-11-1726 (volgt IV.1).
2. Anna, ged. Winsum 21-12-1727 (zie IV.2).
3. Pieter van Londen, ged. Winsum 12-3-1730 (toegevoegd: obiit)
4. Grietie, ged. Winsum 10-11-1737 (volgt IV.3).

III.3. Anna Beatrix Hoexum; belijdenis Mensingeweer 1716.

Zij komt steeds met beide voornamen voluit voor. Trouwt Mensingeweer 4-1-1728 Gerrit Froon, die 31-10-1697 in Onderwierum was gedoopt als zoon van Jan Vroon, woonende op 't Zijlvestershuis tot Onderdendam. Gerrit was met zijn eerste vrouw Maria Corver (ondertrouwt Groningen 31-5-1721, zij van Amsterdam) op 18-3-1725 met attestatie van Onderwierum naar Menkeweër gekomen; Anna Beatrix leverde haar attestatie uit Mensingeweer pas na hun huwelijk daar in, op 12-9-1728. De kinderen worden zowel in Menkeweër als in Onderwierum gedoopt en tussen 1733 en 1737 moeten zij naar (het karspel) Bedum zijn verhuisd; na de dood van haar man kwam Anna Beatrix hiervandaan op 29-12-1743 weer in Menkeweër terug.

Kinderen:

1. Jan, ged. Menkeweër 7-8-1729.
2. Eyben, ged. Onderwierum 13-10-1730 (staat ook in Menkeweër te boek).
3. Hindrik, ged. Onderwierum 11-11-1731 (idem).
4. Pieter, ged. Menkeweër 8-2-1733.
5. Antonius, ged. Winsum 12-2-1736.
6. Hindericus, ged. Bedum 4-8-1737.
7. Anna Margaretha, ged. Bedum 19-7-1739.

III.4. Sirp Hoexum; silversmit (later ook coopman).

Trouwt Winsum 1728 (geen nadere datum aangegeven) Elysabeth Jacobs (volgens haar grafzerk: Tempel) van Schilligeham, ged. Winsum 16-10-1707 als dochter van Jacob Jans in Schillegem,

overl. Winsum 21-10-1741.

Ondertr. 2. Winsum 9-6-1743 (waarbij beiden van Obergum komen) Christina Hardenberg.

Kinderen uit het eerste huwelijk; allen te Winsum:

1. Anna, ged. 9-10-1729 (zie IV.2).
2. Eiben, ged. 22-4-1731 (volgt IV.4).
3. Jacob, ged. 23-11-1732 (volgt IV.5).
4. Aaltjen, ged. 16-4-1734 (toegevoegd: obiit).
5. Antoni, ged. 9-12-1736 (toegevoegd: obiit, volgt echter IV.6).
6. Jan, ged. 20-12-1739 (toegevoegd: obiit).

III.5. Eibenia Hoexum; belijdenis Menkeweër 15-9-1737. Zij komt

reeds als weduwe, op 10-12-1759 uit Stitswerd met attestatie terug in Menkeweër. Trouwt Groningen 28-4-1735 Frerik Willems van "Meckeweër"; hij is gedoopt Menkeweër 23-1-1710, zoon van Willem Clasen, smit, en Anje Willems, getr. Menkeweër 31-5-1700. Kinderen:

1. Anje, ged. Menkeweër 16-3-1736.
2. Anna, ged. Menkeweër 13-4-1738.
3. Anna, ged. Menkeweër 20-2-1740.
4. Willem, ged. Onderwierum (ook in doopboek Menkeweër opgenomen) 30-9-1742.
5. Elysabeth, ged. Menkeweër 16-4-1745.
6. Grietie, ged. Menkeweër 26-12-1747.

- IV.1. Eyben Hoexum (doorgaans: Eibenius), sous-lieutenant in 't regiment van de Luit.-generaal Veldtman, overl. 1753/54. Trouwt Boertange 3-3-1748 Etje Boneschans, ged. Boertange 27-10-1720, dochter van de Controlleur Albert Boneschans en Engeltje Hesse. Het eerste kind is in Nieuweschans geboren, het laatste postuum in de geboorteplaats van de vrouw. De legerplaatsen van het regiment Veldtman waren: 1749 Bourtange; 1750 Bourtange en Sluys; 1751 Breda; 1752 Doornik, Coevorden, Bourtange, Groningen, Langackerschans (= Nieuweschans). 1753 idem; 1754 Sluys, Tholen, Steenberg en Lille; Mogelijk is in één van deze plaatsen nog een kind gedoopt; navraag leverde tot dusver niets op. Het is niet geheel bewezen dat deze Eybenius op de juiste plaats is opgevoerd. Hij zou eventueel ook de in 1708 gedoopte zoon van Ds. Eybenius en Anna Elema kunnen zijn, al zie ik niet in waarom dit echtpaar een volgende dochter dan nog Eibenia zou noemen. Kinderen:
1. Anna, ged. Nieuweschans 11-10, ged. 12-10-1749 (volgt V.1).
 2. Eibenius, ged. Boertange 12-5-1754.

- IV.2. Anna Hoexum; van Winsum, p.q. Jan Jacobs Cremer, trouwt Groningen 4-1-1760 Jacob Jans Cremer van Groningen. Kind:
1. Jan, ged. Groningen 9-10-1761. De ouders wonen dan in de Poelestraat. Uit deze summiere gegevens valt niet op te maken of het hier om de dochter van Anthonius (III.2) dan wel Sirp (III.4) gaat.

- IV.3. Grietie Hoexum; Trouwt Obergum 26-11-1758 Popke Rosema. Ondertrouwt Groningen/Winsum 17/18-4-1773 Tonnies (of Teunis) Berends Dijk

van Zuidlaren. Uit het eerste huwelijk:

1. Antoni, ged. Winsum 2-10-1763.

Naar alle waarschijnlijkheid zullen elders nog andere kinderen gedoopt zijn.

IV.4. Eiben Hoexum (ook wel: Hoexuma); overl. voor 1806.

Ondertrouwt Groningen/Winsum 10-4-1756 Hindrika Landt van Groningen, ged. aldaar 25-2-1731 als dochter van de Commys Jacobus Lant en Anna Stephanus Rosinga in de Lamhuiningestr. (bij de A-kerk). Bij hun huwelijk op 7-9-1727 was Jacobus afkomstig van de Eexta en clercq aan het "provinciale comptoir". Trouwt 2. Uithuizen 11-10-1767 (huwelijkscontract 10-10-1767) Eysina Dijkhuizen, ged. Groningen 16-12-1723, dochter van Jelte Dijkhuizen en Annegjen Post in de Nieuwe Boteringestraat (getr. Groningen 7-2-1711). Eyssina Dijkhuizen overleed Uithuizen 27-11-1807, oud 84 jaar, nalatende een gehuwde stiefdochter Anna Hoexum, bij wie ze kennelijk inwoonde.

Kinderen uit het eerste huwelijk (allen ged. te Uithuizen):

1. Sirp, ged. 5-12-1736.
2. Jacobus, ged. 17-3-1758.
3. Lisabet, ged. 23-2-1759.
4. Jacobus, ged. 21-3-1760.
5. Sirp, ged. 28-8-1762.
6. Anna, ged. 5-2-1764 (volgt V.2).
7. Sirp, ged. 12-5-1765.

IV.5. Jacob Hoexum; ondertrouwt Winsum 4-5,

Trouwt Grijskerk 11-5-1766 Jantje Jacobs (Bakker) van Grijskerk. Kinderen, allen ged. te Niehove:

1. Sirp, geb. 11-10, ged. 23-10-1768 (tweeling; volgt V.3).
2. Jacob, geb. 11-10, ged. 23-10-1768 (tweeling; volgt V.4).
3. Elysabeth, ged. 19-4-1772.
4. Stijntje, ged. 1-8-1773, ongehuwd overl. Uithuizen 13-6-1841.
5. Eiben, ged. 14-5-1775.

IV.6. Anthoni Hoexum;

Hoewel de predikant bij deze in 1736 geboren Anthoni aantekende dat het kind op een gegeven moment was overleden, moet dit een vergissing zijn geweest. Anthonius trouwt Winsum 27-6-1760 met Epke Broeils van Saaksumhuizen, ged. Saaksumhuizen/Westernielant 1-5-1735, dochter van Bastiaan Broeils en Hemke Ulferts (Zie hierover "Ommelanders Geslachten"). Deze Epke hertrouwt Kloosterburen 1-4-1736 met Elle Lamberts, Mr. bakker van Usquert. Kinderen:

1. Sirp, ged. Hornhuizen 1761 (volgt V.5).
2. Sebastiaan, ged. Hornhuizen 29-11-1762.

V.1. Anna Hoexum(a);

Na een attestatie van Bourtange d.d. 16-5-1768 trouwt zij Leens 23-5-1768 Allert Onnes Wolhuis, ged. Leens 20-3-1740 als zoon van Willem Wolthuys, organist, en Grietje Onnes (getrouwd Leens 16-8-1716). Trouwt 2. Leens 6-7-1787 (attestatie naar Winsum 23-7-1786) Freerk Freerks de Vries van Zuidlaren. Kinderen uit het eerste huwelijk:

1. Willem, ged. Leens 20-7-1769.
2. Eybenius, ged. Leens 25-10-1771.
3. Onne, ged. Leens 1-10-1775.
4. Albert, ged. Leens 24-5-1778.
5. Jan Berents, ged. Leens 20-1-1781.
6. Grietje, ged. Leens 25-10-1783.

Kinderen uit het tweede huwelijk:

7. Frerik, geb. Winsum 18-2 en ged. 23-2-1788.
8. Ettines, geb. Winsum 14-1 en ged. 24-1-1790.
9. Albert, geb. Winsum 6-11 en ged. 11-11-1792.

V.2. Anna Hoexum; overl. Uithuizen 11-11-1816.

Trouwt Uithuizen 6-3-1791 Pieter Pieters (van Hadder) van Uithuizermeeden; ze wonen "Aan de Straat".

Kinderen; allen ged. te Uithuizen:

1. Eiben, ged. 11-12-1791 (neemt de naam Hoexum aan en volgt VI.1).
2. Hinderika, ged. 4-5-1794.
3. Hinderika, ged. 13-11-1796.
4. Pieter, ged. 23-2-1800.
5. Eysina, geb. 16-10-1801, overl. 15-6-1807.

V.3. Sirp Hoexum; zilversmid te Assen, overl. aldaar 18-3-1819.

Trouwt Uithuizen 11-10-1801 Roelfje Smit, ged. Groningen 17-1-1769 als dochter van Hinderikus Smit, grutter, en Isabella Jans, de dochter van Jan Gerrits (deze trouwen Groningen 1-5-1755). Roelfje krijgt na de dood van haar man in 1821 attestatie naar Groningen en overlijdt daar zelf 15-10-1828.

Kinderen:

1. Jantje, geb. Assen 14-11, ged. 21-12-1802.
2. Hendrikus, geb. Assen 5-6, ged. 5-6-1804.
3. Jantje, geb. Assen 7-3, ged. 12-3-1806. Zij stierf ongehuwd te Groningen op 7-7-1883.
4. Henrikus Jacobus, geb. Assen 5-4, ged. 8-4-1810 (volgt VI.2).

V.4. Jacob Hoexum; bakker.

Ondertrouwt Noordhorn/Niehove 10/17-5-1795 (huwelijkscontract Zuidhorn 13-4-1795) Eiske Reinders Homan van Noordhorn. Over haar handelt de volgende inschrijving:

Aduard den 5. februari (1774) gedoopt het dogtertje van Reinder Jacobs Homan en Eeske Vechters, zijnde dit kind een drieling, den doordien de moeder aanstonts naa haare verlossinge overleeden is, en ook twee van de drie kinderen voor de begravennisse van de moeder overleeden zijn, en beid met de moeder in dezelve kiste zijn begraven; zoo is dit kind met des moeders naam genoemd -- Eeske. De ouders, Reinder Jacobs Homan van Noordhorn (ged. aldaar 6-8-1747, zoon van Jacob Jans Homan, bakker, en Weefke Dates) en Eeske Vechters van Aduard, waren getrouwd Aduard 20-5-1773. De familie Homan was generaties lang bakker en kennelijk is Jacob Hoexum in deze nering ingetrouwd; hij komt althans als zodanig voor, terwijl zijn zoons Reinder en Klaas eveneens dit beroep blijken uit te oefenen. Kinderen, allen ged. te Noordhorn:

1. Jantje, geb. 19-6, ged. 12-6-1696.

2. Reinder Homan, ged. 23-7-1798 (volgt VI.3).
3. Jacob, ged. 21-9-1800.
4. Trijntje, ged. 5-12-1802.
5. Klaas, geb. 15-6, ged. 23-6-1805 (volgt VI.4).
6. Jan Homan, geb. 11-2, ged. 26-2-1809.

- V.5. Sirp Hoexum; zilversmid te Warffum, overl. Warffum 16-11-1826. Attestatie van Uithuizen naar Warffum 2-10-1803. Ondertrouwt Uithuizen 30-1-1803 (huwelijkscontract 24-5-1803) Anje Eises, geb. Uithuizen 16-3-1781 als dochter van Eisse Isebrants en Korneliske Jans (deze waren Warffum 17-11-1765 getrouwd, hij van Hornhuizen en zij van Warffum). Kinderen, allen ged. te Warffum:
1. Cornelske, ged. 26-6-1803. Zij trouwt Warffum 26-12-1819 met Aldert Pieters Kuipers, koopman aldaar en weduwnaar van Trientje Jans Lantinga. Hij was gedoopt als zoon van Pieter Ates en Grietje Alderts te Usquert op 6-5-1770; let op het leeftijdsverschil!
 2. Epke, geb. 30-3, ged. 21-4-1805, overl. 25-12-1815.
 3. Antonius, geb. 21-8, ged. 4-9, overl. 19-10-1808.
 4. Anthonius, geb. 16-3-1812 (volgt VI.5).
 5. Eisse, geb. 27-12-1814, verover van beroep, overlijdt Warffum, ongehuwd op 15-7-1860.

EEN FAMILIE MENSINGA

en andere afstammelingen van Menso Jans en Lammetjen Jansen Hoving

door ir. Th.P.E. de Klerck.

Zoekende naar papieren over Brederode's, trof de heer J.T. van der Ham te Amsterdam bij een opkoper als handschrift aan de "Généalogie van het Geslacht Mensinga, afkomstig uit de Provincie Groningen". De schrijver was ds. Herman Mensinga (VI.8), die op 10.2.1866 te Woudenberg overleed. Zuinig als men toentertijd was, had de auteur gebruik gemaakt van een oud "Copij-Boek van Rekeningen en Factuur - raas Letter A van Jacob van Halmael, beginnende 1 February A° 1791 en eindigende ultimo April anno 1795". Het boek bevatte ongelinieerd papier met het watermerk W.W. en H. Pannekoek. Voor het wapen Mensinga, dat eruit was geknipt, werd verwezen naar A. Ferwerda "Adelijk en Aanzienlijk Wapenboek der Zeven

Provinciën", 2e stuk, Plaat VI. Tegelijk kocht de heer Van der Ham een boek in lederen band, waarop in gouden letters staat "Genealogie van het geslacht Mensinga". Ook dit tweede exemplaar, dat kennelijk een copie van het eerste handschrift was, werd op papier van een oud boek geschreven. Er kwamen nog twee bladen in voor van het kasboek van H.J. Verniers van 1906 en van 1909. (Zie voor de naam Verniers onder VI 8.1 bij het enige kind van de schrijver). In dit tweede boek staat het op fraaie wijze in kleuren getekende wapen nog wel. Een afbeelding daarvan vergezelt dit artikel. Zoveel mogelijk heb ik het oude handschrift uit het 1e boek onveranderd overgenomen in de oorspronkelijke schrijfwijze. Vele gegevens werden gecontroleerd, voorzover mogelijk aangevuld en zo nodig verbeterd. Dit laatste in de tegenwoordige spelling. Latere aanvullingen, deels in het 2e boek aanwezig, werden in deze omgewerkte tekst opgenomen. De contrôle en aanvulling vond hoofdzakelijk in het rijks- en gemeentearchief te Groningen plaats. De nummering is totaal gewijzigd. Het geheel bleek zeer nauwkeurig opgesteld te zijn. Verdere aanvullingen en verbeteringen uit andere bronnen laten wij gaarne aan anderen over. Een uiterst beknopt overzicht over deze familie Mensinga en over de aangetrouwde Adriani komt voor in de Ned. Leeuw van 1911, p. 179 en 180.

Sinds kort bevindt zich in het rijksarchief te Groningen het zeer uitvoerige kaartsysteem van wijlen drs. G.G. Wolhuis. In de gevallen dat van dit kaartsysteem gebruik is gemaakt staat er G.G.W. "Sinds de reductie in stad en lande" door W. Duinkerken wordt afgekort als Duink., het Ned. Patriciaat als N.P., Ommelander geslachten van K.J. Ritzema van Ikema = R.O.G., de Groninger Volksalmanak = G.V.A., het boek van de afd. Beerta van de Gron. Mij. van Landbouw

(1968) = B.B.B.

Via D.K. Mensinga (IX 2.1) te Blijham kregen wij inzage van een familiebijbel Mensinga (uitgave 1682). Op de schutbladen stonden enige pagina's vol aantekeningen vanaf 1725 t/m 1828. Verder lagen er nog enkele losse bladen met notities in. De gegevens, die daarop vermeld stonden, hebben wij in de tekst verwerkt. Zo is een artikel ontstaan waarin t/m rond 1850 zes generaties voorkomen. Uiteraard werden de gegevens uit de geciteerde boeken niet geheel overgenomen. Voor verdere bijzonderheden wordt daarom meestal naar die tekst verwezen. Vooral gebeurt dit bij "De Boekzaal der geleerde wereld", een maandelijks bibliografisch tijdschrift.

Tot slot werden alle afstammelingen Mensinga van VI 1. Durandus Kornelius Mensinga, die uiteraard niet in het handschrift voorkwamen en die meest landbouwers in Oostwold en omgeving waren, genealogisch beschreven. Hierbij werd o.a. ook gebruik gemaakt van een niet uitgegeven parenteel van de heer H. La Gro te Driehuis-Velsen. Inleiding van ds. H. Mensinga (VI 8).

Het is eene aloude gewoonte, die tot de vroegste tijden opklimt, om de namen der Voorouders op te teekenen, opdat de Nakomeling kon zien, uit welk Geslacht hij afstamde. Bij alle volkeren, die op zekeren trap van beschaving stonden, treft men zulke Geslachtsregisters aan. Dat deze dikwijls van groot nut zijn voor de Geschiedenis in het algemeen en althans hooge waarde hebben voor de familieën in het bijzonder, zal wel niet bewezen behoeven te worden. Het kan toch niemand onverschillig zijn van wien hij afstamt. En zal ook de gedachtenis der Afgestorvenen in gezegend aandenken blijven, dan dient men hunne namen en daden wel op te teekenen, opdat de Nakomelingen zich dezelve des te beter herinneren.

Het is intusschen niet altijd eene gemakkelijke taak, om een Geslachtregister behoorlijk zamen te stellen. Menigmaal ontbreekt het aan de noodige bescheiden, vooral wanneer men eenige eeuwen opklimt. Hoevele aantekeningen door de voorouders gemaakt, en soms op de schutbladen van hunne foliobijbels geplaatst, zijn in den loop der tijden verloren geraakt. En wanneer dan de Naneef de taak op zich neemt, om de stamlijst van zijn geslacht, in eenen behoorlijken vorm zamen te stellen, dan betreurt hij met regt het gemis dier aantekeningen, en ziet zich niet zelden in groote moeilijkheden gebragt. Ja, hij wordt daardoor genoodzaakt, om zoo mogelijk elders op te sporen, wat hij onder de papieren zijner familie te vergeefs zoekt.

In dat geval verkeerde de ondergeteekende, die als liefhebber en beoefenaar van de Heraldische en Genealogische wetenschap, gaarne zijn eigen geslachtregister in behoorlijke orde wenschte te bezitten. Zijn grootvader, wijlen de Heer Herman Mensinga (IV 3), had in der tijd eene stamlijst zamengesteld, die nog onder de familie berust. Doch deze bevatte niets dan namen. Geen enkel jaartal, geene enkele bijzonderheid werd er op die lijst gevonden. Dezelfde klom ook niet hooger op, dan tot den vader van Professor Johannes Mensinga (II 1). Ofschoon het mij na vele moeite en nasporingen gelukt is, om nopens dien Professor, vele tot hiertoe niet gekende bijzonderheden te verzamelen, zoo heb ik, bij gemis van aantekeningen, mijne poging moeten opgeven, om de geslachtlijst hooger optevoeren, en te doen aansluiten aan personen, die den naam van Mensinga in vroegere eeuwen gevoerd hebben, maar van welke ik, dientengevolge niet weet, of zij ook tot mijne familie in betrekking staan. Er zijn zelfs heden ten dage (= ca 1850) nog

personen, die wel mijnen naam voeren, maar die althans niet van den stamvader van mijn geslacht Menso Jansz. Mensinga, afkomstig zijn.

Wat nu die personen betreft, die in vroegere eeuwen geleefd hebben en den naam droegen van Mensinga of Mensinge (daar men in oude tijden de a en e bij dergelijke uitgangen nog al eens verwisselde, waarvan ontelbare voorbeelden bestaan) ik heb gemeend, dewijl het toch altijd mogelijk blijft, dat mijn geslacht van hen afstamt, ze hier vóór te moeten vermelden, en optegeven, wat ik aangaande hen gevonden heb.

In het werk getiteld: Monumenta Groningana veteris aevi inedita of verzameling van onuitgegevene charters en stukken betreffende de Provincie Groningen, bijeengebragt en opgehelderd door Mr. R. Keuchenius Driessen, in 4 stukken 8° uitgegeven te Groningen bij I. Oomkens, 1822-1830, vindt men (3e stuk pag. 563) het geauthentiseerd translaat van eene conventie over de betaling van tienden tusschen Gerhard Mensinge en de ingezetenen van Zuidlaren, dato 17 April 1284. In eenen brief van 22 July 1335 (zie 1e stuk pag. 128) komt zekere Gherard Menzinghe als borg voor. Driessen vermoedt (zie 3e stuk pag. 592) dat de beide genoemde personen behoord hebben tot het geslacht van Menso ad Amnem (of ter Aa) wiens grootvader Egbertus van Groenenberg, Praefectus of Stadhouder van Groningen was, onder Bisschop Otto II (zie schema successionis Groenenbergiorum et Herbertidarum, Groningae Praefectorum, in opere Mensonis Alting, Notitia Germaniae Inferioris. Amsterdam 1697, part 2, pag. 73).

Voorts wordt in het bovengenoemde werk van Driessen meermalen melding gemaakt van het dorp Mensinghawere (tegenwoordig Mensingeweer genoemd) in de Prov. Groningen gelegen. Door weze moet een dijk of waterkeering verstaan worden, waardoor de overloop van het water werd afgewerd. De aanleggers dier dijken gaven soms hunne naam aan dezelve. In Groningen zijn verscheidene plaatsen, die den naam van were of weer dragen, verbonden met den naam van deze of gene familie. Zie 2e stuk pag. 245 en pag. 297, leest men: item Mensingawerster Hammerick (waardoor weiland verstaan werd) is gherekent op dreehondert jucke landes ende tsoeventich jucke landes.

M.i. is de naam Mensinga afgeleid van de voornaam van de stamvader Menso Jans (I), waarvan ik geen familienaam gezien heb. Van Menso ontstond de achternaam Mensinga. Merkwaardig is wel, dat in "Die Groenevelds", waarin ook Mensinga's (andere?) voorkomen, in deel I p. 659 en deel II p. 380 staat Aaltje Tecla Mensinga, geb. Leens 15.5.1931, dochter van Anno Mensinga en Jantje Begeman, die in Mensingeweer wonen.

In hoeverre Johannes Mensingius "uit de R.C. kerk met de gemeente in de Hervormde Kerk overgegaan" in 1597 te Onstwedde tot deze Mensinga's behoort kan ik niet uitmaken. Volgens G.G.W. is hij overleden 17.5.1606.

Daar ik dan, bij gemis van de noodige bewijzen, niet kan opgeven of mijn geslacht van de bovengenoemde personen afkomstig is, of in welke betrekking het staat tot het dorp Mensingeweer, zoo heb ik besloten om tot stamvader der familie te stellen: den vader van Prof. Joh. Mensinga, die ook als zoodanig voorkomt op de stamlijst door wijlen mijnen Grootvader vervaardigd.

Moge mijn geslacht, door God gezegend, tot in lengte van dagen bloeien, en er onder hetzelfde vele leden gevonden worden, die niet slechts door kennis en geleerdheid, maar ook door godsvrucht en deugd uitmunten, opdat zij alzoo het voorbeeld volgen van vele voortreffelijke

mannen en vrouwen, wier namen in de hiervolgende geslachtslijst vermeld zijn en wier nagedachtenis door de nakomelingen in eere behoort gehouden te worden!

H. Mensinga, Predikant te Woudenberg.

I. Menso Jansz (Mensinga?)

koopman te Groningen in het begin der zeventiende eeuw, ondertrouw te Groningen als Mense Jansens 30.8.1634 met Lammetijen Jansen Hoving, tr. Groningen 5.10.1634. De naam van zijn vrouw is ook wel Lammecien, Lammine, en Lammetia Hovinge. Uit het huwelijk 6 kinderen: (Het doopboek van Groningen begint met 27 december 1640).

1. Johannes Mensinga, geb. 1635, zie II.1.
2. Jan Hoving Mensinga (ws. Jan, ged. Groningen 27.8.1641) gehuwd met Rixtina Adriani of Cloots. (Wellicht identiek met Johan Hovinck, secretaris die 30.11.1676 te Groningen (ondertrouw 4.11) trouwt met Rixtina Cloot, waarvoor Monsieur Berent Hartzmeulen als neef verscheen. Zie Ned. Leeuw 1911, 180.) Hij was secretaris van het collegie over het zeewezen. Zijne vrouw stierf in 1678 en hij in 1679, zonder kinderen na te laten.
3. Fennetje Mensinga (ged. Gron. 26.6.1644 Fenne) zie II.3.
4. Derck Mensinga (ged. Gron. 23.9.1646).
5. Herman Mensinga (ged. Gron. 18.6.1648 Harmen).
6. Harmen Mensinga (ged. Gron. 21.9.1649), zie II.2.

II.1. Johannes Mensinga (= I.1), geb. Gron. 1635 en aldaar gestorven 5.3.1698, 's avonds ten 10 ure, in den ouderdom van 63 jaren. (G.G.W., zie Ned. Leeuw 1911, 179, Navorscher 1873, 148 en 1931, 235, G.V.A. 1949, 88). Student te Groningen 23.4.1653, Franeker 10.10.1659 en Herborn 1662. Ondertrouw Groningen 1.5.1675, tr. 3.6.1675 met Elisabeth Geldorpius, dochter van Hendrik Geldorpius, predikant te Amsterdam en Cornelia Pool. Zij hadden 3 kinderen, die zij overleefden:

1. Hendrik, (ged. Gron. 19.4.1676), stierf nauwelijks twee jaar oud.
2. Cornelia, geb. 13.1.1678 (ged. Gron. 15.1.1678), overl. 3.4.1690. Volgens overlevering in de familie moet dit meisje bijzonder uitgemunt hebben door godsvrucht. Haar vader liet ter harer gedachtenis een zilveren gedreven, zoogenaamden lijkenpenning vervaardigen, die in mijn (= H.M.) bezit is.
3. Lammine Elisabeth (ged. Gron. 7.9.1682), stierf kort na de geboorte.

Door den keurvorst van Brandenburg, Frederik Wilhelm den Groote, werd Johannes aangesteld tot professor in de Historie en Welsprekendheid aan de Academie te Duisburg anno 1665 (zie Miscellanea Duisburgensia tom I, p. 541 en I. Withoff: Oratio saccularis Acad. Duisburg p. 108). In den jare 1669 is hij aangesteld tot Professor in de Historie, Grieksche Taal en Welsprekendheid aan de Academie te Groningen, welke waardigheid hij volgens het getuigenis zijner tijdgenooten, met grooten roem bekleed heeft. (Zie ook Gedenboek Hoogeschool te Groningen 1864, p. 23, 56, 71, 74, 101, 300 en G.V.A. 1838, p. 114, 1892, p. 79 en 1908, p. 46).

- Professor Mensinga heeft op den 8^{en} November 1672 in eene Latijnse redevoering de bevrijding van Groningen herdacht.

Dezelve is getiteld Joh. Mensingae. Groninga Triumphans, sive ratis de Groninga obsessa ab Episcopis Coloniensi et Monasteriensi à 9 Julii ad 17 Aug. anni 1672. Groningae Typis Remberti Huysman 1673, in 4°, waarvan een exemplaar onder mij (= H.M.) berust.

Voorts heeft hij vier Latijnsche lijkoratieën gehouden op Groninger Professoren als:

Op het overlijden van Tobias Andreae, Hist. et Graec. Ling. Prof., uitgesproken 26 Oct. 1676 en uitgegeven te Groningen bij S. Spinniker 1676, waarvan een afschrift bij mij (= H.M.) berust. Op het overlijden van Abrah. Munting, Med. Doct. et Botanices Prof., gehouden 19 Febr. 1683 en uitgegeven te Gron. bij C. Barlinckhof 1683, waarvan ik insgelijks een afschrift bezit. Op het overlijden van Jacobus Orselius, Juris Nat. et Gent. Prof., gehouden 20 Aug. 1686, waarvan een exemplaar onder mij berust. Op het overlijden van Henricus Eyssonius, Med. Doct. A.L.M. et Med. Prof., gehouden 30 Aug. 1690.

Eindelijk bestaan er van hem verschillende Latijnsche verzen, die bewijzen genoeg opleveren van zijn sierlijken Latijnschen stijl, o.a.: Een treurzang op eene overstroming in Groningen tusschen 12 en 13 November 1686. Een gedicht op de expeditie van Willem den 3^{en} naar Engeland 1688. Ode in dedicationem Academiae Fredericianae Hallae Magdeburgicae celebrandae Cal. Julii A^o. 1694, etc. Groningae apud Cornelium Barlinckhof 1694, waarvan een afschrift onder mij (= H.M.) berust. Voor die ode ontving hij eene gouden medaille: Ode in pacem Rysovicanam. Treurzang op het overlijden van Hendrik Casimir van Nassau. Elegie op de verwoesting van Heidelberg en de Paltz. En verscheidene andere in verschillende werken verspreid, o.a. twee in het werk getiteld Menonis Alting, Notitia Germ. Inferioris. Onder zijne onuitgegevene werken behoren ook: Paraphrases Psalmorum Davidicorum, Parodiae Horatianae, alsmede eene vertaling van het Hooglied in Latijnsche verzen, waarvan een gedeelte wordt aangehaald in de lijkoratie door Pagenstecher, waarin ook te vinden is een gedicht op de geboorte van Frederik Wilhelm, Keurvorst van Brandenburg.

Alexander Arnold Pagenstecher, Prof. juris te Groningen, heeft op den 9 April 1698 eene Latijnsche lijkoratie op Prof. Mensinga gehouden, die uitgegeven is te Gron. bij Gijsbertus Lens 1698 en waarvan ik (= H.M.) een exemplaar en een afschrift bezit.

Op het overlijden van Prof. Mensinga zijn ook drie Latijnsche verzen gemaakt, namelijk door Janus Broukhusius (Poëmat. pag. 288), David Hoogstraten (Poëmat. pag. 63) en Petrus Francius (P. Francii Posthuma pag. 228). Bovenstaande drie verzen zijn ook gedrukt achter de lijkoratie. Janus Broukhusius spreekt ook nog met hoogen lof over Prof. Mensinga in de voorrede zijner uitgave van Propertius. Evenzoo Prof. Herman Muntinghe in zijne oratio in natalem ducentiesimum Academiae Groninganae pag. 57 et in notis pag. 128.

Behalve het met crayon geteekend portret van Prof. Mensinga, bezit ik (= H.M.) een Terentius die aan hem heeft toebehoord en welk exemplaar met eene talloze menigte annotatiën van zijne hand voorzien is.

II.2. Herman Mensinga (= I.6), ontvanger te Groningen, te Gron.

ondertrouw 7.2, tr. 24.2.1691 met Elisabeth Reichle, weduwe van Petrus Termunt (boekhouder te Groningen, tr. aldaar 3.12.1681 met Elisabeth Reichle), derde kind van Redger Johannes Reichle en Margrieta Weissen. Zij lieten na drie kinderen (1, 3 en 6).

1. Elisabeth, ged. Gron. 2.12.1691, gestorven te Groningen 6 Aug. 1748, oud 56 jaren en 8 maanden, gehuwd (ondertrouw Gron. 13.2, voor haar verscheen Pastor Dronrijp als zwager, tr. Gron. 28.2.1712) met Rudolf Roosevelt, "clerk" bij de provincie, ged. Gron. 9.3.1688 (Roelef), zoon van Jacob Roosevelt, zilversmid en Alagonda Aepkens. Zij hadden één kind Herman (ged. Gron. 19.11.1713), die te Groningen gestorven is den 3 Mei 1756, oud 43 jaren. Zie G.V.A. 1939, p. 161.
2. Menso, ged. Gron. 13.1.1693.
3. Johannes, zie III.1.
4. Lammina, ged. Gron. 31.5.1696.
5. Menso, ged. Gron. 19.8.1697.
6. Margrieta (ged. Gron. 30.8.1698 Margreta), zie III.2.
7. Abelus, ged. Gron. 5.4.1701.
De ouders woonden van 1695-1701 in de Turftorenstraat, voordien aan het Schuitendiep.

- II.3. Fennetje Mensinga (= I.3) (G.G.W.), ged. Gron. 26.6.1644 overleden vóór 1691, huwde te Gron. 11.11.1674 met Dirk Adriani, j.m. van Westerlee, koopman te Groningen (G.G.W., zie N.P. 38 (1952), p. 11, Navorscher 1931, 235 en Ned. Leeuw 1911, 180). Deze Derck Ariaens is de stamvader van de familie Adriani. Zij hadden zes kinderen:
1. Menso Adriani, ged. Gron. 1.8.1675, Med. Doctor te Gron. overleed zonder kinderen.
 2. Etjen Adriani, ged. Gron. 26.6.1677, gehuwd met Nauta, koopman te Leeuwarden, liet geene kinderen na.
 3. Lammina Adriani (ged. Gron. 5.8.1679 Lammetjen) zie III.3.
 4. Arius Adriani, ged. Gron. 12.3.1682, zie III.4.
 5. Johannes Adriani (ged. Gron. 30.11.1684 Jan), zie III.5.
 6. Cornelia Adriani, ged. Gron. 31.5.1690, stierf jong.

- III.1. Johannes Mensinga (= II.2.3) (G.G.W. zie Duink. p. 130), ged. Gron. 17.4.1695, student aldaar 22.12.1710, werd den 15 October 1719 bevestigd als Predikant te Zuidwolde. Hij was gecommiteerd op de synode van Stad en Lande, gehouden te Appingedam 5 Mei 1727, en deed de inleidingspredikatie over Ezechiël XLIV: 23, 24 (hierna zijn alle verwijzingen naar bijbelteksten weggelaten). Vervolgens werd hij beroepen te Zuidlaren en aldaar bevestigd den 22 Mei 1729 door Bernardus Reiners, Pred. te Rolde. Ook was hij op de synode van Drenthe den 16 Jan. 1731. Den 23 Mei 1754 vierde hij gedachtenis van zijne 25 jarige Predikdienst. Hij overleed te Zuidlaren 28 Sept. 1763 in den ouderdom van 69 jaren en 5 maanden, nalatende 7 kinderen en 13 kleinkinderen. Zie voor Zuidlaren bij V.4.

Hij was gehuwd (ondertrouw Gron. 10.4.1723) tr. Zuidwolde 25.4.1723 met Geertruda Janssonius, geb. Siddeburen 19.4.1703, tweede kind van ds. Johannes Janssonius

(wordt vervolgd)

HET GESLACHT JAGER

door Hk. Timmer Gzn.

vervolg van bl. 23 van deze jaargang

704. Harmke de Jonge, geb. 6 oct. 1893 te Heiligerlee, overleden te Groningen 22 maart 1970, huwde op 29 nov. 1917 te Scheemda met Hindrik Niemeijer, geboren te Midwolda 26 april 1890, N.H., van beroep rijksambtenaar b/d belastingen, zoon van Roelf Niemeijer en Dina Mejeur, overleden te Groningen 30 aug. 1954.

Uit dat huwelijk zijn 3 kinderen geboren:

1. Dina Niemeijer, geboren te Lonneker 24 oct. 1918,
 2. Geessien Roelfje Niemeijer, geb. aldaar 23 maart 1921, wonende te Lonneker, Diephuisstraat 44a.
 3. Roelf Niemeijer, geb. te Amsterdam 15 november 1923, wonende aldaar Briljantstraat 151.
705. Hindrik de Jonge, geb. 21 Aug. 1895 te Heiligerlee, N.H., van beroep groentenhandelaar, wonende te Winschoten, Grintweg 133, huwde op 26 juni 1930 met Tjaakje Rendering, geboren te Scheemda 20 febr. 1900.

Uit dat huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Geessien de Jonge, geboren 30 mei 1931 te Winschoten.
 2. Johanna de Jonge, volgt 810.
810. Johanna de Jonge, geb. 4 febr. 1935 te Winschoten, huwde 20 mei 1959 aldaar met Johannes Antonius van Mil, geb. te Rotterdam, 28 April 1923, N.H., van beroep monteur, wonende te Veenoord, zoon van Petrus Johannes van Mil en Gepke Koetze.
- Uit dat huwelijk zijn 2 kinderen geboren:
1. Astrid Imgeborg, geb. te Rotterdam 27 aug. 1960.
 2. Marid Redmate, " " Veenoord 10 nov. 1967.

TWEDE TAK.

601. Haijo Jager, geboren te Westerlee (Tranendal), gemeente Scheemda 13 jan. 1860, N.H., van beroep landbouwer-veehouder, wonende te Tranendal, overleden aldaar 1 aug. 1905, huwde te Scheemda op 15 mei 1880 met Harmke Rotgers, geb. te Westerlee, 20 mei 1862, overleden te Heiligerlee 8 dec. 1947. Zij was een dochter van Jan Rotgers en van Harmke Bos.

Uit dat huwelijk zijn geboren 10 kinderen:

1. Eefke Jager, volgt 706.
 2. Jan Jager, " 707.
 3. Geert Jager, " 708.
 4. Harm Jager, " 709.
 5. Harmke Jager, geb. te Scheemda, 24 dec. 1890, overleden aldaar aldaar 11 febr. 1905.
 6. Geessien Jager, " 710.
 7. Haijo Jager, " 711.
 8. Antje Jager, " 712.
 9. Grietje Jager, geb. te Scheemda 1 nov. 1900, overleden aldaar 3 apr. 1902.
 10. Arend Jager, " 713.
- Nadat de vader Haijo Jager (601) op 1 aug. 1905 was overleden is

Harmke Rotgers (601)

de weduwe Harmke Rotgers nog twee maal in het huwelijk getreden. De 1e maal te Scheemda op 9 nov. 1911 met Geert Waalkens, geboren te Blijham gemeente Wedde, van beroep landbouwer aldaar. Dit huwelijk werd door echtscheiding ontbonden op 20 mei 1914 te Wedde. De 2e maal te Scheemda op 1 aug. 1915 met Hindrik Brinkman landarbeider te Weite, gemeente Vlagtwedde. Op 19 mei 1922 werd ook dit huwelijk door echtscheiding ontbonden.

Zij zelf is terug gegaan naar Heiligerlee en woonde daarop in bij haar dochter Geessien Jager (710) gehuwd met Jacob Drenth, wonende aldaar aan de Hoetslaan, waar zij op 8 dec. 1947 overleed op 85-jarige leeftijd.

706. Eefke Jager, geboren te Heiligerlee 3 sept. 1880 en overleden te Finsterwolde op 16 dec. 1961, huwde met

Harm Kuiper, geb. 2 juli 1880 te Finsterwolde, van beroep landarbeider, N.H., wonende aldaar aan de Klinkerweg no. 125. Hij overleed aldaar 14 jan. 1966.

Uit dat huwelijk zijn geboren 5 kinderen:

1. Menna Kuiper, geb. te Finsterwolde 21 mrt 1900, echtgenote van Ebel Heeres, van beroep visser, wonende te Harlingen.
2. Haijo Kuiper, geb. te Finsterwolde 9 mei 1901, echtgenoot van Ida Prins, wonende te Finsterwolde, Klinkerweg 125.
3. Pieter Kuiper, geb. te Finsterwolde 2 aug. 1905, gehuwd met A. v.d. Linde, wonende te Eindhoven.
4. Harmke Kuiper, geb. te Finsterwolde 24 dec. 1906, overl. aldaar 24 maart 1962. Zij was gehuwd met Gerhardus de Vries wonende te Finsterwolde, G. Gernaatweg 18.
5. Antje Kuiper, geb. te Finsterwolde 9 aug. 19.., gehuwd met Simon Kuiper, wonende te Oude Pekela.

707. Jan Jager, geboren te Scheemda 19 sept. 1882, van beroep arbeider, N.H. wonende te Oude Pekela, overleden aldaar 14 januari 1904, huwde op 31 jan. 1903, aldaar met Siebentje Bisschop, geboren 31 aug. 1880 te Oude Pekela.

Uit dat huwelijk is geboren een zoon, genaamd:

Albert Jager, geboren 25 maart 1903 te Oude Pekela, overleden 13 maart 1935 te Finsterwolde.

Uit Siebentje Bisschop (Wed. Jan Jager) is op 9 febr. 1908 te Oude Pekela nog geboren een natuurlijk kind, genaamd Jantje Bisschop 27 febr. 1925 te Finsterwolde gehuwd met Jan Kolthof.

Siebentje Bisschop verhuisde 3 nov. 1910 naar Finsterwolde en huwde aldaar op 15 oct. 1910 met Jurjen Glazenburg, 33 jaar, zoon van Pieter Glazenburg en Anna Leising. Bij dat huwelijk heeft Jurjen Glazenburg het kind Jantje Bisschop erkend, waardoor dit de naam Glazenburg verkreeg. Zij overleed te Groningen.

708. Geert Jager, geboren te Scheemda 27 aug. 1884, van beroep landarbeider, wonende te Winschoten, Sint Vitusholt, 3e laan 15, N.H., huwde 2 febr. 1905 te Winschoten met Meiske Pijper,

geb. 11 april 1885 te Winschoten, dochter van Jan Pijper en Frouwke van Slooten te Winschoter Zuiderveen.

Geert Jager en zijn echtgenote waren 2 febr. 1970 65 jaar getrouwd, beide 85 jaar oud.

Uit hun huwelijk werden 9 kinderen geboren, van wie er één is overleden. Tot hun nageslacht behoorden op dat ogenblik voorts 27 kleinkinderen en 41 achterkleinkinderen, zoals hierna volgt.

De kinderen zijn:

1. Jan Jager, volgt 811.
2. Harmke Jager, " 812.
3. Haijo Jager, " 813.
4. Frouwke Jager, " 814.
5. Geertje Meiske Jager, " 815.
6. Eefke Harmina Jager, " 816.
7. Pietertje Jager, " 817.
8. Geessien Antje Jager, " 818.
9. Aaltje Grietje Jager, " 819.

811. Jan Jager, geb. 6 nov. 1904 te Winschoten, van beroep farmer, wonende te Anna Alberti (Canada), Ned. Herv., huwde in Canada met Pearl Vinkebeier,

Uit dat huwelijk 3 kinderen:

1. John (Jan) Jager, gehuwd met Shirleij. Ze hebben 1 dochter: Jane Jager.
2. Bill (Willem) Jager, gehuwd met Astrid. Ze hebben 1 dochter: Betty Jager.
3. Donald (Geert) Jager.

812. Harmke Jager, geboren te Winschoten 19 aug. 1906, N.H., huwde 16 mei 1929 te Winschoten met Jan Kiewiet, geb. te Scheemda 6 jan. 1901, landarbeider, wonende te Winschoten, St. Vitusholt, 3e laan 3.

Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

1. Klaas Kiewiet, geb. 6 maart 1930 te Winschoten, typograaf, wonende te Apeldoorn, Morellenlaan 2. Deze huwde in 1957 te Scheemda met Engeltje Blokzijs, dochter van de rijkspolitie-agent Tonko Blokzijs. Zij is geboren te Scheemda 22 mei 1935. Uit dat huwelijk zijn geboren 2 kinderen:
 1. Wilma Kiewiet.
 2. Jan Tonko Kiewiet.
2. Geert Kiewiet, geboren te Winschoten 3 mei 1932, van beroep machinist N.S., wonende te Hoevelaken, geref., gehuwd te Winschoten op 22 mei 1959 met Geessiena Helena Kiewiet, dochter van Hendrik Kiewiet en Renske Schuringa, boekhandelaar te Winschoten, aan de Langestraat. Ze hebben drie kinderen: Jan Hendrik Kiewiet, Renske Kiewiet en Helen Kiewiet.
3. Jacobje Kiewiet, geboren te Winschoten 2 okt. 1937, te Winschoten gehuwd op 24 dec. 1960 met Jakob Blaauw, geb. Noordbroek 14 mrt 1935, zoon van Jan Blaauw, heier en Johanna Aafkea Meedema, secretarie-ambtenaar wonende te Bedum. Uit dat huwelijk een zoon: Jan Blaauw.

813. Haijo Jager, geb. 7 febr. 1908 te Winschoten, van beroep arbeider, N.H., wonende te Heiligerlee, Hoetslaan no. 2. Hij huwde op 12 oct. 1929 te Oude Pekela met Aikina Johanna Bos, dochter van Hemmo Bos en Martha Theresia Bot (laatstgenoemde

Uit dit huwelijk zijn geboren 6 kinderen:

- Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

- Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

- Uit dat huwelijk geboren 2 kinderen:

- Uit dat huwelijk geboren 3 kinderen:

- Uit dat huwelijk geboren 2 kinderen:

- Uit dat huwelijk geboren 2 kinderen:

1. Jantina A. Jager, geb. te Groningen 6 nov. 1960.

814. Frouwke Jager, geb. te Winschoten 8 oct. 1909, huwde 22 mei 1930 te Winschoten, met Jan Panjer, geb. 31 mei 1908 te Scheemda, zoon van Jacobus Panjer en Grietje Groenbroek, van beroep arbeider, N.H., wonende eerst te Eexta, gem. Scheemda en vanaf 1970 in bij haar ouders te Winschoten (Geert Jager en Meisje Pijper), St. Vitusholt, 3e laan 15.

Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

815. Geertje Meiske Jager, geb. te Winschoten 8 febr. 1912, huwde 15 oct. 1931 te Winschoten met Harm Reininga, geb. 25 maart 1909 te Scheemda, N.H., zoon van Harm Reininga en Klazina Dijkhuis, van beroep kweker, wonende te Westerlee, Hoofdweg 64.

Uit dat huwelijk 1 zoon:

Harm Reininga, geb. te Scheemda 22 maart 1932, van beroep monteur, N.H., wonende te Winschoten, Witte de Withstraat 88, gehuwd op 25 febr. 1956 te Scheemda met Johanna Spelde, geb. te Oude Pekela 27 april 1936, dochter van Jacob Spelde en Sophia Gezina Duin.

Uit dat huwelijk geboren 2 kinderen:

816. Eefke Harmina Jager, geb. te Winschoten 3 nov. 1913, huwde voor de eerste maal op 1 juni 1935 te Meeden met Harm Groote, geb. 26 mei 1905 te Meeden, zoon van Harm Groote en Grietje Doedens, N.H., van beroep landarbeider te Meeden, overleden aldaar 21 juli 1944.

Uit dat huwelijk geboren 4 kinderen:

- Zij huwde voor de tweede maal op 4 oct. 1947 te Meeden met Jan Kuntkes, geb. te Rheine (Dld.), geb. 13 mei 1901, zoon van Jan Kuntkes en Alida Bouland, N.H., van beroep schipper, thans wonende te Veendam, Nieuwstraat 39. Geen kinderen.

817. Pieltiertje Jager, geboren te Winschoten 16 juli 1917, huwde 30 oct. 1938 te Scheemda met Daniel van der Laan, N.H., geb. te Scheemda 27 nov. 1913, van beroep kweker, wonende te Heiligerlee, Geuzenlaan 2, zoon van Luppó van der Laan en Essina van der Veen.

Uit dit huwelijk geb. 3 kinderen:

1. Essina van der Laan, geb. te Heiligerlee, 12 dec. 1939, op 18 jan. 1963 gehuwd met Herman Borgerds, typograaf, wonende te Winschoten, Berkelstraat.
2. Meiske van der Laan, geb. te Heiligerlee 2 nov. 1941, gehuwd op 20 nov. 1965 met Pieter Kingma, ambtenaar te Haren.

wonende te Sappemeer, Kleinemeersterdiep.

3. Lupp van der Laan, geb. te Heiligerlee 25 oct. 1945, huwde 21 nov. 1969 met Catharina van der Meer. Ze wonen te Hooge zand-Sappemeer, van Roijenstraat 98.
818. Geessien Antje Jager, geb. 13 aug. 1922 te Winschoten, huwde 3 mei 1947 te Winschoten met Wubbo Geert Meis, geb. 20 febr. 1922 te Oude Pekela, N.H., van beroep fabrieksarbeider, wonende te Oude Pekela, Hugo de Grootstraat 76, zoon van Wolter Meis en van Beka Schreuder.
- Uit dat huwelijk zijn geboren 4 kinderen:
1. Wolter Meis, geb. te Winschoten, 3 apr. 1948.
 2. Geert Meis, " " Oude Pekela, 22 dec. 1949.
 3. Beko Meis, " " " " 23 apr. 1952.
 4. Jan Meis, " " " " 11 juni 1957.
819. Aaltje Grietje Jager, geb. 13 aug. 1922 te Winschoten, overl. te Veendam 4 juni 1966, huwde op 29 sep. 1945 te Winschoten met Berend Daniels, geb. 21 juni 1919 te Meeden, N.H., van beroep fabrieksarbeider, wonende te Veendam, Boven-Westerdiep 109. Uit dat huwelijk geboren 1 dochter: Gesina Daniels, geb. te Meeden 24 aug. 1946, en overleden aldaar 18 dec. 1963.
709. Harm Jager, geb. te Scheemda, 25 juni 1897, van beroep veehouder en landbouwer, wonende te Westerlee, Tranendallaan 38 en overleden aldaar 4 mei 1967, huwde 18 mei 1911 te Winschoten met Aaltje Pijper, geb. 27 febr. 1892 te Winschoten, N.H., overleden Winschoten 1 sept. 1970, dochter van Jan Pijper en Frouweke van Slooten. (Zij is een zuster van Meiske Pijper, echtgen. van Geert Jager, no. 708).
- Uit hun huwelijk zijn geboren 5 kinderen:
1. Harmke Jager, geb. te Scheemda 16 juli 1911, overleden aldaar 5 aug. 1911.
 2. Jan Jager, volgt 820.
 3. Heijo Harmina Jager, geb. 11 juni 1915 te Scheemda.
 4. Haijo Pieter Jager, volgt 821.
 5. Harm Jager, geb. 13 maart 1936 te Scheemda.
820. Jan Jager, geb. 1 nov. 1912 te Scheemda, van beroep melkventer, wonende te Winschoten, Zwembadlaan 13., Geref., overleden te Wildervank 26 okt. 1962, huwde 7 nov. 1935 te Scheemda met Elsien Bosch, geb. 29 sep. 1912 te Scheemda.
- Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:
1. Harm Aldert Jager, geb. te Winschoten 24 juli 1936, landbouwer St. Vitusholt.
 2. Dievertje Aaltje Jager, geb. te Winschoten 10 okt. 1937, gehuwd Winschoten 13 mei 1966 met Hendrik Drevers, geb. Zutphen 13 juli 1933.
 3. Jan Jager, geb. te Winschoten, 23 dec. 1941, geh. te Winschoten 5 nov. 1965 met Gertruida Pinkster, geb. Oude Pekela, 16 mei 1943.
821. Haijo Pieter Jager, geb. 22 maart 1920 te Scheemda, N.H., van beroep melkventer, wonende te Winschoten, Dwingeloweg 55, huwde 18 oct. 1945 te Beerta met Gepke Roemeling, geb. te Beerta 17 sept. 1918, dochter van Jan Roemeling en Klaassien Klaassens.

(wordt vervolgd)

EEN ELF-KROEGENTOCHT IN HET BEGIN DER 18^e EEUW

door G.W. Nanninga

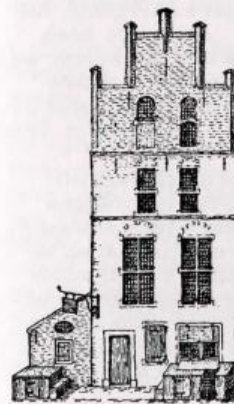
Het is de bedoeling van dit artikel de lezer mee te nemen op een kleine tocht langs een elftal herbergen, die in de aanvang van de 18e eeuw in of aan de rand van de stad Groningen hebben gestaan. Bij de keuze van de te bezoeken "café's" is de kwaliteit van het bier, dat er getapt werd niet in aanmerking genomen; uit het grote aantal herbergen, dat er in die tijd was, is het niet moeilijk er enkele uit te zoeken, die van enig historisch of genealogisch belang zijn.

We beginnen onze tocht in het centrum en wel in DE PAUW, een herberg die gevestigd was in het meest westelijke van de drie panden, die aan de achter-(= zuid-)zijde van het Raad- en Wijnhuis aan de Bottermerckt gelegen waren.

Dit huis wordt al in een akte van 1451 genoemd maar het is niet bekend of het toen reeds herberg was. In 1627, toen het "de herberg waar de Pauw uijthangt" genoemd werd, kocht de Stad het pand bij Keers-Koop voor 3000 Emd. gld.

Het stadsbestuur verpachtte de herberg steeds voor zes jaren. In de stadsrekeningboeken zien we dat vóór 1 Mei 1699 Hendrick Lussinck

pachter van "de Pauw" was; vanaf deze datum was Egbert van Goor huurder; zijn opvolger was per 1 Mei 1711 Hendricus Wiardi Nanninga, terwijl op 1 Mei 1717 de pacht door Geert Landt overgenomen werd. Genoemde pachters waren allen brouwer, die hun bier in de door hen gekochte of gehuurde herbergen lieten uitschenken. Hopman H.W. Nanninga stamde uit een Oostfriesse brouwersfamilie; zowel zijn vader Nanning Gerds als zijn grootvader Gerd Nannings hadden een brouwerij resp. in Rysum en Loquard, ook twee van zijn broers nl. Peter en Nanne waren daar brouwer, terwijl hij in de stad Groningen nog twee neven en een achterneef had, die een brouwerij bezaten: Gerhardus Nanninga aan de oostkant van de Oosterstraat (het tweede huis ten noorden van de Kleine Peperstraat). Leendert Nanninga in "Het Witte Paard" aan het Schuitendiep en diens zoon Nanning Jan Nanninga in "De witte Hand" in de Brugstraat (het gotische huis). Eerst pachtte Nanninga de brouwerij

"De Pauw"

"De Zandloper" op de hoek Steentilstraat- Winstoterkade; in 1710 kocht hij "een huis in het Wijde van Heerstraat, zijnde een Brouwerij". Het stond op de zuidhoek van de Burchtstraat en kreeg de naam "De gekroonde witte Zandloper". Het maakte in 1901 plaats voor een nieuw pand, waarin het mantelmagazijn "De Adelaar" werd gevestigd. (thans C. en A. Brenninkmeijer). Ongeveer in dezelfde tijd werd de brouwerij "De Zandloper", inmiddels omgedoopt tot "De Struisvogel", afgebroken.

We nemen afscheid van "De Pauw" en gaan door de Poelestraat naar de Nieuwe Weg. Hier stond aan de rechter- (= zuid-)kant, ongeveer in het

midden tussen Schuitendiep en Loppersumergang DE ARENT, ook voorkomend als "De swarte Arent", een herberg, die de vanaf het Schuitendiep lopende Brouwersgang aan de noordkant afsloot. "De Arent" was o.a. het eigendom van de Solliciteur en Olderman Jacob Geertsema en zijn vrouw Ebeldina Fockens. Geertsema verkocht op 4-6-1737 voor totaal 4800 car. gld. "een Brouwerie staande en gelegen aan het Schuitendiep en al het genige daar bij en in wordt bevonden, niets exemt, benevens nog een kamertie daaraan staande in de gang, met nog daarenboven een behuisinge zijnde een tapperie staande op de Nieuwe Wegh waar voor de Arent uithangt" aan Leonard Hugius Nanninga en zijn vrouw Elsje Wolters. Dit echtpaar had brouwerij en herberg reeds van 1 Mei 1736 in huur. Zij woonden boven de brouwerij "Het witte Paard" geheten; de gevelsteen is nog steeds aanwezig (Schuitendiep Nr. 74). Leonard (ook: Leendert) was een oomzegger van de reeds genoemde Hindrick Wiardi Nanninga, nl. een zoon van diens broer Nanne en Grietje (Leonards) Hugius. Bovengenoemde Jacob Geertsema, die op 29-5-1696 te Groningen geboren werd als zoon van Petrus Geertsema en Enna Hayckens, had de brouwerij en de tapperij tesamen met verschillende andere familieleden geërfd van zijn achternicht Henrica Brants, een dochter van de "clerq" Hendrick Brants en Meyse Geertsema (zie H.L. Kruijmel: Jaarboek Centr. Bur. v. Genealogie, dl. XXIV bl. 148 e.v.).

Na dit bezoek gaan we verder. Lopende door de Loppersumergang, die zijn naam ontleent aan het "Loppersumer Veerhuis", dat op de hoek van deze gang stond en nog steeds staat (Damsterdiep nr. 36) komen we op het Damsterdiep, plaats van aankomst en vertrek van de "snikken" van het "Fivelgo-quartier". De drukte, die het reizigers- en goederenvervoer met zich meebracht had de vestiging van veel herbergen in deze buurt tot gevolg.

Het zelfde kan gezegd worden van de tegenwoordige Winschoterkade waar we, onze tocht langs het Damsterdiep richting Stad vervolgend en over de Steentilboog bij de brouwerij "De Zandloper" links afslaand, terecht komen. Hier aan het eindpunt van het Winschoterdiep lagen de veerscheperen voor het Oldamt en de Veenkoloniën. Langs de Winschoterkade en aan de overkant van het diep "Voor 't voormalig klein Poortje", waren tot voor kort verscheidene veerhuizen. Op de Winschoterkade nr. 9, waar zich nu een bar bevindt, werd eeuwen geleden ook al bier getapt. We gaan even deze herberg waar DE WINSCHOOT uithangt binnen.

Willem Hindricx, de herbergier en zijn vrouw Annigje Jansen huurden dit pand met ingang van 1 Mei 1697 van Christiaan Sevensteern en diens familie; daarvoor waren Jan Hindricx en Fennigje Jans pachters. Op 22-8-1703 verkochten "de Coopman Jan Pauwels en Maria Sevensteern egtel. aen de brouwer Henricus Wiardi Nanninga hare behuisinge met stal daeragter op stadsgrond aen 't Winschoterdiep wordende door Willem Hindricx meijerwijze bewoont" voor 1600 car. gld. Een paar maanden later, om precies te zijn op 26-11-1703, verhuurde de nieuwe eigenaar deze herberg "alwaer Winschoot uithangt" zes jaar lang, eindigend 1 Mei 1710, voor 100 car. gld. jaarlijks aan de reeds eerder genoemde Willem Hindricx en echtgenote. Er werd overeengekomen, dat zij "sullen uittappen soodane Cluin-bieren of andere dicke bieren, die bij den Verhuurder werden gebrouwen, waarvoor sij tot een jaerlijcx vereeringe of gifte sullen ontfangen een so^ma van vijftig car. gld."

Nanninga en zijn tweede vrouw Marrichje van Theen (zijn eerste vrouw de Friese brouwersdochter Johanna Jarichs was ca. 1700 overleden) verkopen de, achter tegen de molenberg liggende, "Winschoot" op 24-6-1734 voor 2500 car. gld. aan Hendrik Egberts en Fockjen Mennes, die er reeds "meijerwijze" woonden. Voorwaarde was, dat zij hun bier van "De gekroonde witte Zandloper" zouden blijven betrekken.

We gaan nu een kijkje nemen buiten de wallen en wandelen de Oosterpoort uit.

Aan de weg, die van de Oosterweg naar de Hereweg liep, stond DE BRANDENBURG (ook: "Fürst van Brandenburg") een herberg, die later zijn naam zou geven aan deze weg, de tegenwoordige Brandenburgerstraat.

Op 29-5-1693 verkopen Jan Meijer van Appingedam en zijn huisvr. Anna Ottens aan brouwer "Jasper Scholtens, vaendrigh van het Borgerregiment vijf-achtste part van desselfs behuisinghe de Brandenborgh genaemt, gelegen tusschen de Heere ende Oosterpoorte buijten de Stadt aan de Dwarswegh, welcke de vercopers van wijlen de Hopman Otto Reijnders sijn angeërft".

Jasper Schultens, eigenaar van een brouwerij aan de oostkant van de Kleine Gelkingestraat op de noordhoek van de Burchtstraat, was gehuwd met Magdalena Nannekes, een halfzuster van Grietje Broeils, de vrouw van Ds. Gerhardus Nanninga, die de oudste broer was van de meergenoemde Hindricus Wiardi Nanninga.

Recht tegenover het punt waar bovengenoemde "Dwarswegh" op de Hereweg uitkomt, zien we aan de overkant een tamelijk grote herberg staan.

Aan DE DAVID, want dat is de naam van deze door een tuin met planten en bomen omgeven uitspanning, heeft de Davidstraat zijn naam te danken. Veel stadjes zullen, evenals wij, op een wandeling buiten de poort hier even hebben uitgerust. Wilte Wiltens en Aeltien Benedictus (op 17-6-1705 daar reeds wonende) verpachten op 31-3-1707 voor negen jaren hare gerechte vierde part van "de behuisinge de David genaemt, hof, closbaan, priëlen, boomen, planten en plantagien staende en gelegen buiten de Heerpoorte" aan Aeltijn Hansen Steenberg, wed. Egbert Nijsingh.

Op 26-4-1731 kochten Hindrich Wiardi Nanninga en Margjen van Teen van Hopman Cornelis Oostrum en Harmanna Bavincks voor 1650 car. gld. "seker behuisinge sijnde eene Tapperie de David genaamd, staande op eigen grond buiten de Heerepoort met hof en stallinge en alles wat bij 't huis hoort, mitsgaders tafelen en banken etc. begroet zijnde op vijftig guld. en de Vercopers hebben beseten, hebbende dese behuisinge ten Noorden Davidstege, ten oosten de Hereweg, ten Zuiden de Heer van Aduard en ten westen Antoni-Gasthuis ter naasten swetten, om op 1 Maij te aanvaarden.

De herberg bleef in de familie tot 5-5-1761 toen Commies-Generaal Engelbert Sibinga en Johanna Catharina Bruinewolt (d.v. Ds. Petrus Bruinewolt en Catharina Nanninga en kleind. v. H.W. Nanninga en Johanna Jarichs) de "David" voor 3660 car. gld. verkochten aan de brouwer Cornelius Lubberts en zijn vrouw Lamberdina Ebbingh.

Door de Herepoort komen we de Stad weer binnen. We wandelen langs de herberg "daer de Brandende Toren uijthangt", vlak achter de wal

op de oosthoek van de Herestraat gelegen, gaan over het Zuiderdiep en slaan bij "De gekroonde witte Zandloper (op 't vaatje)" rechtsaf de Burchtstraat (vroeger: Achter de Muur) in. Aan het eind hiervan op de noordhoek bij de Gelkingestraat is DE CONINCK VAN POLEN, onze volgende pleisterplaats. Harmen Meinties en Anna ten Oever verkochten op 3-4-1697 hun "behuisinge staende in de Geltinge Straete en hebbende ten Oosten genoemde straet, ten Zuiden oock de straet, ten Westen de Heer van Selbach, ten Noorden het Hoff van Mons. Burema ter naester swetten" voor 680 car. gld. aan Henricus Nanninga en Johanna Jarges. Nanninga, inmiddels hertrouwd met Marrichje van Teen, verkocht op 4-12-1714 de herberg, nu omschreven als "seker tapperie de Coninck van Polen genaemt, met een hof-fien an de noordzijde staande en gelegen in Kleine Geltingestrade op de hoeck van achter de muir op vrije eigen grond omme op den 1 Maij 1715 te aanvaarden: En dat voor de soma van dertien honderd vijf en seventig car. gld." aan zijn buurman Jan Hillebrants, de brouwer uit "de Osse" en Wildina Wiltens. Het pand, dat kort geleden werd afgebroken, diende de laatste jaren als rijwieltalling van de "Luxor-bioscoop". Om de nog steeds van kracht zijnde drankvergunning niet te laten verlopen, zette men elk jaar in de stalling een paar schragen met planken neer en over deze "Theke" werden dan een paar borrels geschonken, waarvan proces-verbaal werd opgemaakt.

We vervolgen onze tocht. Door de Herestraat en over de Vismarkt komen we bij het A-Kerkhof. Hier stond aan de zuidkant van de kerk, het tweede huis ten oosten van Schoolholm, naast het op de hoek gelegen "Hof van Holland", DE CONINCK VAN ENGELANT. Regnier de Drews "tegenwoordigh wegens dese provincie Gecommitteerde ter Generaliteijts Rekenkamer van de seven Geuniceerde provinciën" verkoopt op 27-1-1717 aan Henricus Bruins en Catharina Bruijnewolts zijn huis "op vrije grond ten Zuiden van Akerkhof alwaer de Coninck van Engeland uijthangt, tegenswoordigh door Evert Faes meijerwijse wordende bewoond ... voor achthonderd vijftigh car. gld. met een tonne Kluin."

In de "Oprechte Nieuwe Groninger Courant" van 19-11-1743 lezen we de volgende advertentie: "Een Herberg te huur teegen aanstaande May, alwaar de Koning van Engeland uythangt teegen over der A Kerk, te Groningen, iemants gaading zynde kan de Brouwer L. Nanninga an 't Schuyten Diep daar over aanspreken". In 1754 kocht Leendert Nanninga, die 1755-1756 "heuvelinck" van het brouwersgilde was, "een tapperij met kolfbaan De nieuwe Altona" geheten, die in de zelfde buurt stond nl. aan de westkant van Schoolholm.

Verder gaat onze wandeling. Over de A-brug en door de beide A-poorten komen we aan het Hoendiep. Hier heerst de zelfde bedrijvigheid als bij Damster- en Winschoterdiep. Vele schepen uit het Westerkwartier en Friesland hadden er hun vaste ligplaats en dientengevolge waren er ook hier meerdere veerhuizen. We lopen langs "De Swaen" en komen een paar huizen verder bij DE SLINGERIJ. Nu in 1971 is "De Slingerij" nog steeds wachtkamer voor de reizigers uit het westen van de provincie. De reis wordt evenwel niet meer met de trek-schuit gemaakt maar gaat nu per bus.

In 1704 op 13 October verkopen Anna Homans wed. Jan Gelsingh en

Johanna Homans wed. Theodorus Draper, erfgenaam van wijlen Wemeline Homans wed. Wilcken en Johanna Wilckens en haar echtgenoot Conradus Sevensteern, erfgenamen van wijlen Anna Maria Wilckens aan Jannes Cloosterhuijs en diens vrouw Johanna Elisabeth Entrop voor 2810 car. gld. "haer mandelige behuisinge af tapperie de Slingerie genaamt, staande op eijgen grond buiten A-poorte met de grond of Klos-baane daerachter tot an 't Hoff, so tegenswoordigh door de kinderen van wijlen Jan Isaacks Dorenbus meijerwijse werd bewoont, hebbende het hof van de verkopers ten noorden, de ganck ten oosten en de straete ten Zuiden en westen ter naester swetten".

Wanneer we uitgerust en uitgekeken zijn gaan we de Stad weer in. Over de A-brug slaan we links af. Hier aan, weerszijden van de A, stonden vroeger meer dan de helft van de Groninger bierbrouwerijen; om enkele namen te noemen "De Ossekop", "De Croon", "De Batavia" (op de noordhoek van de Turftorenstraat), "De gekroonde witte Kreeft" en aan het eind van de Hoge der A bij de "Draaijbrugge" of "Cranenpoortenbrugge" (nu Visserbrug) DE SLEUTEL. We gaan deze brouwerij binnen en drinken een biertje in "het zael" (zael, sale is vlgs. Mid. Ned. Wb. herberg, eetkamer, gelagkamer; bij de duitse brouwerijen "Gaststube"; waarschijnlijk hetzelfde vertrek als de in sommige akten voorkomende "bierkamer").

Het gevelteken, een ton met gothische sleutel, is nu nog te zien. Waar vroeger bier gebrouwen werd ligt nu graan opgeslagen; de naam is echter dezelfde gebleven.

Op 9-2-1699 verkopen Maria Helinga huisvr. van Bastiaan van der Kruissen, Ebonefar Buffkens en huisvr. Catharina Valcks, Harmanna Woldendorp en Focco Woldendorp, erfgenamen van Albert Egberts Swartte; Jannes Pellenrock en Claesien Clasens echtel., Johannes Hinricus Pellenrock, Maria Pellenrock en Theodorus Pellenrock gezamenlijk erfgenamen van Maria Pellenrock wed. Swartte aan Johannes Helinga en Catharina Peijma, mede-erfgenamen van Albert Egberts Swartte hun aandelen in de brouwerij "De Sleutel" voor 5541 car. gld. 14 st. Vanaf 13-12-1715 is het pand eigendom van Hendrik Ottinga (geh. met Margien Lankhorst), wiens erfgenamen het op 30-6-1744 voor 6500 car. gld. overdoen aan de brouwer Jan Swartwold en diens vrouw Margaretha Nanninga (zie Gruoninga, 1969, bl. 132). Margaretha was een dochter van de zilversmid Arnoldus Broeils Nanninga (een zoon van Ds. Gerh. Nanninga en Grietje Broeils) en Roelina Weersinga.

Na een wandeling langs de Noorderhaven, over de Ossemarkt en het Nieuwe Kerkhof, belanden we, in de Nieuwe Ebbingestraat op de noordhoek van het Rotterdammerstraatje, bij DE ROTTERDAM.

Op 13-3-1715 maken "de E. Anna Tepens wed. van wijlen de Comm. Nomda Staal als legitima tutrix over haar minderjarige Soon (1 jaar oud) Nomda Dercks Staal ter eenre en de E. Gerrit Dercks als voormond, de E. Eppo Jans en de Capitain Gewaldige Mahu als voogden over het nagelatene Soontien van gemelte Nomda Staal bij wijlen Jantien Bolte in egte geprocreeert ter andere zijde een stedenvasten en onwederroepelijcken scheijdinge en deilinge van der twee pupillen Vaderlijcke goederen".

Nomda D. Staal jr. kreeg "de geregte helfte van de behuisinge staande in de Nieuwe Ebbingestraate alwaar Rotterdam uijthangt."

HET WAPEN VAN ROTTERDAM.

Omstreeks 1760 was Johannes Luidolphi er kastelein. In 1819 kocht Meindert Niemeijer dit pand van Jan Werkman, er was toen een kruidenierswinkel in gevestigd. De nieuwe eigenaar liet het herbouwen en begon hier samen met zijn zoon Theodorus Niemeijer rooktabak te fabriceren. Het eerste merk werd naar het huis "Het Wapen van Rotterdam" genoemd, een merk dat tot op de huidige dag gevoerd wordt.

We naderen het einde van onze tocht en wandelen door de Ebbingestraat terug in de richting van de markt. Over de Ebbingeboog slaan we linksaf en komen langs de Turfsingel bij de Turfstraat, waar aan de linker- (= zuid-)kant, tegenover de stallen van het Prinsenhof, de laatste herberg staat, die we gaan bezoeken n.l. DE RUITERWAGHT. In deze kroeg zullen ongetwijfeld veel leden van de Prinselijke Garde hun kroes bier hebben gedronken. Even voorbij de Turfstraat, aan "het Cingel", was Pieter Nanninga, een broer van de brouwer Leendert, waard in "De Pekelder Herberge". Frederik Wiltens en Maria Rosinga echte. verkopen op 14-4-1717 (te aanvaarden 1 Mei) aan Harmen Hindrick Schut en zijn vrouw Sophia Backers hun "behuisinge staende alhier in de Torfstrate daer de Ruitervaght uithangt, met het uithangbort, een tafel en drie bancken" voor 805 car. gld. Later was de Olderman Hindrick Wiardi Nanninga eigenaar; na zijn overlijden komt in de boedelscheiding van 21-9-1747 (R.A. Illy): "een Herberge in het Turfmendersstraatje de Ruitervaght genaamt" voor.

Meer over de Groninger herbergen en uithangtekens is te lezen in de artikelen van Mr. J.A. Feith en B. Lonsain in de Gron. Volksalmanak resp. 1894 en 1911, 1931, 1937, 1939, 1957, 1959. Speciaal over "De Pauw" kunt U meer wetenswaardigs vinden in Dr. A.T. Schuitema Meijer: "De Raadhuizen van de stad Groningen" en over "De Rotterdam" in T. Helperi Kimm: "The House of Niemeijer".

De bovenaangehaalde koopakten e.d. zijn te vinden in het Gemeentearchief van Groningen (Recht. arch. Ilx) waar zich ook in het Oud-Archief onder nr. 560 een lijst bevindt met de "Aantekening der Naamen, Woonplaats, Teeken of Uithangbord van de Waarden of Herbergiers, zoo wel van diegene welke zulx werkelijk exerceren, als die het zelve gedenken te beginnen; alles ten gevolge placcaat in dato den 13 Julij 1765", een lijst die gedeeltelijk in het mei-nummer 1959 van Groninger werd opgenomen. Rest mij nog U te danken voor Uw gezelschap.

o o o

Dooptboek Oosterwiltwerd

1767, 27 Dec. een zoontje gedoopt van Luitjen Jans En Hilje Eppes Egtelieden wonachtich in Pekela hijr leggende met de turfschuit. En is genaemt Meylof.

MUSEALE EN TOERISTISCHE ASPECTEN VAN GRONINGEN.

Van 9 augustus tot en met 11 september 1971 wordt er in het gebouw van het Rijksarchief in de provincie Groningen, St. Jansstraat 2, Groningen, een zomertentoonstelling gehouden, bedoeld om Groninger en toerist een summier overzicht te geven van dat wat Stad en Lande in de zomermaanden op museaal-toeristisch gebied te bieden hebben.

Bovenstaande ruimte kan gebruikt worden voor aankondigingen en mededelingen.

Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck

G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

A. DE VRIES	- De voorouders van mijn schoondochter,	65
DRS. R. HOFMAN	- Nogmaals: Een fragment-genealogie Uges,	71
IR. TH.P.E. DE KLERCK	- Een familie Mensinga,	72
A. HOFT	- Amses, Jelmers, Eeuwes, Eltjes, of De ridder en de halve leeuwen (III),	80
Hk. TIMMER Gzn.	- Het geslacht Jager (III),	87
TH.S.H. BOS	- Aanvullingen op "Het geslacht Atzema".	96

door A. de Vries.

Eerste generatie:

1. Zwaantje Pentinga, ∞ Jakob Focko de Vries.

Tweede generatie:

2. Steven Tamme Pentinga ∞
3. Zwaantje Nieboer.

Derde generatie:

4. Pieter Pentinga, * 11 juni 1886 Kalkwijk (Hoogezand) ∞
5. Jantienne Rudolphine Wolthuis, * 24 aug. 1891 Ten Post.
6. Harm Nieboer, * 1 januari 1866 Noordbroek ∞
7. Zwaantje Meijer, * 23 oktober 1871 Stootshorn (Noordbroek).

Vierde generatie:

8. Geert Pentinga, * 10 febr. 1857 Slochteren, ∞ 14 mei 1881 Hoogezand:
9. Frouke Duursema, * 1 nov. 1856 Hoogezand.
Bij het huwelijk is hij boerenknecht te Kalkwijk, zij arbeidster aldaar.
10. Steven Tammes Wolthuis, * 24 nov. 1843 Engelbert (Noorddijk), ∞ 18 sept. 1873 Noorddijk:
11. Adriana Folkers, * 8 apr. 1849 Engelbert.
Bij het huwelijk is hij landbouwer te Engelbert; hij had broederdienst.
12. Jan Nieboer, * 23 sept. 1842 Slochteren, ∞ 6 maart 1862 Zuidbroek:
13. Jantje Smid, * 16 maart 1832 Noordbroek.
Bij het huwelijk is hij molenaarsknecht te Zuidbroek.
14. Ludolf Meijer, * 13 dec. 1841 te Noordbroek.
∞ 3 okt 1863 Noordbroek:
15. Trientje Doddema, * 13 sept. 1831 Meeden (in een ongenummerde hutte in het veen). Bij het huwelijk is hij boerenknecht, in 1871 arbeider te Stootshorn.

Vijfde generatie:

16. Fokke Jurriens (Jurjens) Pentinga, * 30 nov. 1823 Schildwolde.
∞ 3 juni 1848 Slochteren:
17. Freerkje Geerts Kuman, * 7 nov. 1824 Schildwolde.
Hij was bij huwelijk en in 1857 dagloner te Schildwolde.
18. Pieter Jacobs Duursema, * 1 mei 1826 Sappemeer,
∞ 24 juli 1856 Hoogezand:
19. Annegien Kuiper, * 11 april 1836 Kalkwijk.
Bij het huwelijk is hij landbouwer te Kalkwijk, later te Sappemeer.
Getuige bij het huwelijk o.a. Jan Wiegertjes, oud 25 jaar, timmerman, behuwbrouder van de bruid.
20. Kornelis (Cornelis) Jacobs Wolthuis, * 13 ~ 20 april 1794 Engelbert, ∞ 14 mei 1827 Noorddijk:
21. Anna Swaites Huisman, * 1 ~ 11 september 1803 Engelbert.
Hij was bij het huwelijk arbeider te Engelbert, later landbouwer aldaar, en overleed te Groningen 30 dec. 1855. Bij het huwelijk waren o.a. getuige Harm Kornelis Kreuijer, oud 60 jaar, arbeider

- te Engelbert oom van de bruidegom en Oomke Luitjes Oomkes, oud 52 jaren, landbouwer te Engelbert, oom van de bruid.
22. Jan Rudolph Folkers, * 14 ~ 27 maart 1808 te Groningen, ∞ 30 juni 1834 Groningen:
 23. Adriaantje Hoekzema, * 12 dec. 1812 Groningen.
Hij was predikant te Engelbert; zij overleed aldaar 29 maart 1853.
Bij het huwelijk waren o.a. getuige: Nicolaas Folkers, oud 45 jaar, boekdrukker, oom van de bruidegom, Harm Geerts Coller, oud 61 jaar, koopman, aangehuwde oom van de bruidegom, en Freerk Goedhuis, oud 49 jaar, vleeshouwer, aangehuwde oom van de bruid.
 24. Harm Jans Nieboer, * 22 maart 1809 Hellum, ∞ 13 juni 1838 Slochteren:
 25. Leentje Klaassens Rustius, * 30 juni 1821 Schildwolde.
In 1862 was hij landgebruiker te Schildwolde.
 26. Ryko Jans Smid, * 28 januari 1802 Oostwold Old., ∞ 30 okt. 1826 Zuidbroek:
 27. Leentje Eppes Polter, * 9 aug. 1803 Zuidbroek.
Hij was in 1862 schoenmaker te Noordbroek.
 28. Barteld Derks Meijer, * 24 nov. 1804 Noordbroek, ∞ 21 mei 1830 Scheemda:
 29. Anna Ludolfs Meijer, ~ 25 dec. 1804 Westerlee.
Hij was in 1836 arbeider te Noordbroek.
 30. Berend Jans Doddema, * 6 ~ 12 sept. 1784 Meeden.
 ∞ ? ? ?
 31. Geertjen Pieters Liepert, * 26 okt. ~ 7 dec. 1783 Midwolda, Old.
Hij was schoorsteenveger te Meeden en overleed aldaar 17 juni 1858. Zij overleed te Muntendam 2 nov. 1860.

Zesde generatie:

32. Jurjen (Jurrien) Alberts Pentinga, * 3 aug. 1800 Schildwolde, ∞ 14 maart 1820 Slochteren:
33. Abeltje Jurriens Baas, * 6 dec. 1795 Hellum.
Hij was bij huwelijk boerenknecht te Schildwolde. Getuige bij het huwelijk was Jakob Alberts Pentinga, oud 23 jaar, boerenknecht te Schildwolde, broer van de bruidegom.
34. Geert Jakobs Kuman, * 11 ~ 21 aug. 1768 Scheemda, ∞ 7 dec. 1796 Schildwolde:
35. Grietje Jans Bruins, ~ 4 febr. 1781 Sappemeer (geb. Kleinemeer).
Hij was timmerman en overleed te Slochteren 14 maart 1836; zij overleed aldaar 19 nov. 1840. Zij behoorde in 1837 tot de eerste 17 Afgescheidenen te Schildwolde.
Naast Freerkje (17) was er nog een zoon Jans en een dochter Kristina, ∞ in 1849 te Slochteren Willem Ennes Bakker.
36. Jacob Pieters Duursema, ~ 30 jan. 1791 te Sappemeer, ∞ 31 mei 1825 Sappemeer:
37. Frouwke Egberts Veentjer, * 20 maart 1799 Zuidbroek.
Hij was landbouwer te Sappemeer. Getuige bij het huwelijk o.a. Engbert Bergman, oud 31 jaar, dagloner, behuwdbroeder van de bruidegom te Sappemeer.
38. Jan Berends Kuiper, ~ 7 april 1793 Hoogezand, ∞ 23 nov. 1815 Hoogezand:
39. Annegien Alberts Huizing, ~ 20 nov. 1791 Hoogezand.
Hij was bij het huwelijk boerenknecht, in 1856 landbouwer te

Kalkwijk.

40. Jakob Popkes Wolthuis, * 11 aug. 1754 Kijl (Hoogezand) ∞ 23 mei 1791 Engelbert:
41. Aaltje Cornelis Kreuijer, * 14 maart 1762 Engelbert.
Hij overleed te Harkstede 31 okt 1821; zij overleed te Engelbert 15 juni 1827, als arbeidster aldaar.
Naast Kornelis (20) was er een dochter Hinderkjen, * 16 ~ 23 okt. 1791 te Engelbert en een dochter Elizabeth, * 19 ~ 20 okt. 1797 te Engelbert.
42. Zweitse Gerrits Huisman, * 14 maart 1773 Noorddijk, ∞ 28 aug. 1803 Engelbert:
43. Trientje Luitjes Oomkes, * 1 aug. 1778 Engelbert, en in verband met de herbouw van de kerk te Engelbert gedoopt te Westerbroek op 9 aug. 1778.
Zij hertrouwde 13 juni 1812 Noorddijk met Kornelis Stevens Tamminga (Via een kind uit dit tweede huwelijk komt de voornaam "Steven Tamme" in de familie, dus van buiten de eigen kwartieren). Anna (21) had een zuster Matje, * 29 sept. ~ 11 okt. 1807 te Engelbert.
44. Andries Folkers, ~ 26 nov. 1778 Groningen.
 ∞ 29 nov. 1807 Groningen:
45. Jantjen Rasveld, ~ 9 maart 1786 Groningen.
Hij was vleeshouwer te Groningen; op 18 sept. 1839 werd zijn lijk onder Noordhorn uit het water, genaamd de trekvaart van Groningen naar Stroobos, gehaald. Zij hertrouwde 11 febr. 1841 Groningen met Albert Hoving. Bij dit 2e huwelijk was getuige haar broer Gerhardus Lambertus Rasveldt, oud 53 jaar, te Groningen. Zij overleed 24 januari 1847 Groningen. Aan het huwelijkskontrakt Groningen 12 januari 1808 wordt het volgende ontleend:
De langstlevende ouder krijgt de gehele boedel als lijftocht.
Dedigsluiden van de bruidegom waren zijn moeder (weduwe), Jan Folkerts en Annegien Alberts Tijmens, echtelieden, volle oom en aangetrouwde moei, Jan Nevels en Klaasje Geerling, echtelieden, aangetrouwde oom en volle moei; van de bruid: haar vader en haar stiefmoeder Barbara Smit, Roelf Menkes Bakker en Klaasjen Rasveld, echtelieden, aangetrouwde broer en volle zuster, Lambertus Vriese en Tjaakjen Huizing, echtelieden, aangetrouwde oom en volle moei.
Jan Rudolph Folkers (22) had een zuster Mijna, ~ 1 april 1810.
46. Lucas Hoeksema, ~ 13-12-1789 Groningen, aldaar 6-5-1810 ∞
47. Hellegien Hoeksema, ~ 12 jan. 1791 Groningen.
Het echtpaar woonde in 1811 te Groningen aan het A-kerkhof. In 1834 was hij vleeshouwer te Groningen. Zij overleed 24 juni 1832 Groningen. Aan het huwelijkskontrakt van 5 april 1810 te Groningen wordt ontleend: Dedigsluiden bruidegom: de ouders, Anna Rinking, halfzuster (voor volle zuster erkend), Marten Hoeksema en Aafke Klasens, echtelieden, volle oom en aangetrouwde moei; idem bruid: haar vader (weduwnaar), Derk Hoekzema en Trijntje Heikens, echtelieden, volle oom en aangetrouwde moei, Evert Hoekzema en Jantje Fraaij, echtelieden, volle oom en aangetrouwde moei, Cornelis Hoeksema en Pietertje Vasten, echtelieden, volle oom en aangetrouwde moei, Fokke Jans, aangetrouwde oom, Teeke Klasens en Sjoekje Sipkes van der Meer, aangetrouwde oom en volle moei.

- Adriaantje (23) had een broer Jurrien, * 31 maart ~ 10 april 1811 Groningen (A-kerk).
48. Jan Harms Nieboer, * 3 ~ 5 sept. 1766 Wagenborgen, ondertrouwd 3 april 1796 Hellum met:
 49. Harmke Jans Jansema, * 10 ~ 11 okt. 1772 Hellum.
Zij waren in 1838 landbouwers te Hellum; hij overleed 30 juli 1856 Siddeburen en zij op 26 juni 1854 Hellum.
 50. Klaas Derks Rustius, * 10 ~ 16 aug. 1801 Schildwolde,
∞ 20 febr. 1821 Slochteren:
 51. Yda Klaassens Brengers, * 12 febr. ~ 2 maart 1800 Schildwolde.
Zij waren in 1838 landbouwers te Schildwolde. Getuige bij het huwelijk o.a. Jurjen Klaassens Woldhuis, oud 42 jaar, schuiter-voerder te Appingedam, oom van de bruidegom.
 52. Eggo Jakobs Smid, * 10 maart 1765 Weener Dl.,
∞ 28 april 1799 Oostwold, Old.:
 53. Jantje Rijkens, * 24 maart 1764 Westerlee.
Hij was in 1826 smid te Oostwold Old. en overleed aldaar 23 maart 1839; zij overleed aldaar 28 sept. 1836.
Uit het huwelijkskontrakt 31 mei 1799 Oostwold Old. blijkt, dat hij een huis en smederij bezat; dedigsluiden bruidegom waren zijn vader, Marten Jacobs, broer en Meindert Jans (geen familie blijktbaar); idem bruid haar stiefvader Tjapke Freerks en haar moeder Scheltje Pieters, Anna Rikes, zuster, Gerrit Gerrits en Teelke Rikes, zwager en zuster, Jan Philippus, aangehuwde oom en Aaldrik Jans, volle oom.
 54. Eppo Hindriks Polter, * 22 juni 1774 Zuidbroek (Uiterburen)
∞ 6 juni 1801 Zuidbroek:
 55. Geertje Doedes van der Wijk, ~ 4 aug. 1776 Sappemeer.
In 1827 was hij landgebruiker te Zuidbroek.
 56. Derk Jans Meijeringa, ~ 12 maart 1758 Noordbroek,
∞ 20 mei 1782 Noordbroek:
 57. Aaltje Egges Batting, ~ 29 mei 1763 Noordbroek.
Hij was kuiper te Noordbroek, en overleed aldaar 14 juli 1806.
Aan het huwelijkskontrakt van 20 mei 1782 te Noordbroek wordt ontleend, dat toen de ouders van bruidegom en bruid alle vier waren overleden. Dedigsluiden van de bruidegom waren Aafjen Hajes, stiefmoeder, Teunis Onnes en Beertjen Jans, zwager en zuster, Roelfjen Jans, zuster, Aylcko Jochums en Jay Jans, zwager en zuster, Jan Jans Batting en Annigje Geerts, volle oom en aangetrouwde moei, Jan Jans en Geert Jans, beide volle neven; die van de bruid waren Cornelius Harms, stiefvader, Anje Egges, volle zuster, Lupp Willems, volle oom en principiele voormond, Janna Jans, aangehuwde moei, Geert Egberts, aangehuwde oom en sibbevoogd, Elisabeth Bartels, volle moei, Willem Luppens en Jan Luppens, volle neven, Egbert Geerts en Barteld Geerts, idem, Tammo Eeuwkes, halve neef, Metje Harms, wed. Aapko Ockes, oudemoei.
 58. Ludolf Berents, geboortig uit het graafschap Lippe,
∞ 14 jan. 1787 Westerlee:
 59. Zwaantje Lammerts, * 27 febr. ~ 4 maart 1764 Westerlee.
Hij was arbeider te Westerlee en overleed aldaar 14 nov. 1806.
 60. Jan Geerts, * 23 nov. 1755 Meeden,
∞ 22 april 1781 Meeden:
 61. Elke Berends, ~ 28 febr. 1751 Meeden.
 62. Pieter Joostens, geboortig van Varsmoeth in Brandenburg,

∞ 18 dec. 1774 Midwolda Old.:

63. Jantje Jans, ~ 5 jan. 1744 Midwolda, Old.
Naast Geertje (31) noteerde ik als kinderen van dit echtpaar Berent, ~ 14 mei 1775, Geertjen, ~ 19 jan. 1777, Trijntje, ~ 4 apr. 1779, Jan, ~ 22 juli (geboren 14 juli) 1781, Joost, ~ 12 nov. (* 2 nov.) 1786 en Bouwine, ~ 25 apr. (* 25 maart) 1790, alle te Midwolda, Old.

Zevende generatie:

64. Albert Jakobs Pentinga, ~ 27 sept. 1767 Slochteren,
∞ 31 juli 1796 Siddeburen:
65. Anje Edes Lenting, ~ 24 dec. 1775 Siddeburen.
Hij was in 1820 arbeider te Siddeburen, en overleed aldaar als landbouwer 24 okt. 1827; zij overleed aldaar 7 okt. 1827.
Naast de zoon Jurjen (32) noteerde ik nog een zoon Jakob.
66. Jurjen Fokkes Baas, * in 1763/4 te Nortmoor in Oostfriesland,
∞ 22 mei 1791 te Schildwolde met attestatie van Nieuw Scheemda
67. Aaltje Remkes Hopman, ~ 16 juni 1765 Schildwolde.
Hij overleed als arbeider te Hellum op 27 apr. 1817; zijn overleed aldaar 7 jan. 1832.
Naast de dochter Abeltje (33) noteerde ik nog een zoon Fokke, een dochter Stijntje en een zoon Jan.
68. Jacob Klamers Kuman, * 4 ~ 9 dec. 1735 Zuidbroek,
∞ 10 febr. 1765 Eexta:
69. Gesien (Gesyna) Geerts, * 16 febr. 1744 Noordbroek.
Zij woonden te Schildwolde; zij overleed aldaar op 6 juli 1824.
Verdere kinderen: Klamer, ~ 30 juni 1766 Eexta, ∞ Ellegien Jans in 1792; Ebel, ~ 3 febr. 1771 Schildwolde; Jantje, ~ 10 apr. 1774 Schildwolde en Jan, ~ 9 maart 1777 te Schildwolde, ∞ Jantje Sterenberg in 1802.
70. Jannes Bruins, * 6 maart 1733 Sappemeer,
∞ 16 nov. 1766 Farmsum:
71. Wybke Eltjes Vos, ~ 17 aug. 1738 Farmsum.
hij was wolkammer; zij woonden en overleden te Kleinemeer (Sappemeer). Aan het huwelijkskontrakt van 28 okt. 1766 (XII b 4) wordt ontleend: recht van representatie wordt toegestaan aan de kinderen van de E. Sijbe Wychers en Eefke Harms, van de E. Hendrik Sikkes en Loeke Jans, van de E. Harm Jans en Eefke Franssens, van Geuchien Jacobs Goed en Pieterke Harms, van Jan Abels bij wijlen Claaske Harms, van Geert Sikkes en Annigjen Tonniss, van wijlen Eppe Eltjes Vos bij Everdina Bartels.
Dedigsluiden bruidegom vader en moeder, Eefke Harms, volle nicht, Harm Jans en Eefke Franssen, aangetrouwde neef en volle nicht, Hendrik Sikkes, volle neef, Geuchyn Jacobs Goed en Pieterke Harms, aangetrouwde neef en volle nicht, Jan Abels, aangetrouwde neef, Geert Sikkes en Annigjen Tonniss, volle neef en aangetrouwde nicht; van de bruid: haar moeder (weduwe), Everdina Bartels, weduwe Eppe Eltjes Vos, schoonzuster, Jan Reerts, aangetrouwde oom, Ayke Bartels en Martjen Freriks, aangetrouwde oom en volle moei, E. Jacob Reerts, E. Frerik Jans en Antje Rengniers, E. Barteld Eykes en Anje Heeres, E. Frerik Aykes en Martjen Cornelis, E. Hindrik Aykes en E. Frerik Vos en Juiltjen Wibbes, Harm Vos, E. Lutgert Pieters, als volle neven en aangetrouwde nichten. Cornelis Clasen en Lysabeth Jans,

door Drs. R. Hofman

- E. Pieter Hindriks en Frouwke Aykes, E. Ubel Tjarks en Wypke Hindriks, aangetrouwde neven en volle nichten.
72. Pieter Jans Duursema, ~ 15 mei 1749 Siddeburen, ∞ 1 april 1782 Sappemeer:
 73. Tetje (Tijdje) Jans Stel, ~ 16 sept. 1759 Sappemeer. Hij was landbouwer te Sappemeer (Jouwersdijk) en overleed aldaar 28 januari 1831; zij overleed voor 1825.
 74. Egbert Hindriks Veentjer, * 13 ~ 15 dec. 1771 Noordbroek, ∞ 22 nov. 1795 Zuidbroek:
 75. Trijntje Sikkes Sikkens, wed. Jan Berends, ~ 8 apr. 1764 Hellingum. Hij was in 1825 landbouwer te Slochteren en overleed aldaar 6 febr. 1858; zij overleed aldaar 24 febr. 1833.
 76. Berend Daniels Kuiper, ~ 30 apr. 1752 Hoogezand (* Kalkwijk) ∞ 3 sept. 1780 Hoogezand:
 77. Marijke Jans, geboren ? ? ? Hij was in 1815 arbeider te Kalkwijk en overleed aldaar 5 sept. 1817. Naast Jan (38) noteerde ik nog als kinderen Elsie, ~ 2 sept. 1781; Lijntje, ~ 19 dec. 1783; en Daniel, ~ 31 dec. 1786, alle te Hoogezand.
 78. Albert Gerrits, ~ 29 okt. 1747 Schildwolde, ∞ 5 mei 1776 Hoogezand:
 79. Geertje Roelfs, wed. Jan Sissing, ~ 16 apr. 1747 Hoogezand (* te Martenshoek.) (Haar eerste huwelijk was gesloten 7 aug. 1767 te Hoogezand). Bij het huwelijk van hun dochter Annechien (39) was hij voor enige jaren aan de Kalkwijk overleden; zij was toen landbouwersche.
 80. Popke Jans, ~ 21 apr. 1709 te Groningen, huw. prokl. 17, 24, 31 mei 1750 Kropswolde met:
 81. Hinderkien Jacobs, ~ 15 apr. 1731 Kropswolde. Zij waren arbeiders te Kijl, gem. Hoogezand, en overleden aldaar.
 82. Cornelis Harms Kruijer, ~ 31 mei 1733 Zuidlaren, ∞ 8 mei 1757 Middelbert:
 83. Elisabeth Jacobs, ~ 28 febr. 1730 Middelbert. Hij was landbouwer te Engelbert en overleed aldaar 20 okt. 1786; zij overleed 2 okt. 1810 aldaar. (zie ook Gruoninga van sept. / okt. 1963). Naast Aaltje (Altijen 41) noteerde ik de kinderen Harm, ~ 22 febr. 1767 Engelbert, ∞ 25 aug. 1793 met Stientje Sebes Idema, Jantje * 8 ~ 11 febr. 1770 Engelbert, ∞ 2 juni 1793 Garmerwolde met Elle Jacobs (Koopman) en Rienje, * 30 juli ~ 5 aug. 1764 Engelbert.
 84. Gerrit Oomkes Huisman, * 17 ~ 22 nov. 1744 Engelbert, ∞ (1) plm. 25 febr. 1769 Noorddijk (met attestatie van Middelbert)
 85. Annigje (Anna) Sweitses, ~ 24 jan. 1745 Hoogezand. Hij hertrouwde 17 okt. 1784 Harkstede met Annechien Pieters, ~ 11 dec. 1755 Middelbert als dochter van Pieter Derks. Hij was arbeider en overleed te Helpman (Haren) 23 mei 1819. Ik noteerde nog een schoonzoon Otto Eltjes Kruisinga.
 86. Luitje Oomkes (Nieuwhuis), * 3 ~ 7 dec. 1732 Engelbert, broer van no. 84, ∞ (1) 4 juni 1767 Engelbert:
 87. Trientje (Trijntien) Freerks (Freriks), wed. Jacob Jans van Euvelgunne, ~ 1 dec. 1743 Middelbert. Haar eerste huwelijk was gesloten in nov. 1762 te Garmerwolde.

(wordt vervolgd)

In het artikel "Een fragment-genealogie Uges" door J.L. Hamel, voorkomende in Gruoninga, 16-de jaargang, afl. 1, pag. 7 en volgende, worden enkele veronderstellingen geuit, die volgens de schrijver nog niet bewezen zijn. Graag wil ik de juistheid staven door de volgende gegevens.

1. De eerste veronderstelling is, dat Hendrik Uges, die met Maria Clausen gehuwd is, de zoon is van Uge Loues en Geertjen Hindriks. Op 6 mei 1823 sterft te Eelde Hendrik Uges, geboren te Haren op 12-3-1744 als zoon van Uge Hindriks en Geertien Hindriks, man van Maria Klazens. Hoewel deze geboortedatum een week later is dan de doopdatum, zoals deze vermeld wordt in het doopboek van Haren en ook hier de naam van de vader niet juist is weergegeven, zal het hier ongetwijfeld om een en dezelfde persoon gaan.
2. De tweede moeilijkheid betreft de schoondochter van deze Hendrik, n.l. de met Klaas Hindriks Uges gehuwde Aaltien Jans. Zij was de dochter van Jan Cornelis Harms Rutgers en Rebekka Derks Bazuin en werd op 16-3-1777 te Eelde gedoopt. Zij stierf te Eelde op 24-3-1859 en wordt dan de dochter genoemd van Jan Cornelis Bazuin en Rebekka Derks. (de naam van de vader is hier dus onjuist opgegeven). De kinderen van dit ouderpaar hebben de naam Bazuin aangenomen (wellicht door het grote aantal leden van de familie Rutgers, die dezelfde naam droegen?). Dit blijkt bij het overlijden van haar broer Jan Jans Bazuin op 11-5-1815 te Eelde, waar hij vermeld wordt als zoon van wijlen Jan Cornelis Rutgers en wijlen Rebekka Bazuin. Uit dit alles is wel duidelijk, dat Aaltien Jans, Aaltien Jans Bazuin en Aaltien Jans Rutgers iderdaad een en dezelfde vrouw zijn.
3. Als derde punt wil ik noemen, dat ook van de onder Ila2 vermelde Maria Uges meer bekend is geworden. Zij huwde op 12-12-1829 te Eelde met Jan Berends Rutgers en stierf aldaar op 1-6-1886 (auteur dezes is een achterkleinzoon van dit echtpaar).

Tenslotte wil ik graag het verzoek doen aan degenen, die zich bezighouden met een onderzoek naar de in Eelde wonende familie Rutgers of in het bezit zijn van gegevens betreffende één of meer leden van deze familie, zich met mij in verbinding te stellen. Dit ter voorkoming van dubbel werk, zoals ten aanzien van de familie Uges reeds geschied is.

ooo

Het beleg van Groningen in 1672.

Tussen 8 juni en 4 september 1672 vonden in Winschoten geen dopen plaats. In het doopboek schreef de predikant Petrus Mees (zie p. 128): "N.B. Alsoo de vijant met het einde van de maent junius, naedat Overijssel ende Covorden waren ingenomen, dit lant wederom innam ende korts daerna in de maent julius hare troupen tot voor Groningen brachten, heeft gedurende de gantsche belegering geen aentekeningen konnen gehouden worden, totdat op de maent september, wanneer door de sonderlinge goedertierenheit Godts de vijant met schade en schande van voor Groningen opgebroocken, korts daerna uit Winschoott verdreven, ende ons met de suijsere verkondinge van Godts Heilige woordt, mitsgaders rechte bedieninge der Heilige Sacramenten wederom is plaetse gegeven. Zijn derhalven van die tijt af tot Winschoott gedoopt volgende kinderen."

EEN FAMILIE MENSINGA

door ir. Th.P.E. de Klerck

vervolg van blz. 52 van deze jaargang

(wiens eigenlijke naam was Groenewold, eene Adellijke familie uit de Paltz, die om de religie was uitgeweken. Zie de lijkrede over Hillebrandus Janssonius, Pred. te Veendam door Joh. Mensinga, Pred. op de Meden (IV.2), uitgegeven te Groningen 1790) en Titia Meints.

In het doopboek van Siddeburen vindt men Geertruda Janssonius niet. Wel het 1e kind Alegunda Diana, ged. 18.6.1700 en ook Hindrikus, ged. sept. 1705, het 3e kind. Vanaf 1701 was het doopregister niet bijgehouden en pas in 1707 gedeeltelijk aangevuld. Ds. Johannes Janssonius was predikant te Siddeburen vanaf 9.8.1696, in 1707 werd hij predikant te Veendam, hij overleed 27.8.1707. Hij huwt te Siddeburen (ondertrouw Gron. 6.8.1698) met Titia Meints, voor wie in Groningen vaandrig J. Rosevelt als stiefvader verscheen (G.G.W., zie Duink.).

Zij hadden elf kinderen:

1. Elisabeth (ged. Zuidwolde 27.2.1724 Elijsabet), zie IV.1.
2. Johannes (ged. Zuidwolde 8.4.1725 Jan), zie IV.2.
3. Titia, ged. Zuidwolde 26.1.1727, stierf ongehuwd.
4. Geertruda, ged. Zuidwolde 16.1.1729, stierf jong.
5. Herman, ged. Zuidlaren 5.2.1730, stierf jong.
6. Herman, ged. Zuidlaren 1.4.1731, zie IV.3.
7. Geertruda, ged. Zuidlaren 26.7.1733, stierf jong.
8. Anna Helena, ged. Zuidlaren 15.4.1736, stierf ongehuwd te Leeuwarden, oud 84 jaren.
9. Johanna, ged. Zuidlaren 27.4.1738, ondertrouw Gron. 15.8.1767 met Hendrik Douwe (Daun) van Frederikstad, met attestatie en belasting Leeuwarden. Overleden aldaar zonder kinderen. (Volgens "De Marne" no. 5/1971, p. 55 werd op 11.12.1767 ingeschreven in het lidmatenregister van de Gereformeerde Kerk te Leeuwarden: Johanna Mensinga van Groningen gen).
10. Jacobus, ged. Zuidlaren 31.7.1740, zie IV.4.
11. Geertruda, ged. Zuidlaren 27.1.1743, stierf jong.

III.2. Margrieta Mensinga (= II.2.6) (G.G.W.), ged. Gron. 30.8.1698, huw. Gron. ondertrouw 19.12.1722, waarbij Pastor Mensinga als broeder aanwezig was, tr. 3.1.1723 met Hindrik Blankstein, ged. Gron. 2.12.1687, zoon van Hindrik Blankstein en Gesina Mensing. Hij was advocaat-fiscaal der provincie Stad en Lande en kluftheer te Groningen. Zij hadden acht kinderen (gevonden de doop van 14 kinderen Blankstein).

1. Gesina, ged. Gron. 29.10.1723, is jong overleden.
2. Hendrik, ged. Gron. 20.1.1726, zie IV.5.
3. Herman, ged. Gron. 7.11.1727, koopman te Rotterdam, had een zoon Hendrik Blankstein.
4. Elisabeth, ged. Gron. 8.2.1729, stierf ongehuwd 7 juli 1806, oud ruim 77 jaren.
5. Jan, ged. Gron. 28.3.1730, zie IV.6.

6. Menso, ged. Gron. 24.4.1731, ws. jong gestorven.
7. Menso, ged. Gron. 29.4.1732, ws. jong overleden.
8. Menso, ged. Gron. 22.11.1733, ws. jong gestorven.
9. Alegonda, ged. Gron. 25.1.1735, zie IV.7.
10. Menso, ged. Gron. 19.4.1737, huwde aan de Kaap de Goede Hoop en liet kinderen na.
11. Regnerus, ged. Gron. 16.9.1738, ws. jong overleden.
12. Regnerus, ged. Gron. 8.11.1740, ws. op jeugdige leeftijd gestorven.
13. Reinerus, ged. Gron. 26.10.1742 (= Regnier, obiit).
14. Rudolph, ged. Gron. 27.10.1743. Rudolff huwde te Rotterdam. Hij liet kinderen na.

III.3. Lammina Adriani (= II 3.3) (G.G.W.), ged. Gron. 5.8.1679, te Groningen, gehuwd 25-10-1707 (ondertrouw 8.10) met de "predicant tot Bergum op Stroobus" Hillebrandus Mentis, 2.9.1700 student te Groningen. Hij was eerst Pred. te Bergum (1707) en werd den 24 Mei 1721 beroepen te Visvliet, alwaar hij den 27 Juni 1721 bevestigd werd. Hij stierf 5.6.1739 aldaar aan eene uitterende ziekte, 60 jaren oud. Zie Boekzaal 1739 I, 765, Duink.

Zij hadden zes kinderen Mentis.

1. Mento Mentis, zie IV.8.
2. Theodorus Mentis, zie IV.9.
3. Fenna Mentis, stierf ongehuwd.
4. Ettjen Elisabeth Mentis, zie IV.10.
5. Jacob Mentis, stierf jong.
6. Johannes Mentis, stierf als student te Groningen, waar hij 1.7.1737 werd ingeschreven.

III.4. Arius Adriani (= II 3.4) (G.G.W.) (zie N.P. 38 (1952), p. 11) ged. Groningen 12.3.1682, student Gron. 23.12.1698, prom. 14.1.1704, begraven Gron. 12.11.1746, was eerst Secretaris van het Aduarder Zijlvest, daarna Secretaris en fiscaal der Ommelanden en laatstelijk secretaris van de Staten der Prov. Groningen. Hij was gehuwd I (ondertr. Gron. 3.7.1705) met Johanna Margaretha Me(i)ntjes, ged. Groningen 21.11.1677, dochter van Harmen Meintjes, koopman te Gron. en Anna ten Oever. Hij had bij haar drie kinderen Adriani (en twee jong overleden dochters):

1. Theodorus Adriani, zie IV.11.
2. Herman Adriani, I.U. Doctor, secretaris van het Aduarder Zijlvest, gehuwd 1764 met Elisabeth Rijnvis, wed. Hendrik van Lingen. Stierven zonder kinderen, zie N.P. 38, p. 12.
3. Anna Elisabeth Adriani, zie IV.12.

Hij hertrouwde (ondertr. Gron. 4.6.1729, tr. Zuidwolde 19.6.1729) met Johanna Sijlman, ged. Gron. 27.5.1694, begraven Gron. 31.10.1772, dochter van Peter Sijlman en Wibbina Houttuin. Zij was weduwe van Heyo Sibinga, Pred. te Eexta. Hij had bij haar ook drie kinderen Adriani:

4. Petrus Adriani, zie IV.13.
5. Fenna Adriani, ged. Gron. 27.2.1732, gehuwd Groningen 11.8.1756 met Johannes Syrtzema, Predikant te Nieuwolda, zie Duink. en V.R.O.A. 1917 II, p. 40.
6. Menso Johannes Adriani, zie IV.14.

- III.5. Johannes Adriani Mensinga (= II 3.5) (G.G.W.), geb./ged. Gron. 29/30.11.1684. Hij werd genoemd naar zijn moeders broeder, Johannes Mensinga (II 1), Professor te Groningen en schreef zich daarom J. Adriani Mensinga. Zeven jaren oud zijnde, verloor hij zijne ouders en werd toen onder het opzigt van genoemden Professor en vooral van diens broeder, den Heer Ontvanger Mensinga (II.2) opgevoed. Na als candidaat twee jaren te Leyden te hebben doorgebracht, werd hij 8 Maart 1707 proponent te Middelstum. In 1709 is hij tot Adjunct Predikant te Londen beroepen en twee jaren en 3 maanden aldaar geweest, toen hij in den zomer van 1712 te Ham en Franzum beroepen werd, vond zijn bevestiging op 26.6.1712 plaats. Kort daarna werd hij beroepen te Aduard, alwaar hij 16 Oct. 1713 zijn intrede deed, nadat hij den 7 October zijn afscheid had gepredikt. Te Usquert beroepen zijnde, deed hij zijn afscheid 15 Aug. 1717 en aanvaardde 22 Aug. zijne dienst in zijne nieuwe gemeente. Zijne laatste predikatie deed hij te Uithuizen 17 Aug. 1748 en stierf te Usquert, alwaar hij 31 jaar en ruim 4 maanden gestaan had, op Woensdag 18 Dec. 1748 aan eene uitteerende ziekte van 4 maanden, in den ouderdom van 64 jaren en 8 (?) dagen. Zie Boekzaal 1749 I, 568 Duink. p. 130.

Hij heeft Fenners Kerkrede en Watts Nederigheid uit het Engelsch vertaald. Ook heeft hij eene kerkrede ter gedachtenis van wijlen Hillebrandus Mentis (zie III.3), Pred. te Visvliet, aldaar gehouden den 21 Juni 1739, die in Groningen in 4° uitgegeven is bij H. Spoormaker en L. Groenewout, waarvan één exemplaar onder mij (= H.M.) berust.

Hij was gehuwd (ondertrouw Gron. 21.4.1714) te Aduard (?) 6.5.1714 met Johanna Jacoba van der Schuur, ged. Den Haag 7.8.1686, dochter van Theodorus van der Schuur en Margrieta v. de Walle. Hunne kinderen waren:

1. Margareta Metta Adriani Mensinga, zie IV.15.
 2. Theodorus, geb./ged. Aduard 25/30.5.1717, student te Groningen 12.9.1735, werd 24 April 1742 propent en stierf 18 Sept. 1747.
 3. Johanna Elisabet, zie IV.16.
 4. Kornelia geb./ged. Usquert 22/27.4.1721, stierf 1745.
 5. Fenna, zie IV.7.
 6. Willem Jan, ged. Usquert 21.7.1726, stierf jong.
- Johannes Adriani Mensinga noemt zich Mensinga en tekent J.A. Mensinga. Zie doop- en trouwboek Usquert (470) p. 75. Kundinge van polityke dingen. De plaats in Usquert by Simon Jacobs mejerwys wordende gebruikt, is door Haar Hoogwelgeboren Everdina Cunnera van Berum, Vrouw van Menkema en Usquert, etc. gekogt van de Hoogwelgeboren Heer Amtman Onno Sikkinge en die koop tot driemaal toe na elkander als den 6 Oct., 13 en 20 dito des zondags voor de gemeente gekundigt, opdat die na der koop begeerden, zulx konden instellen na lantregt. Actum Usquert den 31 oktober 1720.

J.A. Mensinga, Pastor in Usquert.

- IV.1. Elisabeth Mensinga (= III 1.1), ged. Zuidwolde (Gron.) 27.2.1724, was 29 jaren oud toen zij huwde te Uithuizen 17.1.1753

met Mattheus Dekens, ged. Groningen 31.7.1716, zoon van Jan Dekens en Frouwke Schultetus, student te Gron. 15.9.1744, proponent geworden te Groningen 17 Juni 1749. Hij was (1750) eerst Predikant te Visquert (Ofr.), alwaar hij 2½ jaar stond. Sedert 2 Juli 1752 was hij Predikant te Uithuizen. Hij opende den 10 Mei 1762 de Synode van Stad en Lande. In het najaar van 1780 nam hij zijn ontslag en stierf te Oldenzijl den 20 November 1781, oud 66 jaren. Zijne weduwe overleefde hem. Hij had bij naar negen (?) kinderen Dekens:

1. Geertruida Dekens, ged. Uithuizen 2.2.1755, stierf jong.
2. Johannes Dekens, zie V.1.
3. Herman Dekens, ged. Uithuizen 23.7.1758, gehuwd te Zutphen Nov. 1792 met Johanna Hendrica Heyers. Hadden een zoon Mattheus Dekens, geb. October 1793.
4. Mattheus Dekens, ged. Uithuizen 18.11.1759, gestorven te Amsterdam.

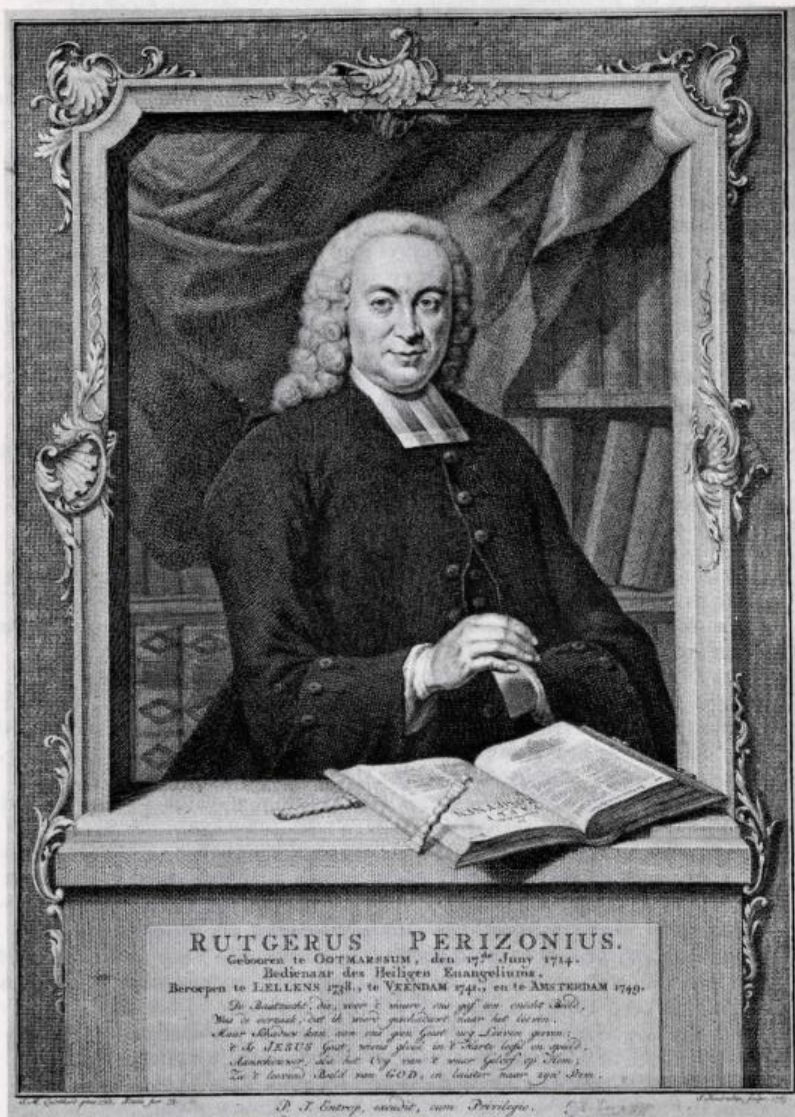
Van de volgende drie stond alleen "stierven jong", namen werden niet vermeld. Hun doop heb ik niet gevonden.

5. Frouwina Dekens, zie V.2.
6. Johannes Henricus Dekens, ged. Uithuizen 17.2.1763, gehuwd te Leeuwarden Aug. 1789 met Elisabeth Soetingh. Hij hertrouwde aldaar met Hiskia Ribbius July 1809. (Niet in N.P. IX (1918)).

- IV.2. Johannes Mensinga (= III 1.2) (G.G.W.), geb./ged. Zuidwolde (Gron.) 5/8.4.1725 als "Jan", student te Gron. 9.8.1742, is den 24 April 1748 proponent geworden te Vries. Hij werd beroepen te Jemgum en aldaar den 3 Aug. 1749 bevestigd. In 1750 werd hij beroepen te Norch, maar bedankte. In October 1752 werd hij te Cantens beroepen en aldaar bevestigd 12 November 1752; 10 Juni 1753 is hij te Amersfoort beroepen, doch bedankte. Op de Meden beroepen zijnde, werd hij 5 Aug. 1753 bevestigd. (Zie Meeden, uitgave 1969, p. 122, 127, 185, 186, 228, 229, 237, 259/261, 480). Hij sloot de synode van Stad en Lande den 2 Mei 1763. Hij was gehuwd met Wijbbijna Elisabeth Mulert, ged. Vlagtwedde 5.10.1732, dochter van Jan Jacob Mulert, Auditeur militair en Artilleriemeester in de Bourtange, proviandmeester (1732) en Margarita Elisabeth Cloppenburg (ged. Groningen 11.3.1710, dochter van Theodorus en Elisabeth Lammerds). Zij stierf te Meden 20 December 1763 (in het kraambed) in den ouderdom van 30 jaren, zijnde 11½ jaren gehuwd geweest. Zie G.V.A. 1928, p. 84, Brucherus p. 220.

Hij hertrouwde 13.12.1772 met Catharina Schrader, die 21.5.1796 te Meeden overleed. Volgens de familiebijbel was Trijntje Schrader, weduwe van Valerius van Thuijn, Med. Doctor en Burgemeester te Dokkum en dochter van Johannes Schrader, fiscaal en generaal ontvanger van de dijken van Westdongeradeel en van Antje Bodes. Den 28 December 1799 overleed hij aan de Meden in de ouderdom van 75 jaar, zijnde bijna 50 jaren predikant geweest, waarvan hij 46 jaren aan de Meden heeft doorgebracht. Evenals zijn vrouw werd hij te Meeden in de kerk begraven.

Volgens de familiebijbel is zij 21 May 's morgens om 3 uur over-

leden d. 27 daaraan begraven; 28 Decemb. is onze Vader Johannes zeer zagt gerust des nagts tusschen 11 en 12 na een aanhoudende sukkeling van over de 2 jaar en Vrijdag daaraan op het Kerkenchoor in de Meeden begraven. Zijn tweede huwelijk was kinderloos, uit het eerste huwelijk 6 kinderen:

1. Jan Jacob Mulert Mensinga (geb./ged. Kantens 9/11.3.1753 Johannes Jacobus), stierf ongehuwd te Gron. 26 October 1826. Volgens de familiebijbel "overleed hij denkkelijk aan dezelvde koorsziekte als mijne zuster en daarbij komende waterzugt, oud 73 jaren en ruim 7 maanden, dus eene week na mijne zuster en is 's maandags daaraan namelijk den 30 October in de Grote Kerk begraven in het graf van Oom Janssonius boven op mijne zuster".
2. Herman, geb./ged. 6/8.9.1754, stierf 9 weken oud.
3. Geertruda, geb./ged. Meeden 6/9.11.1755, stierf ongehuwd te Groningen 19 October 1826. Volgens de familiebijbel: "na aanhoudende sukkeling en daarbij toen ter tijd te Groningen heerschende daarbij komende hevige koorsen; Zaterdag daaraan met de 3de dag volgens de wet in de Grote Kerk in het graf van oom Janssonius naast nigt Mellema begraven."
4. Herman Theodorus, zie V.3.
5. Rutgerus Perizonius Mensinga, geb./ged. Meeden 26.2/1.3.1761, gehuwd te Amsterdam November 1790 met Elisabeth Tielmeijer. Hij stierf zonder kinderen 3 July 1819. Hij kreeg als voornamen de volledige naam van de man van zijn oudtante Aleida Mechteld Cloppenburg. Rutgerus Perizonius (zie IV 2.5 en V 4.4) (G.G.W.), ged. Ootmarsum 17.6.1714 als Rutger, obiit Amsterdam 29.1.1781, zoon van Anthoni Jan Perizonius, rentmeester te Ootmarsum, die 29.5.1712 aldaar huwde met Sara Eibergen. (Hij was een oom van Antonius Johannes Perizonius, predikant te Blaricum). geh. I. Vlagtweide 4.12.1740 met Alida Mechteld Cloppenburg, ged. Gron. 11.10.1708, overleden te Amsterdam 31.3.1777, dochter van Theodorus Cloppenburg en Wibbina Elisabeth Lammerts; geh. II. 11.10.1778 met Maria van Winter. Hij stamt uit een geslacht afkomstig van een boerenhuis gelegen tusschen Bentheim en Schüttorf, Voorbroek genaamd. Bij de inschrijving van de stamvader op de universiteit werd dit verlatijnst (peri = voor, zonae = gordel). Werd 22.9.1731 als student in Groningen ingeschreven, op 21.4.1738 candidaat der classis Loppersum, predikant te Lellens 14.9.1738 tot 11.6.1741, te Veendam 25.6.1741 tot 1.6.1749 en te Amsterdam 15.6.1749 tot overlijden (66 j., 7 m., 12 d.). Kinderen gedoopt te Veendam: Zara 12.11.1741. Wibbina Elizabeth 26.4.1743 Sara 3.2.1745 Theodorus 16.2.1747, als Theodorus Kloppenburg Perizonius predikant, het laatste te Amsterdam, waar hij 16.3.1788 overleed (zie Boekzaal 1788 I, p. 337).
6. Johannes Henricus, zie V.4.

IV.3. Herman Mensinga (= III 1.6), geb. op Zaterdag den 31 Maart 1731, ged. Zuidlaren 1.4.1731, was eerst koopman te Groningen en later controleur van den accijns op de turf te Amsterdam. Hij huwde op Woensdag den 5 April 1752 te Groningen (ondertrouw aldaar 18.3) met Henrica Mensens, geb. op Zondag 10 Juli (?) 1731 (ged. Gron. 12.6.1731 Hinderijka), dochter van Peter Mensens, brouwer en Frouke Lesterhuis. Zij stierf 9 July 1796 en hij 8 Maart 1815, oud bijna 84 jaren. Zij lieten 12 kinderen na.

1. Geertruda, geb. Dingsdag 26 Dec. 1752, 's morgens ten 3 ure, ged. Gron. 27.12.1752, overl. 8 April 1757.
2. Pieter Mensinga, zie V.5.
3. Jan Mensinga, geb. Donderdag 5 Jan. 1757, 's morgens 2 ure, (ged. Groningen 7.1.1757 Johannes) overleden als proponent 26 April 1782, 's midd. halfeen ure.
4. Geertruda, zie V.6.
5. Eento Lesterhuis, zie V.7.
6. Frouwina, geb. Woensdag 21 April 1762, 's m. 2 ure, (ged. Gron. 23.4 Frouwijna), stierf 30 Mei 1762.
7. Frouwina, geb. Groningen Dingsdag 15 Mei 1764, 's m. 3½ ure, ged. aldaar 20.5.1764, overleden te Amsterdam 28 Mei 1842, ongehuwd.
8. Elisabet, geb. Groningen Donderdag, 17, 's av. 10 ure, ged. 20.10.1765, stierf ongehuwd te Amsterdam Vrijdag 12 December 1788. 's av. 5 3/4 ure.
9. Bouwina, geb. Groningen 18 Nov., 's m. 7 ure ged. 21.11.1766, stierf te Utrecht, ongehuwd 14 Mei 1836.
10. Johannes Henrikus, geb. Gron. Woensdag 26, 's m. 3 ure, ged. 28.4.1769, stierf 16 mei 1776.
11. Hermannus Henrikus, zie V.8.
12. Jakobus, geb. Gron. Zondag 27 Junij, 's m. 3½ ure, ged. 2.7.1773, was Directeur der Hollandsche Assurantiecompagnie te Amsterdam en stierf aldaar ongehuwd op Maandag 21 Augustus 1843, 's nam. 3 3/4 ure.

Volgens 't Zandt, uitgave afd. Gron. Mij. van Landbouw (1964) p. 164 waren "Monsieur Herman Mensinga en mejuffrouw Henrika Mensens" van 1778-1781 in het bezit van een boerenplaats te Zijldijk. Verkocht aan Fokke Jacobs (Lesterhuis).

IV.4. Jacobus Mensinga (= III 1.10) (G.G.W.), geb./ged. Zuidlaren 28/31.7.1740, student te Gron. 29.4.1760, proponent te Heerenveen 10 Juny 1767, tot Predikant te Oudeschoot, Meldam, enz. bevestigd 26 July 1767 door S. Nauta, Pred. te Wolvega en door zijnen broeder J. Mensinga (IV 2), Pred. aan de Meden. De handoplegging geschiedde door zijnen schoonbroeder M. Dekens (zie IV.1) Pred. te Uithuizen. 21 Juny 1768 werd hij beroepen tot Adjunct Predikant te Tienhoven doch bedankte. 3 Augustus 1769 werd hij te Werkendam beroepen, maar bedankte ook voor dat beroep. Te Franeker op den 9 Mei 1770 beroepen zijnde, predikte hij 9 Sept. 1770 zijn afscheid te Oudeschoot en aanvaardde zijne dienst te Franeker op 16 Sept. 1770. Hij werd 15 Sept. 1778 beroepen te Barneveld en aldaar bevestigd 22-11-1778 nadat hij 1 Nov. te Franeker zijn afscheid had gepreekt. Hij stierf te Barneveld 22 December 1796, oud 56½ jaren en be-

werkte dat aldaar een gesticht voor oude lieden werd gebouwd.
- Ter zijner gedachtenisse werd in de kerk een marmermonument opgericht, waarvan eene afbeelding te vinden is in zijne laatste leerrede, uitgegeven voor zijne vrienden, maar niet in den handel, waarvan een exemplaar onder mij (H.M.) berust,
- Hij was gehuwd te Amsterdam 17.3.1775 met Agneta Regina van Heyst, geb. te Amsterdam. Zij stierf in 1781 en liet drie kinderen na:

1. stierf jong.
2. Regina, geb. te Barneveld, huwde te Amsterdam met David Beets, gestorven te Ede (Geld.) den 15 July 1857 oud ruim 87 jaren. Zij hadden verscheidene kinderen Beets. Zij overleed te Ede 21 Nov. 1849 oud 72 jaren.
3. Geertruida Regina, gehuwd met C.A. van Vloten, geb. te Utrecht in 1769, gestorven te Barneveld 14 febr. 1855, oud 85 jaar. Zie Boekzaal 1855 I, p. 215 en 222. Hij was Pred. te Randwijk van 1792-1802, vervolgens te Steenwijk tot 1805 en toen te Zuilen tot 1824, wanneer hij zijn emeritaat ontving. Zij hadden twee kinderen. Een zoon J.W. van Vloten, emerit. Pred. van Zuilen en overl. te Barneveld, ongehuwd en een dochter Helena, gehuwd met De Feifer, in leven notaris te Barneveld; zij overleed te Arnhem febr. 1875 en had 9 kinderen, waarvan 3 nog in leven. Eene dochter is getrouwd met P. van der Horst, griffier te Weesp, welke verscheidene kinderen hebben.

In 1810 hertrouwde C.A. van Vloten met H.P. Vogel.

- Hij hertrouwde met Elisabeth van Beek, welke te Harderwijk den 29 Nov. 1787 oud 37 jaren, in het kraambed stierf. Bij haar had hij twee kinderen, die jong stierven.

- Hij trouwde ten derde male met Sara Sevenbergen, weduwe van Mr. Pieter van Straten op Welgelegen te Alphen, maar bij haar geene kinderen.

IV.5. Hendrik Blankstein (= III 2.2), (G.G.W.) ged. Groningen 20.1.1726, werd 15 April 1749 Proponent te Groningen, predikant te IJsselmonden 1750-1752, beroepen tot Predikant te Huizinge, werd hij aldaar 13 Aug. 1752 bevestigd. Hij stierf 31 Dec. 1796 te Huizinge, oud ruim 71 jaren en was gehuwd (Utrecht 2.5.1757) geweest met Maria van der Crab, ged. Dordrecht 27.5.1725, overleden Huizinge 12.10.1763, (dochter van Floris Hendricks van der Crab (zilversmid) en Elisabeth Beens), bij welke hij vijf kinderen had. Zie Ned. Leeuw 1928/29, p. 296 en "Het geslacht van der Crab en aanverwante Familiën", p. 21. Kinderen:

1. Hendrik, geb./ged. Huizinge 24/28.5.1758, met 24 dagen gestorven.
2. Henricus Florentius, geb./ged. Huizinge 30.7/5.8.1759, overleden 7.8.1759.
3. Hendrik, zie V 9.
4. Elizabeth, zie V 10.
5. Isaak, geb. Huizinge 8.10.1763 's morgens te half drie, overleden 12 's avonds.

Hij hertrouwde 8.9.1769 te Amsterdam met Catharina Wessels.

(wordt vervolgd)

AMSES, JELMERS, EEUWES, ELTJES
of
DE RIDDER EN DE HALVE LEEUWEN

door A. Hoft

vervolg van p. 39 van deze jaargang

Hoewel wij ons bewust zijn het voorgaande zeer oppervlakkig te hebben aangetipt, in de hoop dat er mettertijd nog eens een beschouwing zal kunnen worden gegeven over de wijze waarop deze Oldambster families op andere wijze samenhangen, lijkt het voor ons voldoende er op te wijzen, dat Ayelke Ipes, Hemmecien Ipes en Ychjen Ipes dochters zijn van Ipo Wilrichs en Enneke Bauckens en zeer waarschijnlijk kleinkinderen van Wilrich Eltjes, de zijlvest van Weiwerd.

Dat het contact met de eerder genoemde Amsesstam niet volledig verloren is gegaan zou kunnen blijken uit het door Ychtien gesloten huwelijk met Amse Eeuwes.

Abele Wildriks en Ipo Wildriks waren zuster en broer.

De vraag mag worden gesteld, waar de wapens op bovengenoemde zerken aan zijn ontleend.

Voor Hemmechien Ipes ligt de zaak vrij duidelijk: zij heeft haar wapen rechtstreeks ontleend aan haar vader, die een rechtstreekse nazaat geweest moet zijn van de eerder door ons genoemde hypothetische Amse Jelmers.

Hoewel Wije Nantkes via haar moeder Haicke Jochums en Abele Wildriks eveneens afstamt van deze Amse, en het eventueel mogelijk zou zijn dat zij althans haar ene leeuwenwapen via deze ingewikkelde lijn zou hebben gevoerd, lijkt het ons niet erg waarschijnlijk.

Merkwaardig is, dat de beide leeuwenwapens op haar zerk staan afgebeeld, terwijl dezelfde op het graf van haar zwager Tiddo voorkomen. Dit wijst erop, dat althans het ene leeuwenwapen afkomstig moet zijn van Siert Elties. Tot dusverre slaagden wij er niet in duidelijkheid te scheppen.

V.b. In onze aantekeningen komt voor: Popko Herens, geh. 21-5-1654 met Reene Bennens te Nieuwolda. Huwelijkscontract: 15-3-1654 tussen de Eerb. Popko Herens, z.v. de Er en Achtbare Hero Hommens en Meentke Popkens ehl. en Reene Bennens, d.v. wijlen de Erb. Benno Oompkes en Haycke Ennes, gewesene ehl, vader en moeder, dedl. bruidgom: Hero Hommens en Meentke vader en moeder, Hoofdman Ajoldus Hommens als oom, Wierdt Popkes alsmede ook de Erentf. Wirtjo Matthiae wederom als oom. Aan bruidszijde: Haycke Ennes als moeder, Ubko Hayckens als oude oom, Pompejus Oompkes en Menso Udes en Berend Oompkes als ooms.

Uit dit huwelijk:

1. Benno Oompkes, ged. Nieuwolda 16-12-1655.
2. Hero Hommes, ged. aldaar 13-3-1657.
3. Enno Heres, ged. aldaar 13-3-1659.
4. Icke, ged. aldaar 29-4-1660.
5. Enno, ged. aldaar 8-7-1662.
6. Amso, ged. aldaar 21-8-1664.

Benno Oompkes woont te Midwolder Hamrik en is een zoon van Oompke

Bennens en Teetien Haykens, die weer een zoon is van Benno en Aelheit. Teetien was een dochter van Hopman Haicko Tammens en Jicke Ubekens (zie Gruon. febr. 1958), die weer een dochter was van Ubeko Bennens, kerkvoogd Midwolda 1572-1588/97 gehuwd met Foelke N.N. (een zuster van Haycke Tyarcks, erfgenaam van Tyacke Doedens.) Jicke was een zuster van:

Ubeko Bennens de Jonge, ov. na 1603.

Benno Ubekens, ov. na 1604, gehuwd met Hemme, d.v. Tyacko Eppens. Heero Ubekens, ov. 1590/1602.

Uit het huwelijk van Jicke Ubekens met Haicko Tammens werden de volgende kinderen geboren:

1. Bawe, gehuwd met Doedo Tiddinga.
2. Tetije, gehuwd met Oompke Bennens.
3. Tammo, richter te Bellingwolde, ov. 1624/5.
4. Hero, ov. na 1641, gehuwd met Alberten Memmens (h.c. 19-8-1632).
5. Wije, gehuwd met Ubbo Memmens (huw. contr. 7-11-1630), die hertrouwde met Ayelcke Ipens, (zie eerder).
6. Wendele, gehuwd met Ouwo Rinnolts.
7. Haicke, gehuwd met Tammo Epkens (h.c. 7-3-1631).
8. Ubeko Haickens, ov. 17-4-1662 met Ennecke Bauckens (zie eerder).

(gegevens merendeels ontleend aan opgave ons verstrekt door de Heer Roemeling).

Dit overzicht geeft een goed beeld van de onderlinge verwantschap van diverse Oldambster families, waarvan voor ons de naam Amse van belang was. Uit nadere aanvullingen van de Heer Roemeling blijkt, dat Amse de zoon van Popko Herens en Riene Bennens, een kleinzoon is van Hero Hommens, gehuwd met Meentke Popkens (h.c. 9-10-1621) bij welk huwelijk Ipo Wildriks als haar oom genoemd wordt.

Meentke Popkens, Eltio Popkens, kerkvoogd te Scheemda, Epjen Popkens, en Wiert Popkens, zijlvest te Scheemda, waren kinderen van Popcko Hayens en Anna Wildriks..

Het lijkt dan ook waarschijnlijk, dat de naam Amse, door de achterkleinzoon van Anna Wildriks gevoerd, uit haar familie stamt, de vraag is echter naar welke Amse deze vernoemd is.

Volgens het grafschriftenboek voert Meenk Popkens, die overleed in 1677 te Eexta op 26 oktober, oud ongeveer 76 jaar als wapen:

rechts: een klimmende leeuw,

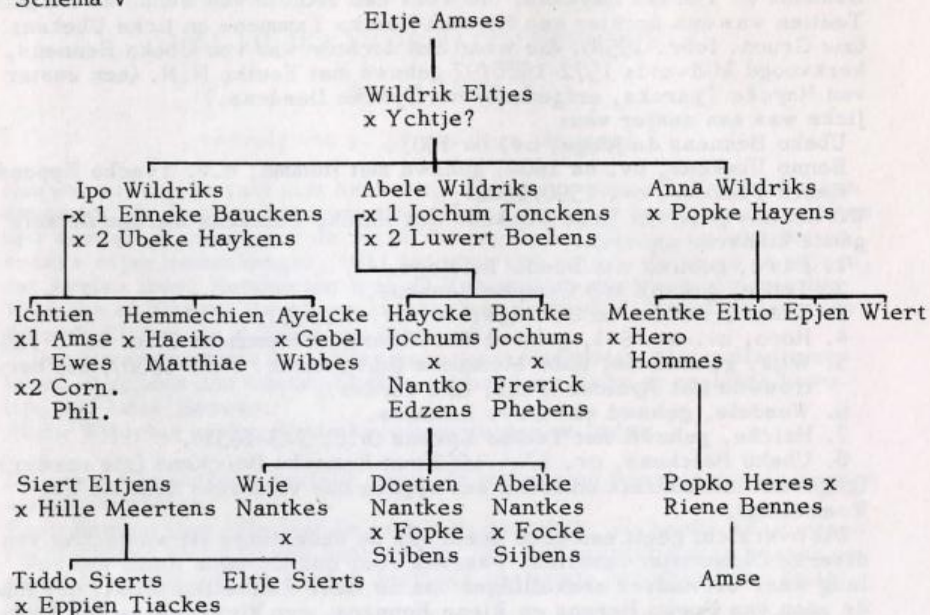
links: een wildeman met een knots over de schouder, verder uit gesleten. (Is deze beschrijving juist? Het doet althans denken aan de eerder door ons beschreven zerken. Het zou dan de ridder met het zwaard moeten zijn. (zie graf Hemmechien Ippens.)

Mocht deze veronderstelling juist zijn, dan zou de afstammingslijn van het nageslacht van Abele, Ipo en Anna Wildriks via Wildrik Elties van Eltje Amses meer bewijskracht krijgen.

Opmerkingen:

Te Noordbroek is Anno 1603 den 14 Ianuarii der erbarer Egbert Luwerts christelijk in Godt de Heren entslapen, vnde vorwachtet alhier dorch Christum eine vroliche operstandinge, sijnes olders 33 iare (randschrift).

Opschrift: Anno 1631 den 6 Avgustii is Christelken in den Heeren entslapen die erbar Luwerdt Egberts olt zijnde omtrent 42 iaren en verwachtende door God den genade eine vrolike vperstandinge door Christvm.

Wapen: doorsneden: boven, twee halve tegen elkaar springende leeuwen, beneden: Huismerk, vergezeld van de letters E en L. Ook hier dezelfde vraag: waar komen de leeuwen vandaan? Volgens opgave van de Heer Roemeling is Luwert Egberts gehuwd met Hille. Een broer van hem is Jochum Egberts, geb. omstr. 1600, en gehuwd met Anne Dirx, kinderen van Egberts, ov. 1603 huwt met Wypke Joachims, d.v. Joachim Wypkens en Hayke, een zuster van Wye, de moeder van Jochum Tonckens, die weer gehuwd was met Abele Wildriks. Egbert Luwerts is een zoon van Luwert Egberts, ov. vóór 1588, gehuwd vóór 1573 met Hayke, dochter van Jacob Engelkes en Lubbe.

Deze gegevens geven geen enkele richting aan ons onderzoek.

Op 25 juni 1618 is begraven te 't Zandt Haeyo Jochums, zoon van Jochum Sicken, gehuwd met Enneke, kleinzoon van Sicke Tammen en Baeuwe (zie Gruon. 1969 pag. 36.)

Het wapen in het grafschriftenboek is wel wat al te summier aangegeven (zie foto).

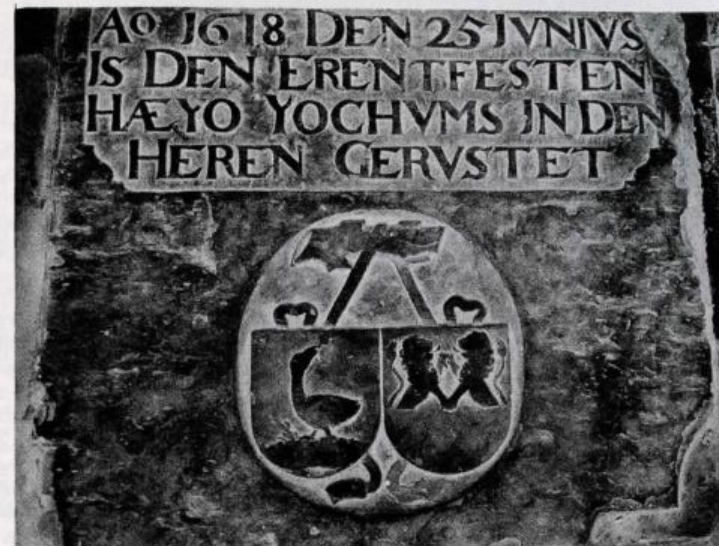
Rechts een gans op een grasgrond, een klaverblad in de bek.

Links: 2 halve naar elkaar toegewende leeuwen.

De moeder van Hayo zal het wapen met de halve leeuwen gevoerd hebben. Wie was nu deze Enneke?

In Loppersum komt een grafzerk voor, waarop het volgende staat:

Anno 1658 Den 14 Yuni Starf Die E. Willem Bronnes Ter Muda Oudt 65 jaeren en is Alhyr Begraeven.

Wapen: gedeeld: A, gedeeld, a. een boom, b. drie klaverbladen paals-wijs, B. twee tegen elkaar klimmende leeuwen.

Opschrift: anno 1698 den 28 Augusti Is de Eerzame Tidde Writers in zijn leven woonachtig op de Muda zeer Christelijk in het 48 ste Jaar zijns ouderdoms in den Heere ontslapen verwachtende door Gods genade met alle gelovigen een Zalige opstandinge ten eeuwigen leven alleen door Iesum Christum.

Wapen: gedeeld, a. man met uitgetogen zwaard in de ene hand, de andere hand aan de schede, b. door sneden, boven twee halve tegen elkaar klimmende leeuwen, beneden drie klaverbladen, 2.1.

Eveneens te Loppersum:

anno 1709 den 15 Mayus is de Eerbare Ocke Jans Schonebeek van de Muda seer Christelijk in den Heere ontslapen, verwachtende een vrolijke opstandinge door Iesum Christum.

Wapen: gedeeld, a. man met gepluimde muts, uitgetogen zwaard in de ene hand, de andere hand aan de schede, b. doorsneden, boven twee halve tegen elkaar springende leeuwen, beneden drie klaverbladen.

Eveneens:

Anno 1718, den 6 November is in den Heere gerust Martien Allies huisvrouw van de E. Writser Tiaarts te Loppersum, verwachtende met alle gelovigen een Zaalige opstanding.

Wapen: gedriedeeld: 1. man met zwaard, 2. doorsneden, boven twee tegen elkaar springende zeehonden (Leeuwen?) beneden: 3 klaverbladen. 3. doorsneden; boven drie korenaren op een heuveltje, beneden, een 5-puntige ster; 4. doorsneden, boven drie klaverbladen, beneden: halve adelaar.

Het zou te ver voeren alle in Loppersum voorkomende wapens waarop halve leeuwen zijn afgebeeld, op te sommen.

Kennelijk hebben we hier steeds te doen met eenzelfde afstamming.

ZERKEN
KERK
ZANDEWEER

Anno 1725 den 11 Januarius is de deugzame vrou Aylke Reinders weduwe wijlen Ulfert Writzers Hovelinck op Onnema in den Here gerust in het 77ste jaar hares ouderdoms, verwagende een vrolijke opstandinge met alle de gelovigen in Christus Jesus.

Anno 1720, den 30 November is de agtbare Ulfert Writzers van Onnema Hoveling tot Zandeweer, Oldenzijl met Armeseen in den Here gerust in het 77ste jaar zijnes ouderdoms, verwagende een vrolijke opstandinge met alle de gelovigen in Christus Jesus.

Gezien het voorkomen van de naam Writser en het wapen met de halve leeuwen, dachten we aanvankelijk, dat deze familie zou kunnen afstammen van Writser Eeuwens, die leeft in 1571/72, genoemd in het artikel van de Heer Roemeling betreffende de familie te Leermens, de broer van Focke Eeuwens van Leermens en een zoon van Popko Ewens, die eerder in dit artikel genoemd werd, samen met Ewe Aemeses. (In 1609 wordt een Tidde Eeuwes als meyer gedaagd tegen Bocco Auwsma H.J.K. 844).

Het wapen zou dan echter niet te verklaren zijn, omdat wij veronderstellen, dat de ridder afkomstig is van de Amsesfamilie (zie veronderstellingen).

De naam Writser komt vaker voor in de oudere generaties van de Leermens tak.

Popko Ewens, bovengenoemd, is gehuwd met Anna Writzers, Focko Ewens ov. Leermens 3-12-1674 (zie boven), is gehuwd met Mayke Alles, een dochter van Alle Writzers, burgemeester van Appingedam, die eerst huwde met Wobbeie Peeters en daarna met Grietje Michiels (Inv.nr. VI.8., nr. IX, fam/arch. Tjassens).

Huw.contr. Ulfert Alles, z.v. Allo Writzers van Appingedam en wijlen Wobbeie Peeters ehl, als bruidegom en Ailko Reinders, d.v. Reinder Meertens en Bauetie Peeters ehl.op 't Zandt als bruid.Dedl. bruidegom: Allo Writzers en Grietje Michiels als vader en moeder, zijn broers Writser Alles en Allo Writzers, zijn zwagers Focke Eeuwens en Maiken ehl.en Jacob Claessen en Madleentje ehl, en aan de andere zijde: vader Reinder Meertens en Bauetie Peters, verder Maria Jansen als bestemoeder aan beide zijden, ook haar broer Meerten Reinders en Lubbert Frix als neve 22-4-1673.

Allo Writzers en Wobbeie hadden de volgende kinderen:

- a. Writser Alles
- b. Alle Writzers
- c. Ulfardt Alles, gehuwd 22-4-1673 met Aylko Reinders, waaruit:
 1. Wobbina Writzers, gehuwd 5-8-1697 met Hermannus Knock, ontvanger te Groningen.
 2. Johan Writzers van Onnema, gec.gen.rekenkamer, leeft nog op 10-4-1726, huwt 21-11-1698 Hyndrycke Wussum van Zuidbroek.
- d. Maike Alles, huwt Focko Eeuwes
- e. Magdalena Alles, huwt Jacob Claessen (zie ook huisarchief Bolhuis, nr. 62,1682).

Hebben we hier te doen met de Alle Writzers, genoemd in III.x.4. anno 1619, pag. 125?).

Verschenen: Popke Allens, voormond, Gosse Wessels en Pieter Claessen voogden over de kinderen van Writzer Allens: Hindrik, Alle, Johan, Geert, Roeloff ende Aeltijn bij mijn sal.huisvr. Hendricktien Wessels geprocureerd ten eenre en Writzer Alles met zijn Itzige juffer Berentien, deszelfs kinderen vader en stiefmoeder te andere zijde, bestevader en bestemoeder: Alle Writzers en Hilletien.

Martien Aljes, ged. Loppersum 26-8-1666, ov. 6.11.1718 aldaar, d.v. Alje Havickes, ov. Loppersum 13-5-1714, huwde Loppersum 20-9-1695 Writzer Bronts (= Tjaarts) ged. Loppersum 27-3-1670, z.v. Tjaart Writzers (Brundts) ged. Loppersum 9-10-1642, gehuwd aldaar 12-4-1663 Antie Havincks. Hij was waarschijnlijk een broer van Tidde Writzers, geb. omstr. 1650, ov. Loppersum 28-8-1698 (zie hiervoor), kinderen van Writser Brundts, gehuwd 22-3-1640 met Grietje Brundts.

Ocke Jans Schoonebeek (zie hiervoor) ged. 30-8-1678 Loppersum, gehuwd aldaar 23-10-1707 met Martie Berents, z.v. Tidde Writsers, gehuwd met Geertien Ockes, de dochter van Ocke Jans Schoonebeek, gehuwd Loppersum 26-12-1645 met Ebelten Hayens, wed. van Willem Dercks ten Post tot Oldersum.

Writzer Brundts was evenals Willem Brundts (zie hiervoor) een zoon van Brundt Tjarcks, gehuwd Holwierde 30-5-1615 met Hille Tjaarts.

Grietje Brundts was een dochter van Sjabbe Bronnes, landbouwer te Engelbert en Anna Doornbosch, kleindochter van Bronno Sjabbes en Geertien, achterkleindochter van Sjabbe Bronnes, te Westerbroek (gevens grotendeels ontleend aan verz. G.G. Wolthuis). Gezien de wapens, moeten de ridder en de halve leeuwen gevoerd zijn door Brundt Tjarcks/Hille Tjaarts.

Brundt Tjarcks zou volgens onze veronderstellingen moeten afstammen van de hypothetische Amse Jelmers, maar hoe?

Ook andere namen moeten in relatie staan tot de voorbedeelde geslachten: Meeden:

17-10-1706 Syed Tiddens

30-11-1737 Frerick Rempkes, 34 jaar

30-11-1673 Edze Eppes, 46 jaar (z.v. Eppo Tiapkes gehuwd met Jantien Harckes, d.v. Harcko Aeilkens en Grete)

Noordbroek:

4-5-1706 Joachim Frederiks, gehuwd met Euwe Gebels (zie ook artikel Roemeling Gruon. 1965, nr. 1/2, pag. 2).

Scheemda:

4-10-1654 Eppe Nankes, 19 jaar gehuwd met Tamme Jans

1-3-1720 Hilje Tiddens 45 jaar, gehuwd met Jan Berends

12-12-1723 Anna Luikens, gehuwd met Albert Egges.

Siddeburen:

25-2-1665 Tiabbet Popkens

6-10-1737 Hiltje Wierts van Eels (=Eelshuis), gehuwd 1-12-1718 met Frouke Jacobs, wed. van Lambert Entes, d.v. Jacob Reerds en Lijsbeth Jans.

Stedum:

6-4-1679 Cornelis Hendriks op de Venne

't Zandt:

25-3-1694 Jan Cornelis.

Alle bovengenoemde personen voeren volgens het grafschriftenboek een wapen, dat min of meer overeenkomt met de door ons behandelde families hetzij de ridder, hetzij de halve leeuwen, hetzij combinaties van beide. Het zou interessant zijn indien de lezers in een volgend nummer mededelingen zouden kunnen doen over de herkomst van deze voor de familie-relatie zo belangrijke namen, zo mogelijk met bronvermelding, om eventueel de mogelijke onderlinge verhouding vast te stellen.

Tot dusverre werd slechts terloops het geslacht Wibbens aangeduid.

Volgens artikel Roemeling, zou Frerick Phebens de stamvader kunnen zijn, die in ieder geval als zoons had:

Phebo, gehuwd met Meentke en Ghebel, gehuwd met Fockijen (Harckes?)

Uit het huwelijk Phebo en Meentke wordt geboren: Brundt Phebens,

(wordt vervolgd)

HET GESLACHT JAGER

door H.K. Timmer Gzn.

vervolg van bl. 58 van deze jaargang

Uit hun huwelijk geboren 2 kinderen:

1. Harm Jan Jager, geb. te Beerta 7 apr. 1945, geh. 31-3-1971 met Ina Jurgens.

2. Jan Alle Jager, geb. te Winschoten 4 juni 1950.

710. Geessien Jager, geb. 17 mei 1893 te Scheemda, overleden te Heiligerlee 12 maart 1951, huwde 23 nov. 1911 te Scheemda met Jacob Drenth, geb. 4 sept. 1889 te Heiligerlee, N.H., zoon van Harm Drenth en Grietje Schuur, van beroep landarbeider, wonende aldaar aan de Hoetslaan.

Uit dat huwelijk zijn 4 kinderen geboren:

1. Harm Drenth, geb. te Heiligerlee 15 sept. 1912, geh. met Auke Frans, geb. 1 oct. 1915, wonende te Heiligerlee, Oudehornweg.

2. Harmke Drenth, geb. te Heiligerlee 17 aug. 1915, geh. met Willem Molanus te Heiligerlee.

3. Grietje Drenth, geb. aldaar 2 maart 1919, gehuwd met Ties Smant, schilder, wonende te Delfzijl.

4. Heikina Drenth, geb. te Heiligerlee, 6 aug. 1930, geh. met Roelf Bodde, wonende te Winschoten, Plan Zuid.

711. Haijo Jager, geb. te Scheemda 17 febr. 1896, van beroep arbeider, N.H., wonende te Weite, gemeente Vlagtwedde, overleden aldaar 15 juli 1939, huwde op 2 juni 1917 te Bellingwolde met Wemeltje Huizing, geb. 26 sept. 1898 te Sappemeer, overleden 29 juli 1969 te Vlagtwedde, dochter van Berend Huizing en Jantje Korzaan.

Uit dat huwelijk zijn geboren 9 kinderen:

1. Harmke Jager, volgt 822.

2. Berend Jager, " 823.

3. Jantje Jager, " 824.

4. Haijo Jager, " 825.

5. Eefke Lukkiena Jager, " 826.

6. Trijntje Jager, " 827.

7. Wemeltje Jager, " 828.

8. Arend Harm Jager, " 829.

9. Geessie Jager, " 830.

De moeder Wemeltje Huizing, wed. Haijo Jager huwde later met Johannes Josephus Swarts, wonende te Vlagtwedde aan de Schoolstraat aldaar.

822. Harmke Jager, geboren te Bellingwolde 30 sept. 1917, huwde op 26 juni 1937 te Bellingwolde met Jan Strootman, geb. 4 aug. 1910 te Groningen, N.H., van beroep timmerman, wonende te Bourtange, zoon van Filippus Strootman en Grietje Daanje.

Uit dat huwelijk geboren 5 kinderen:

1. Filippus Strootman, geb. te Vlagtwedde 16 jan. 1938, en overleden te Winschoten 24 jan. 1969.

2. Haijo Strootman, geb. 12 oct. 1939 te Vlagtwedde, huwde 1 juni 1961 met Wubbina Laanstra. Uit dat huwelijk 1 kind, genaamd Jan Strootman, geb. 28 Dec. 1961 te Bourtange.

3. Johannes Strootman, geb. te Vlagtwedde 8 april 1950.
4. Harmke Wemeltje Grietje Strootman, geb. 22 nov. 1951 te Vlagtwedde.
5. Jan Strootman, geb. 29 dec. 1953 te Vlagtwedde.
823. Berend Jager, geb. 19 febr. 1919 te Vlagtwedde, N.H., van beroep fabrieksarbeider, wonende te Leidschendam in de woonark Bea, liggende aan de Dr. Reijerstraat. Hij huwde voor de eerste maal te Onstwedde met Geertje Veldhuis, geb. te Onstwedde 24 dec. 1917, uit welk huwelijk zijn geboren drie kinderen:
 1. Haijo Jager, geb. 2 jan. 1944 te Vlagtwedde.
 2. Jakob Jager, " 4 juni 1946 " "
 3. Wemeltje Jager, geb. 20 dec. 1947 te " "Dit huwelijk is door echtscheiding ontbonden op 29 mrt 1956. Hij huwde voor de tweede maal op 26 mei 1966 te Leidschendam met Anna L. Stoutjesdijk, geb. 19 apr. 1922 te Nieuwerkerk (Zeeland).

Uit dit 2e huwelijk zijn geboren vijf kinderen:

 1. Cees P. Jager, geb. te Schipluiden 25 nov. 1957.
 2. Bea Jager, " " Leidschendam 17 oct. 1960.
 3. Willem Jager, " " " 20 feb. 1962.
 4. Arie Jager, " " Voorburg 23 jan. 1963.
 5. Berend Jager, " " " 12 mrt. 1965.
824. Jantje Jager, geb. 24 mei 1920 te Vlagtwedde, huwde op 3 mei 1941 te Vlagtwedde met Luppo Jan Pieter Teuben, N.H., geb. te Bellingwolde 2 juli 1915 van beroep arbeider, wonende te Weite, zoon van Heiko Diddo Teuben en Pijtte Zinning.

Uit dit huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

 1. Heiko Teuben, geb. te Bellingwolde 10 nov. 1941.
 2. Haijo Teuben, " " Vlagtwedde 27 mrt. 1954.
825. Haijo Jager, geb. 25 sep. 1922 te Vlagtwedde, van beroep elektrisch lasser, wonende te Veendam aan de Jacob Bruggemanlaan 40, huwde op 6 aug. 1952 te Veendam met Geertien Wobbechien Scholtens, geb. te Veendam 23 mei 1927.

Uit dat huwelijk 1 kind, genaamd:

Haijo Garry Jager, geb. te Veendam 22 nov. 1952.
826. Eefke Lukkina Jager, geb. 14 mei 1925 te Vlagtwedde, huwde op 19 oct. 1946 te Vlagtwedde met Derk Geert Musch, geb. te Winschoten 7 maart 1923, van beroep dakdekker, wonende te Weite, zoon van Wubbo Musch en Etjen Lindeman. Hij is een broer van Wubbo Musch, echtgenoot van W.J. Kuiper, zie 701.3.

Uit hun huwelijk zijn geboren 5 kinderen:

 1. Wubbo Musch, geb. te Winschoten 13 apr. 1947.
 2. Haijo Musch, " " " 13 nov. 1948.
 3. Derk Geert Musch, " " " 8 febr. 1950.
 4. Wemeltje Etjen, " " Vlagtwedde, 8 oct. 1955.
 5. Fokko Musch, " " " 27 mrt. 1957.
827. Trijntje Jager, geb. te Vlagtwedde 20 aug. 1927, huwde 18 oct. 1945 te Vlagtwedde met Tonjes Buze, geb. te Winschoten 18 oct. 1924, N.H., van beroep houtbewerker, thans wonende te Vlagtwedde, Kraaikampweg 6, zoon van Hanno Buze en van Klaazzina Middel.

Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

 1. Hanno Haijo Buze, geb. te Vlagtwedde 24 mei 1946, huwde op 31 juli 1970 te Bellingwedde met Christina Smit.
 2. Haijo Klaas Buze, geb. te Vlagtwedde 17 juli 1954.

3. Klaazzina Buze, geb. te Vlagtwedde 8 mei 1960.
828. Wemeltje Jager, geb. te Vlagtwedde 17 nov. 1933, huwde op 23 juli 1956 te Onstwedde met Arend Pruim, geb. 6 febr. 1930 te Stadskanaal, gem. Onstwedde, N.H., van beroep fabrieksarbeider, wonende te Stadskanaal, Paterslaan 19, zoon van Hendrik Pruim en Kaatje Catharina Priet.

Uit dat huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

 1. Wemelina Katharina Pruim, geb. te Gasselte, 15 juni 1959
 2. Kaarje Catharina Pruim, " " " 5 jan. 1968.
829. Arend Harm Jager, geb. te Vlagtwedde 1 dec. 1935, kerkgen. Pinkstergemeente, wonende te Stadskanaal, aan de Spoorstraat 42, huwde op 26 sept. 1955 met Janna Westenberg, geb. 24 dec. 1935.

Uit dat huwelijk werden 2 kinderen geboren:

 1. Haijo Jager.
 2. Geessien Jager.
830. Geessie Jager, geb. te Vlagtwedde 1 april 1938, huwde op 23 febr. 1959 aldaar met Alko Veldhuis, geb. 18 mei 1932 te Onstwedde, geref., van beroep provinciaal ambtenaar, wonende te Leidschendam, Rozenlaan 5, zoon van Jakob Veldhuis en Geessien Wubs.

Uit dat huwelijk geboren 3 kinderen:

 1. Jakob Veldhuis, geb. 15 juli 1960 te Nieuwerkerk a/d IJssel.
 2. Wemeltje Veldhuis, geb. 18 maart 1962 te Leidschendam.
 3. Mieke Veldhuis, geb. 17 oct. 1966 te Leidschendam.
712. Antje Jager, geb. 20 aug. 1898 te Scheemda, huwde 2 nov. 1916 te Winschoten met Jan van der Laan, geb. te Winschoten 31 aug. 1890, N.H., van beroep timmerman, wonende te Winschoten, aan de Watertorenstraat, zoon van Jochum van der Laan en Lukkie Wiers.

Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

 1. Lukkina Harmke van der Laan, geb. te Winschoten, 10 febr. 1917 geh. met Adri v.d. Horst (Nijmegen).
 2. Harmke van der Laan, geb. te Winschoten, 16 juni 1923, geh. met Rokus de Groot (Groningen).
 3. Jochum van der Laan, geb. te Winschoten, 2 febr. 1926, geh. met Grietje Jager.
713. Arend Jager, geb. 29 okt. 1902 te Scheemda, van beroep landarbeider, wonende te Winschoten, St. Vitusholt, 4e laan 27, N.H., huwde 2 okt. 1924 te Winschoten met Geertje Pot, geb. aldaar 22 juli 1901, dochter van Hendrik Pot en Catharina Tiggelaar.

Uit dat huwelijk zijn geboren 5 kinderen:

 1. Harmke Catharina Jager, volgt 831.
 2. Hendrik Jager, geb. te Winschoten 18 nov. 1927, overl. aldaar 7 sept. 1934.
 3. Catharina Jager, volgt 832.
 4. Haijo Jager, geb. te Winschoten 23 mei 1932, overl. aldaar 20 jan. 1956.
 5. Aldrik Jager, geb. te Winschoten 14 aug. 1934, ongehuwd. Bekend postduivenhouder aldaar.
831. Harmke Catharina Jager, geb. 20 juli 1925 te Winschoten, huwde op 3 jan. 1946 te Winschoten met Ebele Wending, geb. 28 juli 1925 te Nieuweschem, N.H. van beroep timmerman bij de gemeente, wonende te Heiligerlee nabij de Kloosterlaan, zoon van

Theunis Wending en Grietje Meints.

Uit dat huwelijk zijn geboren 9 kinderen:

1. Grietje Wending, geb. te Winschoten 3 juli 1946, gehuwd met Pieter Schröder, fabrieksarbeider te Wedde.
 2. Harmke Wending, geb. 14 aug. 1947 te Winschoten, overl. aldaar 20 oct. 1947.
 3. Geertje Wending, geb. te Winschoten, 10 juli 1949, gehuwd met Willem J. Brouwer, wonende te Kielwindeweer, Pieter Venemakade 13.
 4. Arend Wending, geb. te Scheemda 3 nov. 1950, overl. aldaar 30 dec. 1950.
 5. Arend Wending, geb. 30 juni 1952 te Scheemda.
 6. Theuntje Wending, " 4 nov. 1955 " "
 7. Harm Ebele Wending, geb. 12 nov. 1956 te Scheemda.
 8. Aaldrik Wending, geb. 16 sept. 1958 te Scheemda.
 9. Betje Harmanna Johanna Wending, geb. 16 aug. 1962 aldaar.
832. Catharina Jager, geb. te Winschoten 9 juni 1930, huwde op 8 nov. 1956 te Hoogezand met Derk Beikes, geb. 26 juli 1931 te Hoogezand, N.H., van beroep gemeente-werkman, wonende te Oude Pekela, Hugo de Grootstraat 63, zoon van Jan Beikes en Janna Meijer.

Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

1. Jan Beikes, geb. te Oude Pekela, 11 juni 1957.
2. Geertje Beikes, geb. te " 31 jan. 1960.
3. Janna Beikes, " " 2 juli 1963.

DERDE TAK

602. Arend Jager, geboren 2 nov. 1866 te Heiligerlee, overl. aldaar 25 nov. 1956, eerst tichelwerker van beroep, later om gezondheidsredenen landarbeider, N.H., huwde op 8 aug. 1889 te Scheemda met Okkelina Temmen, geb. te Anlo (Drente) 21 juli 1868, dochter van Kasper Temmen, van beroep wagenmaker, wonende te Heiligerlee, en Albertina Mulder.

Okkelina Temmen overleed te Heiligerlee 14 jan. 1950.

Uit hun huwelijk zijn geboren 9 kinderen:

1. Albertje Jager, volgt 714.
 2. Geert Jager, geb. te Heiligerlee 21 april 1891, overleden aldaar 25 maart 1894.
 3. Eefke Jager, volgt 715.
 4. Geert Jager, " 716.
 5. Kasper Jager, " 717.
 6. Geessien Jager, " 718.
 7. Okkelina Jager, " 719.
 8. Arend Jager, " 720.
 9. Jantiena Jager, " 721.
714. Albertje Jager, geb. te Heiligerlee 18 dec. 1889, huwde 30 april 1914 te Winschoten met Hendrik Timmer, geb. te Hees, gem. Nijmegen, 25 dec. 1889, zoon van Geert Timmer, hoofdconductor N.S. te Nieuweschans en van Wilhelmina Elisabeth Sprenger, N.H., van beroep ambtenaar griffie kantongerechtigd te Winschoten, kerkorganist en Calligraaf, wonende te Winschoten, laatstelijk aan de Stationsstraat 8A, thans gepensioneerd.

Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:

1. Geert Wilhelm Timmer, volgt 833.
2. Arend Okko Timmer, " 834.
3. Frederik Cornelis Timmer, " 835.
4. Okkelina Timmer, " 836.

833. Geert Wilhelm Timmer, geb. 13 april 1915 te Noordhorn, gem. Zuidhorn, N.H., van beroep boekhouder, wonende te Groningen, Laan van de Vrijheid 140, huwde voor de eerste maal te Winschoten op 20 apr. 1938 met Anje Bronkhorst, geb. te Veendam 15 jan. 1916, overl. te Winschoten 28 oct. 1954, dochter van Dirk Bronkhorst en Gepke Bos.

Uit dat huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Albertje Gepke Wilhelmina Timmer, geb. te Winschoten 1 febr. 1945; zij huwde op 7 mei 1965 te Groningen met Heichinus Johannes Geubels, geb. 24 febr. 1936 te Groningen, bouwvakker, R.K., zoon van Johannes Henderikus Geubels, geb. 11 mrt 1911, overl. 26 febr. 1945, geh. 28 febr. 1935 te Groningen met Grietje Dirks, geb. 20 apr. 1910. Hieruit Johannes Hendrikus Geubels, geb. Groningen 26 mrt 1971.
2. Dirk Hendrik Caesar Timmer, geb. te Winschoten 25 nov. 1946, N.H., varensgezel, wonende te Delfzijl, Vlamoven 91. Hij huwde op 20 juli 1965 te Groningen met Trientje Kars, geb. aldaar 30 dec. 1944, dochter van Hendrik Kars en Hendrikje Sikkema.

Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:

1. Geert Hendrik Timmer, geb. te Groningen 26 nov. 1965.
2. René Dirk Timmer, " " 3 mrt 1967.
3. Anje Elisabeth Timmer, " " Neede 22 apr. 1971.

Geert Wilhelm Timmer huwde op 7 juni 1956 te Winschoten voor de tweede maal, nu met Ursula Trieglaff, geb. 2 apr. 1928 te Berlijn, overl. te Winschoten 6 jan. 1962, dochter van Franz Trieglaff en Meta Wilke. Ze was gescheiden van haar eerste echtgenoot Walter Albert Gustav Radau, uit welk huwelijk ze 1 dochter had, genaamd Katja Maria Radau, geb. te Berlijn 10 aug. 1946.

834. Arend Okko Timmer, geb. te Winschoten 11 juli 1917, van beroep hoofdonderwijzer te Leiden, later leraar aan de Chr. M.U.L.O. te Rotterdam, wonende te Den Haag, Okkernootstraat 4, N.H., huwde op 25 sept. 1945 te Winschoten met Elsie Stuit, geb. 1 mrt 1917 te Winschoten, dochter van Jan Albert Stuit en Elsie Oolders, wonende te Winschoten, St. Vitusstraat 80.

Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:

1. Alina Elizabeth Timmer, geb. te Naarden 22 juli 1946. Zij huwde op 7 mei 1969 te 's-Gravenhage met Hendrikus Johannes Stanislaw Maria Horst, geb. aldaar 16 mrt 1946, R.K., van beroep verwarmings-monteur, wonende aldaar aan het Abrikozenplein. Hij is een zoon van Johan Heinrich Horst, van beroep ober en van Wanda Teresa Franzke, geb. 5 juli 1923 te Kostrzyr (Polen).

2. Henriette Elsie Timmer, geb. te Naarden 25 oct. 1949.
3. Irene Timmer, " " Leiden 4 aug. 1954.
4. Hendrik Jan Albert Timmer, geb. te " 11 mrt. 1957.

835. Frederik Cornelis Timmer, geb. 13 dec. 1919 te Winschoten, N.H., van beroep glazenier, wonende te Winschoten, Bovenburen 65, huwde op 19 juni 1945 te Winschoten met Geertje Bouchien Wolf, geb. te Winschoten 23 juni 1920, dochter van Mechiel Wolf en Tettje Foorthuis.

- Uit hun huwelijk is geboren een zoon:
 Mechiël Hendrik Timmer, geb. te Winschoten 30 aug. 1949.
836. Okkelina Timmer, geb. te Winschoten 26 oct. 1923; zij huwde op 12 april 1955 aldaar met Jan Willem Kramer, N.H., geb. te Wijk bij Duurstede 17 febr. 1923, houder van een loodgietersbedrijf, wonende te Leersum (Utr.) Rijksstraatweg 235, zoon van nu wijlen Willem Kramer en Dirktje Knoppers.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:
1. Willem Kramer, geb. te Amerongen 25 mei 1956.
 2. Albertina Dirkje Kramer, geb. te Leersum 29 feb. 1960.
715. Eefke Jager, geb. te Heiligerlee 21 apr. 1894, huwde op 11 oct. 1923 te Scheemda met Wilto Rendering, N.H., boekhouder, later beroepsofficier, zoon van Steffen Rendering en Grietje Westera, landbouwer te Sellingen. Ze wonen thans te Sellingen, Hassebergerweg 36.

Uit hun huwelijk is geboren 1 zoon genaamd:
 Steffen Jan Rendering, geb. te Winschoten 25 febr. 1925, N.H., van beroep landbouwer, wonende te Sellingen, Zuidveldweg 3; hij huwde 8 oct. 1947 aldaar met Jantje Wilts, geb. te Onstwedde 21 nov. 1923, dochter van Wubbo Jan Wilts en Harmke Pinkster, wonen aldaar Barlage.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:
1. Wilto Rendering, geb. te Sellingen 7 aug. 1948.
 2. Wubbo Rendering, " " " 30 aug. 1953.
 3. Eefko Arend Rendering, geb. te Sellingen 12 mei 1958.
716. Geert Jager, geb. te Heiligerlee 2 mrt 1896, N.H., van beroep metaalbewerker, aldaar, Prov.weg 40. Hij huwde op 22 mei 1924 te Nieuwolda met Jantje Uil, geb. aldaar 17 jan. 1900, dochter van Tammo Uil en Elizabeth Flap.

- Uit dat huwelijk zijn geboren 3 kinderen:
1. Arend Jager, volgt 837.
 2. Elizabeth Jager " 838.
 3. Tammo Jager " 839.
837. Arend Jager, geb. 1 mei 1925 te Heiligerlee, N.H., van beroep P.T.T.-beambte, wonende te Winschoten, Dwingeloweg 15, later Goudenregenlaan, huwde op 30 jan. 1958 aldaar met Annie Lourens, geb. aldaar 10 nov. 1932.

Zij is een dochter van Jacob Lourens en Naantje Mooibroek.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:
1. Geert Jager, geb. te Winschoten, 15 jan. 1959,
 2. Jacob Jager, " " " 20 jan. 1960,
 3. Jantje Jager, " " " 13 apr. 1963.
 4. Naantje Jager, " " " 26 aug. 1967.
838. Elizabeth Jager, geb. te Heiligerlee 30 aug. 1928, huwde op 14 oct. 1954 te Scheemda met Cornelis Mooibroek, N.H., geb. te Sellingen 1 maart 19.., van beroep manufacturier, wonende te Amsterdam-Noord, Houdringe 173, Nieuwendam, zoon van Derk Mooibroek en Gesien Scholtens.

- Uit hun huwelijk is geboren 1 dochter:
 Jantje Elizabeth Mooibroek, geb. 9 juni 1957 te Heiligerlee.
839. Tammo Jager, geb. 31 dec. 1934 te Heiligerlee, N.H., van beroep koopman, wonende te 's-Gravenhage, van Hoytemastraat 91. Hij huwde op 18 mrt 1960 te Winschoten met Egberdientje Kornelia Beumee, geb. te Winschoten 18 oct. 1936 te

dochter van de koopman Johannes Beumee en Jantje Tuin.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:
1. Gerald Richard Jager, geb. te 's-Gravenhage 26 sept. 1961.
 2. Janet Annelies Jager, " " " 8 sept. 1965.
717. Kasper Jager, geb. 7 febr. 1899 te Heiligerlee, N.H., van beroep typograaf, overleden te Groningen 21 sept. 1967. Hij huwde op 3 dec. 1925 te Scheemda met Antje Koning, geb. 27 jan. 1901 te Heiligerlee, dochter van Meindert Koning en Elisabeth Bloksma, wonende te Winschoten, Grintweg 167.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:
1. Okkelina Jager, geb. 11 mei 1927 te Winschoten, gehuwd te Winschoten 3 sept. 1953 met Wubbo Rendering, geb. 21 oct. 1920 te Meeden, huisschilder, wonende te Heiligerlee, Provincialeweg, zoon van Jan Rendering en Wupke Kolk.
 2. Meindert Jager, volgt 840.
 3. Elisabeth Jager, " 841.
 4. Arend Jager, " 842.
840. Meindert Jager, geb. te Winschoten 2 oct. 1927, N.H., van beroep hoofdonderwijzer Chr. School, wonende te Gieterveen, gem. Gieten (Dr.) Veenackers 10. Hij huwde 28 aug. 1952 te Winschoten met Betje Houwen, geb. 17 mei 1930, dochter van Willem Houwen en Grietje Lutter te Onstwedde.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 3 kinderen:
1. Grietje Fenny Jager, geb. te Oude Pekela 6 aug. 1957.
 2. Kasper Arend Jager, " " " 12 apr. 1959.
 3. Willem Anne Jager, " " Veendam 24 okt. 1966.
841. Elisabeth Jager, geb. 8 okt. 1930 te Winschoten, huwde 3 okt. 1957 te Winschoten met Eggo Boer, N.H., geb. 16 jan. 1930 te Gasselte, van beroep arbeider, wonende te Scheemda, Lijsterstraat 18, zoon van Harm Boer en Fenje Mulder.

- Uit hun huwelijk geboren 3 kinderen:
1. Antje Okkelina Boer, geb. 11 dec. 1958 te Scheemda
 2. Harm Jan Boer, " 22 nov. 1961 " "
 3. Fenje Elisabeth Boer, " 22 juli 1966 " "
842. Arend Jager, geb. te Winschoten 16 mei 1932, N.H., ambtenaar Sociale Werkplaats, wonende te Appingedam, Rengerstraat 113, huwde 8 nov. 1956 te Scheemda met Siena Klungel, geb. 15 sept. 1934 te Scheemda, dochter van Willem Klungel en Frouwke Doddema aldaar.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:
1. Kasper Willem Jager, geb. te Winschoten, 9 dec. 1963.
 2. Willem Hendrik Jager, " " " 9 apr. 1966.
718. Geessien Jager, geb. te Heiligerlee 16 aug. 1901, huwde 19 mei 1927 te Scheemda met Lourens Prins, N.H., geb. te Beerta 13 juli 1900, van beroep ambtenaar b/d Raad van Arbeid, wonende te Winschoten, later te Groningen, IJsselstraat 55a, overleden aldaar 5 nov. 1965, zoon van Derk Prins en Grietje Bolhuis.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 4 kinderen:
1. Grietje Derkina Harmina Prins, volgt 843.
 2. Arent Okke Prins " 844.
 3. Dirkje Harmina Prins, " 845.
 4. Okko Arent Prins, geb. te Winschoten 26 dec. 1944.
843. Grietje Derkina Harmina Prins, geb. te Winschoten 20 juni 1928, huwde op 19 mei 1952 te Winschoten met Arie v.d. Heuvel,

Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

844. Arent Okke Prins, geb. te Winschoten 8 aug. 1930, N.H.,
van beroep ambtenaar Prov. Griffie te Assen, wonende aldaar
Beilerstraat 14, huwde 30 nov. 1956 te Assen met Hendrika
Adriana van Pienbroek, geb. 26 juli 1931 te Rijswijk (N.H.)
dochter van Johannes Adrianus van Pienbroek en van Hendrikje van
Werven.

1. Lourens Adriaan Prins, geb. te Assen 27 aug. 1958.
2. Hendiette Gesa Prins, geb. " " 9 apr. 1962.
3. Ariadne Carolina Prins, " " " 23 mei 1964.

- Uit hun huwelijk is geboren:

719. Okkelina Jager, geb. te Heiligerlee 9 sept. 1903, huwde op 1 nov. 1928 te Scheemda met Koert Lange, N.H., van beroep metaalbewerker, later melkhandelaar, geb. te Eexta 30 juli 1906, wonende te Meppel, Comm. de Vos van Steenwijklaan 8, zoon van Elzo Lange en van Jantje Wever.

1. Elzo Arend Lange, volgt 846.
2. Okkelina Jantina Lange, " 847.
3. Jantje Lange, geb. te Meppel, 13 maart 1944, gemeente ambtenares, wonende te den Helder.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

847. Okkelina Jantina Lange, geb. te Meppel 5 febr. 1937, huwde op 30 aug. 1963 te Meppel met Jan Brinkman, geb. 2 oct. 1931 te Koekange, gem. de Wijk, N.H., van beroep monteur, wonende te Meppel, van Cuykstraat 32, zoon van Frens Brinkman en van Aaltje Veneman.

1. Frits Koert Brinkman, geb. te Meppel 26 dec. 1965.
2. Okkelina Alida Brinkman, " " " 20 mei 1968.

Uit dit huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

2. Douwe Jager, volgt 848.

- Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Arend Roelof Jager, geb. te Hoozeveen, 26 maart 1964.
2. Henderika Wilhelmina Jager, geb. te Hoozeveen, 28 febr. 1967, overl. aldaar 21 apr. 1967.

721. Jantiena Jager, geb. te Heiligerlee 4 nov. 1911, huwde 14 aug. 1935 te Scheemda met Roelf Bennema, N.H., geboren te Win-schoten 4 oct. 1909, van beroep agent van politie, wonende te 's-Gravenhage, Wapenveldestraat 53, overleden aldaar 13 jan. 1945, zoon van Geert Bennema en Trientje Palts.

Uit hun huwelijk is geboren een dochter:

Catharina Johanna Bennema, geb. 27 febr. 1940 te Den Haag.
Zij huwde op 30 juni 1964 aldaar met Johan Bosch, N.H., geb. 16
jan. 1937 te Zwolle, van beroep agent van politie, wonende aldaar,
Rhenenstraat 56a, zoon van Dirk Bosch en Geesje van der Kolk.

Uit hun huwelijk zijn geboren 2 kinderen:

1. Rudolf Dirk Johannes Bosch, geb. te Den Haag 11 aug. 1966.
2. Jeantine Margaretha Bosch, " " " 25 juni 1970.

ÆTATIS
SVÆ · 24 ·
A 1621

Het komt voor op een schilderij, een dame voorstellend, die in 1621 24 jaar oud was.

Omschrijving:

gedeeld: 1 in goud de friese halve adelaar
(zwart)

II doorsneden:

boven: in zwart een aanziende ramskop van zilver
onder: in rood drie aanziende leeuwenkoppen van goud (2.1).

Mogelijk zijn de leeuwenkoppen rozen.

door Th. S. H. Bos

Als reactie op mijn artikel, verschenen in de tweede aflevering van de 15e jaargang (1970) bladz. 33, ontving ik van de Heer P. J. Ritsema uit Scheveningen de volgende aanvullingen:

Ida Wiardi was een dochter van Ds. Harmannus Wiardi (overl. 17-2-1685 te Enum) en Johanna Gerken. Zij werd ca. 1665 te Enum geboren en op 26-2-1723 te Delfzijl begraven. Haar echtgenoot Oetze Atsema werd op 13-4-1728 te Delfzijl begraven, 61 jaar oud.

R.A. Groningen XII b*, d.d. 10.3.1708. Huwelijkscontract tussen Hendrick Bartels en Alegonda Wiardi. Getuigen aan bruidegomszijde de Weleerw. Heer D. J. A. Mobius, pastor tot Delfzijl en Robert Wetter en aan bruidszijde haar broeder P. Wiardi en zijn huisvrouw G. Wetter, echtelieden, S. Hiddema en zijn huisvrouw Catharina Wiardi, Oetze Atsema en Ida Wiardi als swagers en zusters en de Welgeleerde Heer dokter Wiardi als Oom.

R.A. Groningen XII b*, d.d. 30.3.1731. Huwelijkscontract tussen Wicher Wichers als bruidegom en de eerbare juffer Beertha Wijardi bruidt. Getuigen aan bruidegomszijde Jacobus Wichers en Pieter Wichers als broers, Albert Oltmans en Eetje Goikus als aangehuwde broer en zuster en de eerbare jongedochter Helena Wichers als zuster en d'eerbare Margaretha (?) als aangehuwde zuster en aan des bruidszijde Pietrus Schut als sibbe en Eisso Hagenouw als vreemde voogd bij het overlijden van Dr Jacob Hillebrandts als gewesene principael voormondt, Harmannis Atsema, Augustinus Atsema, de eerbare Elina Atsema en Johannes Atsema als neefs en nigten.

Uit dit bovenstaande huwelijkscontract blijkt, dat het Willemina Atsema (I.3) was die op 19-10-1719 overleed.
In het tweede huwelijkscontract d.d. 2.12.1734 tussen Samuel de Beer en Beertha Wiardi komt Harmannus Atsema voor als neef en sibbevoogd.

Tot slot wil ik u nog wijzen op een artikel van Dr. W. J. Formsma, over het "misdrijf" van Ida Atsema, verschenen in het maandblad "Groningen" I (1958/59), blz. 14-17.

ooo

De naam Scheerhoorn.

Te Winschoten werd op 31 Januari 1675 gedoopt Jickjen d.v. Berent Jansen van Scheerhoorn en Grietje Abels.

Den 20 Aug. 1825 zijn te Hoogezand getrouwd Roelof Roelofs te Velde wedn. van Hiltje Everts indertijd boerinne te Kropswolde aldaar overleden 60 jaar, geb. Zuidlaarderveen, landb. won. te Kropswolde zoon van wijlen Roelof Harms wel eens bijgenaamd Scheerhoorn in leven landb. en wijlen Jantje Hindriks ehel. te Wolfsbarga, de eerste aldaar en de tweede te Zuidlaarderveen overleden en Ida Eppes, weduwe van Jan Harms van Bruggen in den tijd inlandsch kramer te Fokshol en aldaar overleden, 58 jaar. geb. te Fokshol inlandsche kramer won. te Fokshol. d.v. wijlen Eppe Jans, watermolenaar en wijlen Jantje Geerts ehel. te Fokshol en aldaar overleden.

Medewerkers aan dit nummer zijn:

Th. S. H. Bos,	Steentilstraat 1a,	Groningen
Drs. R. Hofman,	Mecklenburglaan 16,	Bussum
A. Hoft,	Wilhelminaweg 24,	Appingedam
Ir. Th. P. E. de Klerck,	Parklaan 42,	Winschoten
Hk. Timmer Gzn.,	Const. Huygenslaan 43,	Winschoten
A. de Vries,	Engelsestraat 17,	Leeuwarden

Bovenstaande ruimte kan gebruikt worden voor aankondigingen en mededelingen.

Redactie: Ir. Th.P.E. de Klerck

G.W. Nanninga

Eventuele bijdragen te zenden aan het redactieadres: "Gruoninga",
Schoutelaan 14 - Haren (Gr.)

INHOUD:

P.J.C. ELEMA	- Doornbos in Uithuizermeden en Oldenzijl,	97
K.S. HEYNING-REINDERS	- Voorgeslacht Elema te Godlinze,	104
IR. TH.P.E. DE KLERCK	- Een familie Mensinga (III),	105
IR. TH.P.E. DE KLERCK	- Enige verschoolen dopen in Noordbroek,	114
G.W. NANNINGA	- Tamme Gerrits en zijn broer Niengh Gerrits,	115
A. DE VRIES	- De voorouders van mijn schoondochter (II),	120
P.J. RITSEMA	- Aanvulling geslacht Robersum,	124
A. HOFT	- Amses, Jelmers, Eeuwes, Eltjes, of De ridder en de halve leeuwen (IV).	125

door Petronella J.C. Elema.

Het stukje volkskunst waarvan hierbij een afbeelding wordt gegeven, kreeg ik kortgeleden van mijn grootouders ten geschenke. Gelukkig konden zij erbij aangeven langs welke kronkelige wegen der vererving het in onze familie was beland!

Zij kregen het nl. indertijd uit de bezittingen van Nanco en Fokko Warmolts, twee bejaarde vrijgezellen uit Oldenzijl, daar resp. 22-2-1871 en 29-3-1875 geboren uit het huwelijk van Trijntje Sirps Elema en Roelof H.N. Warmolts.

Hoewel Trijntje in totaal zes kinderen heeft gehad, kreeg geen daarvan nakomelingen en zo vererfden enkele stukken later op de kinderen en kleinkinderen van haar broer Reinder Pieters Elema op Karshof, tr. Kantens 20-5-1859 Mentje Klaassens Eendhuizen.

Het schilderijtje in kwestie was echter afkomstig uit de familie van Trijntjes eerste man Berend Lulofs Eenkema (getr. Uithuizermeeden 9-1-1863) en Fokko, de langstlevende der broers, zal het dus wel verworven hebben van zijn (enige) halfzuster Elisabeth Berends Eenkema, geb. Oldenzijl 31-12-1864 en overl. in "Avondlicht" te Haren 30-10-1942.

Intussen zitten we al heel dicht bij de oorspronkelijke herkomst, want de moeder van Berend Lulofs Eenkema was Elisabeth Melles Doornbos die onder de initialen L.M.D. op de tekening voorkomt.

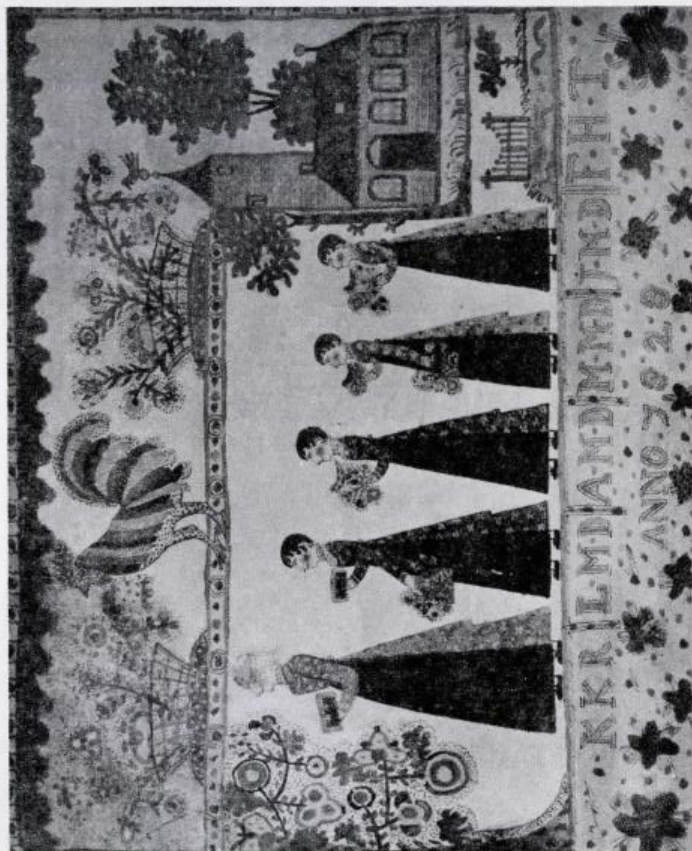
De vijf afgebeelde dames geven de indruk van een moeder met dochters en dat blijkt wel te kloppen. Ook het feit dat de twee meest rechtse meisjes precies even groot zijn getekend is in overeenstemming met de waarheid, al zou een objectieve beschouwer zich gemakkelijk kunnen vergissen ten aanzien van de leeftijd; deze tweeling kan toen nog geen vier jaar oud geweest zijn!

Het jaartal is namelijk duidelijk genoeg (1828) en het geheel maakt de indruk alsof het gezin op Palmzondag op weg naar de kerk is.

Deze tak van een uitgesproken doopsgezinde familie had die godsdienst kennelijk al zo'n veertig jaar eerder verlaten en zo is het mogelijk dat het rechts op de tekening afgebeelde kerkje dat van Oldenzijl voorstelt met de toen nog vrijstaande toren, zoals de familie-overlevering het wil hebben. Overigens is de gelijkenis bepaald niet groot.

De letters F.H.T. bleken in dit gezin (zie de genealogie III,1) niet te plaatsen en mede gezien het wat grotere lettertype kunnen we aannemen dat ze de tekenaar aanduiden. Misschien kan iemand hem identificeren? De grootte van de tekening is 30 bij 40 cm en de kleuren zijn helder, feestelijk en met zorg neergezet.

Het kostte slechts weinig moeite de voorgestelde personen thuis te brengen en al evenmin om ze in het kader van hun tijd en hun familie-relaties te plaatsen. Het is nooit de bedoeling geweest een compleet overzicht van dit geslacht Doornbos te geven en wanneer de nu volgende genealogie uitgaat boven een enkele bespreking van het betrokken gezin is dat mede te danken aan de heer G.A. Brongers, die een aantal gegevens uit zijn dossiers kon lichten en deze beschikbaar stelde. Uiterst waardevol bleek zijn verwijzing naar het (familie-)archief Heckman-Germs, dat over de eerste generaties vrij veel materiaal gaf. Hieronder bevond zich ook het familie-kroniekje van Mello Luurts Doornbosch, dat in de genealogie is opgenomen. Tevens is gebruik

gemaakt van de zeer fragmentarische opgaven uit "Ommelander Geslachten".

- I. Melle Luurts Doornbosch, 1b, op de Ouden Dijk te Uithuizermeeden; geboren (volgens vermelding in "Ommelander Geslachten") in 1707, begraven Uithuizermeeden 15-3-1773. Van zijn hand is een korte familiekroniek bewaard gebleven (Archief Heckman-Germs, no. 3) waarvan hierbij één pagina is afgebeeld. De beide andere bevatten de volgende tekst:

"De Edele Mello Luirts Doornbosch en zijn huisvrouw Anje Rengers. 1736 den 10 december ons door ongeluk onze schuirs afgebrand met een gedeelte van het zaat en 3 voolen en 16 beesten jonkgoed. 1737 in de waars (een verouderde Groninger dialectische term voor lente) den 11 maart zijn wij wederom met onze nieuwe schuire begint te timmeren en heeft ons zoo duizend daalders gekost. 1737 in de waars hebben wij het Zuider end van onze hooge zingel in de binnengraft gement tot sligt land. 1738 in de waars tijd heb ik Mello Luirts Doornbos de kant na het loeg van onze hooge zingel in de graft laten brengen en heb van de roe geeven 7 stuivers waardoor het olde hof ongeveert 2 graas is vergroot. 1739 is de zingel bij de weg langs in de graft gebragt. 1740 is er een ongemeene harde winter geweest waardoor eene duire tijd is geweest. 1741 hebben wij onse graft om heem laten graven. 1745 is er een algemeene sterfte onder het rundvee geweest waardoor wij 49 hebben verlooren oud en jonk en maar een daardoor gekregen en nog 4 koeyen dat wij niet weeten of zij ziek hebben geweest of niet. 1748 den 26 april is er een algemeene vergadering of landag in Ap-pingadam geweest van borgen en boeren en hebben aldaar Zijn doorluchtige hoogheid Willem Carel Hindrik Frizo tot erfstadhouder verklaard van onse provinsi van Groningen zoo wel vrouwelijke als mannelijke lijni neffens andere provinsi. Den 10 juni zijn alle pagten afgezet. 1751 den 22 october is zijn Hoogheid de prins erfstadhouder overleden. 1757 is er een duire tijd geweest bijzonder in de haaver zoodat een mud heeft gegolden 5-5- tot 5-10-. Hetzelfde jaar hebben wij onze karrenhuis nieuws gezet. 1763 den 5 januarii heb ik Mello Luirts de groote ijperenbomen voor de gevel en enigen om de zuidkant op de graft en de ijperenboomen op de uitvaard te saamen 76 stuk voor 500 guldens verkogt. 1763 en 1764 heb ik nog een ijperen essschen elderen wilgen uitmijnen laten voor 200 gulden. 1765 in de herfst heb ik de ijperen boomen op de uitvaard weeder gezet en het stuk kost 12 stuivers en de uitvaard een steek leger gemaakt."

Hij trouwt 1. vóór 1736 (Omm. gesl. geeft 10-6-1725) Anje Rengers, die (weer volgens Omm. gesl.) sterft 14-9-1742.

Trouwt 2. 22-3-1744 Martjen Freerks.

Zij overl. Uithuizermeeden 3.11.1758 "op een vriedag en morgen

1744 Den 22 Maart Ben ik Melle Luints Doornbosch
 met mijn Lieve vrouw Martjen Frecks getrouwt
 in van Lubberts Egges de docht.
 1745 Den 19 februari is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in de kraam gekoomen en is verlost van een jonge
 Dochter op Zondag naagt tusschen 11 en 12 uur
 in is anje Melles Doornbosch genaamt
 1747 Den 9 Maart is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in de kraam gekoomen en is verlost van een
 jonge Doon en is genaamt Frecks Melles Doornbosch
 1749 Den 20 februari is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in kraam gekoomen en is verlost van een jonge
 Dochter en is genaamt Bouke Melles Doornbosch.
 1. agterniddaags om 2 uur
 1751 Den 13 Junij is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in de kraam gekoomen en is verlost van een jonge
 Dochter en is genaamt Lysabet Melles Doornbosch
 op een vrijdag en morgen om 2 uur
 1753 Den 20 September is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in de kraam gekoomen en is verlost van een jonge
 Dochter en genaamt Eltjen Melles Doornbosch
 op een donderdag.
 1755 Den 22 April is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in de kraam gekoomen en verlost van een jonge
 Dochter en is genaamt Wibge Melles Doornbosch.
 op een vrijdag
 1758 Den 22 October is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in de kraam gekoomen en is verlost van een jonge
 Dochter en is genaamt Martjen Melles Doornbosch.
 Den 3 November is mijn Lieve vrouw Martjen Frecks
 in den keem ontfloopen op een vrijdag en morgen tusschen
 8 en 9 uur en op Maandag den 13 dato ten aarde is stalt
 1765 Den 22 April is Bouke Melles Doornbosch overl. en op den
 2 Maart begraven verdragende den 22ste op Stankings door Gerson
 Christum

tusschen 8 en 9 uur" (na een bevalling op 22-10-1758) en is be-
 graven op 13-11-1758.

Uit het eerste huwelijk (onder meer?):

1. Luirt Melles; volgt II.1.
2. Renger Melles; volgt II.2.

Uit het tweede huwelijk (allen te Uithuizermeeden):

3. Anje Melles, geb. 14-2-1745; volgt II.3.
4. Freerk Melles, geb. 9-3-1747.

Ommelander geslachten noemt hem enkele malen als getuige
 en voogd.

5. Bouke Melles, geb. 26-2-1749, overl. 26-4-1765 en begraven
 2-5-1765 (dit staat niet vermeld in het begraafboek van
 Uithuizermeeden).
6. Lysabet Melles, geb. 11-6-1751; volgt II.4.
7. Eltjen Melles, geb. 20-9-1753.
8. Wibge Melles, geb. 25-4-1755.
9. Martjen Melles, geb. 22-10-1758; volgt II.5.

- II.1. Luirt Melles Doornbos, lb. Colhol te 't Zandt.
 Volgens Omm. gesl. geboren 1729 en overl. 1785, volgens G.G.W.
 geb. Uithuizermeeden, 18-2-1729, overl. Kolhol, 17-5-1785,
 zie "Grafchriftenboek Oosternieland 19". (niet in begraafboek).
 Ondertrouwt 1. Uithuizermeeden 18-1-1755 (attestatie op 15-2-
 1755) Anje Pieters van 't Zandt. Uit dit huwelijk twee kinderen,
 genoemd in het huwelijkscontract van 1765. Volgens opgave van
 de heer Brongers was zij geb. 25-12-1733 en stierf 5-7-1763.
 Trouwt 2. (H.C. 8-1-1765, XXK 1) Trijntjen Tonnis, dr. van
 Tonnis Luilofs en Geertruid Derks Huizinga, lb. op Den Hoorn
 te Oosternieland. Kinderen niet verder nagegaan.
 Ommelander geslachten, blz. 1204, geeft op dat ook Luijrt Mel-
 les familieaantekeningen naliet en wel in een bijbel, in bezit van
 mevrouw Elings-Oosterhuis te Uithuizen.
- II.2. Renger Melles Doornbos, begraven Uithuizermeeden 13-2-1784.
 Ondertrouwt Uithuizermeeden 16-2-1760 met Eltjen Tjaarts van
 Uithuizen; het huwelijk werd daar in de vermaning bevestigd.
 Zij werd begraven (als "Renger Melles vrouw") Uithuizermeeden
 24-12-1778 en was een dochter van Tjaart Pieters en Aagtje
 Egges. Kinderen niet verder nagegaan. (Volgens G.G.W. was
 R.M. Doornbos landbouwer op Ungersmaheerd te Uithuizermee-
 den en sedert 1769 leeraar der doopsgezinden).
- II.3. Anje Melles Doornbos, overl. Uithuizermeeden 17-1-1813.
 Trouwt 1. 26-12-1773 (H.C. 14-12-1773) Tonnis Harms. Hij is
 geb. Oosternieland 17-6-1728, overl. Uithuizermeeden 26-11-
 1777, begr. 28-11 d.a.v.
 Trouwt 2. 7-11-1779 Cornelis Willems, geb. ca 1747, overl.
 Uithuizermeeden (wonende Hefswal en oud 62 jr) 28-11-1806.
 De meeste van deze data zijn ontleend aan het stuk no. 31 uit het
 archief Heckman-Germs.
 Uit het eerste huwelijk:
 1. Melle Tonnis Doornbos, geb. Uithuizermeeden 22-10-1776,
 lb. Eekswal. Hij maakt 13-6-1814 een testament waarbij hij
 zijn halfbroer uit zijn moeders tweede huwelijk, bij wie hij

inwoont, als erfgenaam benoemt echter onder uitkering van een zeker bedrag aan zijn halfzuster Reintje Tonnis (gehuwd met Jan Willems) uit zijn vaders eerste huwelijk met Diewerke Claassen. Na zijn dood in juni 1815 ontstaan hierover moeilijkheden.

Uit het tweede huwelijk:

2. Willem Cornelis Doornbos, geb. Uithuizermeeden 21-4, ged. 30-4-1780, 1b. Eekswal, overl. aldaar 10-7-1829 ongehuwd.

- II.4. Lysabet Melles Doornbos; ged. Oldenzijl (als bejaarde) 27-9-1782, overl. Oldenzijl 25-1-1815 in huis no. 3.
Ondertr. Uithuizermeeden 12-11-1773 Jan Ubels van Oosternieland. Hieruit:

1. Melle Jans Dorenbos, geb. ca. 1774; als achtjarige ged. Oldenzijl 27-9-1782 (volgt III.1).

- II.5. Martje Melles Doornbos, overl. Uithuizermeeden 2-6-1823 in huis no. 64.
Ondertr. 1. Uithuizermeeden 18-10-1777 (att. om in Uithuizen te trouwen) Pieter Dreeuwes, die wordt begr. Uithuizermeeden 20-6-1791.

Trouwt 2. Uithuizermeeden 26-2-1792 Willem Christiaans Smit van Stedum (hij hertr. Usquert 4-12-1827 Grietje Derks Zuidema). (zie v. Winter: "Hoogstaangeslagenen" p. 364 en 381).

1. Cornelis, ged. 4-11-1792.
2. Melle, ged. 24-11-1793.
3. Bauke, ged. 27-9-1795.
4. Okje, ged. 9-4-1797.
5. Melle, ged. 30-9-1798.

- III.1. Melle Jans Dorenbos; 1b. Oldenzijl, overl. Oldenzijl huis no. 3 30-8-1824.

Trouwt Uithuizermeeden 11-5-1816 Korneliske Kornelis, die later nu en dan voorkomt als Ritsema, ged. 31-12-1784 als dochter van Kornelis Pieters en Anje Harms op 't Zandt.

Zij trouwde 1. 't Zandt 25-5-1806 Jacob Lammerts van Rottum en 3. Uithuizermeeden 29-3-1830 Hendrik Jacobs Bos. In 1850 wordt ze "winkeliersche" genoemd en ze overlijdt als zodanig Uithuizermeeden 15-9-1857.

Kinderen (allen te Oldenzijl):

1. Elizabeth, geb. in huis no. 2, 25-6-1817 (volgt IV.1).
2. Anje, geb. in huis no. 2, 4-2-1821.
3. Mellina, geb. in huis no. 2, 23-12-1824 (volgt IV.2).
4. Jantje, geb. in huis no. 2, 23-12-1824 (volgt IV.3).

Deze tweeling werd postuum geboren.

- IV.1. Elizabeth Melles Doornbos (blijkens de initialen op de tekening ook ook Lisabet genoemd); overl. tussen 1845 en 1854.

Trouwt Middelstum 9-11-1838 Luijlof Berends Eenkema, dan 1b. te Huizinge, daarna rentenier te Oosternieland en Oldenzijl, overl. Oldenzijl 7-11-1854. Hij is een zoon van Berend Cornelis Eenkema en Martje Lulofs Siebenga: de familie Eenkema, eveneens van doopsgezinde afkomst, stamt van "Eenkema" in Zeerijp.

Kinderen:

1. Berend, geb. Huizinge 24-12-1838.
2. Melle, geb. Oosternieland 27-3-1840; overl. in huis no. 26 te Oldenzijl 9-5-1842.
3. Martje, geb. Oosternieland 15-2-1842.
4. Kornelia, geb. Oldenzijl 10-11-1843.
5. Elizabet, geb. Oldenzijl 7-9-1845, overl. aldaar 5-8-1854.

- IV.2. Mellina Melles Dorenbos.

Trouwt 1. Uithuizermeeden 13-4-1850 Harmannus Jans van der Molen, 1b. te Oldenzijl, oud 34 jr, zoon van wijlen Jan Harkes van der Moolen en Kornelske Luitjens Veenkamp. Hij overlijdt Uithuizermeeden 12-5-1858.

Trouwt 2. Uithuizermeeden 11-5-1859 Ties Scholtens van aldaar, z.v. Lammert Ties Scholtens en wijlen Nanje Harms Maning. Uit het eerste huwelijk (allen te Oldenzijl):

1. Knelske, geb. 26-1-1851.
2. Melle, geb. 24-12-1851, overl. 4-10-1852.
3. Melle, geb. 7-12-1852.
4. Jan Harkes, geb. 11-1-1854.
5. Bouke, geb. 23-11-1856.

- IV.3. Jantje Melles Dorenbos, overl. Uithuizermeeden 5-4-1854.

Trouwt Uithuizermeeden 12-4-1848 Hindrik Pieters Toppen, broodbakker.

Kinderen (te Uithuizermeeden):

1. Pieter, geb. 16-2-1849.
2. Kornelia, geb. 9-8-1850.
3. Melle, geb. 27-3-1853.

ooo

Uit D.T.B.-boek Noordbroek.

Op heden, zijnde woensdag den 27 maj 1772, daags voor de Hemelvaarts-Dag, hebbe ik aan het huis van Geert Aijlckes en Hebeltje Luppes ehl., welke ik eens bezogt, eene aantekening gelezen in een zeer oude Bijbel, welke gemelde ehelieden onlangs onder de aangeërfde nalatenschap van wijlen haar broeder en swager Arent Luppes, in leven mr. kuyper in Uiterburen onder Zuidbroek, gevonden hadden; welke ik, om desselfs merkwaardigheid hoofdzakelijk in dit Kerke-boek thans overbrengende, luidende merendeels als volgt:

Anno 1666 zijn in Noordbroek 716 menschen aan de pestilentie gestorven en aldaar op het kerkhof begraven. Ook zijn in het selve jaar in Zuidbroek een even gelijk getal van 716 menschen aan de pestilentie overleden en op het Zuidbroekster kerkhof begraven.

Anno 1672 den 2 februarij zijnde Ligtmis-Dag, is 's avonds tusschen 3 en 4 uren ds. Ellerus Eppinus, pastor in Noordbroek, in den Heere gerust, oud zijnde in het 78 jaar, nadat eerst predicaant op de Meden geweest is en van daar naar Noordbroek beroepen zijnde, het werk der Heilige Bediening in deze gemeente plus minus 46 jaren lang had waargenomen, verwagende een zalige opstandinge in Christus Jesus ten eeuwigten leven.

door K.S. Heyning-Reinders

Op blz. 185 e.v. van het "Familieboek Elema" worden de Godlinzer Elema's behandeld; hieronder volgen enige aanvullende gegevens.

- I. Michiel Wibbes huwde (de 2e keer) Maart 1697 te Stedum Henderchien Jans van St. Annen; hij was landbouwer in de clauw Lutje Wijtwerd (Boerderijenboek Stedum nr. 89). Kinderen:
- II. Trijntje Michiels huwde 1730 Willem Christiaans eveneens landbouwer op een boerderij in de Lutje Wijtwerder clauw, vermoedelijk "Olde Boelsema". (BBS nr. 99).
Wibbe Michiels huwde (de 2e keer) Gepke Julles. Hij was landbouwer in de Weer, waarschijnlijk de "Occo Reintiesheert" (BBS nr. 80).
Pilke Michiels huwde eerst 1730 Hendrik Alberts, landbouwer op de boerderij als nr. 89 in het Boerderijenboek Stedum voorkomend (zie boven); in 1747 trouwde ze Jan Geerts.
Albert Michiels huwde 1739 Grietje Klaasens, wed. Focke Heres, bakker te Garsthuizen.
Jan Michiels (overl. 1769) huwde eerst op 16-12-1725 te Stedum Lysebeth Foppes van Loppersum, daarna (vóór 1749) Dieuwerte Clasens (overl. 27-11-1782 te Heveskes). Hij was landbouwer te Huizinge, Oosterwierum en Heveskes, en kerkvoogd-ouderling.
- III. Kinderen uit het huwelijk van Jan Michiels en Lysebeth Foppes:
Foppe, ged. 28-3-1726 te Eenum.
Henderchien, ged. 1-1-1729; jong overleden.
Henderchien, ged. 23-10-1730 te Huizinge; huwde 25-12-1751 te Heveskes met Bouke Harms.
Michiel, ged. 4-6-1734.
Tonnis, ged. 12-4-1737 te Huizinge, de stamvader van de Elema's te Godlinze (zie Familieboek).
- Kinderen uit het huwelijk van Jan Michiels en Dieuwerte Clasens:
Klaas,
Jannes, ged. 2-2-1749 te Heveskes.
Michiel, ged. 16-5-1751 te Heveskes van Clooster Onderwierum huwde 1e op 10-2-1782 te Heveskes Jantje Huismans van Colham (overl. 27-8-1782 te Heveskes) 2e op 12-10-1783 Heike Ailkes; vele kinderen.
Wibbe, ged. 29-4-1753; jong overleden.
Dedje, ged. 13-4-1755.
Eeuwe, ged. begin 1757; overl. 11-2-1758.
Eeuwe, ged. 31-12-1758; overl. 18-2-1759.
Eeuwe, ged. 23-11-1760; overl. 5-6-1782.
Wibbe, ged. 24-4-1763?; overl. 9-6-1782.
Albert, ged. 24-4-1763; overl. 16-9-1763.
Grietje, ged. 24-4-1763

Wat Lysebeth Foppes betreft het volgende: Foppe Douwes en Annie Jans beiden van Uithuizermeden huwden aldaar 18-11-1694. Kinderen daar gedoopt: de tweeling (~ 13-10-1695) Lisebeth, jong overleden en Jacoba, 27-3-1714 te Loppersum gehuwd met Jacob Clasen. Tonnis ~ 3-3-1700 en Lysebeth ~ 9-1-1698, zij is waarschijnlijk de vrouw van Jan Michiels.

en andere afstammelingen van Menso Jans en Lammetjen Jansen Hoving

door ir. Th.P.E. de Klerck

vervolg van bl. 79 van deze jaargang.

- IV.6. Jan Blankstein (= III 2.5), ged. Groningen 28.3.1730, werd Proponent te Sleen 5 sept. 1753 en is in maart 1760 door Z.D.H. den Hertog van Brunswijk aangesteld tot Adj. Pred. te Baarle en aldaar bevestigd 21 Sept. 1760 door Ds. van Drunen, Pred. te Alphen. Hij huwde te Rotterdam Jan. 1790 met Johanna Otterbos, wed. van A. van der Laan. Zij stierf aldaar 8 July 1793, oud bijna 62 jaren.
- IV.7. Alagonda Blankstein (= III 2.9), ged. Groningen 25.1.1735, ondertrouw Gron. 2.4.1757 (aanwezig Menso Blankstein (III 2.10) als broeder), tr. aldaar 22.4 met Dirk Wijtingh, van Groningen. Zij hadden drie kinderen:
1. Bouwina Wijtingh, obiit.
2. Hendrik Wijtingh, was Rector te Kampen. Hij huwde met M. Beekhuis.
3. Herman Wijtingh, boekverkoper te Amsterdam.
- IV.8. Mento Mentis (= III 3.1) (G.G.W.), ged. Bergum 2.8.1709, hij werd 5.5.1724 student te Gron. en 2 April 1731 proponent, candidaat classis Westerkwartier; 14 Maart 1735 is hij op vertoende acte van collatie van Hare Doorl. Hoogheid de Prinses van Oranje Nassau eerst tot adjunct Prediker te Benschop beroepen, voor Ds. Visbach, die kort daarna stierf, waarop hij 30 Mei 1735 door zijn Vader aldaar bevestigd is. In 1776 werd hij emeritus en stierf na 4 jaren rust den 8 Jan. 1781, oud 71 jaren en 5 maanden. Begraven te IJsselstein(?). Hij was den 7 Sept. 1750 gehuwd met Johanna Visch. Zij stierf 29 Dec. 1784, oud ruim 76 jaren. Zij hebben geene kinderen nagelaten. Zie Boekzaal 1781 I, 310, 411.
- IV.9. Theodorus Mentis (= III 3.2) (G.G.W.), geb. te Bergum (Fr.) 21 Febr. 1712, student te Gron. 3.4.1726, in 1733 proponent. Hij nam gedurende 9 maanden de predikdienst waar voor Ds. P. Boudaen te Amsterdam. Vervolgens te Zevenhoven (of Zevenbergen?) beroepen zijnde, kon hij de politieke approbatie niet verkrijgen. Eindelijk werd hij beroepen te Rauwert en Yrnsum en aldaar 15 July 1736 bevestigd. Hij deed zijne intrede 22 July 1736. In Nov. 1772 was hij door verzwakking genoodzaakt om eenen hulpprediker te nemen. Hij stierf 24 July 1773, oud 61 jaren en 5 maanden en werd 30 July in de kerk te Rauwert begraven, alwaar den 8 Aug. door Ds. F. Keyert eene lijkrede werd uitgesproken. Zie Boekzaal 1773 II, 187. Hij was in 1737 in het huwelijk getreden met Henrica Maria Reen, dochter van Occo Reen, secretaris van de Heerlijkheid Borkulo en Anna Catharina Knuijt. Hij had bij haar zes kinderen en hertrouwde met Titia Noyon in 1747, bij welke hij geene kinderen verwekte.

1. eene dochter die jong stierf.
2. Lammina Mentis van Rauwert, gehuwd (ondertr. Gron. 14. 11.1761) met Mento Quaestius van Zuidhorn, Med. Doctor te Groningen, hadden één kind Titia Quaestius, ged. Gron. 9.9.1763, geh. Gron. 20.5.1804 met Justus Christiaan Sasse, van Lemgo, Apothecar. Zij hadden geene kinderen. Mento Quaestius hertrouwt te Gron. 22.9.1765 met Johanna Kroll, dr. van de Capitein - geweldige Jan Kroll.
3. Hillebrandus Mentis, zie V. 11.
4. Occo Albertus, zie V. 12.
5. Arius Johannes, zie V. 13.
6. Albertus Reen, zie V. 14.

Iets nopens het geslacht Reen.

Reen of Rien eene vermaarde buurtschap in Hennaarderadeel, is de plaats waar Hessel Reen omtrent het jaar 1370 leefde. Daar woonde in 1413 zijn zoon Lolke Reen die met Jel Rispen gehuwd was. Deze waren de ouders van Hessel Reen gehuwd met Bauk Bootsma, Talkes dochter. Hun zoon Lolke Reen trouwde met Hack Roorda, Tjerksdochter. Hun kleinzoon Albertus Hessels Reen was in 1562 priester te Midlum, ook nog in 1573, wanneer hij mede consent gaf tot het wegnemen der geschillen over dijkszaken. Naderhand is hij tot de Hervormde godsdienst overgegaan. Men leest van hem in Winsemius Hist. 3e boek, p. 167.

Bij overlevering wordt verhaald dat de Hertog van Bourgondiën, uit bijzondere achting, aan zijnen Vader of Grootvader het regt gaf om het Bourgondische kruis in zijn wapenschild op te nemen en dat hij tevens beloofde om zijne zonen, die verscheidene in getal waren, in de regeering, kriegsbedieningen of in het kerkelijke, naardat hunne verkiezing viel, te zullen bevorderen.

- IV.10. Ettjen Elisabeth Mentis (= III 3.4) huwde met Harmanus van der Roest, burgemeester te IJsselstein. Zij hadden één zoon: Willem van der Roest, Pred. te Kuijk, gehuwd met Petronella Suurmond. Zij hadden verscheidene kinderen, waaronder J. van der Roest, Pred. eerst te Blaauwkapel, daarna te Elst, vervolgens te Amersfoort en laatstelijk te Haarlem, alwaar hij den 8 Jan. 1814 overleed. Hij heeft verschillende werken geschreven.

- IV.11. Theodorus Adriani (= III 4.1), (G.G.W.) ged. Gron. 14.3. 1713, overl. Gron. 8.4.1796, Iuris Utriusque Doctor, secretaris van het Aduarder Zijlvest, geh. 15.4.1748 met Anna Margaretha Bijmholt, hadden zes kinderen:
1. Anna Margreta Adriani, ged. Gron. 6.4.1749, ongehuwd.
 2. Theodora Joanna Margareta, ged. Gron. 15.7.1750, ongehuwd overleden.
 3. Wobbina Arendina, ged. Gron. 4.8.1752, geh. Kolham 3.3. 1786 met Martinus Middendorp, Pred. te Colham, heeft drie kinderen:
 - a. Jan Middendorp.
 - b. Herman Adriani Middendorp. *— verbannen wegens lating van liberale ideeën*
 - c. Aurelia Middendorp.

4. Henrietta Maria, ged. Gron. 4.10.1754, jong overleden.
5. Arius, ged. Gron. 7.1.1756, zie V 15.
6. Frederik Hendrik, ged. Gron. 10.3.1758, jong overleden. Zie Duink., N.P. 1952, p. 13, V.R.o.A. 1917 II, p. 480 en voor zijn zegel 1922 II p. 539 onder 1 en Navorscher 1931, p. 240.

- IV.12. Anna Elisabeth Adriani (= III 4.3), (G.G.W.), ged. Gron. 27.4.1717, overleden aldaar 5.5.1794, huwde te Gron. 25 Mei 1744 met Theodorus (Feltman) de Beveren, geb. te Noordhorn (Gron.) 16 Nov. 1706 (ged. 21.11), zoon van Lambertus de Beveren, Pred. eerst (1695) te Noordhorn, toen (1708) te Meppel eindelijk in 1715 te Hoorn, alwaar hij 28.1.1742 overleed; zijnde eerst gehuwd geweest met Catharina Stegnerus, dochter van Antonius Stegnerus, Pred. te Groningen, bij welke hij drie kinderen had. Hij hertrouwde, nog Pred. te Noordhorn zijnde, met Sophia Theodora Feltman, dochter van Mr. Theodorus Feltman, Advokaat te Groningen, uit welk huwelijk gesproten is bovengenoemde Theodorus, die den naam zijner moeder heeft aangenomen. Zie Duink. p. 19 en N.P. 1952, p. 12. Hij studeerde in 1724 te Groningen (ingeschreven 16.10), in 1726 te Leiden en werd 13 Oct. 1728 proponent te Hoorn; 20 Maart 1729 werd hij, in de plaats van zijnzen halven broeder A.W. de Beveren, die naar Oost Zaen vertrok, te Schellinkhout beroepen en aldaar 26 Juny 1729 door zijn Vader bevestigd; 24 April 1730 werd hij te Purmerend beroepen, doch bedankte, gelijk ook voor de beroepen naar Molenaarsgraaf en Papendrecht; 16 Mei 1731 werd hij te Schipluiden beroepen, predikte zijn afscheid te Schellinkhout 19 Aug. en werd 26 Aug. 1731 te Schipluiden door zijnzen Vader bevestigd; 17 July 1732 werd hij te Naarden beroepen, doch bedankte; 17 Oct. 1734 kreeg hij een beroep naar Vlissingen, alwaar hij den 12 Dec. bevestigd werd, nadat hij 28 Nov. zijn afscheid had gepredikt. Hij werd 17 Mei 1736 te Utrecht beroepen, deed zijn afscheid 22 July en werd 5 Aug. bevestigd. In Jan. 1740 werd hij te Amsterdam beroepen, doch bedankte en ontving toen, als blijk van liefde en achting vanwege de magistraat der stad Utrecht, een kostbaar zilveren koelvat ten geschenke. Hij vierde 9 Aug. 1761 gedachtenis van zijne vervulde 25 jarige Predikdienst en stierf 10 April 1767, oud 60 jaren en 5 maanden. Zijne kinderen waren:

1. ... , geb. 26 Nov. 1745, overl. 24 Aug. 1749.
2. Sophia Teodora Feltman de Beveren, zie V 16.
3. Johanna Margaretha Feltman de Beveren, zie V 17.

- IV.13. Petrus Adriani (= III 4.4) (G.G.W.), geb. Groningen 23/ 24.5.1730 (als Peter), werd Proponent te Utrecht Juny 1754. Hij werd aangesteld om de dienst waar te nemen te Oude Tonge en daar bevestigd 7 Nov. 1758. Te Oterdum beroepen zijnde, werd hij aldaar 1 Aug. 1762 bevestigd. Naderhand werd hij beroepen in den Andel, 17 Oct. 1772, alwaar hij 1 Nov. 1808 overleed, zijnde 36 jaren predikant geweest. Hij was 2.9.1767 te Oterdum gehuwd (ondertrouw Gron. 15.8. 1767) met Sara Busch, ged. Gron. 9.11.1740, gestorven in den

Andel 15 Febr. 1774, dochter van Marcus Busch, Med. Doctor te Groningen en Johanna van Delden. Zij hadden drie kinderen:

1. Johanna Aritia Adriani, zie V 18.
2. Marcus Adriani, zie V 19.
3. Fenna Wibbina Adriani, geb./ged. den Andel 18/25.7.1773, obiit Gron. 3.10.1836, ongehuwd.

- IV.14. Menso (Johannes) Adriani (= III 4.6), ged. Gron. 27.12.1733, is gehuwd geweest met Lutgerdina Sijlman. (Zie Duink. en N.P. 1952). Zij hadden kinderen, o.a.:
1. Arius Adriani, geb. Feerwerd 1766, overleden Garnwerd 1783.

- IV.15. Margareta Metta (Adriani) Mensinga, (= III 5.1), geb./ged. Aduard 23/24.2.1715, overl. Zandeweer 14.5.1770, huwde 26.7.1733 met Gerrit Willem Goltz, geb./ged. Lieroot 6/11.12.1698, zoon van Theodorus Goltz, Pred. aldaar en van Margaretha Eels. Hij studeerde te Groningen, ingeschreven 2.9.1717 en te Franeker en werd 27 April 1727 bevestigd te Wester Emden. Na 2 jaren werd hij door den Heer Lewe van Middelstum benoemd tot Pred. te Stitswerd alwaar hij 4 Maart 1737 overleed en den 14 begraven is, zijne vrouw overleefde hem. Zij hadden twee kinderen:
1. Margarieta Johanna Goltz, geb./ged. Stitswerd 27/31.10.1734, gehuwd met Lambertus van der Tuuk, burgerkoopman te Groningen. Zij hadden een zoon.
 2. Gerrit Willem Goltz, was Pred. te Winsum (?).
Zij hertrouwde, ondertr. Gron. 6.9, tr. 30.9.1755 met Michaël van der Tuuk, predikant te Zandeweer sinds 1751 (voordien vanaf 1736 te Garsthuizen), geb. Leermens 12.2.1712, overl. Zandeweer 17.7.1776, zoon van ds. Nicolaas van der Tuuk en Eva Venhuizen en weduwnaar van Elizabeth Mignon. Hun zoon Johannes Adriani Mensinga van der Tuuk werd ged. te Zandeweer 5.11.1758, obiit 27.10.1765. Zie Duink. p. 72 en 196 en R.O.G. p. 128.

- IV.16. Johanna Elizabet (Adriani) Mensinga (= III 5.3), geb./ged. Usquert 17/18.6.1719, gestorven 26 Febr. 1802, huwde (Gron. ondertrouw 9.9.1752) 1 Oct. 1752 met Adam Visch, kas-houder te Utrecht, gestorven 15 Jan. 1785. Zij hadden drie kinderen:
1. Johann Visch, zie V 20.
 2. Johanna Jacoba Visch, zie V 21.
 3. Theodorus Adriani Visch, zie V 22.

- IV.17. Fenna (Adriani) Mensinga (= III 5.5) (G.G.W.), geb./ged. Usquert 22/23.5.1723, huwde te Usquert 14.3.1750 met Jan Allerts van Usquert. Volgens R.O.G. p. 452 kopen zij op 29.4.1750 een plaats en de beklemming van 101½ grasenland te Eppenuizen. Zij hadden twee kinderen:
1. Wibbina Jans (1750-1786) gehuwd met Wiersema, hebben kinderen. Volgens R.O.G. p. 545 was zij gehuwd met Garbrand (Sierts) Wyrsema (1737-1803), landbouwer op Nieharkema-heerd.
 2. Jan Jans gehuwd met ..., hebben kinderen. Zie Navorscher

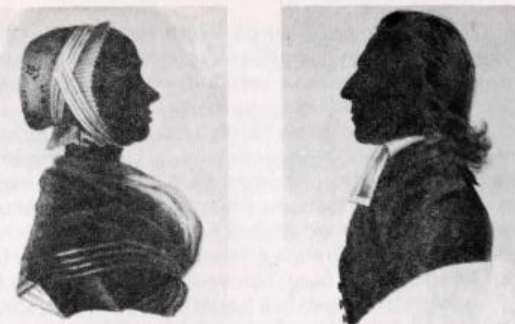
1931, p. 234.

- V.1. Johannes Dekens (= IV 1.2), geb. Uithuizen 2, ged. 8.8.1756 als Jan, werd student te Groningen 27.5.1773 en praeparatoir geëxamineerd te Middelstum in 1779. Tot Predikant te Oldenzijl beroepen, werd hij aldaar den 21 Mei 1780 bevestigd door zijn oom J. Mensinga (IV.2) Pred. te Meden en door zijn vader M. Dekens, Pred. te Uithuizen, Naar Zandeweer beroepen zijnde, predikte hij zijn afscheid den 8 Mei 1785 en werd den 22 Mei te Zandeweer bevestigd.
Bij resolutie van de Edelmogende Heeren Staten der Provincie dato 1 Jan. 1789 werd hij gedeporteerd en inhabel verklaard om in die Provincie de predikdienst waar te nemen. Hij vertrok toen met loffelijke getuigenissen naar Barneveld en nam aldaar een gedeelte van het dienstwerk waar voor zijn oom Jacobus Mensinga (IV.4). Den 9 Augustus 1790 werd hij beroepen te Westerschelling en aldaar bevestigd den 17 Oct. 1790. Daarna werd hij den 24 April 1791 beroepen te St. Anna ter Muiden, doch hij bedankte, gelijk ook voor het beroep naar Andijk 1 July 1791. Het beroep naar Kolhorn, in 1794 op hem uitgebragt zijnde, nam hij aan en werd aldaar den 19 October 1794 bevestigd. In 1795 door de Staten gerehabiliteerd zijnde, werd hij weder beroepen naar Zandeweer. Hij schreef in het doopboek te Zandeweer bij zijn eerste doop op 1.11.1795: "Door mij Johannes Dekens na mijne herstelling in mijnen post en dienst te Zandeweer, waarvan ik door politique dispositie 1 Dec. 1788 wederrechtelijk was onttzet, alhier in de Kerk gedoopt ...".
Volgens Duink. was hij een zeer patriotisch predikant. In 1814 werd zijne eerste gemeente Oldenzijl gecombineerd met Zandeweer. Hij huwde te West Terschelling, procl. Zandeweer 2.9.1791, procl. Middelstum 4.9.1791 met Jantje Johannes Elleri, bij welke hij vijf zonen en drie dochters had. Zij stierf te Zandeweer 20.1.1809 in den ouderdom van 38 jaren, hem nalatende 7 kinderen.
Hij hertrouwde te Kantens zondag 11.9.1814 met Mayke Derks Wiersema (ged. Usquert 7.9.1766, overl. Zandeweer 1.9.1826, eerder weduwe van Albert Tonnis Capinga, dochter van Derk Tonnis, landbouwer en van Lizabet Geerts) en stierf als rustend predikant van Zandeweer den 5 December 1843 te Zeerijp ('t Zandt) in den ouderdom van 87 jaren en 4 maanden, ten huize van zijne oudste dochter ("laatst weduwnaar van Maike Derks Ludema"(!)). Zijne 8 kinderen (5 zonen en 3 dochters) waren:
1. Elisabeth Dekens, geb. West Terschelling 9.3.1792, gehuwd Uithuizemeeden 25.3.1818 met Kornelis Doekes Oosting, geb. Oosternieland 20.10.1792, zoon van Doeke Alberts en Aafke Meertens (beide overleden in Oosternieland).
 2. Matthëus Dekens, geb./ged. Zandeweer 14/19.2.1797, obiit.
 3. Matthëus Dekens, geb. Zandeweer 25 Dec. 1798, ged. 20.1.1799, gehuwd Gron. 7.5.1829 met Geertruida Heijes, ged. Gron. 21.11.1806, dr. v. Pieter Heijes, molenaar te Gron. en Ida Aaldriks.
 4. Johannes Henricus Dekens, geb./ged. Zandeweer 7.8/6.9.1801.
 5. Katharina Dekens, geb./ged. Zandeweer 27.6/29.7.1804.

6. Herman Dekens, geb./ged. Zandweer 1/27.7.1806.
7. Ongedoopt dochtertje, overl. Zandweer 5.2.1809, 16 dagen oud.

Het achtste kind, een zoon, zal waarschijnlijk vóór 1796 in West Terschelling geboren zijn.

- V.2. Frouwina Dekens (= IV.1.5), ged. Uithuizen 1.1.1761, overleden Stitswerd (Kantens) 7.11.1849, gehuwd Zandweer 31.3.1786 met Hero Meinardi, landbouwer te Zandweer, aldaar overleden in juli 1805. Zij hadden drie kinderen:
1. Hemmo Meinardi, geb./ged. Zandweer 16/18.3.1787, schoolmeester aldaar, gehuwd Kantens 28.1.1813 met Diertje Derks Knol, geb. Rottum (Kantens) 5.11.1788, dochter van Derk Jules Knol, landbouwer en Geertje Sikkes Knol.
 2. Mattheus Dekens, geb./ged. Zandweer 2/8.8.1790, schoolmeester te Stitswerd gehuwd te Kantens 28.9.1815 met Harman Smit, ged. Gron. 4.9.1788, wonende in 1815 te Beerta, dochter van Benjamin Smit, bode en Teubigien Hendriks (Nieuveen).
 3. Elisabet, ged. Zandweer 2.2.1794.
- Frouwina Dekens hertrouwde te Zandweer 13.5.1810 met Jannes (Lucas) Noordhuis, landbouwer, weduwnaar van Matje Everts de Maar, ged. Zandweer 6.6.1761, overleden aldaar 6.1.1829, zoon van Lucas Harms en Lysabet Jannes.
- Voor meerdere bijzonderheden zie R.J. Bakker: Het nageslacht van Wilhelmus Meinardi en Froukje Sappema (1962), p. 7 en 19.
- V.3. Herman Theodorus Mensinga (= IV 2.4), geb./ged. Meeden 1/2.4.1758, gehuwd I met Geertrui Muys, overleden 11 April 1791 te Alkmaar in den ouderdom van 35 jaren. Hij had bij haar drie kinderen:
1. Johannes Mensinga, was gehuwd, is te Amsterdam gestorven en heeft kinderen nagelaten.
 2. Dirk Mensinga.
 3. Catharina Elisabeth Mensinga, gehuwd met Franciscus Martinus Burger van Raffinis, geb. te Rotterdam 4 Dec. 1781, gesproten uit een Adelijk geslacht, te Graubundten in Oostenrijk door keizer Karel VI in den Adelstand verheven. Zij hadden drie kinderen Burger van Raffinis:
 - a. François Johann Martin, geb. te Termunterzijl (?) 8 Jan. 1815.
 - b. Catharina Elisabeth, geb. 1817.
 - c. Heilko Kornelis Willem, geb. 1819.
 Gehuwd II met ... bij welke, onder meer kinderen, een zoon Herman Theodorus Mensinga Jr., die gehuwd en te 's-Gravenhage woonachtig moet zijn.
- V.4. Johannes Henricus (Janssonius) Mensinga (= IV 2.6), geb./ged. Meeden 7/18.12.1763, student te Groningen 11.9.1781, werd 3 July 1787 proponent te Winschoten. Hij werd beroepen tot adjunctprediker (van Ds. D.S. Meynet) in de Bellingwolde Schans (Oude Schans) en aldaar den 18 Mei 1788 bevestigd door zijn Vader. (Een foto van Ds. Johannes Henricus Janssonius Mensinga en zijn eerste vrouw Ellegonda Dijck zijn hierbij afgedrukt).

Den 21 September 1788 werd hij beroepen te Emmen en bevestigd 25 Jan. 1789. Vervolgens te Nieuw Beerta beroepen zijnde werd hij aldaar den 16 Maart 1794 door zijnen Vader bevestigd. (Volgens H. van Berkum, Kerkelijke Geschiedenis van Nieuw-Beerta, 2e druk, noot op p. 68, heeft ds. W.L. Haenenberger, predikant te Beerta, bij die gelegenheid gezegd: "Broeder, eerst hebt gij Sionsmuren bewaakt in het eenvoudige Westerwolderland (Oude Schans), toen hebt gij de bazuine geblazen in het botte Drentenland (Emmen), nu zijt gij gekomen tot het vette Oldambterland, het land Kanaän, waar de koeien zijn als ossen van Bazan"....). Hij vierde den 21 Maart 1819 gedachtenis van zijne 25 jarige predikdienst te Nieuw Beerta en overleed aldaar onverwachts 23 Sept. 1827, oud 63 jaren en 9 maanden. Hij was den 9 Juny 1791 te Groningen (h.c. Gron. 18.5.1791) gehuwd met Ellegonda Dijck, geb. Gron. 11 Mei 1768 (ged. 12.5.), dochter van Herman Dijck, lid der gezworen gemeente te Groningen en Elisabet Kooijstra. Zij overleed 21 Aug. 1815 te Nieuw Beerta in den ouderdom van 48 jaren, zijnde 25 jaren gehuwd, nalatende 4 kinderen. Beide echtgenoten zijn naast elkaar begraven in het koor der kerk te Nieuw Beerta. Volgens Feith, Grabschriften in Stad en Lande p. 253 ligt hun grafzerk op het kerkhof. Bij haar had hij vijf kinderen:

1. Johannes Mensinga, geb. Emmen 26 Mei 1792, ged. 10.6. student in Gron. 19.9.1809, candidaat Winschoten 26 april 1814, tot predikant te Ter Apel bevestigd door zijnen Vader den 2 October 1814. Hij werd in December 1814 te Grijskerk beroepen, doch bedankte, gelijk ook voor het beroep naar Wagenborgen den 22 Maart 1815 op hem uitgebragt. In Nov. 1815 werd hij beroepen te Zuidlaren en aldaar den 10 Maart 1816 door zijnen Vader bevestigd. Hij aanvaardde zijne dienst den 17 Maart. Hij is ongehuwd. Emeritus 11.7.1852, overl. Zuidlaren 6.9.1873.

Om een indruk te geven van de toestanden in Zuidlaren tijdens het verblijf van de Mensinga's (ook III.1) citeren wij uit een artikel van K.J. Tilbusscher in het Nieuwsblad van het Noorden van Zaterdag 3 April 1937 op p. 29 en 30:

Een der oudste nederzettingen op den Hondsrug .. havezathe Laarwoud ... oorspronkelijk de zetel van 't oude geslacht Van Selbach, welke familie reeds in 1520 vermeld wordt. ... de laatste Selbach

overleed hier in 1750, Laarwoud werd aangekocht door den toenmalige Drost van Drenthe, Alexander Carel Graaf van Heiden. In de kerk vindt men nog de Drostbank met het wapen Van Heiden. ... De kerk te Zuidlaren ... gaat terug naar de 13e eeuw. - ds. Wiri-chius klaagde in 1603 over de bouwvalligheid van de kerk: bij regen kon hij geen dienst in de kerk waarnemen ... in 1622 werd er geklaagd, dat de kerk zonder dak, zolder en Avondmaalstafel was ... In 't beruchte rampjaar 1672 hebben de troepen van Barend van Galen de glazen stuk geslagen, den Bijbel weggenomen ... Alles werd hersteld ... In 1841 onderging de kerk een groote herstelling. Op het koor werd ter herinnering ... "Anno 1841 is het inwendige van dit Godsgebouw geheel vernieuwd en hersteld ten tijde, dat Joh. Mensinga, predikant, Mr. Louis Graaf van Heiden Reinestein, Roelof Tamminck, Egbert Bentum, Geert Stratingh en Jan Wuffing kerkvoogden waren." Den 29 Aug. 1841 werd de herstelde kerk weer in gebruik genomen. Ds. Mensinga hield een inwijdingspredicatie ... De alom bekende Zuidlaardermarkt bestaat reeds eeuwen. In 1231 ontstond er twist tussen de Fivelgoërs en de Hunsingoërs. Deze laatsten rukten op naar Zuidlaren, staken de kerk in brand, namen vee en paarden van de op dien dag gehouden jaarmarkt mede ... Toen bestond dus reeds de Zuidlaardermarkt.

2. Herman Mensinga, geb./ged. te Emmen 16/22.9.1793, aldaar overleden 24.9.1793 en begraven 27.9.
3. Herman Mensinga, geb./ged. 19/27.3.1796 te Nieuw Beerta, ongehuwd, is krankzinnig.
4. Rutgerus Perizonius Mensinga (G.G.W.), geb./ged. Nieuw Beerta 9/15.7.1798, student te Gron. 1.11.1815, is door Z.M. den Koning benoemd tot tweede predikant te Koeverden en aldaar 30 Sept. 1821 door zijnen Vader bevestigd. Beroepen te Vlagtwedde 4 Aug. 1824, doch bedankte. Door zijn broeder 12 Oct. 1828 bevestigd als Predikant te Nieuw Beerta. Hij stierf aldaar ongehuwd 19 Nov. 1847 na een ziekte van 5 dagen. Zie Boekzaal 1847 II, 785 en 1848, 379.

Volgens de familiebijbel: "laboreert in zijne kindheid an ellendige toevallen gelijk an de vallende ziekte, dog goedertieren door God daarvan verlost in zijn 6ste of 7de jaar. In 1817 candidaat in de letteren voor de grote vacantie en d. 30 Aug. door zijn Vader tot lidmaat van de Kerk op belijdenisse zijnes geloofs angenommen. In December 1820 naar de nieuwe order van zaaken door de Professooren angenommen als candidatus theologiae".

Van de heer P.J. Ritsema vernam ik uit zijn kaartstelsel van de Synode van de Ned. Herv. Kerk te Den Haag: "door het provinciaal kerkbestuur van Groningen 2.5.1821 geëxamineerd proponent onder de classis Loppersum (missive no. 831 d.d. 9.6.1821), heeft in alles uitgemunt, met algemene stemmen toegelaten. Hij muntte zodanig uit dat men, indien men daartoe bevoegd was, hem een doctoraat in de godgeleerdheid zou verlenen."

Volgens Van Berkum, Kerkgeschiedenis van Nieuw-Beerta, p. 80 werd de predikantswoning in 1831 verbouwd en geheel ingericht als een kleine boerderij omdat R.P. Mensinga de pastorielanden zelf gebruikte; toch had hij geen schitterende gaven van welsprekendheid; hij sprak uitermate gejaagd, waardoor hij vermoeid werd en meer-malen tijdens de preek op een stoel nederzeeg. Bovendien predikte hij (te) lang. Hij werd genoemd naar zijn oom (IV 2.5).

5. Durandus Kornelius Mensinga, geb./ged. Nieuw Beerta 20/26.4.1801, zie VI 1. Zijn nakomelingen worden tot op heden beschreven.

Hoe de voornaam Durandus Kornelius te verklaren is, willen wij hieronder uitleggen. Toen ds. J.H.J. Mensinga en zijn vrouw Ellegonda Dijck hun 5e zoon een voornaam moesten geven, hadden ze de voornamen der grootvaders al gebruikt. Daarom kozen zij de voornamen der beide overgrootouders van moederszijde. De ene was ds. Durandus Dijck, te Anloo op 12.2.1699 gedoopt als Duirt en te Vries overleden op 13.9.1775, hij was gehuwd met Ellegonda Homan, geb. in Vries 1.1.1720. Zijn ouders waren Harmen Dijck, ged. te Groningen 9.5.1662 als zoon van Johan Dijck en Maria van Selbach, gehuwd met Lucia Helena Ubbena, wier ouders waren Duirt Ubbena en Magdalena Johanna Ravensbergh. De naam Durandus komt dus van deze Duirt Ubbena. De andere was de kluftheer Cornelis Kooistra, van Oudega (Fr.), gehuwd te Groningen 9.8.1744 met Berendina Sinnige (dochter van lieutenant Jannes Sinnige). Herman Dijck werd te Vries ged. 2.7.1741, hij overleed te Groningen 25.2.1820 als steenkoper. Op 10.1.1793 hertrouwde hij te Groningen met Wilhelmina Kijff, weduwe van Lukas van Giffen. Uit zijn 1e huwelijk (21.4.1765 te Groningen) met Elizabeth Kooijstra (ged. Groningen 30.4.1745), werd Ellegonda Dijck (genoemd naar haar grootmoeder Ellegonda Homan), de vrouw van ds. J.H.J. Mensinga, geboren. Hoe sterk de naam Duirt of zijn verlatijnde vorm in de familie Dijck was ingeburgerd, blijkt wel uit het volgende: Een broer van Herman was ds. Jannes Dijck, ged. Vries 18.11.1742, overleden Gasselte 12.7.1806, gehuwd Borger 24.9.1776 met Margaretha Verschuier (1742-1806). Zij hebben een dochter Ellegonda Durandina Dijck, ged. Gasselte 24-8-1783. Een zuster Anna Lamina Dijck, overleden Groningen 3.3.1811, gehuwd met ds. Albertus Maagh, overleden Westerbork 5.3.1809, heeft een dochter Durandina Petronella Maagh. Tenslotte nog Ellegonda Homan. Zij was dochter van Johannes Homan en Anna Hiddingh en kleindochter van Harmen Homan en Gesina Linthorst en van Bastiaan Hiddingh en Dubbelt Jullinge (zie Kwartierstatenboek Genootschap (1958) p. 101).

De voornaam Durandus Kornelius komt bij zijn nakomelingen veelvuldig voor, hetgeen in het slot van dit artikel te zien is. J.H. Mensinga hertrouwde te Emden 21.9.1818 met Margaretha Elisabeth Harms, geb. volgens de familiebijbel te Emden 28.7.1787, aldaar overleden 1.11.1848, weduwe van Paulus Gerhardus van Santen (predikant te Oldersum, overleden 1817; uit haar 1e huwelijk - gesloten te Emden 3.2.1808 - een dochter Gezina van Santen, geb. te Oldersum 8.6.1810 of 1811), dochter van Hendrik Lukas Harms, koopman te Emden en secretaris van de Haringscompagnie en van Metta van Letten. Uit het 2e huwelijk een zoon:

6. Hendrik Lucas Mensinga, geb. Nieuw Beerta 26.2.1821. Hij is getrouwd en had enige kinderen. Op 15.3.1898 was hij 77 jaar en woonde hij in Wandsbeck bij Hamburg, zoals blijkt uit een brief aan de familie Mensinga in Oostwold. Waarschijnlijk wonen in West-Duitsland nog nakomelingen. Getracht wordt met deze Duitse tak in contact te komen.

Margaretha Elisabeth Harms huwde voor de 3e keer, n.l. met Jan Geerdes Woortman, manufacturen-handelaar te Emden op 17.8.1832.

(wordt vervolgd)

door Th.P.E. de Klerck

Geheel verborgen achterin in het D.T.B. van Noordbroek (330) staat op p. 544 (tussen 400 en 544 is blanco) het "Naam-Register der onechte alhier geboren en gedoopt zijnde kinderen". Doop:

- 8.10.1758 een jonge zoon van Trijntje Roelfs, buiten een wettig hou-
welijk ter wereld gebragt Roelf
- 26.8 .1759 dogtertje van Geeske Harms, in overspel of ten minste in
onecht gewonnen Martjen
- 8.3. 1761 het dogtertje van Hindrik Alberts en Aaltje Hindriks, in
onechte verwekt, nadat de ouders ten selven dage vooraf
gecopuleert zijn (zie p. 223) Baukjen
- 23.4. 1764 (Paasch-Maandag) dogtertje van Engel Eernst, weduwe
van Hindrik Harms, in onechte gewonnen Jantjen
- 10.3. 1768 (donderdag). zoontje van Hindrikje Jans, in onecht ge-
wonnen en al bijna 6 jaren out Jan
- 30.7. 1780 het dogtertje van Geeske Menkes, in onecht gewonnen, ge-
boren vrijdag den 26 maj laatsteleden Trijntje
- 5.4. 1781 (donderdagmorgen in de Passie-tijd, na het sluiten van de
predicatie) het dogtertje van Diever Eppes, in onecht
gewonnen en ter werelt gebragt den
21 junius 1778 Janna
- 8.4. 1781 een dogtertje in onecht gewonnen, geboren den 10 januarij
1775, op verzoek van desselfs moeder Geeske
Harckes Trijntje
- 5.8. 1781 het zoontje van Nantje Julles, in onecht gewonnen, gebo-
ren den 22 junius laatsteleden, zijnde vrijdag Emo
- 28.3. 1782 (donderdag), het dogtertje van Willemte Heijnes, in on-
echt gewonnen, geboren zondag den 6 januarij
laatsteleden Hemke
- 5.9. 1783 (donderdag na het sluiten van de proef-predicatie) het
zoontje van Fennigjen Aijlts, in onecht gewonnen, gebo-
ren in den jare 1779 plus minus 14 dagen voor Ligtmis,
genoemt na des moeders overleden vader Aijlt Aijlderts
- 3.4. 1783 (donderdag na het sluiten van de Passie-predicatie) het
zoontje van Harmke Jans, in onecht zijnde ontvangen ende
geboren, (volgens haar seggen) plus minus 8 dagen voor
kersttijd des jaars 1779 Jan
- 14.12.1783 het zoontje van Auke Jacobs, zijnde in onecht ontvangen
en geboren op donderdag den 6 november
laatsteleden Hindrik Jans

Bij een onderzoek samen met Dr. P. Bos, te Amsterdam, zocht ik naar een Trijntje Harkes. Na veel zoeken ontdekten wij haar verborgen in het doopboek van Noordbroek. Zij trouwt 19.10.1800 te Noordbroek met Hindrik Jans. Uit dit huwelijk geb./ged. Noordbroek 1/9.10.1803 Jan Hindriks (Koetze), die 23.5.1822 te Noordbroek in het huwelijk treedt met Jantien Geerts Dik, geb./ged. Westerlee 6/18.9.1803. Op 22.9.1839 overlijdt zij als arbeidersvrouw van Hindrik Jans Koetze, dochter van Geeske Harkes, zijnde de vader onbekend. Haar leeftijd van 64 jaar klopt met de geboortedatum van 10.1.1775.

door G.W. Nanninga

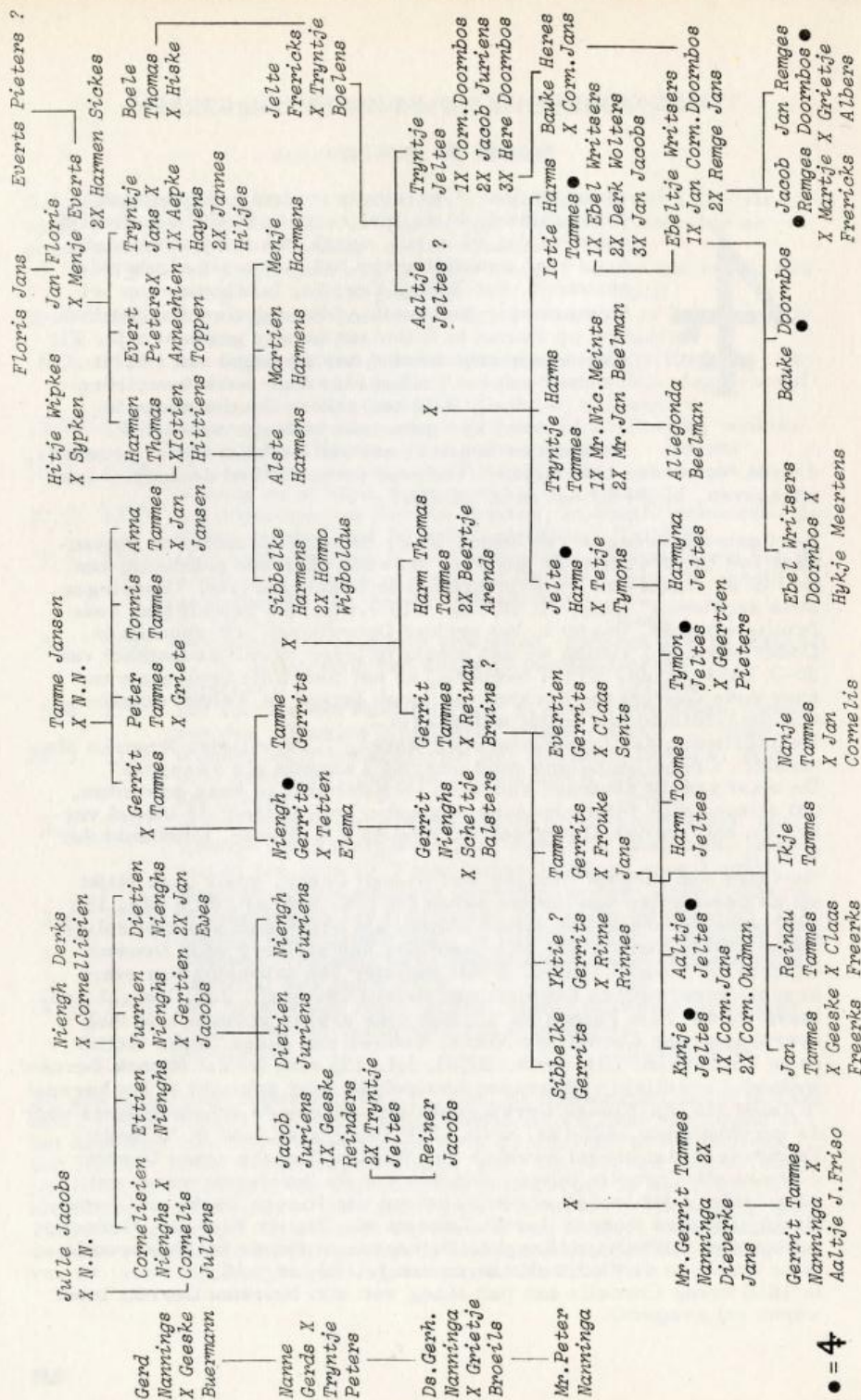

In het artikel "Genealogie rondom een huismerk", dat verscheen in de 14e jaargang (1969) van dit tijdschrift (blz. 81 e.v.), sprak ik het vermoeden uit, o.a. naar aanleiding van het hiernaast afgebeelde huismerk, dat Tamme Gerrits, landbouwer op het Westeremder Voorwerk en Niengh Gerrits, landbouwer op Edema te Uithuizen broers geweest zijn. Zij waren naar mijn mening beiden zonen van Gerrit Tammes van het Feldwerder Voorwerk (overleden 1633/34) die ± 1627 een zekere Dietien trouwde. Aan het eind van genoemde bijdrage schreef ik:

"Misschien beschikt een van de lezers over gegevens, die dit vermoeden bevestigen". Na twee jaren, ik had de hoop al lang opgegeven, blijkt dit het geval te zijn.

Kort geleden kreeg ik van Mevr. K.S. Heyning-Reinders te Wassenaar een brief waarin zij mij o.a. verwees naar een schenking van Dr. G.A. Nauta aan het Rijksarchief te Groningen (zie: "Verslagen oude archieven" 1927, dl. II, blz. 813 e.v.). Het betreft hier oude familiepapieren, die nu in het archief Doornbosch zijn opgenomen. Onder nummer 1 vinden we een slecht te lezen huwelijkscontract van 28-3-1633 tussen "Jurien Neencks, up het Sandt als bruidegom ter ener ende Gertien die dochter van Jacob Jansen en Welmet echteluiden tho Godlinse als bruidt anderdeels." Dedingslieden aan bruidegomszijde waren: "Cornellisien Neencks als moeder, Cornellis Jullens ende Gerridt Tammens als swaegers". De tekst van dit contract was in de loop der tijd zo vaag geworden, dat alleen langs fototechnische weg zekerheid omtrent de inhoud verkregen kon worden. (fotograaf W. Haaima v.d. Centr. fotodienst der R.U.).

De vader van Jurrien Nienghs was Niengh Derks, zoals o.a. blijkt uit de protocollen van civiele zaken (H.J.K. inv. nr. 865, blz. 154 vso) waar sprake is van Jurjen Niencx als erfgenaam van zijn zalige vader Nienck Derkx, die zich ingelaten had als borg voor Drewes Alberts op 't Sandt (1634). In het register van inboeking van overdracht, vererving en huwelijk van meiers (St.arch. 726, blz. 11 vso) lezen we dat Alje Peters op 't Zandt vier grazen behuist land mag overdragen aan Cornelis Nienx, weduwe van Nienx Derks (1631) en in "Spanheim" (St. arch. 2658), fol. 125 zien we dat Nienck Dercks' weduwe Cornelisje vier grazen binnendijs land gebruikt in het karspel 't Zandt (1632). Niengh Derks gebruikte volgens de schatregisters voor de verponding in 1630 (St. arch. 2135) 79 grazen land in 't Zandt. Uit het feit, dat bij het huwelijk van Jurrien Nienghs zowel Gerrit Tammes als Cornelis Jullens zwagers van de bruidegom waren valt af te leiden, dat beiden met een dochter van Niengh Derks en Cornelisien getrouwd waren: Gerrit Tammes met Dietien Nienghs, Cornelis Jullens met Cornelisje Nienghs. De voornaam van de laatstgenoemde is te vinden in de stadsrekeningen van ± 1630 tot ± 1655. In 1616 kreeg Cornelis een pak slaag van zijn buurman Gerrit; later waren zij zwagers!

Er is nog een tweede bewijs. Uit het bovenvermelde huwelijk van Jurrien Nienghs en Gertien Jacobs werden geboren Niengh Jurriens, Dietien(!) Jurriens en Jacob Jurriens. De laatste huwde eerst met Geeske Reinders, dochter van het toen reeds overleden echtpaar Reinder Berents en Ettien Teis van Maarhuizen; het huwelijkscontract van 18-4-1678 bevindt zich eveneens in het eerder genoemde familiearchief Doornbosch (nr. 11). Later (huwelijkscontract 10-1-1684) trouwde Jacob Jurriens met Trijntje Jeltens, dochter van Jelte Freerckx en Trijntje Boelens te Adorp en weduwe van Cornelis Sijmens Doornbosch. In deze akte, die ook in het familiearchief Doornbosch te vinden is (nr. 12) wordt als een van de getuigen voor de bruidegom Jan Ewes genoemd als oom. Deze Jan Ewes trouwde na het overlijden van Gerrit Tammes (1633/34) omstreeks 1636 met diens weduwe Dietien Nienghs en werd zodoende zwager van Jurrien Nienghs en oom van Jacob Jurriens!

Met dit alles is echter nog niet het waterdichte bewijs geleverd dat Tamme Gerrits en Niengh Gerrits broers waren. Ik meen echter dat het bovenstaande, gevoegd bij de argumenten die ik in het artikel van 1969 naar voren bracht, zo duidelijk in deze richting wijst dat we het als vaststaand mogen beschouwen; in het ongeveer zes jaren durende huwelijk van Gerrit Tammes en Dietien Nienghs werden tenminste twee zonen geboren, de ene zoon werd naar Tamme Jansen van het Feldwerder Voorwerk, de grootvader van vaderskant genoemd en heette Tamme (Gerrits), de andere werd naar Niengh Derks genoemd, de grootvader aan moederszijde en kreeg de naam Niengh (Gerrits).

De bij de vechtpartij betrokken Peter Tammens (zie artikel 1969), een andere zoon van Tamme Jansen, is met een Griete (Jansen?) gehuwd geweest en reeds betrekkelijk jong overleden.

In de reeds genoemde protocollen van civiele zaken (H.J.K. 856, blz. 78 vso, 28-4-1625) staat: "Naardien Abell Jansen verdaagt van Gerrijt Tammens voormont, om als medevoogt an te sweren over zall. Pieter Tammens kinderen bij Griete zijn huisvrouw geprocreeert ..." en even verder op blz. 104 vso (21-5-1625) lezen we: "In saken Gerrijt Tammens voormont, verdaagt hebbende Abell Jansen toe Bedum ende Evert Jansen toe Grijskerke gebroederen opdat een van haar voogt over zal. Pieter Tammens kindt bij Griete zijn huisvr. geprocreeerd zulde moeten antwoorden." Abel verklaarde dat zijn broer ouder was; Evert bracht hiertegen in dat Abel dichter bij het sterfhuys woonde. Dit laatste argument heeft stellig het zwaarste gewogen; Abel werd als voogd aangewezen en legde de eed af "over 't gemelde kint." Griete, de vrouw van Peter Tammens, zal naar alle waarschijnlijkheid een zuster van Evert en Abel geweest zijn; de voormond was immers in de regel een familielid van de overleden ouder, de sibbevoogd behoorde tot de familie van de overlevende ouder.

In de zelfde protocollen (H.J.K. 867) treffen we op blz. 113 vso (26-4-1636) het volgende aan: "In saken Deetien, zal. Gerrijt Tammens wed. en Johan Jansen op 't Sandt als voormont questieus wegens die afkoop van die kinder vaderlike goederen", deze "afkoop" denkelijk in verband met haar huwelijk met de reeds eerder genoemde Jan Ewes.

Het lijkt mij vrijwel zeker, dat deze Johan Jansen één en dezelfde persoon is als de Jan Jansen, gehuwd met Anne Tammens, die genoemd

door A. de Vries

vervolg van bl. 70 van deze jaargang

- Hij hertrouwde 17 mei 1801 te Engelbert met Matje Klaassens Nieborg, wed. Luitjen Christiaans. Zij woonden te Engelbert. Mogelijk is hij nog eerder gehuwd geweest, want ik noteerde een dochter Fennigje, ~ 12 okt. 1766 Engelbert. Naast Trientje (43) noteerde ik verder nog: Aaltje, ~ 8 mei 1768; Frerikkjen, ~ 16 juli 1769; Dievertje, * 23 jan., ~ 3 febr. 1770; Zwaantje * van 8 op 9 juni, ~ 16 juni 1771; Oomke, * 21 dec. 1772; Freerkjen, * 23 sept. ~ 2 okt. 1773; Oomke, * 4 dec. 1774; Freerk, * 14 ~ 28 apr. 1776, alle te Engelbert.
88. Folkert Folkerts, geboren te Groningen ???
 ∞ 27 mei 1778 Groninger Akerk:
89. Me(i)na Geerlink, ~ 22 nov. 1752 Groninger Akerk.
 Aan het huwelijkskontrakt van 30 april 1778 Groningen wordt ontleend: dedigsluiden bruidegom Jan Folkerts, volle broer, Maria Folkerts, volle zuster, Geert Hindriks, volle oom, Willemtien Witkop, oude moei, Aeltien Witkop, oude moei, Klaas Reinders, aangetrouwde neef; idem bruid: haar ouders, Claasyn Geerling, zuster, B.... Geerling, volle oom, J.F. Buning, predikant te Middelbert, aangetrouwde oom, Roelf Possees en Wytse Geerling, angetrouwde zwager en halfzuster.
 Het echtpaar woonde in 1778 in de Oude Boteringestraat te Groningen. Man overleed vóór 12 januari 1808, de vrouw wordt dan weduwe genoemd. Naast Andries (44) noteerde ik nog de volgende kinderen: Jan Geerling, ~ 1 nov. 1780; Bijfke ~ 9 febr. 1783; Elsyn, ~ 5 dec. 1784; Otto Warmenk, ~ 3 juni 1787; Nieklaas, ~ 1 febr. 1789; Biefke, ~ 26 sept. 1790; en Folkert, ~ 23 juni 1793, alle in de N.... Kerk te Groningen.
 De aangetrouwde neef Claas Reinders, van Eelde, ∞ 27 mei 1766 Trijntje Luichjes van Groningen, voor wie optreedt haar oom Harm Jans. De bruidegom had ook een broer Luichje, terwijl zijn moeder Elsjen Jans heet. Zo veronderstel ik dat Trijntje Luichjes een dochter zal zijn van een Luichjen Jans, broer van Elsyn en Harm Jans.
90. Jan Rudolph Rasvelt, ~ 11 dec. 1753 Groningen, Martinikerk, ∞ 1 28 mei 1779 Groningen, Martinikerk:
91. Aaltjen Hu(i)sing, ~ 15 apr. 1756 Groningen N ... kerk.
 Hij hertrouwde 24 nov. 1791 Groningen N ... kerk met Barbara Smith, wed. Willem Hartman. Hij ov. te Groningen 18 juni 1835. Naast Jantjen (45) noteerde ik nog de volgende kinderen uit het eerste huwelijk: Gerhardus Lambertus, ~ 3 juni 1787; Klaasjen, ~ 12 maart 1780; ∞ Roelf Bakker; Derk, ~ 11 okt. 1781; Derk, ~ 18 jan. 1784, ∞ Geesjen Smit (huwelijkscontract 13 okt. 1808 Groningen) en Anna Amelia, ~ 24 aug. 1788, alle dopen in de N. kerk te Groningen.
92. Jurrien Hoeksema, van Haren Gr., ∞ 25 apr. 1787 Groninger Akerk:
93. Adriaantje Lukas (Groenau), wed. Geert Rinkink, ~ 14 apr. 1754 Groningen N ... kerk.

Bij de huwelijksaangifte was de vrouw vertegenwoordigd door haar neef Meester M. van Olm. Haar eerste huwelijk werd voltrokken 23 mei 1783 te Groningen N...kerk, getuige haar oom Abraham Abrams.

Aan het huwelijkskontrakt 24 apr. 1783 Groningen van Geert Ringkink en Ariaantje Groenou, dr. van wijlen Lukas Groenou en Anna van Olm wordt ontleend, dat dedigsluiden van de bruid waren haar zusters Jantje en Anna; doorgehaald zijn de zusters Hindrikje Groenou en de volle neef Jacob Jans.

Aan het huwelijkskontrakt 5 apr. 1787 Groningen tussen Jurrien Hoeksema en Adriaantje Groenau wordt ontleend: dedigsluiden bruidegom zijn ouders, Martinus Hoeksema, broer; Berent L. Hoeksema en Roelfke L. Ploeg, volle oom en aangetrouwde moei; dedigsluiden bruid Jantje Groenau, volle zuster; Anna Groenau, idem, Mattheus van Olm, voogd van bruids voordochter Anna Reinking.

Uit de mutuele testamentaire dispositie van 14 april 1809 blijkt, dat er dan nog twee kinderen zijn: de voordochter Anna Reinkink Hoeksema en de zoon Lucas Hoeksema.

Naast Lucas noteerde ik nog de volgende kinderen: Hindrik, ~ 2 maart 1788; Trijntje, ~ 24 aug. 1791; Folkerd, ~ 6 dec. 1793; Trijntje, ~ 8 juli 1796, en Jantje, ~ 17 nov. 1799; alle te Groningen, en blijkbaar jong overleden. Het echtpaar woonde in 1789 aan A-kerk.

94. Teunis Hoexsema, ~ 6 jan. 1761 Groningen, N...kerk, ∞ 20 jan. 1785 Groningen N...kerk
95. Maike Sipkes van der Meer, ~ 10 aug. 1766 te Oostermeer (Tietjerksteradeel) reeds verscheidene jaren oud;
 Uit een boedelscheiding tussen Teunis Hoeksema en zijn dochter Hillegien (47) dd. 8 mei 1797 te Groningen, als de moeder is overleden, blijkt, dat dan Sipke van der Meer, grootvader van moederszijde, voormond is, Derk Hoeksema en Taeke Claassens voogden krachtens autorisatie dd. 4 mei 1797. Moeders goed, uit te keren als Hilligje 18 jaar zal zijn, bedraagt 381 gld 19 st 4 duiten plus kleren. Zij woonden toen in een eigen huis aan de Noordzijde buiten de A-poort; er was een voerwerk buiten de A-poort en een halve trekschuit van Groningen op Strobosch en vice versa, get. no. 6.
 Een dochttertje Hillegien ~ 21 sept. 1785 te Groningen zal jong zijn overleden.
96. Harm Jans, ~ in nov. 1729 te Weiwerd, ∞ 29 sept. 1765 Heveskes:
97. Harmke Roelfs, * 21, ~ 22 dec. 1743 te Wagenborgen.
 Aan het huwelijkskontrakt dd. 27 sept. 1765 (V O dl 7) wordt ontleend: Dedigsluiden bruidegom: Hindrik Jans en Trijntje Peters, broer en aangetrouwde zuster, Steven Jans, broer, Jan Wubbes en Trijntje Jans, zwager en volle zuster, Derk Geerts en Tijtje Jans, zwager en volle zuster, Geert Geerts en Geeske Klaassens, volle oom en aangetrouwde moei; idem bruid: Harm Jans en Hinderkjen Albers, stiefvader en volle moeder, Trijntje Roelfs, volle zuster, Pieter Albers en Albertjen Mekkes, Barteld Albers en Hindertjen Jans, volle ooms en aangetrouwde moeis, Reint Geerts en Ida Walbes, volle neef en nicht van bruids vader, Reint Walbes, volle neef van bruids vader, Hidde Walbes en Trijntje

- Eltjes, volle neef en aangetrouwde nicht bruids vader.
98. Jan Harms Jansema, ~ 17 juni 1724 Slochteren, ∞ 5 apr. 1750 te Slochteren:
99. Aaltje Rammes Tjabringa, ~ 20 mei 1731 Hellum.
Zij waren landbouwers te Hellum; in 1772 is hij diaken.
Naast Harmke (49) werden door mij nog genoteerd de volgende kinderen: Hillechien, ~ 18 apr. 1751; Harm, ~ 16 sept. 1753; Tamme, ~ 16 nov. 1755; Anje, ~ 23 juni 1758; Grietje, ~ 14 dec. 1761; Haike (zoon) ~ 31 juli 1763; Geeske, ~ 26 dec. 1765; Jan, ~ 3 sept. 1769; Aaltje, ~ 14 * 11 aug. 1774 en Jacob, * 19 ~ 25 dec. 1776, alle te Hellum. (NB. Geen enkele voornaam een tweede keer!)
100. Derks Jakobs Rustius, * en ~ 26 dec. 1741 Nieuwolda, ∞ II 16 mei 1798 Schildwolde:
101. Lientje Claassens van Hellum.
Hij was eerder gehuwd 11 maart 1764 Schildwolde met Ettien Boele(n)s, weduwe Roelf Jans. Hij ov. te Schildwolde en is begraven aldaar op 11 juli 1807. Hij was landbouwer.
Uit het huwelijkskontrakt van 10 mei 1798 te Schildwolde wordt genoemd: getuigen bruidegom Bauwe Jacobs Rustius, weduwe Ritse Jans, volle zuster; Galtje Egberts en Ida Ritses, aange- trouwde neef en volle nicht; idem bruid: Geertruid Engberts, moeder, Grietje Klaassen, weduwe Hindrik Tiessen, volle zuster, Jantje Klaassen en Meerten Jacobs, volle zuster en zwager, Engbert Klaassen en Annegien Reinders, volle broer en schoon- zuster, Jurrien Klaassen, volle broer, Harmke Klaassen, volle zuster, Marten Engberts en Tjaakjen Klaassen, volle oom en aangehuwde tante.
102. Klaas Ebes Brengers, ~ 27 febr. 1746 te Hellum, ∞ 7 aug. 1791 Schildwolde:
103. Frouwke Jochums, ~ 26 apr. 1761 Schildwolde.
Hij was landbouwer te Schildwolde en overleed aldaar in 1821; zij ov. te Schildwolde en werd begraven aldaar 25 sept. 1801.
104. Jakob Martens, ∞ :
105. Hilke Freerks, beiden overleden te Weener Dl.
106. Rijke Jans, van Nieuw Beerta, ∞ 26 mei 1760 te Westerlee:
107. Scheltje Pieters, ~ 10 aug. 1728 Westerlee ca.
Zij hertrouwde 26 febr. 1775 te Westerlee met Tjapko Freeriks van Nieuweschans.
Aan het huwelijkskontrakt van 26 mei 1760 (V cc dl 7) wordt ont- leend: dedigsluiden bruidegom Jan Aaldriks en Jantjen Rijkens, stiefvader en volle moeder, Nanno Daniels, zwager, Aaldrik Jans, halfbroer, Bonje Jans, halfzuster, Jan Wirtjes en Grietje Rijkens, aange- trouwde oom en volle moei; Rijke Abrahams, neef, Hiebe Abrahams, nicht; idem bruid: haar vader, Phoebe Cornellis en Cornelliske Pieters, zwager en zuster, Menje Pieters, zuster, Jan Hindriks en Harmina Pieters, zwager en zuster, Geeske Pieters, zuster.
Aan het huwelijkskontrakt van 24 febr. 1775 (V dd deel 26) wordt nog ontleend: dedigsluiden bruid: Jan Pieters, aange- trouwde broer, Jan Filips, idem, Jan Hindriks en Grietje Jans, aange- trouwde neef en volle nicht.
108. Hinrik Eppes, ~ 23 okt. 1746 Siddeburen, ∞ 11 maart 1773 Zuidbroek:

109. Meinke Egberts, * en ~ 30 mei 1745 Zuidbroek (Uiterburen).
110. Doewe Klaeszen van Kolham, ∞ 9 mei 1771 Sappemeer:
111. Leentje Jans, ~ 10 nov. 1737 Sappemeer.
112. Jan Jans Meijering, ~ 27 dec. 1719 Gasselte, ∞ I op 26 mei 1748 Noordbroek met:
113. Aaltjen Jans, ~ 6 aug. 1719 te Westerbroek (geb. Kropswolde).
De man hertrouwde 5 juli 1772 te Noordbroek met Aafjen Hajes, wed. Matthijs Peijffers, van Wildervank, dochter van Haije Addekes en Annigje Hendriks.
Aan het huwelijkskontrakt van 24 mei 1748 Noordbroek (Vij) wordt ontleend: getuigenbruidegom Jan Battink en Annetjen Geerts, vol- le broer en zwagersche, Willem Rummelts en Geesjen Jans, als volle oom en moei: idem bruid: Trijntjen Jans, volle zuster, Cornelis Derks, halve oom.
Aan het huwelijkskontrakt van 1 juli 1772 Wildervank (Vmm deel 10) nog dedigsluiden bruidegom: Beerte Jans, Jayke Jans en Jan- na Jans, volle dochters, Annigje Geerts, aangehuwde zuster (vrouw van Jan Jans Batting, zie boven), Jan Jans Kuiper en Jen- tje Tjebbes, volle neef en aangetrouwde nicht, Geertje Jans, vol- le nicht, Willem Jans, aange- trouwde neef en voormond bruide- goms kinderen.
De man overleed voor 20 mei 1782. (NB. Op het zijn van broers van Jan Jans Meijering en Jan Jans Batting kom ik in het vervolg terug).
114. Eggo Willems, ~ 15 maart 1739 Noordbroek, ∞ 31 mei 1762 (Pinkstermaandag) Noordbroek:
115. Trijntje Bartels, ~ 19 juli 1739 Noordbroek.
De vrouw is later gehuwd geweest met Cornelius Harms.
Aan het huwelijkskontrakt van 31 mei 1762 Noordbroek wordt ontleend: getuigen bruidegom, zijn ouders, Luppoo Willems, volle broer; idem bruid, haar vader, Geert Egberts en Lijsabeth Bartels, zwager en volle zuster, Aapke Okkes en Metje Harms, aange- trouwde oom en volle moei, Folkert Hendriks en Frouke Harms, alsvoren, Hindrik Alberts, volle oom en Tammo Eeuwkes, volle neef.
- 116/117. Ontbreken, omdat de zoon uit Lippe afkomstig is.
118. Lammert Harms van Westerlee, ∞ II op 17 mei 1761 te Westerlee:
119. Egbertjen Tammes, van Winschoten.
120. Geert Clasens, ~ 16 aug. 1711 te Meeden, ∞ 14 mei 1752 Meeden:
121. Anje Jans, ~ 9 aug. 1722 Meeden.
Naast Jan (60) vond ik nog een zoon Derk, ~ 2 aug. 1753 Meeden.
122. Berend Jans, broer van no. 121, ∞ 10 mei 1750 Meeden:
123. Trijntje Pieters, ~ 9 jan. 1724 Meeden.
Aan het huwelijkskontrakt van 8 mei 1750 Meeden (VKK deel 8) wordt ontleend: dedigsluiden bruidegom Ebbe Hendriks en Geer- tje Berends, stiefvader en volle moeder, Willem Jans, volle broer Aaltje Jans, volle zuster; idem bruid: haar ouders, Frouke Pie- ters, volle zuster.
- 124/125 ontbreken omdat de zoon uit Brandenburg afkomstig is.
126. Jan Jacobs, geh. met:
127. Geertien Tammen.
Aan het huwelijkskontrakt van 7 mei 1734 Beerta (V ee) wordt ontleend: getuigen bruidegom Hindrik Hindrikus en Sykke Berents principale voormond over zijn broer en halve zuster, Wypke

Cornellis, stiefmoeder; idem bruid: haar vader, Remko Tammes, broer, Sibolt Jans, vreemde voogd bruidegoms broer.

Voorlopig stop ik hier. Ik ben er mij van bewust, dat er nog al wat gapingen zijn, die wel kunnen worden opgevuld. Wie aanvullende gegevens heeft zal mij een genoegen doen om kontakt met mij op te nemen. In het vervolg kan dan een en ander worden verwerkt.

o o o

AANVULLING GESLACHT ROBERSUM

door P.J. Ritsema

In Gruoninga 1970 gaf ik op de bladzijden 68-72 een overzicht van dit geslacht. Een toevalsvondst gaf mij enkele aanvullingen hierop die ik hieronder, dank zij de medewerking van de redactie volgaarne ter beschikking van de lezers stel.

Op bl. 72 is onder no. 11 sprake van Engbert Harms Robersum. Zijn vrouw, Trientje Tonnis Zeef, werd gedoopt Eenrum 2.3.1798 en overl. aldaar 19.7.1828, winkelierse, dr. van Tonnis Reinders Zeef en Dietje Renjes.

Aaltje Harms Robersum, genoemd onder no. 13, overleed te Den Andel 16.11.1863. Zij tr. (1) Kloosterburen 25.1.1830 Anne Gerrits Til, geb./ged. Wetsinge 3/21.9.1801, overl. Den Andel 28.7.1840, korenschipper, zn. van Gerrit Jans Til en Anna Heeres Havinga, landbouwers te Wetsinge; tr. (2) Baflo 23.11.1844 Freerk Pieters Moltmaker daglonder, geb. Pieterzyl, ged. Visvliet 25.4.1802, overl. Den Andel 23.12.1848, zn. van Pieter Warners en Geertie Freerks.

Pieter Harms Robersum, genoemd onder no. 14, overleed Den Andel 18.6.1860, korenschipper, tr. Baflo 28.12.1844 Martje Jans Pool, geb. Baflo 1.1.1821, overl. ald. 10.3.1856, dr. van Jan Onnes Pool en Anje Jans Westerhuis.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Anje Pieters, geb. Den Andel 10.10.1845, overl. te Baflo vóór 1892 niet gevonden. Uit haar buiten echt geboren Pieter Robersum geb. Den Andel 14.10.1866, wiens overl. ik vóór 1892 ook in Baflo niet heb gevonden.
2. Harm Pieters, geb. Den Andel 15.5.1850, overl. ald. 15.11.1851.

Aangenomen mag worden dat met de bovenstaanden dit geslacht in de Provincie Groningen is uitgestorven. Het repertorium van Ned. fam. namen in de prov. Groningen geeft één Robersum onder Ulrum aan. Deze naam komt aldaar in het Bevolkingsregister in 1947 niet voor, noch kort daarvoor of daarna. Door welwillende medewerking van de heer secretaris van de gemeente Ulrum kon ik dit zelf nagaan. Mogelijk is hier dus sprake van een passant uit een ander deel van Nederland. Voor aanvulling houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

AMSES, JELMERS, EEUWES, ELTJES of DE RIDDER EN DE HALVE LEEUWEN

door A. Hoft

vervolg van bl. 86 van deze jaargang.

ov. vóór 1-6-1603, waarbij Ebele Eggericks als voormond optreedt, over de dochter Tyacke. Ebele wordt genoemd in 1603 met zijn huisvrouw Mette bij een verkoping ten behoeve van Febo Frericks en Meentke.

(V.lj) In de kroniek van Eggerick Egges Phebens, van 1565-1594 naar het handschrift uitgegeven door Mr. H.O. Feith 1867 wordt gezegd dat deze geboren is te Midwolda in 1556, uit het huwelijk van Egge Phebens (ov. 1560) en een dochter van Eggerik Doelens (Werken van het Hist. Genootschap te Utrecht nr. 4).

In het artikel Ewens (Gruon. 7/8/1966) noemt de Heer Roemeling Eggerik Phebens. Hij zou van moederszijde afstammen van Eggerick Lupkes en N.N. (kleinzoon), d.v. Tidde Ewsums te Siddeburen. Hangen deze namen nu samen met het eerder genoemde geslacht Wibbens en is het mogelijk dat via deze relatie de halve leeuwen overgedragen zijn van Tidde Ewens naar de geslachten Sierts, Joachim Frederiks enz.?

- E. In Gens Nostra nr. 5/6 1967, vinden we het artikel betreffende het geslacht Vinckers, door Ir. J. Beckering Vinckers Hzn en Ir. Th. P.E. de Klerck, waarin een beschrijving wordt gegeven van een wapen, dat voorkomt op de duivenslag-poort van de boerderij

Vinckersum.

wapen: rechts: twee tegen elkaar springende halve leeuwen in goud op een veld van azuur, links: een naar rechts springend paard in zilver, op een azuren veld. Zij schrijven dat de dragers van het wapen onbekend zijn, het mannelijke zou overeenkomen met het ook uit Schildwolde bekende geslacht Wierds.

Hoewel de kleuren van het rechtse wapen anders zijn dan het door ons eerder gememoreerde wapen van Remke Jelmers, is de voorstelling toch wel zo gelijkend, dat we mogen aannemen, dat er met de door ons behandelde families verwantschap bestaat. Immers, eveneens te Schildwolde ligt de grafzerk van Tiddo Sierts, de broer van Eltie Sierts, die het wapen met de halve leeuwen zelfs twee maal voert. Ook het geslacht van Sjabbe Bronts heeft vertakkingen te Schildwolde (zie onder C.).

Wij willen dit artikel besluiten met een schema van de belangrijkste veronderstellingen, hoewel achteraf kan blijken, dat dit latere gedeeltelijk zal moeten worden herzien.

In vorenstaande hebben wij een viertal families onderscheiden:

I . afstammelingen van Jelmer Ewens.

II . afstammelingen van Amso Ewens.

III. afstammelingen van Jelmer Eltjes.

in welke geslachten telkens het wapen met de ridder en de halve leeuwen voorkomt., of de ridder alleen, of de halve leeuwen, of eventueel deel uitmakend van een meer samengesteld wapen.

Wij menen te hebben aangetoond, dat deze 3 families allen afstammen van een N.N. Ewens, gehuwd met een hypothetische Amse Jelmers.

IV. Wij menen aannemelijk te hebben gemaakt, dat er een samenhang bestaat tussen alle 4 genoemde families en wel zo, dat N.N. Ewens, gehuwd met Amse Jelmers, een zuster geweest zou zijn van Focke Ewens en Tidde Ewens.

Alle genoemde families zouden dus afstammen van Focko Ewesma, hoofdeling te Woltersum in 1415.

Het zou ons niet verbazen, indien er een samenhang bestond met het hoofdelingen geslacht van Ewsum, dat gezegd wordt te komen van Mid-delstum.

Wij hebben onder punt V.a en V.b een paar namen genoemd, waarvan de afstamming kennelijk ook terug gaat op genoemde Amse Jelmers. Tenslotte gaven wij onder "Opmerkingen", nog een aantal namen, die mogelijkterwijls tot dezelfde stam teruggaan, waarvan echter tot dusverre geen directe lijn gevonden werd. Wij doen een beroep op alle lezers, elke aanwijzing die tot de oplossing kan brengen van dit probleem aan ons door te geven. Het is overduidelijk, dat een groot aantal families in Groningerland van dit zo belangrijke geslacht afstamt.

Ewo Ewesma, leeft anno 1390.

I. Focko Ewesma, hoofdeling te Woltersum 1415.

II. N.N.

- III. 1. Focko Ewens, (volgt IV.1.)
2. Tiddo Ewens,
3. N.N. Ewens, huwt Amse Jelmers? (volgt IV.2)
(immers, het wapen met de ridder, komt speciaal voor in zijn nageslacht, evenals de naam Jelmer.)

IV.1.K.k. van Focke Ewens:

1. Popko Ewens, in 1542 redger te Siddeburen, huwt Anna Writers (volgt V.1.)

IV.2.K.k. van Amse Jelmers?:

1. Ewe Amses, ov. 1555, huwt Remke, woont te Zeerijp (volgt V.2.)
2. Eltje Amses, ov. 1561, zijlrechter, te Weiwerd (volgt V.3)
3. Ulphert Amses?? zijlrechter Borgsweer 1577 (niet in bovenstaande genoemd, geen enkel aanknopingspunt, dan alleen de naam Amses, Ulphert en het ambt zijlrechter.)

V.1. K.k. van Popco Ewens:

1. Focko Ewens, hovelings op Jacobusmaheert, huwt Enne Itens.
2. Writser Ewens.

V.2. K.k. van Ewe Amses:

1. Amse Ewes, huwt Sybrich Loma
2. Jelmer Ewes, huwt Grietje N.N.
3. Anna? huwt Syger Takema
4. Lise? huwt Ulger Ulgers de olde
5. Johannes?

V.3. K.k. van Eltje Amses:

1. Jelmer Eltjes, huwt Tette
2. Amso Eltjes (huwt VI.1.)
3. dochter, wonende te Weiwerd
4. Wilrich Eltjes te Weiwerd 1577, zijlrechter (volgt VI.2.)
5. Snello Eltjes?
6. Brundt Eltjes?

VI.1.K.k. van Amso Eltjes:

1. Jelmer Amptssoen, gehuwd met N.N. Heynens.

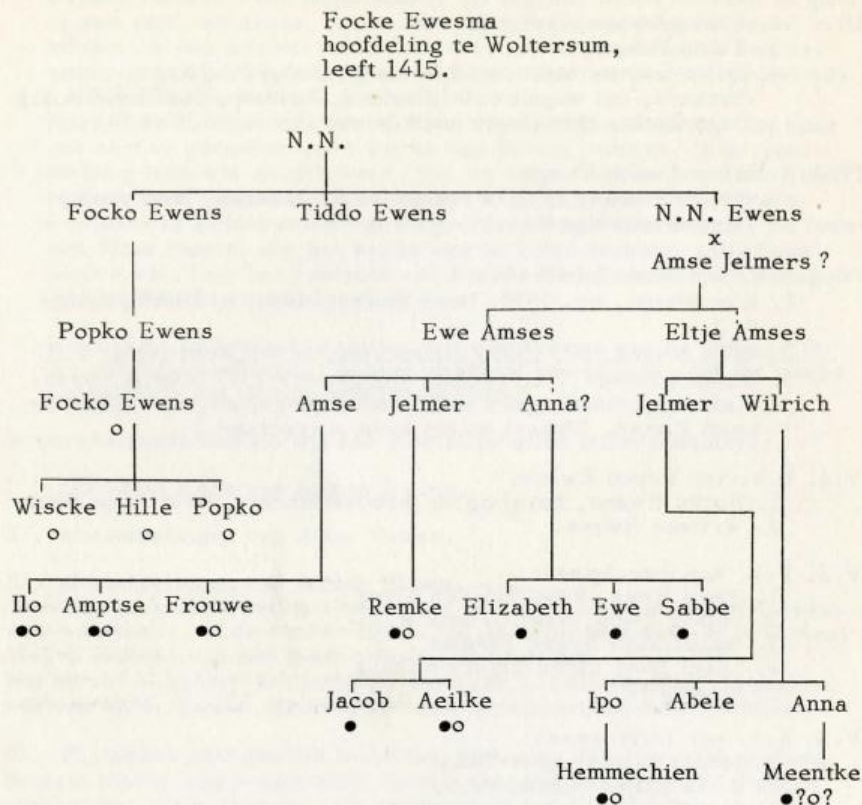
VI.2.K.k. van Wilrich Eltjes:

1. Ipo Wilrichs, huwt Enneke Bauckens (volgt VII.1.)
2. Abele Wilrichs, huwt a. Jochum Tonckens
b. Luwert Boelens
3. Anna Wilrichs, huwt Popco Hayens.

VII.1. K.k. van Ipo Wilrichs:

1. Aelke Ipes, huwt Gebel Wibbens
2. Hemmechien Ipes huwt Haeilko Matthiae
a. Amse Eeuwes
b. Cornelis Philips.

Veronderstellingen en feitelijkheden:

In bijgaand schema zijn de belangrijkste lijnen weergegeven, en wel die, waarvan op de een of andere wijze een wapen bekend is. Duidelijk blijkt hier het voorkomen van de ridderfiguur bij de nazaten van de hypothetische Amse Jelmers, aangegeven door een zwarte stip, in een aantal gevallen gecombineerd met de halve leeuwen, aangegeven door een open cirkeltje.

De nazaten van Focko Ewens zien we slechts het laatste wapen voeren.
Conclusie: De door ons aangenomen Amse Jelmers voert het wapen met
de ridder; de halve leeuwen zijn afkomstig uit de familie
Ewens.

○ ○ ○

Doopboek Garsthuizen.

"Den 4 Februari 1776 door ds. Sissing gedoopt Johannes, onegt kind van Anje Lammerts, thans nog sittende in 't provinciale tugthuis."

ADMINISTRATIE EN REDACTIE VAN GRUONINGA
WENSEN DE LEZERS PRETTIGE KERSTDAGEN EN
EEN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR.

Medewerkers aan dit nummer zijn:

Mej. P.J.C. Elema,	Peizerweg 70/15,	Groningen
Mevr. K.S. Heyning-Reinders,	Distellaan 5,	Wassenaar
A. Hoft,	Wilhelminaweg 24,	Appingedam
Ir. Th.P.E. de Klerck,	Parklaan 42,	Winschoten
G.W. Nanninga,	Schoutelaan 14,	Haren (Gr.)
P.J. Ritsema,	Breezandstraat 15,	Scheveningen
A. de Vries,	Mauritsplein 35,	Leeuwarden

Bovenstaande ruimte kan gebruikt worden voor aankondigingen en mededelingen.

"Gruoninga" is een uitgave van de afdelingen "Groningen" en "Winschoten" van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

Het tijdschrift verschijnt viermaal per jaar. Prijs per jaargang f. 8,—. Het abonnementsgeld wordt voldaan door overschrijving naar postrekening 1215274 t. n. v. de Penningmeester van de Stichting Sasland, Postbus 1127, Groningen. Eens per twee jaren zal tegen kostprijs een band verkrijgbaar worden gesteld.